

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy.pdf\Hassel_Sven-007-Kola_hruzy.pdb

PDB Name: 007-Kola hrůzy.txt

Creator ID: REAd

PDB Type: TEXt

Version: 0

Unique ID Seed: 0

Creation Date: 18.12.2005

Modification Date: 18.12.2005

Last Backup Date: 1.1.1970

Modification Number: 0

Sven Hassel

KOLA HRŮZY

I s peklem se dá žít,
s veselou myslí pod božskou ochranou.
Jen božské brány rajske otevřít,
vlastního pekla těžkými klíči vahou.

Tato kniha je věnována třem největším šprýmařům
27. (trestního) tankového pluku:

Portovi, „Drobečkovi“ a „Legionáři“.

OBSAH

1. NOX DIABOLI	5
2. FURIOSO	20
3. NOČNÍ VÝSTŘEL	29
4. STÁTNÍ VRAŽDA	48
5. PORTA COBY POP	63
6. DROBEČEK A LEGIONÁŘ	76
7. MILOSTNÁ SCÉNA	85
8. NÁVRAT NA VÝCHODNÍ FRONTU	90
9. V 11.30 DOPOLEDNE BUDOU NĚMCI VYHOZENI DO POVĚTRÍ	104
10. POLNÍ BORDEL	113
11. TANKOVÁ BITVA	125
12. NOŽE, BAJONETY A POLNÍ LOPATKY	134
13. ČERKASSY	146
14. ZÁLOŽNÍ TÁBOR	162
15. PLÍŽIVÁ SMRT	172
16. VEPŘOVÁ PEČENĚ S BRAMBOROVOU KAŠÍ	199
17. DOVOLENKA V BERLÍNĚ	205
18. PARTYZÁN	219
19. DROBEČEK DOSTAL ROZHŘEŠENÍ	230
20. CO SI DÁTE K JÍDLU?	257
21. POROD	267
22. UPRCHLÍCI	289
23. AŽ ŽIJE SMRT!	309

Vzduch naplňovaly výbuchy a hvízdání dopadajících leteckých pum. Nebesa dštila oheň a síru. Matky nařikaly k Bohu a vrhaly se na své děti, aby je ochránily před deštěm ohně dopadajícím na asfalt. Vojáci se zbraněmi v rukou, školení k vraždám a nenávisti, se měli stát jejich ochránci. Jakmile umlkly motory nepřátelských bombardérů v dálce, promluvily pušky domnělých ochránců. Obyčejní lidé, ochromení hrůzou nastalého chaosu, jsou vražděni žoldáky vlastní země. Čemu to proboha může posloužit? Diktatuře, drahý příteli.

Přijít o nohu nebo chodidlo není ani z poloviny tak zlé. Tyhle nové umělé údy mají klouby, které často fungují lépe než původní, a když do nich dostaneš artritidu, můžeš si ji vyléčit plechovkou oleje.

1. NOX DIABOLI

Ztichlá a potměšilá kasárna halil těžký podzimní samet. Noc rušily jen údery okovaných podpatků bot stráží při nudné obhlídce bran a okolí kasáren.

My seděli v cimře číslo 27 a mastili karty. Co jiného než skat.

„Čtyřadvacet,“ zařval Stege.

„Chce se mi zvracet,“ rýmuje s divokým úšklebkem Porta. „Přesně jako já.“

„Dvacet devět,“ přísazuje tiše Möller.

„Aby tě d'as spral, ty šlesvickej bramboráři,“ ulevil si Porta.

„Čtyřicet,“ řekl klidně Dědek. „Kdo na to má? Nějak vám zamrzl úsměv na rtech, co, žebráci?“

„Nebud' si tak zatraceně jistej. I když hrát s tvrd'ákama, jako seš ty, ty starej...“ Porta se na Dědka bodře zašklebil. „Sedřu tě z kůže. Šestačtyřicet!“

Bauer se začat hlasitě smát.

„Něco ti řeknu, Porto, stará vojno. Tady je čtyřicet osm, a jestli jdeš vejš, tak...“

„Moc mluviš, chlapečku. Pár takovejch jako ty na to zašlo. Když chceš hrát s pořádnějma lidma, tak si drž klobouk.“ Sladce se na Bauera usmál. „Čtyřicet devět!“

V tom momentě se z chodby ozval pronikavý hvizd:

„Poplach, poplach, blíží se nálet!“

Vzápětí nabraly dech sirény a kolísavě se rozkvílely. Porta vztekle mrštil kartami o stůl a nepřestával klít.

„Do prdele s těma pitomejma Tomíkama, klidně si přileť a poserou mi ty nejlepší karty, jaký jsem kdy měl!“

Utrhl se na nováčka, který si nervózně pohrával s výstrojí: „Poplach, nádhro, nálet! Do krytu, a hod' sebou, pohyb!“

Ostatní nováčci sledovali ohlušující řev rozzuřeného Berliňana s otevřenými ústy.

„Opravdu je to nálet?“ zeptal se jeden z nich nejistě.

„To víš, že to je zkurvenej nálet. Nevěřils, že by nás Tomíci mohli pozvat na bál do Buckinghamského paláce, co? Ale to není to nejhorší! Můj milovanej skat je teď v prdeli! Ted' vidíte, jak taková zkurvená válka může pitomě zamotat s životy tichejch a počestnejch lidí.“

Nastal obrovský zmatek. Jeden klopýtal přes druhého. Bouchala plechová dvířka skříněk, okované boty hřměly nekonečnými chodbami obrovské změti kasárenských ubikací a jejich zvuk se pod schody vytrácel na seřadištích. Ti, kteří se ještě nenaučili ve vyfasovaných těžkých botách pořádně chodit, se váleli po mokré vykachlíkované podlaze. Další běžci překračovali nováčky, kteří byli z pronikavého jekotu sirén naprosto zdivočelí. Většina z nich již měla dost zkušeností, aby věděla, že smolnou noc v příštím okamžiku prořízne jekot padajících bomb.

„Čtvrtá rota támhle.“

Dědkův tichý hlas se překvapivě pronikavě nesl temnotou, která by se dala krájet. Shůry oblohy se ozýval zvuk těžkých bombardérů, snášejících se nad svůj cíl. Postupně se v okolí města tu a tam osaměle rozstřelala protiletadlová palba. Oblohu náhle ozářilo ostré bílé světlo, které viselo na obloze jako nádherně nasvícený vánoční stromeček. První světlice. V minutě zaburácejí k zemi první bomby.

„Trojka do krytů,“ zazněl hluboký bas šikovatele Edela. Dvě stě členů této čety se rozprchlo do všech stran, jako když do nich střelí, a naskákalo do zákopů či aspoň za hromady hlíny. Z toho, čemu se říkalo protiletadlové kryty, měla většina vojáků nepokrytou hrůzu. Před podzemními kryty, které považovali za pasti na krysy, dávali přednost otevřeným zákopům.

A pak se rozpoutalo peklo. Všude kolem nás se rozvěšely a rozburácely obrovské výbuchy, které zahálily město jako hozené prostěradlo. Temná noc se v několika vteřinách ponořila do krvavě rudého oceánu plamenů. Skrčení v zákopech jsme měli pocit, jakoby se nám celý svět hroutil před očima.

Tříštivé a zápalné bomby rozsvěcovaly toto zatracené město na míle daleko. Nastalou hrůzu nelze slovy vůbec popsat. Fosfor zápalných bomb vybuchoval ve vzduchu jako fontány a proměňoval prostor pod sebou v peklo. Asfalt, kameny, lidé, stromy a dokonce i sklo, to vše se utápělo v plamenech. Pak přišly tříštivé pumy, které peklo znásobily. Oheň se nepodobal bílým plamenům v kamnech, ale byl rudý, rudý jako krev.

Na obloze zazářily nové oslňující vánoční stromečky, kynoucí k útoku. Další bomby a torpéda zavyly a

zamířily k městu. Leželo pod nimi jako zoufalé zvíře určené na odstřel, s lidmi, kteří jako blechy hledali v jeho kožichu záhyby a dutiny, ve kterých by se skryli. Byli však zabíjeni, trháni na cucky, dušeni, spalováni, drceni a sekáni na maděru. Mnozí se však zoufale snažili zachovat si alespoň na chvíli život. Život, na kterém tak lpěli, bez ohledu na válku, hlad, zmar a politický teror.

Firlingova protiletadlová baterie nedaleko kasáren pokašlávala a pošťákávala na neviditelné bombardéry. Podle rozkazů, které dostali, musely být bombardéry sestřeleny. Fajn! Dělostřelci pálili, ale jednou věcí jsme si byli jisti: ani jednomu z obrovských bombardérů směšná Firlingova baterie neublíží.

Nedaleko někdo zaječel tak hlasitě, že jeho hlas pronikl pekelnou vřavou. Hystericky nařikaje, dožadoval se pomoci zdravotníků. Na jeden z kasárenských bloků dopadly hned dvě bomby.

„Bože, stůj při nás,“ mumlal Pluto, ležící na zádech v zákopu, s ocelovou přílbou naraženou do čela.

„Doufám aspoň, že se trefily do některých z těch našich papalášů tam dole.“

„To je směšný, jak takový město může hořet,“ navázal Möller, nadzdvihl se a vykoul přes okraj zákopu na žhnoucí moře plamenů. „Co to tam tak šíleně hoří?“

„Tlustý ženský, hubený ženský, chlapi s pivními mozoly, hubený chlapi, zlobivý děcka, hodný děcka, nádherný holky, všechno dohromady,“ řekl Stege a utřel si pot z čela.

„Jojo, děti, až půjdeme dolů pomáhat s odklizením, tak to uvidíme na vlastní oči,“ řekl vyrovnaně Dědek a zapálil si svou starou dýmku s vyřezávaným víčkem. „Radši bych se kochal něčím jiným, sežehnuté děti nemám rád.“

„No to je teda v hajzlu,“ řekl Stege. „Tam dole nebudeme nic jinýho než parta dělníků z jatek.“

„Jsme snad něco jinýho?“ odporně se zachechtal Porta. „Co jinýho je, tahle zkurvená armáda, ke který máme tu čest patřit, než jedny obrovský jatka? No ale nevádí. Aspoň tak máme kšeft, ke kterému se pak můžem vrátit, ne?“

Vstal, křečovitě se nám uklonil, zatímco jsme ho pozorovali, opření zády o stěny zákopu:

„Josef Porta, z milosti boží desátník, řezník Adolfovy armády, notorický kriminálník a kandidát smrti, nosič mrtvol a žhář, k Vaším službám, pánové!“

V tom momentě se poblíž rozzářil nový vánoční stromek a Porta rychle zapadl zpět do zákopu.

S povzdechem dodal: „A další Porta je v pekle. Amen!“

Perné tři hodiny se bez minutového oddechu z temné sametové oblohy sypaly další bomby. Ulice a domy zkrápěly řádné dávky fosforu vytvářející neproniknutelnou bouři smrti a destrukce.

Dělostřelectvo se již dávno odmlčelo. Naše stíhačky byly ve vzduchu, ale velké bombardéry se přítomností svých malých kolegů-zabijáků naprosto nevzrušovaly. Mohutný parní válec ohně drtil město pod sebou od severu k jihu a od východu k západu. Z nádraží zbyla ruina, plná do ruda rozžhavených vagónů a roztavených lokomotiv smetených na jednu hromadu, zahalená praskotem plamenů. Vypadalo, jako by si s ním pohrál nějaký nudící se obr. Nemocnice a ošetřovny se hroutily ve změti cihel a plamenů. Množství bílých postelí v nich fosforu poskytlo nádhernou příležitost si zadovážet. Většina pacientů byla sice ve sklepení, mnoho jich však zůstalo v pokojích plamenům napospas. Ječící pacienti s amputovanými končetinami se zoufale pokoušeli vstát a dostat se z dosahu plamenů, vášnivě a hltavě olizujících dveře a okna. Dlouhé chodby sloužily jako komíny s výborným tahem. Ohnivzdorné stěny se tříštily pod ničivým nápořem výbušnin jako sklo. Lidé vyskočili, aby byli vzápětí mrštěni na zem, dusíce se žářem. Zápach syčícího masa a tuku se nesl směrem k našim zákopům. V přestávkách mezi detonacemi k nám doléhaly poslední přidušené výkřiky.

„Děti, děti,“ zalapal po dechu Dědek, „tohle je zlý, moc zlý. Ani jedno z nich nezůstane naživu, až tihle pitomí sráči odtáhnou. Do první lajny půjdu kdykoli, ale tyhle ženský se svýma dětma usmažený bejt neměly. Ten hajzl, co vymyslel nálety, by si to měl zkusit na vlastní kůži.“

„Až uděláme revoluci, připálíme Hermannovi tu jeho tučnou prdel,“ zasyčel Porta. „Nevíte, kam se vůbec ten tlustej slimák poděl?“

Nakonec to vypadalo, že je po všem. Pronikavý hvízdot a řízné povely zazněly od kasáren stále ozářených záplavou plamenů. V jednostupu jsme se vraceli na seřadiště.

Porta se najednou vyhoupl do jednoho z nákladáků, Kruppu, natočil ho, a aniž by čekal na povely, otočil se s ním a odsupěl. My ostatní do něj naskákali, jak se dalo. Devatenáctiletý nadporučík cosi vykřikl a rozběhl se za burácejícím naříkáním. Několik silných rukou mu pomohlo nahoru.

„Kdo to k sakru řídí?“ zalapal po dechu, ale nikdo mu neodpověděl. Měli jsme co dělat, abychom se drželi postranic šíleně poskakujícího auta, s nímž se Porta obratně proplétal mezi hlubokými krátery na cestě. Řítili jsme se hořícími ulicemi plnými zdemolovaných tramvají a jiných vozidel, ležících ve změti sutin a zpřevrácených lamp. Ale Porta nezpomalil ani o chlup. Jednu chvíli se vyhnul na prázdný chodník a přerazil při tom několik menších stromů jako špejle. Poblíž Erichsstrasse jsme však museli zastavit. Dopadlo tam několik torpéd a přes ulici se jako zeď táhla celá sesutá budova. Tady by musel zastavit i buldozer.

Seskočili jsme z korby a krumpáči, sekýrami a lopatami jsme si proházeli cestu troskami. Nadporučík Harder se snažil převzít velení seč mohl, ale nikdo mu nevěnoval pozornost. Velel Dědek. Mladý důstojník pokrčil rameny, sebral krumpáč a zařadil se do oddílu vedeného Dědkem, zkušeným frontovým bojovníkem. Stejně jako my ostatní vyměnil své zbraně za nářadí, které jsme uměli používat mnohem zručněji než plamenomety a kulomety v bitvě: vojenské rýče.

Z hustého a dávivého kouře se začali postupně vynořovat lidé s bandážemi ze špinavých hadrů.

Obrovské spáleniny na jejich tělech mluvily jasnou řečí. Ženy, děti, muži, mladí či staří, všem se ve tvářích zračila přestálá hrůza. Jejich oči se leskly šílenstvím. Většina z nich měla spálené vlasy, a tak nebylo snadné rozlišit ženy od mužů. Mnozí z nich byly zabalení do mokrých pytlů a hadrů, aby se chránili před plameny. Jedna z žen na nás zoufale křičela:

„Cožpak nemáte dost? Nestačila už celá tahle válka? Mé děti jsou spálené na popel. Přišla jsem o manžela. Ať vás taky vezmou plameny, vy zatracení vojáci!“

Jeden starší muž ji vzal za rameno a odváděl pryč: „No tak, no, Helgo, uklidni se. Tohle nikomu nepomůže, neďalej si problémy, víš, jak to je.“

Žena se mu však vytrhla a vrhla se na Pluta s prsty křečovitě zatátnými jako orlí pařáty. Mohutný dokař ji však odstrčil, jako by byla malé dítě. Udeřila se hlavou o horký asfalt a začala hystericky naříkat.

Zapomněli jsme na ni a na starého muže a pokračovali jsme v cestě směrem k obrovské hromadě ruin.

Tyčila se nad námi roubená plameny.

Přiběhl k nám policista bez helmy a s téměř shořelou uniformou a zajíkal se: „Dětský domov, dětský domov, dětský domov.“

„Co to blábolíš?“ zavrčel Dědek, když ho štkající policista začal tahat za rukáv: „Dětský domov, dětský domov!“

Porta k muži přiskočil a dvakrát či třikrát ho svou ocelovou pěstí praštil do obličeje. Tahle léčba často vedla k neuvěřitelným výsledkům na frontě, kdy jsme ji aplikovali při nervovém šoku. I v tomto případě trochu pomohla. S očima vytrštěnými hrůzou ze sebe policista dokázal vypravit několik slov na vysvětlenou:

„Zachraňte děti! Jsou uvězněny tam dole. Celý to hoří jako třísky!“

„Zavři hubu ty fízlovská svině!“ zařval na něho Porta, chytil ho za ramena a zatřepal s ním jako s rohožkou. „Hejbní tou svou fízlovskou tlustou prdelí směrem k dětskému domovu a pěkně rychle! Běž před náma – los mensch! Na co čekáš? Nejsem sice kapitán, jenom Josef Porta, z milosti boží desátník, ale sráč jako ty mě musí poslouchat!“

Policajt, který ze začátku vypadal, jako by se tam nejradši rozběhl, se náhle začal bezradně motat kolem, než ho popadl nadporučík Harder: „Neslyšels? Běž! Ukaž nám cestu a neflákej se, nebo tě zastřelíme!“ Současně strčil pološílenému poldovi pod nos svého Mausera. Rty se mu zběsile trásly a tváře skrápěly slzy. Kdyby nebyla válka, byl by starý muž již dávno penzionován.

Pluto, jehož mohutné tělo nad ním trčelo, do něho hrubě strčil a zavrčel: „Drž hubu a běž, dědo.“

Policajt se rozběhl a klopýtal před námi pokroucenými konturami ulic s plameny tančícími k nebesům. Všude kolem se povalovala těla žen, dětí a mužů. Někteří byli mrtví, jiní apatičtí hrůzou, z křiku dalších nám stydla krev v žilách.

V místech, kde ještě před několika hodinami bylo nároží, nám do cesty vběhl malý chlapec, který se celý třásl a křičel: „Jsou zavaleni ve sklepě. Pomozte mi dostat maminku a tatínka ven! Je voják jako vy. Byl doma na dovolence. Lieschen přišel o ruku. Henrik uhořel.“

Na chvíli jsme se zastavili. Möller chlapce pohladil po vlasech. „Za chvíli budeme zpátky!“

Propracovali jsme se až k hoře suti, která nám bránila v další cestě. Chtěli jsme požádat policajta, aby

nám ukázal nějakou jinou cestu, když se nedaleko ozvaly ohromné výbuchy. Bleskem jsme se schovali. Frontové instinkty v takové situaci pomáhají.

„Co se to, kurva, děje, to se ty Tomíci vrátili?“ zasyčel Porta.

Snášela se na nás sprška dalších ocelových blesků, raket, balvanů a hlíny. Zasáhla-li střepina helmu někoho z nás, s hvízdnutím se od ní odrazila. Tenhle nový útok nás však nemohl zastavit, protože po chvílce zase umkl.

„Bombardují teď naslepo,“ řekl Dědek stroze a vstal.

Vydali jsme se znovu za svým cílem s policajtem před sebou. Vedl nás nějakým sklepem. Krumpáči a sekerami jsme prosekali jednu ze stěn a dostali se míst, kde byla ještě nedávno velká nádherná zahrada. Stromy v ní však shořely a skácely se. Závěje suti a pokrouceného železa, které zbyly z budovy uprostřed zahrady, stále ještě zuřivě hořely.

Policajt na ně ukazoval a mumlal: „Děti jsou támhle pod tím...“

„Bože, tady to teda vypadá,“ řekl Stege. „A jak je tady smrad! Naházeli sem asi po zápalnejch ještě fosforový bomby.“

Dědek se rychle rozhlédl, zhodnotil situaci a zaútočil na něco, co vypadalo jako schody do sklepa. Všichni jsme začali horečně sekat, odhazovat a odkopávat sutiny. To, co se nám podařilo odházet, se však zhruba rovnalo tomu, co napadalo dovnitř. Navíc jsme museli brzy přestat, popadající dech. Möller řekl, že nejdůležitější bude navázat kontakt s těmi uvězněnými dole pokud to někteří z nich přežili. Policajt seděl opodál, tupě před sebe zíral a houpal se zpředu dozadu.

„Poslouchej, Schupo! Je to opravdu tady?“ zavolal na něj Porta, „nebo si z nás děláš šourky? A přestaň se sakra houpat jako pitomec! Pomož nám. Za co myslíš, že tě platí?“

„Nech ho bejt. Nemůže si pomoci,“ řekl unaveně nadporučík Harder. „Tohle je určitě dětský dům. Teda byl. Píše se to na jedny tabulce támhle.“

Poslechli jsme Möllera a ťukali jsme na futra. Uběhla snad věčnost, než jsme zaslechli odpověď vzdálené, sotva slyšitelné ťukání – ťuk! ťuk! ťuk! Praštili jsme do futer kladivem a napínali sluch. Znovu se ozvalo zřetelné: ťuk! ťuk! ťuk! Mlátili jsme do země jako šilenci krumpáči a lopatami, abychom se dostali za těmi uvězněnými ve sklepech. Pot nám stékal v čůrcích po kouřem zčernalých tvářích. O násady jsme si odírali kůži na dlaních, lámali si nehty. Z odhazování žhavých, začerněných sutin a cihel nám naskakovaly puchýře.

Pluto se otočil k policajtovi, který se ještě stále v podřepu houpal, a něco nesrozumitelného si mumlal.

„Pocem, ti pitomej starej poldo. Pomož nám s tou dírou,“ zařval na něj.

Protože se mu nedostalo žádné odpovědi, přiskočil mohutný Pluto k Schupovi, popadl ho a bez potíží odnesl k díře, na které jsme bez oddechu pracovali. Stařík dopadl mezi nás. Když se vydrápal na nohy, vrazil mu někdo do rukou lopatu a řekl:

„A mávej s ní, kámo!“

Začal kopat. Námaha ho pomalu přiváděla ke smyslům, a tak jsme se o něj přestali bát. První se dovnitř prolomil Dědek. Byla to jenom uzoučká spára, ale byla dost velká na to, abychom viděli dětskou ručičku zoufale šátrající po betonové zdi.

Dědek chlácholivě šeptal do temnoty pod námi. V mžiku ho však přehlušila záplava dětských výkřiků. Nebylo je možné utiшит. Díra se zvětšila, takže se jí ručička mohla protáhnout. Museli jsme ji však něčím praštit, abychom mohli pokračovat. Jakmile však zmizela jedna, objevila se druhá.

Stege se otočil a vztekle zařval: „Já se z toho zblázním! Takhle jim ty ruce zpřelámeme.“

Zpoza zdi k nám doléhal ženský hlas, dožadující se vzduchu, a další, kvílící: „Vodu, vodu, proboha přineste vodu!“

Dědek, stále na kolenou, uklidňoval i je. Jeho trpělivost byla neuvěřitelná. Kdyby tam nebyl, tak jsme všechno zahodili a s rukama na uších utekli pryč, abychom tomu šílenému křiku unikli.

Svívalo, ale dusivým příkrovem kouře nad hořícím městem světlo sotva pronikalo. Pracovali jsme v maskách, ale stejně jsme se dusili. Naše hlasy zněly dutě a jako zdáli.

Podařilo se nám udělat další díru. Zoufale jsme se snažili uklidnit ty nešťastné lidi dole ve zborceném sklepech. Atmosféra při náletu je děsivá, ale jenom ti, kteří vědí, co to jsou bomby, mohou potvrdit, že to není to nejhorší. Mnohem horší jsou psychické reakce lidí.

„Otčenáš, jenž jsi na nebesích,“ doléhal k nám roztřesený hlas. Naše krumpáče a lopaty neustále tepaly do země. „Odpusť nám naše hříchy“ zaječela střela, ozvalo se šplouchnutí a okolí zalil oheň. A další výbuchy se zadíraly do uší. Nový nálet? Spletli si snad cíl? A proč nezačali zápalnými bombami? Přitiskli jsme se rychle k základům toho, co se dříve nazývalo dětský domov.

„Tvé je království...“

„Proboha, to teda není,“ ozval se v odpověď Portův vzrušený hlas. „Patří Adolfovi té svini!“

„Pomož, Bože na nebesích, pomoz nám a našim dětem,“ křičela žena, modlící se ve sklepech. Jedno z dětí zavzlykalo: „Mami, mami, co to dělají? Já nechci umřít, já nechci umřít.“

„Ach, Bože, dostaň nás odtud,“ zaslechli jsme další hysterický ženský hlas a zahlédli bledou pěstěnou ruku, bušící do otvoru a lámající si nehty o hrubý beton.

„Dej tu ruku pryč, děvče, nebo se dovnitř nikdy nedostaneme,“ zařval Pluto.

Dlouhé štíhlé nehty se však do drolicího betonu zoufale zadírat nepřestaly. Porta je přetáhl svým opaskem s přezkou. Kůže na rukou praskla a zalila se krví. Po dalším úderu jejich sevření povolilo a, prsty sklouzly do škvíry jako zmítající se červi.

Další výbuchy. Výkřiky a klení. Do jiskřivého fosforového deště se hroutily trámy, kamení a šterk. Byli jsme obklíčeni ze všech stran. Policajt ležel nehybně na zádech, přemožen únavou. Pluto si nevzrušeně otřel špičku boty o jeho tvář a řekl: „Má to za sebou. Tomíci dnes servírovali víc, než ten starej sráč dokázal strávit.“

„K čertu s ním,“ vybuchl nadporučík Harder. „Německo má spoustu tvrdejších policajtů. Kolik správnějších chlapů asi poslal do vězení, co? Zapomeň na něj.“

Pokračovali jsme v práci.

Náhle nám rozhoupala zem pod nohama další obrovská exploze, snad největší, jakou jsme kdy zažili. A pak další, další a další. Naskákali jsme po hlavě do krytů a chránili si rukama hlavu. Tohle nebyly žádné zbloudilé střely.

Začínal nový nálet.

Po asfaltu se rozléval fosfor. Zápalné bomby vyháněly gejzíry ohně až dvacet metrů do výšky. Hořící fosfor se snášel na okolní ruiny jako při největší průtrži mračen. Ječel a svíjel se jako tornádo vybuchujících ohňů. Ty největší letecké bomby doslova zdvíhaly celé domy do vzduchu.

Vedle mě ležel Porta. Přes zaprášené okuláry své plynové masky na mě povzbudivě mrkl. Měl jsem pocit, jako by moje vlastní maska přetékala vařící vodou a párou. Tiskla se mi ke spánkům a já nemohl popadnout dech. Co chvíli dostaneš nervový šok, blesklo mi hlavou. Rychle jsem si sedl. Musím pryč, je jedno kam, kamkoliv, ale musím pryč. Porta na mě vlítl jako jestřáb. Nakopl mě tak, že jsem byl okamžitě zpátky v díře. Mlátíl mě hlava nehlava, oči mu za očníky masky krvavě plály. Zařval jsem:

„Chci pryč, pusť mě!“

A pak bylo po všem. Jak dlouho to trvalo? Hodinu? Den? Ne, asi deset, patnáct minut. Během nich byly zabity stovky lidí. A zkušený voják dostal nervový záchvat. Můj přítel mi rozmlátil hubu, vyrazil zub a udělal pořádný monokl na oku. Každíčký nerv mého těla se nepřičetně vzpouzel všemu, co se dělo. Město se proměnilo v dýmající pec s vřeštícími lidmi vybíhajícími z ruin žhnoucích jako hořáky plynového sporáku. Živoucí pochodně, které se potácely, svíjely a padaly k zemi. Někteří se znovu zvedali a celý děj se opakoval, tentokrát rychleji. Kopali kolem sebe, řvali a ječeli tak, jak mohou řvát jen lidé ve smrtelné křeči. V okamžiku se jeden z obrovských kráterů naplnil hořícími lidmi: dětmi, ženami a muži, spojenými v šíleném, neuvěřitelně nasvíceném tanci smrti.

Někteří z nich hořeli jasně bílým, jiní purpurovým plamenem. Několik jich bylo zahaleno matným žlutomodrým žářem. Někteří zemřeli rychle a klidně, ale jiní pobíhali kolem nebo se točili pozpátku, zaklánějíce hlavu až k patám a svíjeli se jako hadi chvíli před tím, než se proměnili v komické loutky spálené na uhlí. Mnoho jich však bylo stále naživu.

Vždy tak klidný Dědek poprvé za celou dobu, co jsme ho znali, ztratil nervy. Začal zoufale ječet:

„Postřílejte je. Prokrista, postřílejte je!“

Zakrýval si dlaněmi oči, aby se nemusel dívat. Nadporučík Harder vytrhl ze svého pouzdra revolver, podával ho Dědkovi a hystericky řval: „Postřílejte je sám! Já nemůžu.“

Porta a Pluto beze slova vytáhli vlastní revoly. Pečlivě zamířili a začali střílet.

Dívali jsme se na lidi zasahované s nelidskou přesností, jak padali k zemi někteří sebou mírně šklubli, několikrát křečovitě sevřeli prsty a pak zůstali bez hnutí ležet stravováni plameny. Zní to kruté. Jistě to bylo kruté. Avšak lepší je rychlá smrt od revolveru s velkou ráží, než pomalá smrt v monstrózním grilu. Ani jeden z nich neměl šanci smrti uniknout.

Ze sklepa našeho zdemolovaného dětského domova se až k nebi nesly výkřiky stovek dětských hrdel, výkřiky trpících, třesoucích se dětí, nevinných obětí odporné války, jakou si žádné z nich nedokázalo dosud ve své hlavičce představit.

Jeden po druhém slézal Pluto, Möller a Stege dolů do šera sklepa a vytahovali je na denní světlo. Než se strop sklepa definitivně zřítíl, podařilo se nám zachránit asi čtvrtinu dětí. Většina z nich zemřela krátce nato. Pluto byl uvězněn mezi dvěma žulovými bloky a jenom neuvěřitelné štěstí ho uchránilo před rozmačkáním. Museli jsme ho vypáčit krumpáči a lopatami.

Smrtelně vyčerpání jsme polehali na chvějící se zem a strhli si plynové masky. Zápach však byl tak děsivý, že se to bez nich nedalo vydržet. Ve vzduchu se mísil nasládlý, všepronikající pach mrtvol s nakyslým, dusivým zápachem spáleného masa a výpary horké krve. Jazyky se nám lepily na patra a pálily nás oči.

Vzduchem svištěly rozpálené střešní tašky, zčernalé hořící trámy se proháněly ulicemi jako spadané podzimní listy.

Příkrčení jsme probíhali mezi roztroušenými ostrůvky plamenů. Na jednom místě jsme narazili na obrovskou nevybuchlou leteckou pumu, děsivého posla smrti, hrozivě vztyčenou k ztemnělému nebi. Několikrát námi smýkla vichřice, která se zdvíhala v ulicích. Připomínala obrovský vysavač. Prodírali jsme se močalem ohořelých těl, boty se nám bořily do kašovité hmoty zkrvaveného masa. Náhle se proti nám vypotácel nějaký muž v hnědé uniformě. Červěná a černá svastiky na jeho paži působily za daných okolností jako výsměch. Sevřeli jsme pevněji nářadí v rukou.

Nadporučík Harder ochraptěle řekl: „Ne! Vykašlete se na to.“ Třesoucí se rukou se pokoušel odstrčit Portu, ale ne příliš vehementně. Porta zaklel, švihl krumpáčem a vrazil jeho špici do hrudi toho straníka. Vzápětí Bauer muži rýčem rozpůlil lebku.

„Bože, to byla ale trefa!“ zařval Porta a děsivě se rozesmál.

Všude kolem byla zem poházená lidmi zkroucenými ve smrtelné křeči. Tramvajové koleje rudě žhnuly a kroutily se do groteskních vzorců vystupujících z vařícího asfaltu. Lidé uvěznění ve svých domech vyskakovali pološilení ven otvory, kde kdysi bývala okna, a těžkopádně dopadali na ulici. Někteří z nich se vlekli na rukou a táhli za sebou zmrzačené nohy. Muži odstrkovali ženy a děti, které se na ně věšely. Z lidí se stala zvířata. Pryč, pryč, jenom pryč. Jejich mysl utkvěla na jediném bodě zachránit si holý život. Potkávali jsme další vojáky z kasáren, kteří byli stejně jako my venku a pokoušeli se zachránit, co se dalo. Mnohé z těchto skupin měly mezi sebou vyšší důstojníky, ale vedení v nich často přejímali zkušení frontoví rotmistři a desátníci. V této situaci byla důležitá jen zkušenost a ocelové nervy, nikoli hodnost. Když jsme se prokopávali do zborcených sklepů, abychom zachránili lidi v nich uvězněné, byli jsme v horkých a páchnoucích krytech často svědky děsivých scén.

V jednom z betonových krytů se tísnilo na pět set lidí. Seděli jeden vedle druhého s koleny pěkně skrčenými, nebo polehávali s rukama složenými pod hlavou. Na první pohled nejevili známky žádného zranění, byli otráveni kyslíčnickem uhelnatým.

V jiném sklepě byly desítky lidí ležící jeden přes druhého, spečené do jednolité hmoty.

Křik, vzlykání, děti volající o pomoc:

„Mami, mami, kde jsi? Maaami, bolí mě nožičky!“

Ženské hlasy hystericky volající vlastní děti, děti, které byly rozdrceny, zpopelněny, odváty pekelnou vichřicí, nebo oněmělé hrůzou bezcílně bloudily ulicemi. Některé z žen se se svými milovanými dětmi zase shledaly, ale stovky jich takové štěstí neměly. Jen Bůh ví, kolik jich bylo vysáto horkým dechem obrovského vysavače, nebo je odnesla řeka uprchlíků proudící z prokletého města ven do temných polí, do neznáma.

Mrtví, mrtví a jenom mrtví. Rodiče, děti, nepřátelé, přátelé, narovnáni do jedné nekonečné řady, scvrklé a seškvařené fosilie.

Hodinu za hodinou, den za dnem házet lopatou, převážet, přetahovat a rovnat mrtvolu za mrtvolou.

Taková byla práce pohřebního komanda.

Po hlášení „Poplach! Letecký nálet!“ seběhly děti své poslední schody do sklepa. Tam si sedly ochromeny hrůzou, než si je našla ďábelská fosforová řeka a vzala si životy z jejich malinkých svíjejících se tělíček. Dělala to nejprve rychle a po chvílce pomaleji, dokud je nepokryla milosrdným tichem.

Taková je válka.

Ti, kteří již zapomněli, jak se pláče, by si na to znovu vzpomněli, kdyby viděli, pokud by stáli opodál, zkušené vojáky Komanda duchů při jejich práci.

2. FURIOSO

Chlapi z trestního komanda, ať už na frontě či v záloze, vždycky dostávali tu nejspínavější práci. Nedávno jsme přišli z Východní fronty, abychom se naučili s novými tanky a doplnili počty. Byli jsme trestním oddílem. Přišli jsme z koncentračních táborů, vězení, nápravných zařízení či z jiných organizovaných nástrojů útlaku, které v tisícileté německé říši jenom kvetly. Z naší roty byli usvědčenými kriminálníky jen Pluto a Bauer.

Pluto, mohutný dokař z Hamburku, který se v civilu jmenoval Gustav Eicken, se do basy dostal, protože ukradl nákladák mouky. Vždycky tvrdil, že to byl komplot, ale my jsme byli přesvědčeni, že tu mouku skutečně štipl. Bauer byl odsouzen k šesti letům těžkých prací, protože prodal na černém trhu prase a pár vajec.

Dědek, náš rotmistr, z nás byl nejstarší. Byl ženatý, měl dvě děti a živil se tesařinou. Jeho politické přesvědčení ho přivedlo na rok a půl do koncentračního tábora. Poté skončil jako PN („Politicky nespolehlivý“) ve 27. (trestním) tankovém pluku.

Desátník Josef Porta, vysoký, štíhlý a neuvěřitelně sprostý, nikdy nezapomněl zdůraznit, že byl Rudým. Do koncentráku se dostal za rudou vlajku vztyčenou na věži kostela sv. Michala v Berlíně. Odtud již není do trestního oddílu daleko. Byl rozeným Berlínčanem s neskutečnou dávkou humoru a drzosti.

Hugo Stege byl naším jediným univerzitním zástupcem. Nějak se zamíchal do studentských demonstrací. Než ho šoupli do řeznického komanda 27. (trestního) tankového pluku, strávil tři roky v Oranienburgu a Torgau.

Möller se odmítl vzdát svého náboženského přesvědčení, což mu vyneslo čtyři roky v Grosse Rosen.

Později byl omilostněn s právem zemřít v trestním komandu.

Co se týče mne, já byl jako Ausländer dánského a rakouského původu odsouzen za dezerci již na počátku války. Můj pobyt v Lengries a Fagenu byl sice krátký, ale bouřlivý. Později jsem byl oceňován jako PN a poslán šupem do trestního komanda.

Po náletu jsme byli rozděleni do záchranných a pohřebních čet. Během následujících pěti dnů jsme ze sklepů a kráterů vyváželi jednu mrtvolu za druhou. Nyní jsme nastoupili na hřbitov a ukládali je k odpočinku do velkých masových hrobů. Pokusy o identifikaci téměř ve všech případech selhávaly. Oheň vykonal svou práci spolehlivě a většina dokumentů zmizela. Pokud je nezničil oheň, ukradli je okradači mrtvol, kteří se jako dravé ryby vyrojili ze všech stran. Když se podařilo některého z těchto lidských žraloků chytit při činu, byl na místě zastřelen. Zajímavé bylo, že zdaleka nepatřili jen do těch nejnižších společenských tříd.

Jednou pozdě večer jsme chytili dvě ženy. Všiml si jich Dědek. Chtěli jsme si být jisti, a proto jsme se schovali a pozorovali, co dělají. Plížily se kolem zborcených zdí a nakláněly se nad mrtvolami, jejichž zápach musel zvedat i jejich žaludky. S chtivostí mrchožroutů a očividně dobrou praxí prohledávaly kapsy a kabelky a vybíraly z nich cennosti. Když jsme je chytili, našli jsme u nich třicet hodiniek, padesát prstenů a další šperky. Měly pakl bankovek, ale tvrdily, že jim patří. Byly vybaveny nožem na odřezávání prstů, aby se dostaly k prstenům. Případ byl jasný jako řeka. Po několika hysterických výkřicích se obě doznaly.

Pažbami pušek jsme je dohnali k zčernalé zdi hřbitova a donutili jsme je stoupnout si čelem k ní. A byl to tichý Möller, kdo je střelil do zátylků. Když měl zásobník prázdný, obrátil je Bauer špičkou boty, aby se přesvědčil, že jsou mrtvé.

„No kurva, takový krávy!“ ulevil si Porta. „Vsadím se, že byly ve straně. Takový se staraj o to, aby nikde nic nepřišlo nazmar. Vůbec bych se nedivil, kdybysme dostali rozkaz oholit všem mrtvolám vlasy teda těm, kterým nějaký zbyly.“

Porta a Pluto stáli v otevřeném hrobě a my jim podávali mrtvolu z popelářských vozíků, přes jejichž postranice přechnávaly různé končetiny. Nad zadním kolem jednoho z nich se kývala hlava s široce otevřenou pusou a zuby vyceněnými jako u vzteklého zvířete.

Dědek a nadporučík Harder zapisovali do žlutých a červených záznamových karet ty z mrtvol, které se nám podařilo identifikovat. Jinak jsme je prostě jen sčítali jako se vzadu v obchodě sčítají pytle. Dva z nás tedy zapisovali do jednoho řádku za druhým tolik pytlů, tolik žen a mužů.

Vyfasovali jsme pořádnou kořalku, aby nám odklizení rozkládajících se mrtvol šlo lépe od ruky. Co pár

minut jsme si zhluboka nahýbali z velkých společných lahví stojících na jednom starém náhrobním kameni. Během téhle práce jsme nebyli ani vteřinu střízliví. Bez chlastu bychom se zbláznili. Nějaký pruský pedant vymyslel, že mrtvolý nalezené v jednom sklepe musí být pohřbeny společně. Proto jsme občas dostávali necky či vanu plnou zčernalé ztuhlé kaše, která kdysi byla lidmi. Tato kaše byla lopatami a naběračkami nabrána do stejné vany. Na hladině ležel lísteček s číslem udávajícím počet lidí ve vaně. Padesát lidí, kteří prošli fosforovou lázní, takovou obyčejnou vanu naplnilo jen stěží. Mohutný Rus, válečný vězeň, který naší partě pomáhal, celou dobu slzel. Trápil ho především neuvěřitelný počet dětí. Když je s tou největší opatrností ukládal do hrobů, modlil se:

„Prastaludina, máleňkij prastaludina!“

Když jsme chtěli s dětmi uložit i několik dospělých, začal se rozčilovat, a tak jsme ho nechali, ať je po jeho. Přestože pil stejně jako my, zdál se být naprosto střízlivý. Jemně urovnával drobné končetiny a tam, kde zbyly nějaké vlásky, je uhlazoval. Od božího rána do temné noci plnil své chmurné povinnosti, ale my mu nezáviděli. Dědek tvrdil, že jeho evidentní střízlivost dokazuje, že je na pokraji šílenství. Požehnáním bylo mít s sebou Portu. Díky jeho jadnému humoru jsme dokázali zapomenout na neuvěřitelné ponížení, kterým jsme procházeli. Když třeba odpadla obrovská ruka jednomu tlustému muži od těla a zůstala v ruce Plutovi, který na ni zíral s otevřenou pusou, Porta opile škytl a zakřičel na něj:

„Takový stisk! Je dobře, že si ten gentleman s tebou už nikdy nebude muset třást rukou.“ Dal si pořádného loka z láhve a dodal: „No, a teď mu pěkně polož tu jeho ruku podél těla, aby si mohl potřásat pravicí s kolegy v nebi či pekle, ať už se dostane kamkoliv.“

Když jsme narovnali jednu vrstvu mrtvol, vždy jsme ji poházeli tenkou vrstvou hlíny a pak jsme pokládali další. V masových hrobech nebylo mnoho místa, a tak jsme museli mrtvolý sešlapávat. Zápach z mrtvol byl cítit až k nebi a Porta, balancující na okraji hrobu, křičel:

„Tomu říkám prdelní cyklóny! Páchne to hůř než ty, Pluto, když se nacpeš žlutých fazolí, a to už je co říct!“

Když byl hrob naplněný, zapíchli jsme do země tyčku s cedulkou a informací o počtu pro ty, kteří budou později vztyčovat kříže a náhrobní kameny.

Čtyři sta padesát neznámých. Sedm set neznámých. Dvě stě osmdesát neznámých. Vždycky jen číslo. Všechno musí být v cajku. Prušácká byrokracie na tom trvala.

S každým dalším dnem se nám mrtvolý stále častěji rozpadávaly pod rukama. Krysy a psi z nich trhaly velké kusy masa. Neustále jsme zvraceli, ale příkazy jsou příkazy. Dokonce i Porta toho měl dost a mnoho nemluvil. Jenom jsme na sebe vrčeli a nadávali si. Sem tam jsme se i poprali.

Jednou se Porta při pohřbívání pokoušel narovnat jakousi polonahou ženu s nohama podivně zkroucenýma nahoru. To, co celou dobu viselo ve vzduchu, se náhle provalilo Plutovou netrpělivou otázkou:

„Proč s tím k sakru ztrácíš čas? Vždyť ti to může být jedno, v životě si ji neviděl.“

Porta, jehož uniforma byla, stejně jako ty naše, pokryta nazelenalým slizem, se na mohutného dokaře opile zamračil:

„Já si, kurva, dělám co chci i bez tvýho povolení.“ Hlasitě škytl a pozvedl láhev šnapsu: „To je na tebe, ty hrobařskej part’áku!“

Podržel si láhev několik centimetrů od úst, zaklonil hlavu a my viděli, jak mu kořalka proudí do hrdla. Když dopil, pořádně si krknul a mohutným obloukem si odplivl na právě vyprázdňenou popelářskou káru.

„Nech toho, Porto!“ zařval náhle nadporučík Harder vztekale a zatnul ruce v pěst.

„Ale jistě, pane, jistě. Kdybyste se ale ráčil podívat na tu dívku, musel byste uznat, že ji takhle pohřbít nemůžeme.“

„Dělej, ať to máme z krku.“

„Co jako, pane?“ zeptal se Porta a škodolibě se na Hardera podíval. „Narovnání těch noh nebo co?“

„Porto, nakázal jsem ti, abys držel hubu!“

„Proboha, to teda nebudu. Myslíš, že se tě bojím, ty hajzle, protože máš stříbrný vejložky? A pro tebe nejsem Porta, ale desátník Porta.“

Jedním skokem byl Harder dole mezi mrtvolami vedle Porty a praštil ho pořádně do obličeje. První se z úžasu vzpamatovali Pluto a Bauer a přiskočili k nim a roztrhli je. Každému dali pořádnou facku, takže vzápětí se jak nadporučík, tak desátník váleli v bahně. Vytáhli jsme je ven a povalili na záda. Když se podmračeně sebrali, zhluboka se napili šnapsu. Nespustili jsme z nich oči, zatímco se Porta rychle otočil a vracel se do hrobu, ale Harder šel za ním, položil mu jednu ruku na rameno a druhou mu podával na usmířenou se slovy:

„Promiň, kámo, nervy. Máš trochu protivný řeči. Víím, že si to tak nemyslel. Zapomeňme na to.“

Portova šeredná tvář se roztáhla do širokého úsměvu, z něhož na Hardera dobrotivě zářil jeho jediný přední zub:

„Dobře, pane. Starýho Portu, z vůle boží desátníka v nacistický armádě, jen tak nic nerozhází. Ale dal jste mi pořádnou. Ani už k sakru nevím, jak. Znáím jenom jedinýho důstojníka, který se uměl prát, a to byl můj drahý velitel, plukovník Hinka. Podívejte se ale na tu svini Pluta támhle. Jednoho dne mě nebo vás zabije, jakmile se přichomejtnete k tomu, že se někde servem. Rána od něj je, jako když dostanete od plemennýho hřebce.“

Byli čím dál tím opilejší. Mnohokrát někdo z nás upadl na mrtvolu uvnitř hrobu a trapně se jim omlouval. Náhle se uprostřed hrobu, mezi nádhernými hřbitovními vrbami a topoly, ozval Portův řev:

„Cha, cha, chat Tady je ta zkurvená děvka, co to tak uměla. A řeknu vám, já ji znal jak nikdo!“

Svíjel se smíchem a mrštil po Dědkovi žlutou záznamovou kartou.

„To je Gertruda! Bože, to je Gertruda z Wilhelmstrasse. Tak ona natáhla bačkory! Ještě to není osm dní, co jsem s ní spal, a už to koupila.“

Porta se sehnul a začal si mrtvou Gertrudu se zájmem prohlížet. Poté zkušně řekl:

„Letecká puma. Jasný jako facka. Tlak jí roztrhal plíce. Jinak je celkem netknutá. Zvláštní, že to dostala zrovna ona, prvotřídní šlapka. Za dvacet marek docela žrádlo!“

Krátce nato jsme Portovi a Plutovi podali dolů tělo muže oblečeného v pěkně padnoucím obleku.

„Budeš mít nóbl společnost, Gertrudo,“ řekl Porta. „Ne nějakýho frontovýho psa, jako jsem já. Takhle to máte, chlapi, všechno dobře končí. Kdybych jí před osmi dny řekl, že bude pohřbená vedle chlápka v prvotřídních kožených botách a bílých kamaších, tak by mě vyhodila.“

Nadporučík Harder sjel očima po dlouhé řadě čekajících vozíků, které bez přestání přijížděly plné mrtvých těl.

„K sakru, copak to nikdy neskončí?“ řekl znaveně.

„A to nejsme jedinou pohřební partou.“

„Zdá se, jako by za každou mrtvolu, kterou jsme pohřbili, hned přijížděly dvě další,“ řekl rotmistr od 5. roty. „Několik pohřebních komand už zkolabovalo. Měli bysme dostat posily.“

„Zelenáči s mechem za ušima,“ řekl Dědek a vrátil se ke svým papírům.

Později jsme seděli na hromadě zlámaných náhrobních kamenů a Porta nám vyprávěl nějaký příběh ze svého dobrodružného života. Když se jal popisovat své oblíbené jídlo z hnědých fazolí a vepřového masa, museli jsme ho přerušit. I když už jsme byli téměř namol, o jídle jsme se bavit nedokázali.

Mrtvolu jsme pohřbívali řadu dní. V opilosti jsme si vyměňovali ty nejsprostší vtipy, které nás při téhle práci napadaly. Díky nim jsme si udržovali odstup a zdravý rozum. Přestože je taková hromadná smrt strašně neosobní, každičký z těchto lidí žil vlastní život a setkal se s vlastní neodkladnou smrtí. Matky a otcové se strachovali o své děti. Měli problémy s penězi, pili pivo z velkých korbelů nebo víno z útlých skleniček, tancovali, radovali se, otročili ve fabrikách či kancelářích, loudali se při sluníčku či v dešti. Měli rádi teplou koupel či klidné večery s přáteli, důvěrně se bavili o konci války a lepších dnech, které ještě společně stráví. A namísto nich definitivní konec. Přišla krutá, zlá, násilná smrt. Trvala možná zlomek vteřiny, několik minut či hodin. Nakonec je pohřbila banda ožralých vojáků trestního oddílu, kteří blili své hnusné vtipy namísto epitafu pro muže a ženy, kteří se o něco snažili a v cosi doufali.

Naším posledním úkolem bylo vlézt do sklepů, ze kterých nešla těla dostat ven. Naše Komando duchů, v černých tankových uniformách, se smějící se lebkou na límcích, s pomocí plamenometů odstraňovalo poslední slizké zbytky těl, které bývaly lidskými bytostmi. Když jsme přicházeli, živí s děsem v očích brali nohy na ramena.

Pod dotykem červeného syčícího jazyka plamenometu se všechno obracelo v prach. Vzduch se ještě

chvěl, když jsme zhaseli své zápalné plaménky. V těžkých oblacích prachu byly pohřbeny poslední zbytky ještě stojících domů. Jediná zpráva, kterou armáda toto peklo komentovala, zněla lakonicky: „Několik měst v severozápadním Německu utrpělo ničivé útoky nepřátelských letounů. Těžce byly poškozeny mimo jiné Kolín a Hannover. Řada nepřátelských letadel byla sestřelena naším dělostřelectvem a stíhačkami. Odvetná opatření budou podniknuta okamžitě.“

Zbraně byly vojínovi dány k používání. Tak je to formulováno v nařízeních, která musí každý voják plnit. Podplukovník Weissshagen nařízení miloval. Každému neustále připomínal: „Učíte se pouze nařízeními a příkladem.“

Naučili ho, že je nepříjemné, když někomu v rozporu s nařízeními ustřelí hlavu.

3. NOČNÍ VÝSTŘEL

Osm dní jsme trénovali s novými tanky. Vrátili jsme se do kasáren z hnusného Sennelageru poblíž Paderbomu, toho nejnenáviděnějšího ze všech nenáviděných německých tréninkových prostorů.

Mezi vojáky se tradovalo, že Sennelager stvořil Bůh, když měl tu nejhorší náladu. Já osobně si myslím, že na tom určitě něco je. Jen stěží by se podařilo najít prostor, který by se mu vyrovnal v nepřístupnosti terénu plného písku, močálů a hustého křoví s ostrými tmy. Byl zaručeně opuštěnější a depresivnější než poušť Gobi. Prokleli ho již tisíce těch, kteří na něm trénovali za Kaiserových časů a kteří později padli ve válce v letech 1914–1918. Dobrovolníci stotisícové Reichwehr, kteří si vybrali džob vojáka, aby unikli nezaměstnanosti, začali v každodenním pekle Sennelageru na šedou nudu a bezmocnost nezaměstnanosti v civilu v dobrém vzpomínat. My, vojenští otroci Třetí říše, jsem to měli nesrovnatelně horší, a legendární „Unteroffizier Himmelstoss“ z Kaiserových časů se nemohl s našimi důstojníky a poddůstojníky s jejich rutinním armádním sadismem rovnat. Byl to obyčejný břídl.

Řada lidí, odsouzená k trestu smrti Rýnsko-vestfálským rozkazem, zde byla popravena. Správně to jednou řekl Dědek – když tě sem přivezli zemřít, musí být smrt při pohledu na neuvěřitelně depresivní a duši otravující pás země, který se nazývá Sennelager, požehnáním.

Hned první noci jsem byl s Plutem jmenován do služby. Museli jsme tedy zůstat ve svých ocelových přílbách a s puškou stát a závistivě zírat na naše šťastnější kolegy, kteří odcházeli do města spláchnout pachut' tréninkového prostoru pivem a kořalkou.

Porta kolem nás doslova protancoval a mohl se potřhat smíchy. Snadno jsme mu mohli spočítat zbývající tři zuby v jeho papule. Armáda mu dala horní i dolní protézu, ale on je nosil v kapse, pečlivě zabalené v kusu špinavého hadru, kterým si pucoval pušku před vojenskými přehlídkami. Když zasedl k jídlu, rozvázně z hadru protézy vybalil a položil je z obou stran svého talíře. Když se dosyta najedl vlastního jídla a dorazil se veškerými zbytky, které se mu podařilo sehnat, vyčistil si zuby hadrem na čištění pušky a pečlivě je zase do něj zabalil a vrátil do kapsy.

„Pamatujte, aby byla vrátka dokořán otevřena, až se bude tatík vracet domů“, smál se. „Zmastím se tak, jak už jste mě dlouho neviděli. Můj obávaný mužský orgán už teď tvrdne při pomýšlení na to, co všechno ho dneska čeká. Tak na zdraví, vojenští braši, a dejte bacha na pruská kasárna.“

„Ten zrasanej zrzavej parchant!“ zařval Pluto. „Jde si chlastat a my můžeme jen doufat, že si s těma usmrkanějma zelenáčema zahrajeme očko.“

Zcela osamělí jsme seděli v kantýně a jedli kopřivovou polívku – evergreen Eintopf, ze kterého nám vždycky bylo trochu šoufl.

Bylo tam s námi několik rekrutů, kteří si hráli na chytrý, protože už dostali uniformu. Větší část jejich sebevědomí roztane jako jarní sněh, jakmile dostanou příkaz k nástupu u bojové jednotky kdesi na Východní frontě.

Šikovatel Paust seděl v kantýně s několika poddůstojníky. Chlastal pivo a přitom nenapodobitelně chrochtal. Když zpozoroval, že jsme ve službě a navíc pojídáme strašidelnou Eintopf, zařhtal se a houkl na nás tím svým kasárenským slangem:

„Tak co, vy prasečí rypáci, líbí se vám služba? Tady Papínek se vám o ni postaral. Měl pocit, že si zasloužíte odpočinek. Zejtra mi poděkujete, že vás nebolí hlava jako těm vostatním.“

Neodpověděli jsme mu, a tak se zvedl ze židle, opřel se o své mohutné pěsti a vysunul na nás svou ohromnou pruskou bradu:

„Odpovězte! V předpisech stojí, že mužstvo musí odpovídat svým nadřízeným! Tady nebudeme tolerovat žádný frontový manýry. Tady ještě máme předpisový a civilizovaný pořádek. To si zapamatujte, vy pitomci!“

Váhavě jsme vstali a řekli:

„Ano, pane Feldwebel, jsme rádi ve službě.“

„Jste líní zvednout prdele, co, vy rypáci? Na to, sakra, brzo dohlídnu. Buď v Senne nebo na cvičáku!“ Mávl rukou a zařval:

„Můžete odejít!“

Pomalu jsme si sedli a já zašeptal Plutovi: „Existuje ještě nějaká nižší forma života, než je člověk s hodnotí, který je jen ta hodnota a bez ní uplná nula?“

Pluto se na mě přes kopřivovou polívku zamračil: „Jo, velitel na cvičáku. Je zvyklej klejt jako pohan, protože zjistil, že to funguje. Pojd'me vypadnout, než se z něj pobliju.“

Zase jsme si rychle stoupili, ale než jsme se dostali ke dveřím, Paust zahulákál:

„Hej, vy unavení hrdinové! Nikdy jste neslyšeli o nařízení, které vám ukládá salutovat svým nadřízeným při příchodu či odchodu z místnosti? Nesnažte se s tím vymrdat, vy prdelní vši!“

Třásli jsme se znechucenou zlostí, když jsme se vraceli k jeho stolu, srazili podpatky a zasalutovali. Pluto nesnesitelně nahlas zařval:

„Obergefreiter Gustav Eicken a Fahnenjunkergerfreiter Hassel vás, pane Feldwebele, poníženě žádají o svolení k odchodu do strážní místnosti brány číslo čtyři, kde budou vykonávat strážní službu podle rozkazu!“

Paust blahosklonně pokýval hlavou a současně pozvedl ke svému širokému a potícím se obličejí velkou konvici s pivem.

„Odchod!“

S ohlušující ránou podpatků jsme provedli čelem nad a hlučně jsme vypochoďovali ze zapárené a smradlavé kantýny.

Venku se Pluto zastavil a začal sprostě nadávat. Svou lamentaci zakončil pozvednutím nohy a vysláním děsivého prdu směrem na zavřené dveře kantýny.

„Modlím se k Bohu, abysme už byli zpátky na frontě. Jestli tady zůstaneme ještě pár dnů, tak se neudržím a zakroutím mu krkem tak, že, si uvidí do vlastní prdele!“

Otráveně jsme seděli ve strážní místnosti a hráli očko. Brzo nás to však přestalo bavit, a tak jsme karty sbalili. Natáhli jsme si nohy a opřeli se o vysoká opěradla židlí. Probírali jsme se pornografickými časopisy, které nám půjčil Porta:

„Mrkni, jakou má frndu!“ křenil se Pluto a ukazoval na jednu z dívek v časopise. „Kdyby se mi jen taková ženská dostala do rukou, tak bych jí ukázal, zač je toho loket. Miluju stehna, který můžu objímat oběma rukama. Jak bys šel na takovouhle macatou dojnici, kdybys ji měl na stole jenom v noční košilce?“

„Asi nijak,“ odpověděl jsem. „Zajímají mě takový, který by se ti zdály hubený. Tady, podívej, to je něco. Kdybys měl něco takovýho na zádech pod sebou jednou za šest měsíců, tak bych vydržel třeba třicetiletou válku.“

Velitel služby, rotmistr Reinhardt, přešel místnost a nakláněl se nám přes ramena. Slintal jako pes:

„Paráda! Vy teda máte informace! Kde berete takovýhle časopisy?“

„Kde bys řekl?“ odvětil Pluto drze. „Každou středu je rozdává YMCA. Zeptej se dívky v recepci. Má je schovaný pod hromadou biblí.“

„Nebud' drzej, desátíku, nebo si tě podám,“ řekl Reinhardt zlostně, když se Pluto začal smát na celé kolo. Za chvíli už byl zase jako jelimánek. Poulil oči na obrázky s těmi nejfantastičtějšími a nejnepřirozenějšími erotickými pozicemi, nad kterými by spadla brada i Casanovi.

„No to snad ne, proboha,“ vzdychal Reinhardt. „jakmile budu mít službu za sebou, vyrazím hledat nějakou kůstku. Tohle tě teda naladí. Tady to je ale zatraceně dobrá poloha, tu musím zítra zkusit s Gretou.“

„Prdlajs. To nic není,“ řekl Pluto kantorsky. „Podívej se na tohle,“ řekl a ukazoval na obrázek s naprosto šílenou situací. „Tohle jsem znal, už když mně bylo čtrnáct.“

Spodní sanice Reinhardtovy sedlácké tváře spadla překvapením a zůstal s obdivem zírat na mohutného Hamburčana:

„Když ti bylo čtrnáct? Tak to kecáš. Kdys začínal?“

„Když mě bylo osm a půl. S vdanou kurvou, zatímco její manžel byl na trhu prodávat ovoce. Bylo to něco jako diškrece, protože já si bral její vejce od obchodníka na Bremerstrasse.“

„Sakra, přestaň mě rajcovat,“ zaúpěl Reinhardt. „Hele, můžeš mi dohodit nějakou vdanou paničku? Musíš jich znát spousty.“

„Jasně, že jo, chlape, ale to by stálo deset opiových cigár a flašku rumu nebo koňaku předem. A až dostaneš svou děvku, tak dalších deset opiovek a další flašku, ale z Francie, žádnéj německej kanál.“

„Jsou tvoje,“ řekl Reinhardt netrpělivě, „ale Bůh ti odpusť, jestli blafuješ.“

„Jestli mě, sakra, nevěříš, tak si sežeň děvku sám,“ odsekl mu Pluto a dál, jakoby nic, si listoval svým časopisem. Snad jen jeho pohled prozrazoval, jak moc o ty opiové cigarety a koňalku stojí. Dobře věděl, že Reinhardt je opatřit může.

Rotmistr rázoval vzrušeně strážní místností sem a tam. Odkopl výstroj patřící jednomu z rekrutů do rohu a pak se jal nebožákovi lát za jeho nevojenské chování ve službě. Nakonec se vrátil k nám a objal nás s Portou přátelsky kolem ramen.

„Nezlobte se, kamarádi. Já jsem to tak nemyslel. Začínám tu být podezřívavý. Všichni tihle hřebci v záloze jsou jedna banda zlodějů a podvodníků. Vy, kluci z fronty, jste úplně jiní. Dobře víte, co to je přátelství.“

„Nechápu, proč se tady teda poflakuješ, když to tady tak nenávidíš,“ řekl Pluto a vy smrkal se sedlácky do ruky, ze které setřásl něco soplů na Reinhardtovu židli. Reinhardt se tvářil, že to nevidí. „Odjed' s náma tam, kde to za něco stojí.“

„Dobrej nápad, možná to udělám,“ odpověděl Reinhardt. „V tomhle městě to už bude za chvíli k nevydržení, pokud nemáš pár frontových vyznamenání. Pak ti podrží i starý rachejtle. Ale co s tou děvkou, můžeš mi nějakou sehnat, kámo?“

„Dřív, než mrkneš okem, ale nejdřív chci zálohu,“ odpověděl Pluto a nastavil dlaň.

Natažená ruka Reinhardtovi způsobila nervózní tik ve tváři.

„Přisahám, že dostaneš deset cigár zítra po službě, a koňak dodám hned, jak se dostanu do města, abych se zastavil za chlápem, co ho pro mě shání. Můžeš tu věc ale zařídit na zítřejší večer?“

Pluto chladně odvětil:

„Dostaneš svoji děvku a bude to zítra večer.“

Novácci, z nichž některým ještě nebylo ani osmnáct, nás plaše a s ruměncem ve tváři pozorovali.

Takovéhle hovory jsme vedli pořád. Kdyby nám někdo tvrdil, že to je amorální, dívali bychom se na něj hodně nechápavě.

Kšeft, který spolu Pluto s Reinhardtem právě uzavřeli, byl pro nás stejně běžný, jako byla v Sennelageru poprava. V téhle ohromné továrně, které se říkalo armáda, jsme si přisvojili zcela jiné hodnoty.

Obrovská kasárna a přiléhající roztroušená stavení se konečně ponořila do tmy. Tu a tam se za některým z temnělých oken ozývalo tiché vzlykání některého ze spících rekrutů. Stesk po domově, strach nebo spousta jiných věcí ho trápila ve snech, a proto se choval jako dítě, kterým ve skutečnosti ještě byl.

Uniforma a zbraň na tom nemohly nic změnit.

My s Plutem jsme vyšli ven na pravidelnou obchůzku. Měli jsme obejít zeď lemuující celý kasárenský prostor. Museli jsme dohlédnout na to, že jsou dodržována veškerá platná nařízení, že jsou v deset hodin zamčené všechny dveře a že bedýnky s municí byly uloženy do bezpečí do skladu za cvičákem. Pokud bychom cestou někoho potkali, museli jsme ho zastavit a zkontrolovat jeho papíry. Naši důstojníci se obzvlášť rádi potloukali po okolí, jenom aby se přesvědčili, že jsou strážní natolik bdělí, aby je dokázali objevit.

Náš velitel, podplukovník von Weissbaden, měl k tomuto druhu zábavy obzvláštní sklon. Byl to maličký muž s poněkud přehnaně velkým monoklem usazeným na jednom oku. Jeho uniforma by mohla sloužit za příklad vzorného obleku pruského důstojníka: zelená blůza polomaďarského, poloněmeckého střihu, velice krátká jako kazajka kavaléristova; téměř bílé, světlešedivé jezdecké kalhoty s hovězinou všitou do sedací části, typický oblek kavaléristů; černé, velice dlouhé boty z prvotřídní kůže. Bylo záhadou, jak v nich mohl ohýbat nohy v kolenou. Pro své kalhoty a boty byl vojáky přezdíván „rajt'ák“. Čepici měl zepředu pěkně vysokou, takovou, jakou si oblíbili především nacističtí vůdci. Měl ji bohatě zdobenou orlem a provázkovým věncem, s podbradním řemínkem velice komplikovaně spleteným ze stříbrné šňůrky. Jeho plášť byl samozřejmě dlouhý, černý, kožený, s širokými lemovanými límci. Kolem krku se mu houpala „Pour le Mérite“. To bylo vyznamenání z první světové války, které si vysloužil v jednom z Kaiserových jezdeckých oddílů. Stále nosil staré insignie jezdecktva, přestože se již dávno nepoužívaly, a už vůbec ne na náramenících nacistické armádní uniformy.

Vojáci se mezi sebou vsázeli, jestli má tenhle skrček vůbec nějaké rty. Jeho ústa totiž představovala tenounká linka doslova se ztrácející v ostře řezané tváři a pod jizvou, kterou kdysi utřil v souboji. Kruté tváři dominovaly modré oči, studené jako led. Když jsi stál před malým podplukovníkem v pozoru,

přecházel ti mráz po zádech, zatímco k tobě promlouval sametovým hlasem a svýma bezcitnými očima ti viděl až do žaludku. Tyhle oči oberstleutnanta von Weissshagena, velitele výcviku 27. (trestního) tankového pluku, byly oči kobří. Nikdo nikdy neviděl v jeho společnosti dámu, což byla tak trochu záhada, protože kdyby ji probodl téma svýma očima, každá by úplně ztuhla. Když ho na konci války z armády vyhodili, byl zcela jistě bezkonkurenčním kandidátem na vedení nějaké instituce pro nápravu těch nejtěžších vězňů. Zdálo se prostě, že po světě nechodí člověk, kterého by von Weissshagen nedokázal zničit nebo změnit jeho vůli.

A ještě jedna věc byla na tomto muži zajímavá. Pouzdro se svým revolverem nosil vždy otevřené, aby mohl co nejrychleji vytáhnout svého ďábelsky nablýskaného Mausera 7.65. Jeho pucflek (měl vždy dva) říkal, že při sobě nosí také Walthera 7.65 nabitého šesti náboji upilovanými do dumdum střel. Jeho jezdecký bičík ukrýval v dutině uvnitř dlouhý tenký mečík. Dokázal ho ve vteřině tasit z nádherně sámkovaného koženého obalu. Dobře věděl, že je nenáviděný a obávaný, a proto se připravoval na případ, že by ho napadl nějaký potrestaný nebo žák, který by byl sdostatek zoufalý a lehkomyšlný. Přirozeně nebyl nikdy vyslán na frontu, měl spoustu konexí na správných místech, které na to dohlídly. Jeho zrzavý kříženec, „Baron“, byl také případ sám pro sebe. Tenhle pes byl zahrnutý do armádního jmenného seznamu výcvikového pluku a několikrát byl před zraky celého praporu degradován. Pobočník vždy přesně podle nařízení platných pro takové případy přečetl udělený trest v denním rozkazu. Psovi se nikdy nepodařilo získat vyšší hodnost než desátník. V mžiku byl svobodník a na několik dní skončil na samotce za to, že upustil lejno pod stůl svého pána.

Zkušeni šikovatelé potili krev, když jim von Weissshagen jemným hlasem vyprávěl do telefonu o tom, co přehlídli. Do pěti minut poté, co někdo upustil či ztratil před kasárnami kus papíru, to velitel věděl. Kolikrát jsme byli schopni uvěřit tomu, že téma svýma strašnými očima dokáže proniknout zdi tak dokonale byl informován o všem, co se dělo. Z tisíců pravidel a nařízení, která Třetí říše nacpala do vojenských řádů, vždy vylovil tu nejuvýstižnější holou větu. Laskavost a soucit pro něj byly jasnými známkami slabosti a předzvěsti zkázy světa. Vyžíval se v nervy drásajících rozkazech, které dával všem svým podřízeným ať už vojinům či důstojníkům. Sedí takhle za svým obrovským mahagonovým stolem, dekorovaným miniaturním stožárem s vlající bojovou zástavou, přiletovaným k podstavci zhotoveném z ručního granátu, zadívá se na jednoho z vojáků stojících v pozoru před ním a náhle vykřikne:

„Ty, vyskoč z okna!“

Bůh chraň vojáka, který zaváhá a nepřiskočí okamžitě k oknu, nerozrazí ho a nezačne lézt na římsu.

Velitelova kancelář byla ve třetím patře. V poslední okamžik ten malý důstojník řekne:

„Dobře, dobře, a teď už běž od toho okna!“

Jindy přišel do místnosti tiše jako kočka (nosil boty podražené gumou), otevřel dveře a jemným hlasem, který přesto zněl jako práskání bičem, řekl:

„Tak, a teď stojku na rukou!“

Jména všech, kteří nebyli schopni stojku udělat, byla pečlivě zaznamenána do malého zápisníku v šedé kůži, který nosil v levé náprsní kapse. Měl nádherné drobné písmo. Své záznamy psal na zádech postiženého. Příštího dne dostal ubožák za trest týden zvláštního výcviku.

Během naší dlouhé cesty kolem kasárenských zdí jsme si s Plutem bezstarostně povídali. Pluto měl v puse cigaretu. Byla dost krátká na to, aby ji mohl v případě potřeby bleskově ukrýt ve svých ústech, což byl trik, ve kterém byl nepřekonatelný. Pluto kopl do zámku bedny s municí, a ta se k jeho velké potěše otevřela. Kdybychom tuhle událost nahlásili, měla by čtvrtá rota druhý den problémy vysvětlit, proč je zámek rozbitý.

Za budovami přiléhajícími ke cvičáku vyplivl svého mikroskopického vajgla. Přistál na suché trávě.

Chvilku jsme nad ním postáli a doufali, že tráva vzplane a ozáří jednotvárnost naší hlídky.

Pomalými odměřenými kroky jsme pokračovali v cestě. Naše nasazené bajonety nádherně odrážely světla lamp. Neušli jsme daleko, když před námi někdo vyskočil ze tmy. Okamžitě nám oběma bylo jasné, že to nemůže být nikdo jiný než podplukovník von Weissshagen. Ve svém klobouku a plášti vypadal jako černá čajová panenka.

Pluto zařval heslo „Gneissenu“ tak silně, že bylo slyšet na míle daleko. Pak na několik vteřin zavládlo ticho, než Pluto znovu zařval:

„Obergefreiter Eicken a Fahnenjunkergefreiter Hassel pověření strážní službou právě vykonávají obhlídku prostoru kasáren. V souladu s předpisy žádají předložení dokladů pana Oberstleutnanta ke kontrole.“

Ticho.

Zašustil kožený plášť. Drobná ručka ukrytá v rukavici bleskově zajela mezi horní knoflíky pláště a v mžiku byla zase venku. Najednou jsme oba zírali do hlavně jeho revolveru. Velitel na nás zasyčel svým pověstným jemným hlasem:

„Co kdybych teď vystřelil?“

Ve stejném okamžiku vyšla z Plutovy pušky rána, kulka zasvištěla veliteli kolem hlavy a srazila mu klobouk. Než se mohl vzpamatovat z překvapení, dloubl ho do žeber můj bajonet. Pluto poté výhrůžně namířil hrot svého bajonetu na skrčkův krk. O vteřinu později již skrček neměl svůj revolver.

„Pan Oberstleutnant je žádán, aby zvedl ruce nad hlavu nebo budeme střílet,“ řekl Pluto sametovým hlasem.

Měl jsem co dělat, abych se nezačal smát. Znělo to naprosto šíleně: „Pan Oberstleutnant je žádán, aby zvedl ruce nad hlavu.“ Jen v armádě se může stát, že se člověk dokáže chovat doslova jako idiot.

Přitlačil jsem svůj bajonet trochu víc, abych mu ukázal, jak horlivě vykonáváme svoje rozkazy.

„Nesmysl,“ vyštěkl. „Oba mě znáte. Dejte pryč ty bajonety a pokračujte v obchůzce. Později si vyžádám vaši zprávu o výstřelu, který zde padl.“

„My vás neznáme, pane Oberstleutnante. Víme jen, že jsme byli ohrožováni střelnou zbraní během strážní služby. Žádáme pana Oberstleutnanta, aby nás doprovodil do strážní místnosti,“ odvětil Pluto s neúprosnou zdvořilostí.

Pomalů jsme kráčeli ke strážní místnosti, nedbající vážných hrozeb našeho velitele. Naše bajonety byly stále v pohotovosti.

Náš příchod do strážní místnosti způsobil pořádný rozruch. Reinhardt, který spal na stole, vyskočil a postavil se do pozoru přesně tři předpisové kroky před velitelem. Roztřeseným hlasem zahlásil:

„Pozor! Unteroffizier Reinhardt, pověřený vedením strážního oddílu, poslušně hlásí panu

Oberstleutnantovi: stráž sestává z dvaceti mužů. Pět z nich hlídkuje s puškami. Dva jsou na obchůzce. Ve vězení jsou čtyři vězni. Jeden Gefreiter ze třetí roty s dvoudenním trestem. Tankový střelec a

Obergefreiter ze sedmé roty se šestidenním trestem. Všichni tři byli chyceni mimo prostor kasáren bez platných propustek. Dále je zde jeden Gefreiter pes s třídním trestem za znečištění podlahy. Poslušně panu Oberstleutnantovi hlásím, že se nic zvláštního nestalo!“

Oberstleutnant s velkým zájmem studoval Reinhardtovu nachovou tvář:

„Kdo jsem?“

„Vy, pane, jste velitelem výcviku 27. (trestního) tankového pluku, Oberstleutnant von Weissbaden.“

Pluto Reinhardtovi škodolibě hlásil:

„Pane veliteli strážního oddílu! Obergefreiter Eicken, velitel kasárenské hlídky sestávající ze dvou mužů, poslušně hlásí, že jsme zadrželi pana Oberstleutnanta za cvičišťem druhé roty. Nedostali jsme žádnou odpověď po oslovení, na výzvu po předložení dokumentů jsme byli ohrožováni revolverem, v souladu s platnými předpisy jsme tedy vystřelili varovný výstřel z mé pušky model 98. Sestřelená čepice zadrženého je proděravělá střelou. Zadrženého jsme odzbrojili a přivedli nezraněného před velitele strážního oddílu. Očekáváme vaše další rozkazy, pane.“

Ticho, předlouhé sametové ticho.

Reinhardt polkl. To na něj bylo moc. Velitel na něho tázavě hleděl. Všichni čekali, ale ticho stále nebylo prolomeno. V paviání Reinhardtově tváři se hromadila krev. Všichni jsme čekali, až ten balík promluví. Velitel nakonec ztratil trpělivost a jeho tichý hlas se zařezával nebohému rotmistrovi do uší:

„Nyní již víme, že mě znáte. Vy jste velitel strážního oddílu. Bezpečnost kasáren 27. pluku je ve vašich rukou. Jaké jsou vaše rozkazy, Unteroffizier? Nemůžeme tady stát celou noc!“

Reinhardt zaboha nevěděl, co má dělat. V zoufalství koulel očima. Téměř jsme slyšeli promlouvat jeho myšlenky, ve kterých úpěnlivě hledal řešení. Polštář a plášť na stole byly tichými svědky jeho nedovoleného spánku. Neunikly ani jeho pozornosti. Jeho oči zabloudily zpět na Pluta a mě s velitelem mezi námi. Všichni tři jsme se špatně skrývanou škodolibostí očekávali, co ten kasárenský hrdina zavelí.

Těkavý osud mu náhle přes jeho vůli vložil do rukou více odpovědnosti, než kolik žádal. Před ním stála lidská bytost, normální člověk s tělem, dvěma nohama, dvěma rukama, obličejem, očima, ušima, zuby, stejný jako kterýkoli jiný, jen – a bylo to pořádné jen a bylo to zlověstné jen – tenhle konkrétní člověk měl na sobě černý kožený kabát, prvotřídní kožené boty, důstojnický opasek a zlaté hvězdy na sámkovaných stříbrných náramenících. Pro Reinhardta to byl Bůh, Dábel, Svět, Moc, Smrt, Život, cokoli související s likvidací, mučením, povýšením, degradací – a určitě ne v poslední řadě – byl to člověk, který mohl vynést několik slov, jež by jistého rotmistra Reinhardta vyslala do bojové jednotky. Tam někde před ní, pod přízračným sněhem, na něho čekala Východní fronta. Zda nyní unikne takovému osudu či ne, zcela závisí na tom, zda neudělá něco proti vůli Boha, stojícího před ním a uštěpačně se smějícího. Reinhardtův mozek se pomalu spojoval s jeho jazykem a zakrátko nato vypukl řev. Řval na mě a na Pluta jako raněný býk:

„Jste se oba zbláznili! Okamžitě pana velitele propusťte. To je vzpoura!“

Než pokračoval, nabyla jeho tvář mnohem uvolněnějšího a snad i spokojenějšího výrazu:

„Jste zatčeni! Okamžitě zavolám službu konajícího důstojníka. Za tohle pěkně zaplatíte. Musíte je omluvit, pane Oberstleutnante.“ Obrátil se na velitele a srazil přitom podpatky: „Jsou to jen dva stupidní frontovní hlupáci. Dohlédnu na to, aby bylo případu okamžitě vyhotoven záznam. Jistě se jedná o přestupek pro vojenský soud.“

Velitel svýma očima zhypnotizoval celou místnost. Tohle bylo lepší, než doufal. Nádherná příležitost udělat další ze svých výstražných rozhodnutí.

„Mno, Unteroffizier, takhle to tedy myslíte!“ Oprašoval si imaginární prach z velkých klop svého pláště, když od Pluta, který se nepokrytě smál, přijímal nazpět revolver a proděravěnou čepici.

Bezhlučně přešel na svých gumou podrážek botách ke stolu, ukázal na Reinhardtovy improvizované lůžkoviny a do napjaté atmosféry poručil:

„Uklid' to!“

Deset rekrutů spolu s Reinhardtem vyskočilo, aby splnilo jeho rozkaz. Plášť a polštář zmizely jako mávnutím kouzelného proutku.

Velitel si pomalu rozepínal plášť a z levé náprsní kapsy vytáhl šedý zápisník. Obrádně se oprašoval a okázale vyjmul své stříbrné pero. Položil zápisník na stůl přesně v tom úhlu, který je předepisován na střední škole při hodinách vzorového psaní. Během psaní nahlas přemýšlel:

„Unteroffizier Reinhardt, Hans, sloužící u třetí rotě, pověřený velením strážního oddílu za zvláštních podmínek, byl přistižen ve službě v oděvu odporujícímu předpisům. Měl rozepnutou blůzu, opasek s revolverem ležel mimo jeho dosah, bylo by tedy nemožné, aby v naléhavém případě použil vlastní střelnou zbraň. Tím porušil Nařízení č. 10618 z 22. dubna roku 1939 týkající se strážní služby. Dále hrubě porušil armádní Nařízení č. 798 se stejným datováním, neboť byl přistižen spící na stole ve strážní místnosti. Armádní plášť navíc použil jako příkrývku. Současně bylo porušeno nařízení, které vydal Oberstleutnant von Weissbaden jako Rozkaz výcvikového pluku z 16. června 1941. Toto nařízení se týká identifikace osob zajištěných v objektu kasáren po desáté hodině večerní. Velitel stráže v této věci nevydal žádný rozkaz, namísto toho poslal pro velícího důstojníka.“

Prudce se otočil k polykajícímu Reinhardtovi:

„Tak, Unteroffizier, chcete něco dodat?“

Reinhardt stál jako opařený. Velitel si povolil opasek a vyčistil si monokl svým sněhobílým kapesníkem. Pak vyšťekl:

„Obergefreiter Eicken a Fahnenjunkergerfreiter Hassel! Odved'te Unteroffiziera Reinhardta do cely! Je zatčen pro hrubé porušení povinností velitele stráže. Tento případ bude ohlášen vojenskému soudu. Zítřka bude vězeň transportován do vazby věznice 114. granátnického pluku ve Standortu. Velení nad strážní službou převezme Obergefreiter Eicken. Hlídka splnila své povinnosti přesně a pohotově.“

Několika neslyšnými kroky opustil strážní místnost.

„Tak pojď“, zašklebil se Pluto na Reinhardta. „Jediný pokus o útěk a seznámíš se s mým bajonetem!“ Současně hlučně odjistil svoji pušku.

Všichni tři jsme pochodovali směrem k celám. Pluto si nadšeně pohrával se svazkem klíčů. Na psa z cely 78 zařval:

„Zavři klapáčku! Ticho po desáté hodině!“

Poněkud hlučněji, než bylo třeba, jsme odsunuli závoru dveří celý číslo 13 a strčili Reinhardta dovnitř.

„Svlékni se a polož všechno na postel,“ poručil Pluto a vyžíval se ve své nové roli hlídače věznice.

Několik minut nato před námi stál širokoplecí Reinhardt tak, jak ho Bůh stvořil. Tlustý bezvýznamný sedlák, oloupený o své šňůrky a stužky, bez nichž byl jen tím, čím byl dříve: popleteným, zbedněným zemědělcem.

Pluto byl odhodlán učinit zadost všem daným nařízením.

„Sehni se, vězni,“ poručil, napodobuje řev šikovatele Edela.

Pečlivě jako vědec studoval Reinhardtovo nastavené pozadí.

„Vězeň nemá nic ukryto ve své zadnici,“ nadiktoval mi s potěšením.

Poté prozkoumal uši zoufalého a zírajícího Reinhardta a vesele oznamoval:

„Vězni, znáš nařízení týkající se osobní čistoty? Tenhle křupan neví, jak si vybrat bahno z uší. Piš: vězeň byl během zatýkání shledán být ve velice špinavém stavu. Jeho ušní díry byly zaneseny špínou.“

„Chceš, abych to zapsal všechno přesně tak, jak říkáš?“ chtěl jsem vědět.

„No to se ví, že jo! Copak nejsem velitelem stráže? Nedostal jsme odpovědnost za vedení registru vězňů?“

„Zavři hubu, ty pitomče,“ odpověděl jsem. „Co se mě týče, nemám nic proti tomu zapisovat ty tvoje slinty, ale podepíšeš si je sám.“

„No jasně. Co se ti děje?“ zeptal se mě Pluto.

Důkladně jsme prohledali Reinhardtovu uniformu.

Pečlivě jsme si pročetli jeho adresář. Pluto se také velice zajímalo jeho kulatý balíček cigaret. Přičichl k jedné či dvěma a zařval:

„Vězeň je na tom velice dobře co se týče vlastnictví opiových cigaret! Mám se o ně postarat, ty kriminálníku? Nebo o nich máme vyhotovit záznam? Pak by sis mohl vyslechnout, co si myslí vojenský soud o vojákovi, který s sebou jen tak tahá narkotika. Tak jak to uděláme?“

„No tak si je, sakra, vem a přestaň už se vytahovat,“ odpověděl Reinhardt hořce.

„Ticho, vězni, a nebud' drzý. Jinak se budeme muset podívat, co se v nařízeních píše o neukázněných a těžce zvládnutelných vězních. Chceš-li mě oslovit, říkej mi „pane veliteli stráže“, a to si zapamatuj, ty troubo!“

Šklebící se Pluto si zastrčil balíček opiových cigaret do kapsy a pak posbíral veškerý majetek toho padlého hrdiny. Všechno kromě jeho spodního prádla a uniformy přišlo do igelitového pytle. Pluto ukázal na seznam, který jsem sepsal podle jeho diktátu:

„Tady podepiš na důkaz toho, že všechno, co jsi měl, bylo zaznamenáno. Ať nedojde k nějakým dohadům, až tě někdy v daleké budoucnosti zase pustí.“

Reinhardt se jal seznam pročitat, ale Pluto ho zarazil: „Ty si k sakru myslíš, že tě to necháme studovat? Tady seš ve vězení! Podepiš to a hotovo. Pak si posbírej ty své hadry, abychom tě mohli zavřít, jak velitel nakázal. No to je ale drzej rypák!“

Reinhardt bez protestů udělal, co jsme mu nakázali. „Chceš-li použít kýbl, udělej to hned,“ oznámil mu Pluto.

„Ne, pane veliteli stráže,“ vyšlo z Reinhardta váhavě.

Stál úplně nahý pod jediným malým okýnkem v cele.

„V to jsem doufal, ve tvém vlastním zájmu,“ řekl Pluto, „a Bůh tě chraň, jestli budeš v noci zvonit.“

Potřebujeme klid na to, abychom promysleli všechny ty vážné události, ke kterým během dnešní noci došlo.“

„Jistě, pane veliteli stráže!“

Pluto triumfálně nakoukl do cely a rozkázal: „Dobře, vězni, vlez do postele a zůstaň tam, dokud neuslyšíš budíček.“

Vyšel z cely, zabouchl dveře, dvakrát otočil klíčem v zámku a za ohlušujícího rachotu zasunul obě závory.

Pluto si svazek klíčů oblíbil natolik, že ho ve strážní místnosti položil před sebe na stůl. Sám byl za mřížemi mnohokrát a nyní, poprvé ve svém životě, měl v rukou klíče od cel, ve kterých byl zavřený

někdo jiný. Po chvíli začal obvolávat všechny poddůstojníky, kteří byly na služebním seznamu roty. Chtěl znát stav jejich mužstva. Bylo to privilegium, kterého mohl jako velitel stráže využívat. Pokaždé, když byl spojen s rotou, se dotazoval:

„Váš hlas zní nějak ospale. Nespál jste náhodou?“ (Pochopitelně, že všichni spali.) „Zvážím, jestli je mou povinností hlásit tento váš poklesek službukonajícímu důstojníkovi. Cože? S kým mluvíte? S velitelem stráže, pochopitelně. S kým jste si myslel?“

Když promluvil se všemi osmi rotami, začal je obvolávat znovu. Tentokrát se zmatených poddůstojníků vyptával na počty nemocných. Dále pak na seznam výzbroje roty a stav munice, který musí být doručen do strážní místnosti nejpozději v osm hodin ráno. Tak měli chudáci poddůstojníci dost práce na celou noc.

Naprosto spokojen sám se sebou se Pluto ve svém velkém křesle zaklonil, hodil své mohutné nohy na stůl a natáhl se pro pornografické časopisy. Právě si zapaloval opiovou cigaretu, když dva rekruti rozrazili dveře. Mezi nimi byla gestikulující postava v květovaném bavlněném prádle, šátkem na čele a kanadami na nohou.

„Pane veliteli stráže,“ hlásil jeden z rekrutů. „Tankový střelec Niemeyer poslušně hlásí, že jsme v průběhu hlídky zatkli tohoto člověka, snažícího se zlést kasárenskou zeď nedaleko ubytovny třetí rot. Tato osoba nám odmítla poskytnout jakoukoli informaci a dala tankovému střelci Reicheltovi hroživou ránu do obličeje. Tomu hned hroživě natekla čelist a oči.“

Pluto zamrkal, ale rychle se vzpamatoval. Okamžitě jsme poznali Portu. Pluto mu přistrčil židli a se smíchem se optal:

„Sednete si u nás, madam?“

„Zavři tu svou tlustou hubu, nebo ti ji zavřu sám!“ zněla Portova nezdvořilá odpověď právě povýšenému veliteli stráže.

Pluto mávl nad tou hrozbou rukou a strčil Portu do židle.

„Promiňte, madam. Nehledáte zde náhodou svého manžela? Mé jméno je Obergefreiter Gustav Eicken, velitel stráže, lapač manželů, v jehož citlivých rukách spočívá bezpečnost těchto kasáren. Nebo si snad madam přeje něco jiného?“

Rychlým pohybem strhl Portovi sukni a odhalil tak jeho hranatá kolena a dlouhé armádní spodky.

„Ach, nepochybně poslední pařížská móda! Okouzující, madam. Málomocná lady má tak elegantní věci.“ Porta se opile ohnal po velkém, široce se šklebícím dokaři, ale minul. Náhle to však vzdal.

„Bože, to mi ale vyschlo v krku! Přines mi pivo.“ Skončilo to tak, že jsme Portu odklidili do jedné z prázdných cel. Nato, abychom ho dopravili na ubytovnu, byl příliš nalitý. Během večera prošel řadu pochybných lokálů, od „Červené růže“ po „Veselou krávu“. Tvrdil, že měl za tu dobu tolik dívek, kolik by mu normálně stačilo na dva roky. Během svých manévrů s poslední z nich přišel o uniformu. Jedinými věcmi, kterému zbyly, byly jeho dlouhé spodky a kanady. Ty měl na sobě, jak přísahal, i v posteli. Na jeho nahou zadnici mu kdosi olejovou barvou napsal: „Veselá kráva“.

Pluto zaznamenal jeho příchod do strážní knihy s časovým údajem 11 hodin, tedy hodinu před koncem vycházek. To, že v tu dobu ještě nebyl povýšen na velitele stráže, zcela ignoroval.

Po zbytek noci jsme hráli očko s penězi našich vězňů. Jak říkal Pluto, Reinhardt teď peníze nebude potřebovat.

V osm hodin ráno přišla inspekce vyslaná velícím důstojníkem. Větší část oněch dvaceti minut, které ve strážní místnosti strávili, věnovali zjišťování pozadí Plutovy zprávy.

Když konečně nadporučík Wagner vstřebal všechno, co mu Pluto vyprávěl, málem se rozeštkal. Pak klesl do židle a podepisoval se bezmocně pod nekonečný zápis, který Pluto učinil do strážní knihy. Byla to jedna z nejdobrodružnějších nocí ve fádni historii výcvikového pluku.

Pro Wagnera byl nebezpečný fakt, že neslyšel výstřel. Musel proto buď spát nebo se vzdálit bez povolení. Znal podplukovníka von Weisshagena dost dobře na to, aby věděl, že již několik hodin trpělivě sedí a čeká na jeho zprávu, kterou on, jako velící důstojník, za takových okolností musí předat buď přímo veliteli nebo jeho pobočníkovi. A nyní již od onoho výstřelu uběhlo šest hodin. Nadporučík Wagner bude nyní poslán do bojové jednotky tak jistě, jako že jedna a jedna jsou dvě.

Když si uvědomil, jaká tragédie ho postihla, otevřel pusku, ale zavřel ji, aniž by vydal hlásku. Jakmile mu

však šklebící se Pluto oznamoval, že velitel byl s jeho hlídkou velice spokojen, a tento fakt by měl být zaznamenán ve strážní knize velícím důstojníkem, zařval Wagner jako raněný býk. Když se zlomeně potácel pryč, aby čelil tomu, co pro něj tento den přichystal, hrozivě skřípal zuby.

Jednoho slunného rána jsme je vyzvedli ve vězení a svezli je naposledy v poskakujícím nákladě. Když jsme někdy zapadli, pomáhali nám ho vyprostit. Svými těly jako by šli našim dvanácti kulkám vstříc, aby nám ulehčili práci.
To všechno se stalo ve jménu německého národa.

4. STÁTNÍ VRAŽDA

Jako poslední vlezl do obrovského diesláku Krupp Porta. Nákladák zaskřípěl a zavyl. Vyrazili jsme od ubytovny a zastavili se ještě krátce na velitelství roty, abychom si vyzvedli příkaz k jízdě.

Po cestě městem jsme pokřikovali a mávali na dívky, Porta začal vyprávět lechtivé historky. Möller ho požádal, aby zavřel zobák. Rozpoutala se krátká, ale bouřlivá hádka. Ustala, až když jsme přijeli před kasárna pěchoty. Zastavili jsme před strážní budovou Standortu.

Šikovatel Paust, který naši skupinu vedl, vyskočil ze sedadla řidiče a zazvonil na zvonek. Všech šest nás seskočilo z korby a následovalo Pausta do služebny věznice. Uvnitř jsme našli několik bledých pěšáků, kteří sloužili jako vězeňští dozorcí. Paust zmizel v jedné z kanceláří, aby od šikovatele pěchoty přebral dokumenty. Byl to mohutný plešatý chlap s nervózními tiky kolem očí.

Porta se ze zvědavosti zeptal:

„Chlapi, co tady v lapáku děláte, když si chcete ukrátit čas?“

„S tím si nemusíš lámat hlavu,“ osmělil se asi padesátiletý desátník. „Vy jste s tímhle hotoví za několik minut, ale my tady makáme den za dnem. Tyhle lidi známe už měsíce. Spoustu už jsme toho spolu napovídali a stali jsme se takřikajíc přáteli. Jenom kdyby to už tak byli poslední ale zítra přivezou další a tak to jde pořád dál. No prostě bláznec.“

„Moc mluviš, Karl,“ upozornil ho jiný poddůstojník ve středním věku. Odstrčil svého přítele a rezervovaně si nás prohlížel.

Zvědavě jsme se po malé služebně rozhlíželi. Na stole stály špinavé hrnky a talíře. Na stěně visela černá tabule s křídou napsanými čísly cel a jmény vězňů. Pokud bylo některé jméno označeno zelenou barvou, znamenalo to, že byl jeho nositel odsouzen k smrti. Napočítal jsem jich dvacet tři. Červené značky označovaly vězně, kteří očekávali potvrzení trestu od vojenského soudu. Byla jich tam spousta. Modré značky znamenaly vězeňské pracovní tábory, na tabuli jich bylo jen čtrnáct.

Na protější stěně visely dvě velké fotografie Hitlera a Keitela a lhostejně shlížely na černou tabuli se záznamy o temném osudu mnoha lidí.

„Kde se ksakru flákají?“ ptal se Schwartz. „K večeri jsou fazole, a jestli přijedem pozdě, do stanem sprd'áka a ještě na nás zůstanou jen zbytky.“

„No ty seš teda skvělej,“ řekl ten starší desátník. „Máš před sebou takovouhle práci a myslíš na jídlo. Od včerejška jsem se už byl asi dvacetkrát vyčůrat, jak jsem z toho nervózní. A ty dokážeš myslet jen na fazole, Pánbůh s tebou!“

„A proč ne, dědo?“ křenil se Porta. „Měj rozum. Vy pěšáci jste pěkný máčky.“

„Drž hubu, Porto,“ řekl Möller.

„Odkdy tě povýšili mezi třídně uvědomělý bastardy s hvězdama a šňůrkama, abys mně tady rozkazoval?“ zeptal se ho Porta.

„Jseš hovado,“ řekl Möller a dál se s ním nehodlal bavit.

„To si myslíš ty. Jen počkej, až skončí tohle cvičení s mušketama, a pak ti to vysvětlím, ty bastarde.“

Porta se na něj zlověstně zašklebil a Möller se raději přesunul na druhou stranu stolu.

Bachaři mu nervózně udělali místo. Zdálo se, jako by se nás báli dotknout.

Z vedlejší kanceláře se ozvalo zařinčení klíčů a vzápětí ženský výkřik.

Pluto si zapálil opiovou cigaretu a lačně potahoval. Stege nespustil oči ze špiček svých neforemných, ale neuvěřitelně nablýskaných erárních kanad. Jeden z pěšáků si sedl za stůl a cosi nervózně čmáral na papír. Atmosféra v místnosti byla silně napjatá.

Náhle zazvonil telefon. Nejvyšší poddůstojník ho zvedl a ztěžka dosedl na židli, když říkal:

„Standortska věznice, kasárna pěchoty, tady Obergefreiter Breit. Ano, pane, ano, rozkaz je zde.

Všechno je připraveno. Jistě, pane, rodina bude informována jako obvykle. Žádné další hlášení.“

Položil sluchátko.

„Čekají na vás v Senne,“ řekl přes rameno.

„Bože, tohle je jako při registraci sňatků, všichni na něco čekají,“ řekl Pluto. „Ať sebou hodí, ať to máme zmáknutý dřív, než začnem panikařit.“

Sotva domluvil, otevřely se dveře. Vešla dívka z armádní telefonní ústředny spolu s šedivým poddůstojníkem. Oba na sobě měli kombinézy, které se nosily při službě v kasárnách. Byli to odsouzení

vězni. Za nimi kráčet šikovatel pěchoty a Paust s nějakými lejstry pod paží. Snažil se vypadat nezúčastněně, ale byl nervózní, protože svýma modrýma vodnatýma očima stále mrkal.

Pěšák si znovu prohlédl protokol a řekl:

„Jestli máte nějaké připomínky, sdělte je nyní.“ Vězni neřekli nic, jen si rozrušeně prohlíželi nás pět stojících před nimi v ocelových přílbách a s puškami v rukou.

Očividně ani nerozuměli tomu, co dělají, když podepisovali protokol. Paust si potřásl rukou se šikovatelem a vyměnili si své nashle. Vůbec by nás nepřekvapilo, kdyby řekli au revoir a díky!

Seřadili jsme se s vězni uprostřed a naskákali do náklad'áku. Vojáci stojící na korbě galantně pomohli dívce nahoru, i když by to potřeboval spíše starý poddůstojník.

„Jedem,“ zařval Paust a s trhnutím jsme vyrazili. Strážní na bráně vyděšeně sledovali obrovský dieslák, který poskočil s ranou z výfuku na silnici směrem k Sennelageru.

První část cesty jsme strávili v tichosti, plaše a zvědavě jsme si prohlíželi ty dva vězně.

Ticho prolomil Porta. Nabídl jim balíček opiových cigaret.

„Dejte si cigáro, to pomáhá.“

Oba sáhli po cigaretách a hltavě kouřili.

Porta se naklonil.

„Za co jste to dostali?“

Dívka upustila cigaretu a začala vzlykat.

„No tak, nechtěl jsem tě naštvat,“ utěšoval ji Porta.

„Chtěl jsem jenom vědět, na čem jsme.“

„Ty seš ale vopravdu pitomec,“ zařval Möller a ohnal se po Portovi. „Co ti je potom? Brzy se to stejně dozvíš.“

Objal dívku jemně kolem ramen.

„Uklidni se, sestro. Je to sprostěj hulvát, kterej vždycky strká nos do věcí, do kterejch mu nic není.“

Dívka tiše plakala. Motor jednotvárně hučel. Náklad'ák právě vyjížděl prudký kopec. Paust se po nás ohlédl okénkem v kabině. Seděli jsme a kouřili. Dědek ukázal na hromádku šterku po straně silnice.

Vedle ní stálo několik válečných zajatců a příslušníků domobrany.

„No konečně tu silnici spravujou. Už bylo načase. Vždycky tady skáčem jak kozy.“

Bauer chtěl vědět, jestli Porta půjde večer do „Červený kočky“.

„Přijde Lieschen s Barbarou, bude sranda a hrátky až do rána.“

„Jasně že jdu,“ řekl Porta. „Ale jenom do deseti. Pak se musím jít podívat na otevření novýho bordelu v Münchenergasse.“

Kolem našeho plahočícího se náklad'áku přelítla jako blesk houkající sanitka.

„Co se to proboha děje?“ zeptal se Dědek.

„V tomhle tónu houkačky je vždycky něco zlověstnýho,“ řekl stísněně Bauer.

„Možná komplikovaný porod,“ řekl Möller. „Moje žena začala při druhém krvácet a my museli šupem do nemocnice. Měly tenkrát namále, žena i dítě,“

„Viděli jste tu novou holku, co je v kantýně druhýho pluku?“ zeptal se Pluto. „To je pořádněj kus.“

V té chvíli náklad'ák zajel do hluboké koleje na cestě a všichni jsme byli v tu ránu na hromadě. Porta vztekle zařval na řidiče:

„To nevidíš kam jedeš, ty slepoto?“

Řidičova odpověď zanikla v řevu motoru.

Zpoza hrozivě vyhlížejících mraků konečně vyšlo slunce.

„Počasí se umoudřuje,“ řekl Stege. „Odpoledne bude hezky. Jdu ven s jednou kočkou, co jsem potkal tenkrát večer.“

Porta se rozesmál.

„Proč vždycky bereš ty svoje děvky ven na lodičky? Vždyť budete mít mokrá prdele. Všechny ty lod'ky, co ty místní šejdíři pronajímají, nabírají vodu. Uděláš líp, když se mnou půjdeš do Münchenergasse a holku vezmeš s sebou.“

„Máte v hlavě furt jen ty ženský,“ řekl Möller naštvaně.

„Tak poslouchej, veleváženej,“ řekl Porta hrozivě.

„Poslední dobou mně dost lezeš na nervy, My se nestaráme o tvý křížovky a spiklenecký schůzky s kaplanem za zavřenými dveřmi. Dělej si, co tě baví, a my budem dělat zase to, co baví nás. Brzo budem zpátky na frontě a pak se uvidí, co v tobě je, ty šlesvickej pánbičkáři.“

Möller sklapl a znovu se vztekle ohnal po štíhlém a dlouhém Portovi. Ten se ale sehnul a Möllerova mohutná pěst ho minula. Berlíňan ho pak zkušeně praštil hranou ruky do krku tak, že se Maller bolestí zhroutil na dno korby.

Stege ho odstrčil na stranu, abychom měli místo na nohy.

„Může si za to sám,“ řekl Dědek. „I když ho omlouvá jeho věk. Klidně by mohl být otcem většiny z vás. Až se vrátíme, tak s ním promluví.“

„Já mu jednou tu jeho kyselou držku rozmlátím,“ řekl Porta a divoce se zubil.

Pluto říkal, že se dozvěděl, že prý nás mají převelet do jedné velké továrny na tanky, kde bychom měli testovat nové tanky, kterým se říkalo „König Tiger“.

„To ti určitě řekl tvůj kámoš Rajt'ák,“ vysmíval se mu Stege.

„Proč mě sakra pořád popichuješ?“ otočil se Pluto rudý zlostí na Stegeho.

„Protože si o to říkáš, ty tlustej hamburskej dacane!“ okřikl ho Dědek. „Copak jsou tohle nějaký obyčejný cvičný střelby? Copak nemáš žádný srdce, chlape?“

K našemu překvapení Dědka přerušil starý poddůstojník.

„Nebylo by lepší, kdybyste už všichni mlčeli?“

Náklad'ák zahrnul na vedlejší silnici vyježděnou těžkými auty a tanky.

Möller se zvedl a odtáhl se od nás, co nejdál to šlo.

Tvářil se ještě kyseleji než obvykle. Trapné ticho přerušila mladá dívka.

„Nemáte někdo cigaretu nebo aspirin?“

Chvilí jsme na ni všichni civěli, jak tak proti nám seděla ve starých montérkách.

Stege jí podal cigaretu. Když jí svým zapalovačem koupeným před třemi lety ve Francii připaloval, ruka se mu znatelně trásla.

Všichni jsme si zuřivě prohledávali kapsy.

Porta zařval na řidiče:

„Nemáš aspirin?“

Paust otevřel posuvné okýnko a uštěpačně zahulákal, Okénko se zase zabouchlo. Portovo „špinavej pse“ radši ignoroval.

„To nevádí, že nemáte aspirin,“ řekla dívka apaticky.

„Brzy to přejde.“

„Udělal byste pro mě něco?“ zeptal se starý poddůstojník. Aniž by čekal na odpověď, pokračoval:

„Jsem ze 76. dělostřeleckého pluku. Mohli byste tam zajet a promluvit s rotmistrem Brandtem ze 4. baterie? Řekněte mu, aby se postaralo to, aby moje žena dostala peníze. Žije s manželkou mého nejstaršího syna v Dortmundu. Uděláte to pro mě?“ Otočil se ke Stegemu.

Stege vykoktal:

„Jo, jo, jistě. Co jste to...?“

Pluto ho přerušil:

„Ten v tom jenom udělá zmatek, starej brachu. Mám v šestasedmdesátce kámoše, Paula Grothe, rotmistra. Znáš ho?“

„No jasně, rotmistr Groth, znám ho velmi dobře. Je ve druhé baterii. Přišel o nohu v Brest-Litevsku. Pozdravuj ho ode mě „chlapa od plynoměřů“. To jsem dělal před válkou,“ dodal.

Dívka náhle se zájmem vzhledla a do bledých lící se jí na okamžik vrátil život.

„Uděláte pro mě také něco?“ zeptala se se zatajeným dechem Pluta. „Dejte mi prosím kousek papíru.“ Podávali jsme jí nejméně deset per a bloků najednou.

Dědek se k ní protáhl a podal jí vojenskou obálku.

Psala rychle a nervózně, přečetla si, co napsala, zalepila obálku a podala ji Plutovi.

„Pošlete ji za mě?“

„Pošlu,“ řekl úsečně a zastrčil si dopis do kapsy pláště.

„Když ho doručíte osobně, dostanete láhev sektu,“ řekla a při pohledu na mohutného dokaře v olejem

zašpiněné tankové polní uniformě se zakoktala. Seděl s puškou v rukou, ocelovou přílbu posunutou do zátýlku, nohy stáhnuté v nízkých nablýskaných kanadách. Jeho kalhoty se vzdouvaly jako široké pumpky. Krátkou kazajku se stříbrnými lebkami našitými na klopách stahoval kožený náramenní pás obtížený náboji, které z něj netrpělivě vykukovaly.

„Nic nechci,“ zadrhl se Porta, který má obvykle odpověď ihned po ruce. „Dopis je u mě v bezpečí. Jsem nejlepším pošťákem v zemi.“

„Děkuji ti. Nikdy ti to nezapomenu.“

„To nic není.“

Dál jsme jeli v tichosti. Slunce začínalo docela pálit a v nákladáku se dělalo horko.

Někdo si začal pískat.

„Früh morgens, wenn die hähne krähen.“

Další si broukal do rytmu. Náhle jsme však všichni ustali a dívali jsme se překvapeně jeden na druhého. Bylo to, jako bychom se rouhali v kostele plném modlících se lidí.

Nákladák zastavil. Paust zavolal na stráž:

„Zvláštní rozkaz strážní roty. Jeden Feldwebel, jeden Unteroffizier, dvacet mužů a dva vězni.“

Strážný nakoukl do korby. Šikovatel vyklánějící se z okna strážního domku halekal:

„Jed“te do prostoru 9. Kde jste sakra byli? Čekají tam na vás už celou věčnost.“

„No ty seš teda vtipnej,“ řekl Paust.

Aniž by čekal na odpověď, vyrazil na písečnou cestu vedoucí kolem kasáren. V tomhle obrovském výcvikovém táboře bydleli během služby vojáci. Domy a stodoly, které byly právě prázdné, zíraly malomyslně na uniformované muže trénované od rána do noci k zabíjení.

„Doufám, že nesežerou všechny fazole, než se dostaneme zpátky!“ stěžoval si Schwartz. „Tohle není každý den, že máme něco, co mi chutná. No, a pochopitelně to muselo bejt zrovna dneska, když jsme dostali tenhle kšeft.“

Nikdo mu neodpověděl.

„Proboha, támhle je zajíc,“ zavolal. Porta vzrušeně a ukazoval na cosi do řídkého vřesoviště.

Napínali jsme všichni zrak, abychom zahlédli zajíce, který pelášil pryč.

„Bože na nebi! Vopravdový jídlo nám defiluje před očima a my se k němu nemůžeme dostat,“ zaúpěl Porta.

„Naposledy jsme měli zajíce v Rumunsku, v kasárnách u řeky Dubovily,“ řekl Pluto.

„Ach, ano, to bylo tenkrát, co jsem obral toho rumunského barona o všechno, co měl,“ smál se Porta.

Nákladák zastavil. Potíci se Paust seskočil z kabiny:

„Kde je prostor 9? Tenhle ňouma ztratil cestu. Tohle je sportovní hřiště.“

Nikdo nereagoval. Rozložil tedy mapu a točil s ní dokola tak dlouho, než ji zorientoval. Nákladák zacouval a uvízl v mělkém travnatém příkopu. Všichni museli ven tlačit. Na korbě zůstali jenom vězni.

Lhostejně jsme naházeli pušky na korbu vedle nich,

„Ty bys měl vyrazit do Ruska,“ řekl Pluto bez oslovení. Nikdo nepochopil, co tím myslel. „Pak by ses naučil znát i jiný věci kromě tohotole prohnílého výcvikový ho prostoru.“

„Dneska máme fazole,“ řekl našťvaně Schwartz.

„Seru ti na tvoje fazole,“ zařval Stege. „Sežer si ruku, když máš takovej hlad.“

„Nikdo se tě na nic neptal, ty hajzle,“ vrátil mu to okamžitě Schwartz.

Normálně by to skončilo rvačkou, ale nákladák se právě rozjížděl a museli jsme rychle naskočit.

Za chvíli jsme stáli zase. Byli jsme v prostoru 9. Paust zařval:

„Jednotko, nastoupit!“

Nervózně jsme seskočili a nastoupili před Paustem. Na vězně jsme zapomněli. Seděli na korbě nákladáku v rohu vedle řidičovy kabiny. Objevil se nadporučík od vojenské policie a začal jim nadávat.

Paust vypadal zmateně. Pak hlasem, který se odrážel od mohutných smrků za námi, zavelel:

„Vězňové, nástup a hod'te sebou!“

Oba vězni doslova vypadli z nákladáku a zaujali svá místa zakřiknutě na konci zástupu, který jsme vytvořili, dívka za starým poddůstojníkem. Nadporučíkova tvář plála vztekem. Zcela zbytečně si upravoval svůj široký důstojnický pásek a pažbu svého revolveru.

„No tak vel! Na co čekáš?“

Paust byl stále nervóznější, a tak s pěnou v koutcích úst zakrákal:

„Pozor! Vpravo hled!“

Provedl obrat, srazil podpatky a správně všechno hlásil tlustému a vypitému důstojníkovi vojenské policie. Nadporučík s úlevou zasalutoval. Pak se otočil a poodešel spolu s diváky do pozadí. Předstoupil vojenský prokurátor v uniformě plukovníka. Následoval ho vojenský lékař a několik dalších.

Paust k nim přiskočil, srazil podpatky, odvrátil znovu svoje hlášení a současně jim předal lejstra, která si nesl v červených deskách.

„Vězni uprostřed, dva muži za nimi,“ poručil nadporučík.

Rozkaz byl proveden v několika vteřinách.

Zpola zakryty křovím tam ležely dvě dlouhé dřevěné truhly. Nedokázali jsme se na ně podívat.

Slunce pálilo. Někteří z těch se zlatem na náramenících kouřili. Pušky nás pálily ve zpocených dlaních.

Steg si bezděčně hrál s řemenem své pušky.

Vojenský prokurátor předal dokumenty nějakému majorovi od granátníků. Kvůli větru se mu hned napoprvé nepodařilo uspořádat všechny ty různobarevné papíry v deskách. Poté začal falzetem předčítat:

„Jménem Vůdce a německého lidu zvlášť za tím účelem generálem obrany sektoru 6 svolaný vojenský soud odsuzuje Irmgardu Bartelsovou, narozenou 3. dubna roku 1922, telefonní operátorku obranného sektoru 6, sloužící v Bielefeldtu, k trestu smrti zastřelením. Vězeňkyně byla usvědčena z komunikace s ilegální komunistickou organizací a distribuce letáků nebezpečných Říši mezi svými kolegy v centrále a v kasárnách, kde je její sekce ubytována.

Písemné doznání je signované vězeňkyní. Soudní tribunál tvořili předseda vojenského soudu Dr. Jahn, generálmajor policie Schliermann a SA Gruppenführer Wittman. Odsouzená vězeňkyně je navždy zbavena cti a veškerý její majetek propadá Říši.

Jménem Vůdce a německého lidu zvlášť za tím účelem generálem obrany sektoru 6 svolaný vojenský soud odsuzuje Unteroffiziera Gerharda Paula Brandta, narozeného 17. června roku 1889, sloužícího u 76. dělostřeleckého pluku, k trestu smrti zastřelením. Vězeň odmítl splnit rozkazy během strážní služby v zajateckém táboře 6. Jeho velící důstojník ho třikrát varoval před důsledky neuposlechnutí rozkazu.

Písemné doznání je signované vězněm. Soudní tribunál za předsednictví Prof. Gortze tvořili SS Obersturmbannführer Dr. Rüttger, a Obergruppenführer Dr. Hirsch. Odsouzený vězeň je navždy zbaven cti a veškerý jeho majetek propadá Říši.

Provedením poprav byl pověřen velitel stráže výcvikového pluku 27. (trestního) tankového pluku.

Duchovní službu poskytne kaplan Kurt Meyer. Vojenský lékař Dr. Mettgen potvrdí správnost provedení poprav. Vojenský prokurátor Dr. Weissmann a výcvikový prapor 309 dohlédnou na to, že rozsudek soudu bude vykonán podle předpisů. Povinnost informovat příbuzné vězňů leží na věznici Standort, 6/6 Paderborn. Pohřeb následující po popravě bude proveden Sonderkommandem od 57. ženijní roty.“

Protektorsky kývl na nadporučíka vojenské policie, který přikročil k Paustovi a vydal mu rozkazy.

„Jednotko, vpravo vbok! Pochodem vchod!“

Písek nám skřípal pod nohama. Dívka klopýtla, ale Pluto ji zachytil, takže se udržela na nohou. Popravčí četa na chvíli ztratila krok. Za ohybem cesty jsme zahlédli sloupy, ke kterým jsme směřovali: sloupy, ke kterým byli přivazováni odsouzení. Bylo jich tam šest: šest normálních sloupků do plotu a na každém kus nového provazu.

„Jednotko, stát!“ velel Paust. „K noze zbraň! Otevřený útvar, pochodem vchod! Přední řada s vězni, pochodem vchóóó!“

Dědek hlasitě polkl. Stáli jsme v první řadě. Na okamžik jsme zaváhali. Pak zabraly naučené reflexy.

Pochodovali jsme vpřed tiše ke kůlům, které kdysi bývaly kývajícími se stromy, v jejichž větvích si pohrával vítr. Nyní stály mlčky a klidně očekávaly křečovitý stisk umírajících. Stáli jsme kousek od ostatních. Za námi v klidu čekali dva decentní pánové a zbytek jednotky. Zdálo se, jako by mezi námi byl jakýsi neviditelný předěl. Bylo nás dvanáct obyčejných chlapů a dva další, kteří měli umřít.

Co kdybychom utekli? Nebo kdyby Dědek začal pálit ze své automatické pistole dozadu na ty hvězdy a šňůrky? Co by bylo pak? Tady bylo jenom šest kůlů, ale v jiných táborech jich bylo víc, víc než dost pro nějakých dvanáct mužů.

Dědek si odkašlal. Starý muž v montérkách zakašlal také. Bylo prašno.

„Přední řada stát!“ řekl Dědek tiše. Zamumlal cosi nesrozumitelného, z čehož jsme zaslechli jen slovo „Bůh“. Dobře jsme věděli, že ti vzadu nás nemohou slyšet. Dívka se potácěla, téměř omdlévala. Pluto cedil mezi zuby:

„Odvahu holka, dokaž těm sráčům, že se nebojíš. Křič na ně, co chceš. Víc už ti udělat nemůžou. Vzhůru, Rudá fronto! Mysli na rudou vlajku, jestli ti to pomůže.“

Dědek ukázal na mě a Stegeho.

„Vy dva běžte se starým pánem a vy, Pluto a Porto, s dívkou.“

„Proč my?“ protestoval potichu Stege. Vykročili jsme však, aniž jsme čekali na odpověď. Někdo to udělat musel. Ti ostatní byli rádi, že to nebyli oni. Odvraceli zraky.

Kůly byly ve výšce prsou prostřelené. Díky tomu jsme si uvědomili, že už byly mnohokrát použity k této plánované brutalitě páchané ve jménu německého národa.

Krásný nový provaz voněl jutou, ale byl trochu krátký. Starý poddůstojník zatáhl břicho, aby nám stačil. Udělal jsem na něm mizerný uzel a Stege navíc začal brečet.

„Střelím do stromu,“ zašeptal, „poslouchej kámo, nedokážu na tebe střílet.“

Dívka začala křičet. Nekřičela však jako křičí ženské. Její výkřiky připomínaly zvířecí bědování. Porta odskočil od kůlu, upustil pušku, očistil si ruce o kalhoty a pušku opět zvedl ze země. Vrátil se zpět k jednotce čekající asi dvacet kroků za námi. Bezděčně jsme pospíchali od těch dvou postav přivázaných ke kůlům za námi.

Vojenský kaplan s purpurovými nárameníky a kříži na klopách nahrazujícími obvyklé orly, přistoupil k uvázanému muži a dívce.

Dívka mlčela. Kaplan zamumlal modlitbu a pozvedl obě ruce k bezmračnému nebi, jako by se pokoušel přesvědčit neviditelného Boha, že to, co se děje, bylo ve světě sužovaném válkou to jediné správné.

Vojenský prokurátor vystoupilo několik kroků dopředu a četl nahlas:

„Tyto popravy provádíme na obranu Říše proti vážným zločinům, kterých se tito dva vězňové dopustili.

Vojenský soud zvlášť za tímto účelem svolaný je odsoudil podle paragrafu 32 trestního práva Říše.“

Rychle se vrátil na své místo. Paust byl bledý a zoufale hleděl do dáli písčné pouště.

„Jednotko, vpravo vbok! Kupředu hled! Nabij zbraň!“

Bezpečnostní zámky cvakly a závěry zlověstně zarachotily.

„Jednotko! Na cíl zamířit!“

Pažby byly zapřeny do ramen, oko srovnáno s hlavní. Ve středu mušky se cosi běhalo připíchnuté k hrudi odsouzených. A za tím tepalo srdce, které stále ještě pumpovalo krev do celého těla.

Stege vzdychl a zašeptal:

„Trefím větev.“

„Jednotko...!“

Dívka vydala žalostný výkřik. Jednotka se zavlnila.

Kožené popruhy zaskřípaly. Kdosi za námi omdlel. „... Pal!“

Prudká smršť valící se z dvanácti pušek a zpětný náraz do ramen dvanácti tankánů. Dvě státní vraždy byly provedeny.

S vytřeštěnýma očima jsme hypnotizovaně zírali na naše oběti. Visely ve svých lanech a kopaly nohama. Starý poddůstojník upadl na zem. Uzel se rozvázal. Kopal nohou a zarýval se nehty do písku, ve kterém se rychle zvětšovala krvavá skvrna.

Dívce se podařilo vykřiknout: „Mamí!“ Táhlé pronikavé „Mamííííí!“

Ke kůlům vyběhli čtyři ženisté z 57. roty. Vojenský lékař lhostejně pohlédl na ty dva v rudě skvrnitých montérkách a pak podepsal nějaké papíry.

Jakoby zdálky, v omámení, jsme zaslechli Paustův rozkaz:

„Do nákladů!“

Klopýtající jako opilci jsme našli svá místa na korbě. Stege měl kolem očí a na tvářích čůrky slz. Všichni jsme byli bledí jako smrt.

Projeli jsme strážní branou. Nikdo nás nezastavil. Nikdo z nás nepromluvil. Jenom motor řval bezcitně jako obvykle.

Dojeli jsme až k hromadě štěrku, kde pracovali váleční zajatci.

„Je dvacet minut po půlnoci. Jak ten čas letí,“ konstatoval tiše Möller.

„A to jsme měli fazole,“ vybuchl Schwartz.

„Ty prašivej pse,“ zařval Stege a vrhl se na nic netušícího Schwartze. „Vyrazím ti zuby a pak nedokážeš sežrat žádný fazole po celý týden!“

Seděl na Schwartzovi, kterého strhl na zem. Jednou rukou ho mlátil do obličeje a druhou se ho snažil uškrtit. Když se nám z něj podařilo Stegeho serval, Schwartz už měl téměř dost. Měl pěnu u úst a Pluto s Bauerem ho museli držet.

Do všeobecného zmatku se ozval Paustův výkřik: „Nechtě už proboha toho rvaní!“

Nikdo si ho nevšímal. Všichni řvali jak pomatení. Dorazili jsme ke kasárnám a vypadli jsme ve řvoucí hromadě z nákladáku.

„Popravčí četa má po zbytek dne volno, ale nezapomeňte si pořádně vyčistit pušky a řemeny,“ řekl nám Paust.

Šourali jsme se kolem zírajících rekrutů, kteří se právě vraceli z večere. Když jsme dorazili do naší cimry, zavolal Bauer na Portu:

„Uvidíme se v „Červený kočce“!“

Porta se otočil na podpatku, hodil na Bauera svou pušku a zařval:

„Co ti je do toho, kam já půjdu, ty špinavej pse! Starej se vo sebe!“

Bauer rychle uhnul hozené pušce a utekl do své cimry.

„Některý lidi ale maj chatrný nervy,“ zašklebil se jeden svobodník. Patřil ke druhému oddílu. Pluto se ohnal pěstí, a ta dopadla do jeho obličeje. Pluto řekl:

„A teď maj některý lidi monokly na očích!“

„Armádní mše je strašná prdel, „ řekl Porta. „Stačí, když něco pěkně jednotvárně huhláš a mluvíš dost složitě na to, aby tomu nikdo nerozuměl. Po každém pátém slově řekneš „cum spiritutuo“, a občas to prostřídáš s veselejším „dominus vobiscum“. Tím uděláš vždycky dojem. Pak švihneš dostatečně prudce monstrancí a celá kongregace je spokojená.“

5. PORTA COBY POP

Seděli jsme v zbrojnici a hráli očko. Před Portou se nakupila pořádná suma peněz. Byl jediný, kdo měl ten den štěstí.

Velitel ubytovny, rotmistr Hauser, který měl už hraní plný zuby, přišel nejím o dvě stě marek.

„Tak to by stačilo. Přineste flašku,“ zavrčel našťvaně. Byla označena jako benzín, ale byl v ní mix koňaku a vodky.

Hauser ji podal Portovi a pak šla kolem stolu. Brzy se začalo ozývat mohutné řihání.

„Hele, kdes schrastil tu hubenou holku?“ zeptal se Bauer Stegeho, „cos s ní byl včera? Myslel jsem si, že to je žena šikovatele Schrödera.“ Pak přesvědčeně dodal: „No jasně, že to byla vona! Takhle umí kroutit zadkem jenom ona. Ale jestli na to přijde, nechtěl bych být v tvé kůži. „

Stege sebou hodil na hromadu hadrů na čištění zbraní a smál se jako blázen.

„Ten tlustej rypák si to právě rachotí v dobytčáku někde mezi Varšavou a Kyjevem, takže moc šancí nemá. A když ho „Rajt’ák“ potrestal, tak to neznamená, že tím musí trpět i ona. Ve čtvrtek má narozeniny a bude pořádat večírek. Přeloženo do spisovné němčiny jsem hostem večera. Celá trachtace začíná v devět, a kdo se chce dostat dovnitř, musí s sebou přivést nějakou holku. Paní slaměná vdova slíbila zpřístupnit chlast svého starého. Zmíněná dáma během konverzace utrousila, že už ho nebude nikdy potřebovat, protože je tak tlustej, že i slepej Rusák ho nemůže netrefit, když ho slyší i dejchat.“

Porta se válel smíchy.

„Jo, já jsem byl ve služebně, když mu Rajt’ák dával, co proto. Málem jsme se s Brandtem udusili smíchy. Byl převelen ke 104. pěšímu pluku, a když mu neustřelí palici hned na začátku, tak bude po čtrnácti dnech hubený jak tyčka do plotu.“

Pluto vstal a napodoboval von Weissshagena:

„No, Hauptfeldwebele, není to s vámi právě veselé, že? Už jsme si tu s vámi užili legrace dost. Na těch vašich širokých plecích se najde dost místa pro pár medailí, nemyslíte? A. ten pitomej zupák odpověděl:

„Ano, pane,“ přestože si při pomýšlení, že se dostane k frontě blíž než na 300 mil, málem nasral do kalhot. „No, no,“ pokračoval Rajt’ák, prohlížeje si ho skrz svůj lesknoucí se monokl, „pak jsme tedy zajedno. Rád slyším, že jsou mí muži spokojeni. Brzy se vrátíte s Železným křížem. A možná uděláte čest svému útvaru a zasloužíte si Rytířský kříž. Chtěl byste dostat příležitost ukázat se v poli?“ „Ano, pane,“ vzlykl ten nebožák. Vypadal, že bude zvracet.

„Skvělé, Hauptfeldwebele,“ řekl velitel. „Tak to vás pošleme tam, kde se něco děje. Zařídil jsem pro vás převelení ke 104. pluku. Je to ten nejlepší pluk v celé divizi. Tam budete mít spoustu příležitostí prokázat své vojenské kvality. Ty vojenské kvality, které jsme tu na vás oceňovali než jsme vás jednoho dne, k naší obrovské lítosti, přistihli neschopného rozeznat službu od propustky a kantýny od služebny.“ Měli jste vidět, jak se odplazil. Vypadal jak zmoklá slepice.“

„Porto, řekni nám něco zajímavýho,“ požádal Dědek.

„Jasně, kámo, ale co? Nemůžeš přece říct „řekni nám nějakou story“.“

„Řekni nám něco trochu pikantního,“ odpověděl Dědek a usadil se pohodlně ve svém křesle.

„Tak toho se ti zachtělo, ty bezbožnej syčáku,“ řekl Porta asketicky. „Ne, dneska je neděle, takže radši něco decentního. Povím vám skutečně duševně a nábožensky povznášející příběh z mého dobrodružného života, o dobách, kdy jsem sloužil jako kaplan či pop, jak mu říkaj Rusáci, v Ivanově armádě. Tenkrát jsme bojovali na Kavkaze mezi Majkopem a Tuapse, a Ivan nás pěkně vypekl s těma stromama.“

„Můj Bože, ten nám ale zatopil,“ šlebil se Stege. „Vzpomeň si, jak se i ten největší buldozer rozpadal na kusy, když se pokoušel ty mahagonový stromy odsunout stranou.“

„Tak vyprávím to já nebo ty?“ zeptal se Porta. „Za Tuapse jsme se dali prašnou cestou, kterou udělali gruzínští sedláci ještě za cara. Jeli jsme po ní, jak nejrychleji to šlo, až jsme se dostali do jedny zavšivený vesnice, kterou Ivan pojmenoval zcela podle svého vkusu: Proletarskaja, no nádhera. A odtud jsme se, chlapi, nemohli hnout. Ten starej prd’ola s červenejma pruhama na kalhotách, jeho excelence Kleist, nedokázal na Ivanovy chlapce nic vymyslet. Museli jsme Proletarskuju pustit, ale než jsme odešli, říkal mi Ewald...“

„Kdo to je Ewald?“ řekl překvapeně Dědek.

„Ptáš se jako nějaký hlupák, ne nadarmo seš rotmistr. Ewald je náš generál, polní maršál Kleist, ty dacane. Teď už mně snad přestaneš skákat do řeči. Máte už nějaký trénink za sebou, takže víte, že když se evakuuju, necháváme za sebou vždycky menší jednotku, která kryje ústup. Ivan pak nezjistí tak rychle, že jsme pláchli.

Když se tihle chlapi po několika hodinách cejtí bejt vopravdu vpuštěný, tak vyhodí všechno do povětří a vezmou nohy na ramena. No, a přesně tak jsme to dělali na Kavkaze, vždycky, než jsme dali sbohem našim kolegům z druhé strany. Ewald moc dobře věděl, že jsem po čertech dobrý voják. „Poslouchej ty moje dobroto, Obergefreitere Porto,“ řekl mi důvěrně. „Určitě jsi slyšel, že nás Ivan nedávno pořádně klepl přes prsty, a já si nemůžu dovolit postrádat většinu svých mužů, protože tu máme spousty Hitlerových vozidel. Ty ale stojíš za polovinu tohohle zatracenýho pluku, seš nezničitelný, a tak se tě ptám, drahý Josefe, jestli mi pomůžeš s vyklizením pozic našich vojenských jednotek.“

Zasalutoval jsem, až se zajiskřilo, a zařval: „Ano, pane polní maršále. Udělám, co žádáte. Ničeho se nebojím.“

„Ty jsi byl tenkrát na velitelství?“ zeptal se Stege a mrkal na nás.

„No to je jasný, proboha,“ řekl Porta našťvaně, že ho zase někdo přerušuje. „To si myslíš, ty bačkoro, že jsem tam pobíhal po stepi jako nějaký vobyčejnej pěšáček pucflek? Ne, já jsem sloužil přímo mezi těma největšíma hlavounama a kolikrát jsem Ewaldovi dal nějaký dobrý tip. Svých vlastních důstojníků si vůbec nevšímal. Celá ta jeho špionážní banda byla v porovnání se mnou, z boží vůle desátníkem, Josefem Portou, úplná nula.“

„To je teda divný, že tě nikdy neudělali generálem,“ řekl Dědek. „Myslím, že polní maršál Kleist musel bejt pořádně nevděčný, když zvažíme, cos pro něj všechno udělal. „

Porta zakroutil hlavou.

„Moc se ptáš. Přemějšlej, hlavo dubová, dobře víš, že mi důstojnická uniforma nepadne a nedokážu ji zaboha vystát. Ta červená barva, co nosí generálové na límečcích, mi prostě nejde k pleti. Ale buď už sakra zticha, ať to dokončím. Pak se k těm tvejm pitomejm otázkám dostaneme.

Zůstal jsem na pozicích, abych si s Ivanem trochu pohrál. Pomyslel jsem na to, co by se stalo, kdyby mě chytili. Kdyby přišli na to, že mají co dělat se mnou, mému zdraví by to příliš neprospělo. Byla by to svým způsobem urážka samotného Stalina. To, že se taky jmenuje Josef, neznamená, že by z toho měl nějakou radost. Bože, přemýšlel jsem, jak si zachráním kůži? Radoval jsem se jako blecha, když jsem v jednom zákopu našel mrtvolu nějakýho ruskýho kaplana. Slyšel jsem o tom, že Ivan převzal veškerý ty nesmysly kolem církve a kněží z carských dob. Takže mi došlo, že nosit takovouhle uniformu by mohla bejt příjemná změna, zvlášť v případě, že by mě dopadli ty d'áblové z druhé strany. Nedovolili by si příliš si pohrávat s kaplanem. Většina Ivanů má obrovské respekt ze svatejch věcí. Jen co mě to napadlo, okamžitě jsem to provedl. Vklouzl jsem do uniformy a dal jsem kaplanovi svou, aby nebudil veřejný pohoršení.

Tvářil se lhostejně a navíc, všechny moje vší byly jeho sraženou krví strašně zklamaný. Když jsem se podíval do zrcadla, velice jsem se tou nádhernou podívanou potěšil. S těma svejma purpurovejma límcema jsem vypadal prostě skvěle a božsky. Jemnej svatej křížek, kterej jsem měl kolem krku, mi připadal jako nějaký nový vyznamenání, který vymyslel tlustej Hermann. Jo, děti, nevěřily byste svým očím, kdybyste mě viděly jako hlasatele evangelia.“

„O tom nepochybujeme,“ řekl tiše Dědek.

„Dnes tomu dobrotivýmu Bohu hodně dlužím,“ pokračoval Porta. „Protože to byl zcela jistě on, kdo mi vnuknul myšlenku oblíknout si kaplanovu uniformu.

Netrvalo dlouho a Ivan mě dostal. Než jsem stačil mrknout okem, dovlekli mě před jejich velitele, nějakýho d'ábelskýho plukovníka s nárameníky širokými jako stůl prostřenej pro celou rodinu. Koulel očima jako kanibal, a když otevřel svou uslintanou držku, zařval: „U pekelnýho d'asa, chlapi, jestli tohle není kurva kaplan, koho ste mi přivedli? U všech růžovejch d'áblů, jak jste tam na druhé straně ale kurva pobožný. Zatímco jsme pověsili vlastního popa za znásilnění a lámeme si tady hlavu, kde sehnat novýho, dostal se nám do kurva drápů další. Kaplane, chceš nám dělat popa nebo chceš radši viset?“

„Nasadil jsem ten nejsvatější výraz, jakýho jsem byl schopnej, a řekl jsem nadšeně: „Budu vašim popem, pane!“

Poté jsem podržel krucifix u jeho hlavy a mumlal jsem, jako když čteš příkázání, něco ve smyslu: „Cum spiritutuo, ty můj malý podsvinče. Doufám, že ty chytřejší, co zůstali doma, si teď užívaj s vašima ženama, zatímco vy tresky se mlátíte ze strejdu Pepíka.“ Měli jste vidět jeho zbožný výraz během modlitby. Vyměnil jsem hadry toho mrtvého nacistického kaplana za hadry jeho pověšeného ruského kolegy a vypadal jsem jako sekáč. No, a pak jsem s tou chátrou už vycházel dobře. Víte, chlapi, pro kaplana je nejdůležitější, aby uměl pořádně chlastat.“

Porta se na chvíli odmlčel, aby si pořádně lokl z nové láhve, kterou jsme donesli hned, když jsme dopili tu první s benzínovou etiketou. Tahle měla pro změnu na etiketě napsáno „konzervační olej“. Polkl několik doušků a pokračoval:

„Směle krást, jíst za dva, milovat všechny pěkné dívky v kongregaci a ne naposledy: holdovat kartám a švindlovat, jak se sluší. Ve všech těchhle disciplínách, který jsou pro dobrého kaplana důležité, vynikám, vždyť mě znáte.“

Poklepal si na kapsu, kde měl peníze, které vyhrál při očku, a líbezně se usmál.

„Našel jsem si spoustu kamarádů a měli mě za opravdu dobrého kaplana. Odpoledne jsem hrával karty s plukovníkem a třemi majory a všichni jsme podváděli tak okatě, že by se i nemluvně červenalo. Obzvlášť si vzpomínám na jednu hru. Při vzpomínce na ní jsem bílej vzteky ještě teď, a znáte mě, že nejsem žádná citlivka. Celej den jsme hráli žolíky, aniž by se komukoli z nás podařilo dostat pikové eso. Potili jsme se jako prasata, protože bank pro pikové eso pořád rostl. Bylo v něm už několik tisíc rublů. A teď si to představte, chlapi, přišli jsme na to, že plukovník, ten prašivec, ho měl po celou dobu u sebe. Pomyslel si, že teď už je balík dostatečně velkej na to, aby ho mohl shrábnout, a právě se chystal to udělat. Vypukla obrovská hádka, a kdyby ten syčák nezavolal stráž, tak jsme mu utrhli koule. Musíte ale přiznat, že to byl bídněj trik podvádět svý podřízený, a to nemluvím o mně, duchovním. A co myslíte, že udělal? Ten hajzl nás všechny poslal za katr. Asi za čtvrt hodinu za náma, ale přišel s kartama a několika flaškama vodky. My mu vodpustili a zase jsme jeden druhýho podváděli, jak jsme měli ve zvyku, když si příjemní lidé užívají společnosti během tichého večera, kdy malé božské hvězdičky mrkají a měsíc svítí jako ožralý prase.“

Jednoho dne k nám pak přijel velitel divize na inspekci a já měl uspořádat nějakou malou pěknou církevní podívanou. Sehnal jsem si nádhernej venkovní oltář, kterej byl zvenku zdobenej řadou fajnovějch svatejch a zvnitřku nádhernou sbírkou francouzskéjch obrazů. Potřeboval jsem ale ještě něco pěknýho pro sebe, na co by se dalo během bohoslužby dívat. Sehnat mešní víno bylo nemožný, a tak jsem položil ruce na soudek s vodkou a posvětil jsem ho. Rozkrájeli jsme taky půl bochníku chleba na kostičky, abysme je mohli použít jako hostie. Jak uvidíte, naše představa o tom, jak má takovej náboženskej svátek vypadat, byla celkem správná.

Když se k oltáři připotácel jeden kapitán, nalitej jako prase, a napil se svěcenýho vína, tak se tím svým rypákem začal rouhat: „Ty sakra, Josef, to je ale kurva silný, tohle mešní víno, co tady rozlejšváš!“ a řek si ještě o jednu dávku, takže vám je asi jasný, že jsem mu dal po hubě a řekl jsem mu: „Pjotr, jdi k čertu!“ Poté, co jsem zazpíval a pěkně se za všechny pomodlil, nastal čas, abych jim požehnal, a tak jsem pozvedl krucifix a zavolal: „Klekněte si před Bohem na kolena!“ Ale ty pitomý barbaři pořád stáli a čuměli jako tele na nový vrata.

Ani jeden si neklek. Zdálo se, že maj za to, že jsou v kině, a tak jsem se nadechl a zařval jsem tak, jako řvával ve výcvikovym táboře při pondělním nástupu náš šikovatel Kraus, když zjistil, že mám špinavý boty: „Na kolena, vy zatracený oslové, nebo vás stáhnu z kůže, vy slintající pajdavi akrobati!“ Mužstvo si kleklo, ale důstojníci a poddůstojníci zůstali stát. Zařval jsem ještě víc nahlas. Mý hlasivky už toho měly dost a hlas mi selhával, jak jsem řval. „Na kolena a modlit se, vy prašiví černomořští sedláci, nebo vás vykastruju, vykuchám, přinutím žrát vlastní střeva, vy pitomý tupý hovada!“

Poddůstojníci si klekli, ale důstojníci stáli pořád a švihali si jezdeckýma bičíkama do bot. Stáli tam, před Bohem, a kouřili, jako by každěj z těch barbarů vysílal kouř z obětního ohně.

No, měl jsem za to, že musím ty důstojníky přece nějak na kolena dostat. Dvakrát jsem se nadechl a dal jsem do toho řevu, kterým jsem je ohlušoval z kazatelny, všechno, takže se otrásal celej Kavkaz: „Na kolena, nebo vám rozmlátím lebky tímhle krucifixem, že se vám třísky z něj zarazí až do prdele a votráví vám duši. Dohlídnu na to, abyste se dostali do těch nejhorších pekelných kasemat! Jako že jsem pop,

dostanete to nejhynusnější pití a budete ho chlastat tisíce let!“

Zároveň jsem mávnul kalichem. Důstojníci konečně klesli na kolena. No, a teď byl celý 630. sovětský obranný granátnický pluk přede mnou na kolenou s hlavami zbožně svěšenými, ruce pěkně složené na hlavních puškách. Pořádně jsem si lokl vodky a požehnal jsem jim, jak se sluší a patří, jak je psáno v armádním služebním řádu v oddíle bohoslužby pro velká vojenská shromáždění. Když bylo po všem, poděkoval mi velitel divize za nádhernou a působivou bohoslužbu, a dokonce mi řekl, že byla nejlepší, jakou kdy viděl“

„Dal bych nevím co za to, abych mohl být při tom,“ řehtal se Dědek.

Porta vytáhl flétnu, pořádně si lokl konzervačního oleje a řekl:

„Když jsme teď skončili s mejma oduševnělejma zážitkama, co kdybysme si zazpívali? Co takhle „Není nad to pasák být“?“

Melodie téhle sprostárný rozezněla zbrojnici.

„Ty si teda umíš vymejšlet báchor, ty rezatej podvodníku,“ popadal se za břicho Dědek. „Jak to děláš?“

„Vždycky, když něco vyprávím,“ řval Porta, „tak se mě pitomci ptají, jak to všechno vymejšlím. Ale já si to, milostpane, nevymejšlím, mám jen dobrou paměť. Všechno, co se mi stalo, si přesně pamatuju, a starám se jen o to, abych to převyprávěl přesně. Nechtěls snad říct, že já, z boží vůle desátník v nacistický armádě, jsem pohádkář? Jestli jo, tak ti osobně strhnu tvý rotmistrovský šňůrky a protáhnu ti je chřtánem jako hadr hlavní. Rozchod, bezvěřče!“

Ještě chvíli jsme seděli, potichu si povídali a pořádně si nahýbali z lahví.

„Jen pomyslete, až bude po válce,“ říkal chvíli potom Stege. „Vyjdu si do jetelovýho pole, lehnu si a budu si povídat s ptákama. Jo, hoši; jak já se na to těším!“

Na chvíli zavládlo ticho, které přerušil Porta, natahuje se pro automatickou pistoli na regálu a hlučně ji odjišťuje.

„S tím malým spratkem mám pár účtů otevřenejch! Je několik tuctů esesáků, který pošlu do pekla. Obzvláště si posvítím na pana Himmlera. Věřte nebo ne, ten brejlatej hajzl bude mít můj bojovej nůž zaražený pěkně hluboko!“

„Řeči, řeči,“ přerušil ho Dědek. „A pořád o odplatě a revoluci. To by nám nepomohlo. Nevedlo by to k ničemu jinému než ke kontrarevoluci. Ne, chlapi, na ty prašivý krysy, který nás do tohohle srabu dostaly, je lepší zapomenout. Cožpak to nejsou obyčejný vši, hnusný vši bez kouska duše v těle? Mezi Ivanovejma rudejma a našima hnědejma není velkej rozdíl.“

Řekl jsem:

„Když jsme zastřelili kapitána Meyera, tak jsi měl radost. Nebo bys na něj radši zapomněl?“

„To bylo v sebeobraně,“ řekl Dědek. „Až Německo prohraje, pro ostatní to neplatí. Budou sedět posraný strachy a poslouchat, jak se blíží naše kroky. Ať si s nima poradí nepřátelé Německa, jestli na to budou mít žaludek a jsou na to dost blbí. Nemyslím, že bysme jim měli pomáhat. Vyřaďme je ze společnosti, to je vono. Znemožňme jim dostat práci.“

„A co když Německo válku neprohraje?“ zeptal jsem se, „co pak? Říkáš to, jako by ji mělo prohrát zítra, a my měli odjet ve čtvrtek domů.“

Ostatní na mě koukali, jako bych právě spadl z Marsu.

„Jak to, sakra, myslíš?“ vykřikl Dědek se Stegem zároveň. „Neprohraje válku? Seš blbej? Nepraštil tě někdo do palice?“

Porta zkoumal mou hlavu, jako by byl opice, která hledá v kožichu svého mláděte blechy.

Naštvaně jsem se mu vykroutil.

„Myslím to tak, jak to říkám. Copak jste neslyšeli o V raketách? A třeba má Hitler v kapse ještě něco horšího. Chraň nás a nepřátele Německa Bůh před tím, aby Hitlerova banda chemiků a techniků vymyslela něco dost ďábelskýho na to, aby s tím dokázali ukončit válku během několika hodin.“

„Jestli mluvíš vo plynu,“ řekl Bauer ironicky, „tak ten máme už dávno, ale Adolf se svýma generálama se ho neodvážil použít. Je jim jasný, že by se jim toho okamžitě nasypal na hlavu dvojnásobek. Ne, Svene, to jsou všechno předsudky.“

„Předsudky,“ křenil se Porta. „Ty by v jeho palici moc místa nenašly, když je to takovej tupec.“

„Ale, drž hubu,“ vpadl jsem mu do řeči. „Nemůžeš chvíli mluvit vážně?“

„Vážně,“ odpověděl Porta. „Ne, květinko, vůbec po tom netoužím. Když dostanu z druhé strany jednu do břicha, pomašuruji si to pěkně za rajský hudby do pekla, zatímco ty budeš volat maminku. A to se mně nestane, jako že jsem Josef Porta, z boží vůle nacistické desátník.“

„Ty vopravdu věříš,“ zeptal se Dědek nevěřičně, „že má Hitler nějakou šanci tuhle válku vyhrát? Nebo těm blbostem o V raketách?“

„Jo, věřím,“ odpověděl jsem našťavaně. „Čím víc se to s námi bude nahejbat, tím zoufalejc budou hledat něco, čím by své nepřátele zničili. Řeknu vám něco, co změní váš názor na tuhle válku. Je to Hitlerova válka a válka většiny německých lidí. Jestli nevyhrajou, tak je pro ně všechno ztracený, protože nemají žádnou představivost. Nedokážou dohlédnout dál než za poslední písmeno všech těch pravidel a nařízení. Většina jich je semleta vojenskou mašinérií. Jenom hrstka jich utekla! Když jsem byl posledně v nemocnici, potkal jsem tam holku, co mě pak vzala k sobě domů. Chtěla, abych přišel na večírek pořádaný pro její dva bráchy. Právě dostali frčky. Tatíci pronášeli přípitky na oslavu svých dvou hrdinů. Kladli velký důraz na čest, jakou je sloužit coby důstojník v německé armádě, také o štěstí, jakým je příležitost bojovat s barbary, kteří napadli Německo, tu věčnou Svatou říši římskoněmeckou. Měli jste slyšet, jak jejich otec štkal: „Jsem hrdý na své syny, kteří budou nosit na hrudích německého národněsocialistického orla!“ Farář, který byl na večírek také pozvaný, všechny přesvědčoval, že tihle kandidáti Železného kříže jsou nástroji v rukou Boží, když teď dostali své frčky.

Nevěřte tomu, že by tyhle lidi byl jen ve skrytu duše napadlo, že by Hitler mohl válku prohrát. Pomáhají mu, co můžou. Kdyby prohrál, neměli by už žádný orly a svastiky, který by mohli přiřívát na hrudě svým dětem hrdinům. Proto musí vyhrát. Žádný z nich si neumí představit lepší podnik než je ten nacistický. Ne, že by mě to nějak zajímalo, protože je mi jasný, že ani jeden z nás se šťastného konce téhle války nedožije, ať už to Hitler vyhraje nebo ne. Z nás, co jsme před třema lety spolu začínali, už zbylo jenom patnáct, takže proč bysme to měli, ksakru, přežít právě my? Dosud tomu není vidět žádnéj konec.“

„Bojím se, že máš pravdu, Svene,“ řekl Dědek potichu. „Plánujeme, co budeme dělat, až bude po válce. Bylo by lepší, kdybysme se všichni smířili se svým osudem. Bylo nám souzeno stát se kanónfutrem v boji za věc, která s náma nemá nic společnýho. Neprotestujeme ani když máme spáchat nějaký trestný čin. Nádherně klusáme před kočárem, Hitlerovým kočárem, do kterýho jsme zapřažený jako osel běžící za mrkví, co se před ním houpe. Nemyslíme hlavou. Bojujem jenom proto, že jsme moc velký zbabělci na to, abysme se jim na to vyprdli.“

„Pojďme se bavit o něčem jiným,“ řekl s povzdechem Stege.

„Amen,“ řekl Porta a krknul si.

„Co takhle ty stromy u Tuapse?“ zeptal se Bauer zvědavě.

Dědkovi trvalo hodnou chvíli, než odpověděl. Pečlivě vyčistil bajonetem svou starou dýmku a zadumaně ji nacpal z Portova váčku přetékajícího tabákem.

„Chtěl bys slyšelo stromech v Tuapse? Patřili jsme tehdy do von Kleistovy armády a poflakovali jsme se po celý týden Kavkazem. Vyšli jsme z Rostova a probíjeli jsme se po pobřeží Černého moře. Měli jsme se dostat do Persie či Sýrie nebo jak se to jmenuje, ale ukázalo se, že to je nemožný. Dohlídnul na to Timošenko, Hitlerův polykač mečů. Naši horší myslivci vylezli na pětitisícovej Elbrus, aby tam zapíchli vlajku a pokochali se okolím, ale horolezci strýčka Stalina ji brzy zase shodili dolů.

Když jsme s celou tou maškarádou dorazili do Tuapse, čekalo tam na nás překvapení. Ivan zavalil jedinou existující cestu lemovanou z jedné strany mořem půlmetru silnými mahagonovými a akátovými stromy. Byli jsme obklíčeni močály a džunglí. Káceli ty stromy celý tejdny dopředu, a když jsme se dostali za roh, začali je ty kurvy navíc zapalovat. Ženisti z 94. a 74. pluku bojovali jako lvi, aby prorazili cestu. I ty největší buldozery byly na nic. Neměli jsme moc nafty, ale snažili jsme se propálit si cestu vpřed. Brzy jsme se pekli jako vánoční krocani. Ivan seděl schovanéj v hustý džungli a pěkně si nás podával. Začala panika. Pomalu jsme brali nohy na ramena. Brzy se to zvrhlo v úprk. Ivan však našťestí pokácel tolik stromů, že ho v našem stíhání zdržovaly. Když jsme se po několika dnech dokázali dát zase dohromady, táhli jsme kolem Kaspického moře. Hledali jsme naftu. Pamatujete se, jak se Goebbels chvástal naftou, kterou už máme v tancích? V té době jsme byli na nějaký gruzínský blátivý cestě a mezi náma a nejbližším ropným vrtem byly ještě stovky kilometrů.“

„No Bože, jasně,“ řekl Porta. „Gruzínská, armádní silnice“! Na tu nikdo nezapomene. Bahnivá stoka. Všechno, co mělo kola, tam zůstalo stát.“

Stege se rozesmál.

„Vzpomínáš, jak to tam našim šestsettřidvacítkám klouzalo, že lámaly telefonní sloupy jak sirky a válcovaly motorky se sajdkárama v blátě, až z nich byly nádherný palačinky? Zkurvená armádní silnice! Celej ten cirkus se tam zarazil jako zátka do sudu.“

Zbrojnice se ponořila do tmy. Zaslechli jsme zpívající rekruty vracející se z jejich dalšího polního cvičení.

„Chtěla by ses vykoupat v pivu?“ zařval Porta nadšeně a vylil plnej půllitr piva na hlavu blonděaté servírce. Udělal to pomalu a pečlivě a pak vyhodil půllitr do vzduchu. Dopadl hlučně na pult a poslední zbytky piva se rozstříkly všude kolem.

Vyskočili jsme a nadávali. Porta si utřel pivo z rukou a plácnul blondýnu, známou pod přezdívkou „kurva z taxíku“, po zadku.

Všechno bylo mokré. Drobeček se chtěl prát. Kantýna se náramně bavila.

6. DROBEČEK A LEGIONÁŘ

Naše druhá jednotka s mnoha zkušenými frontovými vojáky byla vyslána do obrovské továrny na tanky a motory, kde jsme měli vyzkoušet nové tanky a jejich děla a kulomety. Byl tam pohodový život, i když jsme většinou museli dělat patnáct či šestnáct hodin denně. Hlavně že jsme byli dostatečně daleko od monotónní šedi výcvikové roty. Tady jsme se mohli schovat mezi stovky civilních dělníků všech národností.

Porta blblnul jako los na sluníčku. V továrně bylo asi dva tisíce dělníků a on je považoval víceméně za své vlastnictví. Předáci nám téměř nikdy neupřeli povolenku k odchodu za drátěný plot lemující továrnu. Jednoho dne ale Pluto zašel příliš daleko. Ukradl nákladňák a jezdil od hospody k hospodě, kde si dával do nosu. Nakonec s nákladňákem narazil pár metrů od policejní stanice do zdi. Stálo ho to čtrnáct dní basy, a to mohl poděkovat jednomu z předáků, že to nebylo horší. Ten chlápek totiž přísahal, že dal povolení k odjezdu vozidla z továrny, a že Pluto je pro provoz nepostradatelný. Podplukovník von Weissbaden ho však před celou nastoupenou výcvikovou jednotkou neuvěřitelně sprdnul a napařil mu čtrnáct dní. Za zbožného naslouchání šlechtných ochránců vlasti sděloval mohutnému, strnule stojícímu Plutovi, jehož výstroj byla sbírkou těch nejlepších kousků německých uniforem posledních čtyř desetiletí: „Jste skvrnou na vojenské cti celého útvaru, kus páchnoucí shnilotiny! Bůh ví, kdo vás do naší vzorné a disciplinované výcvikové jednotky propašoval.“

Vojenská věznice byla přeplněná, a tak tomu osud chtěl, že se Pluto nakonec dělilo chleba, postel a celu s exotmistrem Reinhardtem, který kdysi upadl v nemilost a všichni na něj zapomněli, včetně Boha a vojenských soudců. Nakonec to skončilo tak, že zůstal v chládku, dokud ho v roce 1945 neosvobodili Američané, kteří z něj udělali inspektora věznice. Někdo to dělat musel, tak proč ne právě Reinhardt? Věznici přece dobře znal. Byl to dobrý a svědomitý bachař, věrný novému režimu, tak věrný, že byl za tři roky v base znova. Taková škoda, svěřoval se svému spoluvězni, ta uniforma mu tak slušela!

Na začátku nám velitel naší roty, nadporučík Harder, pořád nadával za nevojenské chování, ale nakonec to vzdal a rezignovaně seděl v klidu tovární kantýny a splachoval svůj devatenáctiletý idealismus.

Během války bylo takových lidí naneštěstí jenom velice málo. Objeví se až po válce. Všichni se ukázali být nepřáteli Adolfa Hitlera, i kdyby byli Himmlerovi nejbližší spolupracovníci. Pochopte to, můžete-li!

Naše životy byly hlučnou směsicí veselí a trápení. Žij, dokud to jde, zítra budeš možná mrtvej. Proto jsme žili divoce a vášnivě. Ne život přemýšlení, ale život zapomnění. Byli jsme surovci s oprátkami kolem krku, ke kterým chyběl jen kat, jenž byl je zatahl. Většina lidí by nás označila za lotry a kriminálníky.

Říkalo to asi sedm miliónů Němců. Nesmíte zapomenout, že jsme byli příslušníky té nejnižší kategorie lidí. Naše zkušenost nás naučila brát každého, se kterým jsme se potkali poprvé, za ničemu, dokud se neukázal být pravdou opak. Důkaz, který jsme k tomu potřebovali, nebyl pro zkoušené nikdy jednoduchý. Ti, kteří nepatřili k našemu malému kruhu, byli považováni za nepřátele. Tolerovali jsme je, ale nikdy jsme nehnuli prstem, abychom jim pomohli. Bylo nám celkem jedno, jestli jsou naživu nebo ne. Pili jsme všechno, co obsahovalo alkohol a padlo nám do rukou. Svou bídu jsme umrtvovali opiovými cigaretami. Vlezli jsme do postele s první ženskou, kterou jsme potkali. Za postel nám často sloužila strážní budka nebo škarpa. Nepohrdli jsme ani hajzlíkem.

Viděli jsme umírat tisícovky lidí, viděli jsme přátele popravované před našimi zraky. Lidé oblečení ve stejné uniformě jako my byli střeleni, vražděni a věšeni. Sloužili jsme jako vojenští kati, viděli jsme německé muže a ženy kopat do písku a barvit ho do ruda svou krví. Viděli jsme neuvěřitelné spousty vojáků padnout v ruských stepích, v pohoří Kavkazu, nebo se utopit v močálech na Ukrajině. Brečeli jsme jen někdy, když jsme byli tak opilí, že jsme nevěděli, co děláme. Nosili jsme cejch smrtky s kosou, byli jsme již prakticky mrtví, ale nikdy jsme o tom nemluvili.

Ted' jsme tvrdnuli v kantýně a utahovali si ze servírek. „Hej ty,“ houkl Porta na tu blond'atou. „Co kdyby sis se mnou takhle vyzkoušela pár cviků, co?“

Neodpověděla. Snad jen vztekle pohodila hlavou. „Zkus to s kořenem a pak dostaneš chuť s tím vším tady praštit a jít se mnou na frontu.“

„Ty jdeš na frontu?“ zeptala se zvědavě.

„Zatím nikdo neřekl ani slovo, ale nikdy nevíš, s čím Rajťák přijde,“ zasmál se Porta. „Já ti jen nabízím společný výlet na hamak. Nebude tě stát ani cent. A budeš na něj vzpomínat celý život.“

„Nemám zájem, chytráku,“ řekla do police s láhvemi. „Bože, bože,“ zařval Porta, „seš snad lesbička, ty urousaná ovce? Ale to není na překážku, mám rozmanitý zkušenosti. Setkáme se v sedm před „Veselou krávou“. A teď mi dej půllitr Münchener Hofbrau, světlého, nic jiného nechci.“

Ohnala se po Portovi a celá rudá v obličeji zasyčela: „Budu to hlásit!“

„Jen do toho. Sbíráám hlášení.“

Loktem si mezi námi udělal místo Drobeček a zařval: „Tady! Pivo! Pět půllitrů.“

Otočil se k malému zjizvenému chlápku, který popíjel osamoceně u pultu.

„A ty mně to pivo zaplatíš nebo ti vyrazím mozek z hlavy!“

„U Thora a Odina, snad nemyslíte mě, pane?“ zeptal se ten prcek a ukázal na sebe s tak komickým výrazem na své hrozivě pořezané tváři, že jsme se všichni rozesmáli.

Drobeček, který byl tím největším rváčem a lotrem v celé jednotce, na prcka zíral a pak procedil mezi zuby:

„Jo, ty zaječí pírkó!“

Popadl pět půllitrů, otočil se k servírce a ledabyle prohodil:

„Támhle ten hovňousek řekl, že to zaplatí.“

Zavládlo absolutní ticho, ve kterém malý zjizvený muž dopil pivo, olízl si rty a otřel si je hřbetem ruky.

„Ty seš Drobeček?“ zeptal se dvoumetrové gorily, která ještě nedošla ke svému stolu.

„Zaplat’ a drž hubu,“ řekl Drobeček.

„Zaplatím za svoje. Nejsem pasáček vepřů, abych dával prasatům pomyje. No představte si, oni sem pustí takový prase,“ pokračoval zjizvený skrček. „Ty patříš do chlívku, ale myslím, že tam chodíš jenom píchat, protože poslední vrh ti byl hodně podobnej.“

Drobeček se zarazil jako opárenej. Upustil všech pět půllitrů, který se vzápětí rozmlátily o podlahu.

Několika skoky byl v rohu, kde stál ten malej chlápek Drobečkovi sahal jen k prvním žebrům jako by nic.

S pěnou u huby Drobeček zařval:

„Cos to sakra řek, ty kryso! Řekni to ještě jednou!“ Prcek si ho změřil od hlavy až k patě:

„Seš hluchej? To sem nevěděl, že prasata špatně slyší.“ Drobeček zbledl a sevřel ruku v pěst.

„Klídek, ty velký prase. Pojd’ se prát ven. Nechceme tady přece zničit veškerej nábytek.“ A s odzbrojujícím úsměvem dodal: „To by byla velká škoda.“

Odstrčil svůj půllitr a vykročil ke dveřím.

Drobeček divoce zamával svýma gorilíma tlapama a zahulákal tak vztekle, že mu téměř nebylo rozumět:

„Nařežu ti, ty fracku, udělám z tebe fašírku.“ Skrček se zasmál:

„Máš ještě plno práce ve svém chlívku, ty prasečí samečku, tak dej bacha, aby ses neunavil.“

Na přečpanou kantýnu padlo mrtvolné ticho. Nevěřili jsme vlastním uším. Takovej pind’our, sotva metr a půl, a on vyzývá na souboj a posmívá se tyranovi, obrovskému zabijákovi, největšímu v továrně.

Sněhobílá páska se slovem „Sonderkommando“ lemována dvěma umrlčími lebkami prozrazovala jeho příslušnost ke trestní jednotce, což potvrzovala i jeho nová šedivá uniforma.

Ti dva nebyli venku o mnoho dřív, než se za nimi vyhrnulo na tři sta chlapů z kantýny, kteří chtěli vidět masakrování skrčka.

Drobeček hulákal, řval a mával rukama.

Ten druhý se smál:

„No tak klídek, prasátko. Unavíš se tak, že se v chlívku na nic nezmůžeš a ani ty malý se k tobě nebudou znát!“

Pak se stalo něco neuvěřitelného. Ten malej chlápek najednou vyskočil a kopl Drobečka okovanými botama do obličeje ten se složil jako šraňky.

Jako blesk byl malej na něm, otočil ho tváří k zemi, usadil se na něj s roztaženými nohama a popadl ho za jeho světle rezavou kšticí. Rychlým pohybem pak praštil Drobečkovou hlavou o zem a zároveň ho kopl do ledvin. Pak na něj opovržlivě plivl a lhostejně se vrátil do kantýny. Tři sta diváků zůstalo na padlého tyрана zírat s otevřenou pusou.

Objednal si další pintu světlého piva a s velkou chutí ji vypil. Vrátili jsme se na svá místa a zvědavě pokukovali po osamělém pijákovi, který namlátil nepřemožitelnému tyranovi. Byli jsme ohromeni.

Pluto mu nabídl cigaretu.

„Dáš si opiovou cigaretu?“

Řekl úsečně „díky“ a hned si ji zapálil. Někdo před něj postavil další půllitr.

„Pozornost od desátníka Sterna,“ řekla servírka. Odstrčil sklenici a řekl:

„Vraťte mu to, desátník Alfred Kalb ze druhé roty cizinecké legie nikdy nepřijímá pití od lidí, které nezná.“

„Ty jsi byl ve francouzské cizinecké legii?“ zeptal se Pluto.

„Slyšels, ne? Nebo taky špatně slyšíš snad s tím mají problémy všichni velký chlapi tady, ne?“

Pluto se otočil na druhou stranu a tvářil se, jako by tam v rohu ani nikdo nestál.

Drobeček se vrátil a posadil se do svého rohu vedle okna. Mumlal si pro sebe ty nejděsivější hrozby.

Jeho tvář vypadala jako maso na sekanou. Stoupl si, přešel k umyvadlu a roztočil kohoutek, aby si opláchl krev a hlínu z tváře. Odfukoval jako velryba. Aniž by si tvář osoušel, došel si pro tři piva a zůstal zaraženě sedět ve svém rohu.

Porta přeskočil pult, aby byl blíž ke své blond'até Evě. Snažil se ji políbit způsobem, se kterým by měl úspěch i v nějaké komedii.

„Už ti někdo řekl, Evo, že máš pěkný nártý? Jsou tvý stehna taky tak pěkný?“

Skočil přes pult zpátky a vztekle se otočil k bejvalý mu legionáři:

„Tvoje poznámky o mém příteli Plutovi jsem přeslechl. S tvejma legionářskejma móresama si možná vystačíš někde v bordelech v Maroku, ale to neznamená, že se můžeš postavit Josefu Portovi z Moabittu v Berlíně. Spisovnou němčinou tedy: když se tě někdo na něco ptá, tak mu slušně odpověz, nebo radši drž hubu.“

Legionář se pomalu postavil a uctivě se Portovi uklonil. Současně staromódním aristokratickým způsobem smekl svou služební čapku a oči se mu přitom legračně rozšířily:

„Děkuji za tip. Alfred Kalb ze druhé roty cizinecké legie si zapamatuje Josefa Portu z Moabittu v Berlíně.

Je to i moje rodiště. Nechci se s tebou rvát, ale když budu muset, nějak se s tím vyrovnám. To není varování, ale poznámka. „

„Ke který jednotce patříš, kámo?“ zeptal se mírně Dědek.

„27. tankový pluk, 1. prapor, 3. rota, od jedenácti hodin dneska dopoledne.“

„No sakra, to jsme my!“ vykřikl Porta. „Kolik let ti dali?“

„Dvacet,“ řekl Kalb. „Zavřeli mě ze třech důvodů: kvůli mému sociálnímu chování, mé politické nespolehlivosti a kvůli zakázané službě v zahraniční armádě. Poslední pobyt, tábor Fagen v Brémách.“

Drobeček došel k pultu, hodil na něj marku a poručil si:

„Jedno světlý dortmundský“

Zůstal stát u pultu a půllitr vypil jedním lokem. Pohnul se k malému legionáři, natáhl k němu ruku a řekl:

„Promiň, kámo, byla to moje chyba.“

Legionář ruku přijal.

„Dobře, dobře, v pořádku. Zapomeňme na to.“

Ještě než to dořekl, jím mohutný tyran smýkl směrem k sobě a vrazil překvapenému legionáři koleno do brady. Současně mu na krk dopadly smrtící údery. Po nich byl skrček téměř v bezvědomí. Drobeček ho kopl do obličeje, zlomil nos. Stoupl si, oprášil ruce a přelétl očima řady chlapů v narvané kantýně.

Pluto popadl své pivo a s klidem řekl:

„Tenhle trik asi ve druhé rotě cizinecký legie neznali, ale dej bacha, Drobečku, jednoho dne pojedíš s transportem na Východní frontu, a já znám tři sta lidí, který by ti za tohle nejradši napálili kulku do držky.“

„Můžeš to klidně zkusit!“ vyštěkl Drobeček. „Já se ale vrátím z pekla a zabiju tě.“

Za hučení našich nadávek opustil kantýnu.

„Tenhle člověk zemře strašnou smrtí,“ podotkl Dědek. „A nikdo ho nebude litovat.“

Asi po týdnu jsme stáli spolu s Legionářem, kterému museli kvůli Drobečkovu kopu uříznout kus nosu, a sledovali nýtování velkého ocelového kotle. Kotel byl jedním koncem opřený o zeď. Drobeček šel zrovna kolem a Legionář za ním drze zavolal:

„Ty seš silnej, pojď nám to podržet, pořád nám vyskakujou nýty. My na to nemáme sílu.“

Drobeček byl, jako všichni tyrani, hloupej a pyšnej. Nadmul se jako krocan, a když lezl do kotle, posmíval se nám:

„Žabaři! Já vám ukážu, jak se nýtuje.“

Sotva tam vlezl, natlačili jsme před otvor velké výklopnej vozík plně naložený cementem. Kola jsme založili klíny, aby s ním nemohl pohnout. Drobeček byl v pasti jako krysa.

Rozpoutalo se peklo. Deset či patnáct pneumatických kladiv a obrovských palic produkovalo na stěnách ocelového kotle ďábelský koncert.

Legionář přirazil hadici s párou k jednomu z nýtovacích otvorů a pustil vařící a syčící páru dovnitř. Tohle by nikdo kromě Drobečka nepřežil.

Ten pak strávil tři týdny v nemocnici, a když se zase objevil, zavázaný od hlavy až k patě, začal brát boj s Legionářem smrtelně vážně.

Jednoho dne Legionář poprášil kus skla a dal ho Drobečkovi do polívky. Škodolibě jsme čekali, až ho začnou bolet vnitřnosti, ale zdálo se, že má jen víc joie de vivre.

Pár dní nato zachránil Porta Legionáři život, když si všiml, jak mu Drobeček sype spoustu čistého nikotinu do piva. Porta potom beze slova Legionáři půllitr z ruky vyrazil. Prostě jsme toho malýho chlápka vzali mezi sebe.

Začalo to náhodou něčím tak nudným, jako je kafe a sladký dorty a skončilo to leteckým náletem a rozkazy k odchodu na frontu.

Válka je válka, morálka zmizela, láska je krátká a nejistá.

Zkuste to hodnotit, máte-li odvahu! Jenom staří muži a ženy, kteří nikdy lásku neokusili, nemohou pochopit ty, kteří ji hledají, nalézají a chtějí okusit.

7. MILOSTNÁ SCÉNA

Na mokrém chodníku se ozvalo hlasité klapání podpatků vysokých dámských bot.

V ospalém světle modré zaslepené žárovky visící na rezaté konzoli na zdi nad mým úkrytem jsem si byl jist, že je to ona: Ilse, moje dívka.

Zůstal jsem skrytý v temnotě, aby mě neviděla. Bylo to příjemné vidět, ale nebýt viděn. Zastavila se, přešla nahoru a dolů, znovu se zastavila a dívala se nahoru ulicí vedoucí k topolové aleji. Podívala se na hodinky a upravila si svou zelenou šálu.

Nějaký voják od pěchoty, který šel právě kolem, zpomalil, zastavil se a zeptal se:

„Pojď se mnou, zaplatím ti.“

Obrátila se k láskychtivému vojákovi zády a kráčela dolů ulicí. Voják se zasmál a pokračoval v cestě.

Vrátila se ke světlu. Začal jsem si broukat:

„Unsere beiden Schatten sahen wir einer aus,
dass wir so lieb uns hatten, dass sah man gleich daraus,
Und alle Leute sollen es sehen, wenn wir bei der
Lanterne stehen. . . „

Otočila se a hleděla do temnoty. Pomalu jsem vyšel na světlo. Už už mi začala nadávat, ale nakonec se zvonivě rozesmála.

Ruku v ruce, ignorující vojenské předpisy, jsme se otočili a vykročili směrem k ruinám. Válka a čekání bylo zapomenuto. Byli jsme spolu.

„Kam jdeme, Ilse?“

„Nevím, Svene. Někam, kde nebudou vojáci a pach piva?“

„Tak pojďme do tvého domu, Ilse. Rád bych ho viděl. Známe se už pět týdnů a strávili jsme je v hospodách, přepáleným tukem páchnoucích kavárnách a špinavých ruinách.“

Než odpověděla, ušli jsme několik kroků.

„Ano, půjdeme ke mně, ale musíš být potichu. Nikdo tě nesmí slyšet.“

Odvezla nás tam rachotící, třesoucí se tramvaj. Našimi spolucestujícími byli šediví smutní lidé. Vystoupili jsme na jedné příměstské zastávce. Políbil jsem ji a pohladil po jejích jemných tvářích.

Stiskla mou paži a tiše se zasmála. Pomalu jsme vykročili vpřed. Tady žádné ruiny nebyly, jenom řadové domy bohatých lidí. Sem se bomby házet nevyplatilo, zabilo by to jen pár lidí.

Zazněly poplachové sirény. Tvářili jsme se, že je neslyšíme.

„Máš propustku na noc, Svene?“

„Ano, do osmi ráno. Pluto mi ji zařídil. Dědek odjel do Berlína na třídní dovolenku.“

„A dostali jste propustku všichni?“

„Ano.“

Zastavila se a stiskla mi ruku. Měla bledou tvář. Její oči se v matném světle zaslepené žárovky vlhce leskly.

„Svene, ach Svene, znamená to, že odjíždíte?“

Neodpověděl jsem, jen jsem ji nervózně vedl dál a mlčel. Zakrátko šeptem řekla, jako by ten nezvratný fakt vyčetla z mého mlčení:

„Svene, pak bude po všem. Ty odjíždíš. I kdyby se můj muž jednoho dne vrátil, ty jsi mi dal něco, co on nedokázal. Svene, já bez tebe nemůžu být. Slib mi, že se vrátíš.“

„Jak mohu, když nejsem svým pánem? Rusové a jiní to rozhodnou. Mě se nikdo neptá. Mám tě rád. Začalo to jako román. Manželství ti jen přidalo na zajímavosti. Postupně se z toho stalo něco víc. Možná, že bylo na čase, aby nás rozkazy k přesunu rozdělily.“

Další ticho! Zastavila se u zahradní branky a po špičkách jsme šli do domu. Daleko na východě jsme mohli vidět svítící střely protiletadlových kanónů pršící k obloze.

Opatrně odemkla dveře a dříve, než rozsvítila, se ujistila, že zatemnění dobře přiléhá na okna. Byla to jen malá lampička se žlutým stínítkem, ale zdálo se, jako by se po pokoji rozlilo teplo.

Objal jsem ji a prudce, téměř násilně, jsem ji políbil. Začala ji spalovat vášeň. Prudce mi mé polibky

vracela a zabořila své štíhlé tělo do mého. Ztěžka jsme dopadli na pohovku, aniž by se naše rty rozdělily. Sledoval jsem rukama švy jejích punčoch a hladil její pružné tělo. Její kůže byla chladná, jemná, suchá a žensky vonící. Zapomněl jsem na výcvikovou rotu, temnou zbrojnici, uniformy páchnoucí olejem, pivem a vlhkostí, potící se muže, staré ponožky, zničená města s kasárnami, okované boty, oplzlé písničky, bordely, obrovské hroby naplněné mrtvolami. Byl jsem s přepychově oblečenou štíhlou ženou, navoněnou parfémem ze zvlněné jižní Francie, s ženskýma nohama, jednou botou nazutou, druhou na zemi. Byly to černé boty z jemné kůže s vysokými podpatky. Její oblá kolena byla ukryta pod světle šedými hedvábnými punčochami. Sukni měla tak úzkou, že jsme ji museli vytáhnout nahoru nad její pevná stehna. Na zemi ležel kožešinový kabát, perské jehněčí, bobr nebo snad teletina? Ženy by věděly, že to byla perská jehnětina, černá jako noc, symbol bohatství a luxusu.

Knoflíčky růžové blůzy se rozskočily pod nemotorným dotekem vojákových hrubých rukou. Jedno ňadro je zajato a vyslýcháno, ale ne hrubě nějakým vojákem, nýbrž jemnou rukou věčného milence. Bradavka se smála do modrých láskychtivých očí, které slzely a usmívaly se, hledíce přes zasněžené dálavy ruských stepí, hledající matku, ženu, milenkou jako byla ona.

Jemně se uvolnila z mého objetí.

„Mám ti říct, co si myslím?“ zeptal jsem se. Zapálila si cigaretu a odpověděla, až když mi dala druhou do pusy:

„Vím, co máš na mysli, boloubku. Přál by sis být daleko odtud v nějaké zemi pod modrými horami, v Shangri-La bez kasáren a hlasitých rozkazů, pryč ze společnosti státních úředníků se sadami razítek, na místě bez pachu kůže a inkoustu, v zemi vína, žen a zelených stromů.“

„Přesně na to myslím.“

Zvedl jsem ze stolku vedle pohovky záramovanou fotografii. Byl na ní muž v uniformě. Pohledný muž s jemnými rysy. Muž s insigniemi velícího důstojníka. Na rohu fotografie bylo jeho rukou připsáno: „Tvůj Horst, 1942.“

„Tvůj manžel?“ zeptal jsem se.

Vzala ode mě fotografii, opatrně ji položila na poličku za pohovkou a přitiskla své rty na moje. Políbil jsem její pulzující spánky, líbal její pevná ňadra, zakusoval se jí do brady a zakláněl jí hlavu taháním za její temné vlasy.

Zaúpěla bolestí, vášní a nedočkavostí. „Ach, Svene, pojďme najít naše Shangri-La!“

Ze zdi na nás přísně shlížela kresba ženy s vysokým krajkováným límcem. Její šedé oči nikdy nesnily o Shangri-La, ale stejně tak nikdy neviděly město v troskách a ženy s dušemi rozervanými ječícími bombami.

K sakru s morálkou. Zítra budeme mrtví.

Tiskli jsme svá pootevřená ústa k sobě. Naše jazyky se proplétaly jako hadi tančící při páření.

Znehybněli jsme a spočinuli v nekonečné touze. Veškeré frustrace zmizely. Pohár lásky přetékal. Naše rty se ve své horečné touze znovu a znovu nacházely. Měla obnažená ňadra. Její tyrkysově zbarvená podprsenka a kombiné ležely na podlaze. Ležela přede mnou polonahá, polooblečená, a vzbuzovala ve mně jak obrovskou touhu, ten pocit skvělého naplnění. Úplně nahá žena je pro muže zklamáním. Touží vždy po malém nadýchaném kousku, který by mohl cosi odhalit.

Zlobil jsem se s jedním knoflíkem. Zvedla své horečné ruce, aby mi pomohla. Pohybovala svými teplými, měkkými, ale přesto pevnými a divoce toužícími prsty za mými zády.

Sirény houkaly, ale válka pro nás byla neuvěřitelně daleko. Překročili jsme již poslední práh. Odevzdali jsme se prastarému milostnému zápasu, objetí volajícímu po věčnosti. Byli jsme nenasytní. Přemohl nás až hluboký spánek. Pohovka nám byla příliš malá, a tak jsme spali na tlustém koberci.

Když jsme se probudili, byli jsme unavení, ale spokojení. Prožili jsme noc, která měla trvat věčnost.

Oblékla se a políbila mě tak, jak to umí jen zamilované ženy.

„Zůstaň, Svene, zůstaň. Nikdo tě tady nebude hledat. Zůstaň tu.“ Propukla v pláč. „Válka brzy skončí, je bláznovstvím jít zpátky!“ Vymanil jsem se z jejího pevného objetí.

„Ne, takové věci se dělají pouze jednou. Nezapomeň na toho ve Francii. Ten se taky vrátí. Kam bych potom šel? Torgau-Fagen-Buchenwald-Gross Rosen-Lengries? Ne, nazvi mě třeba zbabělcem, ale to se neodvážím.“

„Svene, když tu zůstaneš, tak se s ním rozvedu. Seženu ti falešné papíry!“

Zakroutil jsem hlavou a napsal jsem na kus papíru své bojové poštovní číslo: 23645. Přitiskla si ten papír na hrud' a beze slova se dívala, jak odcházím. Rychle, bez ohlížení, jsem se jí ztratil v ranním mlhavém oparu.

Zastavovali jsme na mnoha stanicích. Řadu hodin jsme čekali ve frontě na trochu řídké polívky z kopřiv. Často jsme v dešti a sněhu seděli v podřepu podél vagonů, abychom ulevili střevům. Cesta byla nekonečná. Po šestadvacet dní jsme se takto ploužili kupředu. Když jsme z našich dobytčáků vystoupili, byli jsme daleko na východě Ruska.

8. NÁVRAT NA VÝCHODNÍ FRONTU

Čtrnáct dní jsme se vlekli vojenským transportním vlakem o zhruba třiceti dobytčácích pro mužstvo a dvou starých osobních vagonech třetí třídy pro důstojníky. Před mašinou jsme tlačili otevřený nákladní vagon plný písku pro případ, že by partyzáni položili na trať miny.

Naše jednotky bylo možno velice snadno identifikovat podle výkalů, které jsme nechávali mezi kolejemi ve stanicích, kde jsme zastavovali.

Během naší dlouhé cesty z Polska na Ukrajinu se nám přihodila spousta zvláštních věcí. Nakonec jsme byli vyloženi na rozpadajícím se nádraží v Roslavli.

Poté jsme pochodovali po prašných či písečných cestách s kolejemi vyježděnými tisíci těžkými vozy, až jsme se dostali k pozicím 27. (trestního) tankového pluku u vesnice Branovaskaja. Tam nás jako dlouho ztracené přátele přivítal kapitán von Barring. Byl smrtelně bledý a vyčerpaný. Říkalo se, že trpí nevyléčitelnou žaludeční chorobou. Nějakou dobu byl v nemocnici, ale rychle ho zase vyprovodili zpátky na frontu jako vyléčeného, alespoň to tak měl v papírech. Pak dostal žloutenku, což mu nijak nepřidalo. Když jsme našli našeho milovaného velitele v takovém stavu, bolelo nás u srdce.

Kdyby nebylo Porty a Pluta a také Legionáře, který se k nám připojil, stále bychom ještě seděli v bezpečí výcvikové jednotky. Ale tihle tři dělali z života všech lidí na míle daleko peklo.

Všechno začalo rvačkou Drobečka s Legionářem v kantýně. Ten první skončil v naší smíšené rotě mířící na frontu také a nijak ho to netěšilo. Definitivně o tom rozhodl Porta, když si bez povolení vyrazil v civilních šatech do města. Pochopitelně se někde ožral a téměř znásilnil holku, na kterou narazil v zadní místnosti „Červený kočky“. Slyšeli jsme ho rvát:

„A teď, ty malá holčičko, uvidíš, kdo že to sem přišel!“

Dívka křičela strachem a opilostí. Když jsme tam vtrhli, byla už skoro svlečená a ležela ve značně vyzývavé pozici. Porta měl na sobě jenom košili.

Pluto je pokřtil püllitrem piva:

„Říkám vám, milujte se a množte se!“

Pak jsme spokojeně odešli, ale druhý den, když dívka vystřízlivěla, přemýšlela, co se jí vlastně stalo. Zdálo se jí, že během milování byli přítomni nějakí další vojáci. Bylo to tedy znásilnění se vším všudy. Všechno vyprávěla svému otci, záložákovi, a pak, což bylo ještě horší, zásobovacímu důstojníkovi pomocného sboru. Ten běžel k podplukovníkovi von Weissenhagenovi, a i když von Weissenhagen zrovna pomocné sbory nemiloval, mlýn začal pomalu mlýt. Když se dívka jako nevinátka procházela kolem nastoupené jednotky, poznala Pluta a nakonec i Portu. Vězení tedy zase otevřelo své pohostinné brány. Pluto však Portu téměř trumfnul. Jednoho dne nás pozval na výlet v tréninkovém tanku, což je tank bez poklopu ve věži. Připomíná vanu na pásech. Svištěl si to kolem garáží rychlostí 40 km/h, i když předepsaná rychlost pro všechny vozidla zde byla 15 km/h.

Když kolem garáží se řvoucím motorem a chřesticími pásy udělal čtyři či pět koleček, pustil Pluto řídící tyče, otočil se k nám ve vaně a řekl:

„A teď vám, kurva, ukážu, že tahle stará rachotina umí víc než čtyřicet.“

Krytí obrovským oblakem prachu jsme s rachotem vyskočili na silnici. Náhle se na ní jako čertík z krabičky objevil malý Opel. To, co se přihodilo potom, se seběhlo v jednom okamžiku. Narazili jsme do

auta a to přeletělo škarpu a přistálo na cvičišti. Na něm se asi třikrát či čtyřikrát převrátilo. Dvě kola autu upadla a hnala se zoufale dál, dokud je nezastavila zeď jídelny.

„Moc ti děkuju Pluto,“ řekl Porta s obdivem. „Kurva, jak si krásně políbil tamten kočárek. Ty neděláš nic polovičatě, že ne?“

„Ted' uvidíme, kdo ten debilní turnaj vyhraje, jestli mistr světa Pluto nebo ten trouba v Oplu,“ řekl Pluto klidně.

K našemu překvapení z vozu vylezl v totálně roztrhané uniformě náš pobočník. Když dorazil k našemu tanku, začal ohromenému Plutovi vztekle nadávat.

Tahle vyhlídková jízda stále Pluta čtrnáct dní v chládku a nás ostatní výlet do Ruska. Možná to nakonec zas nebyl tak drahej špás.

Porta vztekle házel na podlahu chaty, ve které jsme byli ubytovaní, svou výstroj, a křičel na starého Rusa, který seděl v rohu místnosti vedle kamen a drbal si o zeď svá zavšivená záda:

„Josef Porta přijel. Máš hodně blech, drahý sovětský občane?“

Rus se usmíval, aniž by rozuměl jedinému slovu, a tak Porta přešel do ruštiny:

„Vidíš, kamaráde, Josef Porta a jeho obdivovatelé se zase vrátili na Východní frontu. I když jsem zatraceně dobrý voják, celej tenhle německej válečnej kravál se brzy otočí na starej dobrý Berlín. Tvý rudý kámoši za chvíli dorazí, aby tě osvobodili, udělali tě šťastným a spokojeným se spoustou marxistický dialektiky. A nakonec tě stejně pověsí.“

Rus vytřeštil oči a zakoktal:

„Němci odjedou? Bolševici přijedou?“

„Tak, tak, kamaráde,“ zašklebil se Porta.

Portovy předpovědi měly okamžitý efekt a devět civilních Rusů v chatě svolalo do zatuchlé místnosti tichou schůzi. Jeden z nich urychleně odešel, asi aby tu novinu rozšířil po celé smutné šedivé vesnici. Po schůzi někteří v tichosti sbalili své věci do ranců. Porta jim pomohl k odchodu zvoláním:

„Nezapomeňte své vlajky vítězství!“

Pluto byl právě na kolenou a urovnával si pokrývky na podlaze, ale Portovy komentáře ho dostaly skácel se v křeči na podlahu.

Když se vzpamatoval, zvedl revolver, významně jím zamával a lámanou ruštinou řekl:

„Když přijde tovaríš komisar, jsme mrtví rychle, protože nejste partyzáni. Hod'te sebou a bud'te partyzány!“

Starý Rus přešel místnost až k němu a se zvláštní důstojností řekl:

„Nejste legrační, pane vojáku.“

S našimi tornami od masek pod hlavami jako polštáře, zabalení v pláštích, jsme se pokoušeli ukrást pár chvil spánku ještě předtím, než se vydáme do bojových pozic. Říkalo se, že budeme sloužit jako pěšáci. Zaslechli jsme, že 19. tanková byla našimi ruskými kolegy zcela zlikvidována a přišla o všechny tanky.

„Dostali jsme se do pěknějch hoven,“ řekl Stege. „No, ale jsme přece fackovací panák pro celou Hitlerovu armádu, ne?“

„Tos řekl ty,“ řekl Maller, „jeden chlápek z velitelství pluku mi říkal, že celá 52. armáda zdrhá s Ivanem v patách.“

„Bůh nás ochraňuj,“ zařval Pluto. „Jestli je to pravda, tak tu bude pořádně horko. Ty nádhery z 52. ale k útěku neměly nikdy daleko.“

„Mají většinou jen horský vopice,“ řekl Stege. „Nikdy jsem nemohl ty jejich horský klacky s tou pitomou protěží na čepicích a rukávech vystát. Když mašírujou, vypadaj jako banda s věncema.“

V místnosti pomalu zavládlo ticho. Poslední slova, která jsme zaslechli, patřila Legionáři nadávajícímu německy, francouzsky a arabsky vši, která ho pokousala. Zakrátko vše přehlušil chrápající orchestr. Stále ještě byla tma, když nás probudil kopanec a hlas šeptající: „Poplach!“

Porta v polospánku rozzlobeně mumlal:

„Proč šeptáš? Myslíš, že je Ivan tam venku s uchem přitisknutým ke klíčový dírci? Táhní odsud, blbče, nebo ti rozmlátím palici!“

Pomalu jsme vstali a posbírali výstroj. S klopýtáním a nadávkami jsme přeběhli na shromaždiště. Tam jsme se připojili ke zbytku jednotky. Byli jsme špinaví a rozespalí.

Zablikaly baterky a dokumenty a mapy byly prostudovány. Polohlasné rozkazy a cvakání kovu o kov naplnilo vlhký vzduch. Drobeček hrozil každému, kdo se k němu přiblíží, že mu rozbije držku.

Von Barring, který přišel ve svém dlouhém plášti s kapucou, jaký vojáci nosí ve strážní službě, neměl žádné nárameníky či vyznamenání. Rychle přerušil hovor mezi šikovatelem Edelem a veliteli oddílů:

„Dobré ráno, jednotko! Připraveni k odchodu?“ Aniž by čekal na odpověď, zavelel:

„Jednotko, pozor! Pušky budou na rameni. Automatické zbraně budou nesený, jak je to nejpoohodlnější.

Pátá jednotko, vpravo zatočit, za mnou, pochodem vchod!“

Porta i Legionář drze kouřili. Několik dalších následovalo jejich příkladu. Pochodovali jsme těžce zmateni. Kamarádi se hledali navzájem, aby se chránili před strachem a temnotou. Porta mi dal do ruky granát a řekl:

„Pro tohle hovno už nemám místo, vem ho.“

Beze slova jsem si ho strčil do kapsy.

Výstroj chrastila a cinkala. Všichni byli nervózní.

Děšť nám stékal po ocelových přilbách na zátylky. Prošli jsme křovím a poté udusaným polem slunečnic.

Drobeček, který se celou dobu s někým dohadoval, začínal být příliš hlučný. Co nevidět začne bitka.

Von Barring zastavil a nechal jednotku přejít. Nadporučík Harder šel vpředu s revolverem houpajícím se na koženém řemeni sám.

Když se k von Barringovi přiblížil Drobeček, zaslechli jsme kapitána, jak svým jemným, ale pevným hlasem říká:

„Ty, viděl jsem tvý papíry a slyšel jsem o tobě. Varuju tě. Nestrpíme tady žádnou provokaci. Jseš ve slušný jednotce. S každým se tu zachází podle toho, co zaslouží. Nezapomeň, že máme svý metody, který používáme v jednání s mizerama a darebákama. A nebojíme se jich použít!“

Von Barring odpochodoval zpět na své místo vedle nadporučíka Hardera. Měl na hlavě důstojnickou čepici. Revolver se mu houpal na pravém rameni. Cestou poklepal Portovi na rameno a řekl:

„Nazdar, ty zrzavá opice!“

„Nápodobně, pane,“ odpověděl Porta důvěrně. Otočil se k Dědkovi a ke mně a nahlas oznámil:

„Barring je jedním z několika málo důstojníků, o kterých vím, že nejsou úplný svině.“

„Drž hubu, Porto,“ ozval se von Barringův hlas z temnoty, „nebo až se vrátíme, dostaneš extra pochodový cvičení.“

„Hlásím, pane, že desátník Josef Porta má kuří oka a ploché nohy. Doktor ho osvobodil od extra pochodových cvičení.“

Zaslechli jsme von Barringův tichý smích.

Dělostřelecká palba nebyla těžká. Rozptýlená a nesoustavná přicházela z obou stran. Tu a tam zaštěkaly kulomety. Naše bylo velice snadné rozpoznat od ruských. Ruské dělaly da-da-da; naše MG 38 zněly spíše jako tik-tik-tik a nové rychlopalné MG 42 zněly jako táhlé ďábelské vrčení.

Po chvíli vylétly světlice a po chvíli dopadaly v oslnivě bílém světle na zem. Stege se začal hystericky smát:

„Jednou jsem četl knihu o jednom vojákovi: „Byl to voják a ničeho se nebál. Byl velký a statečný. Smrt mu byla přítelem a pomocníkem. Vše konal s jistotou a sebedůvěrou, jak to umí jenom stateční!“ Ten přihrátek spisovatel by nás teď měl vidět, jak tady pochodujuem stepí a třesem se strachy.

„Drž hubu, Stege,“ řekl Dědek.

Šel poněkud předkloněný a kouřil svou starou dýmku.

Ruční granáty si zastrčil do dlouhých bot a ruce zastrčil hluboko do kapes pláště.

Kousek před námi na pole dopadl kvílicí granát a vybuchl.

„Stopětapadesátka,“ řekl Dědek a zatáhl svou hlavu ještě víc mezi ramena.

Několik z našich nových mužů sebou hodilo na zem.

Porta se jim začal posmívat.

„Výcvikové hřebci mají rádi pach ruské země!“

„To myslíš mě?“ vyštěkl Drobeček za námi. On sebou totiž taky hodil na zem.

„Sedí ti čepice dobře?“ zeptal se Pluto.

Drobeček se prodral řadami vojáků až k nám a popadl Pluta. Porta švihnul svou ostřelovací puškou a

uštědřil Drobečkovi obrovskou ránu pažbou do tváře.

„Vypadni, ty tlustý prase,“ zasyčel varovně.

Zpola omráčený Drobeček se otočil, odtančil z řady a klesl na kolena. Z nosu mu tekla krev.

Dědek tiše vystoupil z řady a s hlavní namířenou na klečícího obra chladně řekl:

„Vstaň a zařaď se tam, kam patříš, nebo tě zastřelíme. Jestli to neuděláš do deseti vteřin, střelím!“

Drobeček roztrášeně vstal a zavrčel, ale dobře načasovaný štulec ústí Dědkovy pistole ho umlčel.

„Rozdělte se,“ ozval se von Barringův hlas z temnoty.

„Nechte nováčky jít.“

Víííí! Křááp! explodovala další stopětapadesátka.

Da-da-da koktal těžký kulomet.

Porta se krátce zasmál.

„Je to jako se vracet po delší době domů. Dobrý ráno, sráči,“ pozdravil skupinu tankánů dřepících pod stromem. „Desátník Josef Porta, graduovaný státní vrah, se poníženě hlásí zpět na jatka Východní fronty.“

„Dejte bacha, až se dostanete tam k tý rozvalině vpředu,“ řekl jeden z tankánů automaticky a bez stopy zloby v hlase. „Tam vás může Ivan vidět. Až půjdete zákopama, dostanete se do míst, kde leží mrtvej Rusák. Hod'te tam sebou na zem. Ivan ho používá jako zaměřovač pro své kulometry. Včera jsme tam přišli o devět mužů, takže si tam asi taky vykoledujete pár křížů!“

„Pane, ty seš ale ochotnej!“ řekl Porta drze. Pluto s Legionářem se na sebe podívali.

„Cejtíš mrtvolu, kámo?“ zeptal se Legionář. „Jako v Maroku za starejch časů, ale tamto smrdělo ještě víc.“

„Ho, ho,“ zachechtal se Pluto. „Jenom počkej, až vyletí do povětří nějaký partyzán. Pak uvidíš, co všechno nosíš ve svých střevech, ty, Arabe. Budeš slintat, abys zase ucejtil tu sladkou vůni slunného Maroka!“

„Pár Rusáků mě nevydělá. Dostal jsem kříž se čtyřmi ratolestmi a tři hvězdy za boje v rifských horách a Indočíně,“ řekl Legionář.

„Haha,“ usmál se Porta, „i kdybys měl kříž s celým lesem ratolestí z těch tvejch pouštních vejletů, budeš zoufalej, až uvidíš Ivana ve formě. Jenom počkej až přijdou Sibiřani a vyříznou ti ohryzek z krku, aby si mohli zahrát pingpong!“

„Uvidíme, uvidíme,“ řekl Legionář. „Alláh je moudrý. Jsem zatraceně dobrý střelec a umím používat nůž. Narodil jsem se v Moabitu!“

„Dej bacha, abys tu válku nevyhrál sám a nám nic nenechal,“ řekl Dědek ironicky.

Jednotka klouzala a smekala se na bahni té cestě vedoucí kolem ruiny nějaké farmy.

Kousek před ní, tam, kde byl zákop roztrženej na cimprcampr, se musela celá jednotka najednou ukrýt, jako když sklapneš vějíř. Museli jsme se plazit kolem mrtvého Rusa ležícího na malé vyvýšenině, což nám pomáhalo se krýt.

Von Barring velel šeptem:

„Rychle na druhou stranu. Jeden po druhým. Lezte při zemi, schovávejte se za Rusa. Těžký ruský kulometry jsou vlevo před námi. Jestli vás uvidí, tak ji máte!“

Rachocení výstroje ustalo. Byli jsme jako divoká zvířata na lovu, tiší jako noc.

Porta si dřepěl při okraji zákopu se svou ostřelovací puškou v pohotovosti. V koutku úst mu visel dávno vyhaslý špaček cigarety. Po boku mu stál Legionář, který k tomuhle rezaťmu uličníkovi cítil jakousi psi oddanost. Svůj lehký kulomet měl na kolenou, připravený k palbě.

První z nás již byli nad nebezpečným úsekem. Náhle osvítila oblohu světlice. Oslepující bílé světlo zalilo celý prostor.

Několik vojáků se zoufale tisklo k zemi za padlým Rusem.

Dědek klel:

„Ted' celej ten ohňovej cirkus začne, Ivan nás tady musel vyčenichat.“

Sotva to dořekl, už to začalo. Tra-tra-tra skučel těžký kulomet. Mrtvola nadsakovala, jako by se do ní vrátil život.

Raš-ram-raš-ram duněly minometné bomby a kropily nás bahnem. Tyhle malý d'ábelský bomby jsou

slyšet, jenom když vybuchují nedaleko od nás. Do koncertu se zapojily další kulomety.

„Ticho, ticho, nestřílejte,“ ozval se z temnoty uklidňující von Barringův hlas. Plazil se po břiše kolem celé jednotky.

Trvalo to snad hodinu, snad tři minuty. Pak bylo po všem a my se znovu začali plazit kolem Rusa v hnědě uniformě.

Dědek mě lehce klepnul po rameni, což znamenalo, že jsem na řadě.

Když jsem ležel vedle mrtvoly, málem jsem se pozvracel. Byla nafouklá a z nozder a pusy jí vytékal odporný zelený sliz. Smrad to byl děsivej. Za mnou šel Porta a Legionář. Ti byli poslední. Ozval se minomet a všichni jsme se přitiskli k zemi. Někde za námi začal kdosi ječet. Několik dalších minometných střel dopadlo blízko nás a celé nás zmáčely.

„Sakra, do jakejch lázní jsme to dorazili?“ zaúpěl Stege. Legionář se zhluboka nadechl.

„Tak tomuhle se říká ruská koupel.“

„Rota zaujme postavení zde,“ zavelel nadporučík Harder. Jeho hlas se malinko třásl. Ještě toho na frontě moc nazažil.

Pluto měl problémy se svým mohutným kulometem a příšerně nadával, když pokládal pytle s pískem na správná místa.

Do jednoho z nich, jenom kousek od jeho hlavy, pleskla kulka.

„Vy ruský hromady hnoje!“ zařval mohutný dokař. „Je dobrý, že víme, kde vás najít, vy zkurvený eunuši. Rozemlu vás na kaši!“

Aby svou hrozbu podtrhl, vztekle mrštil ručním granátem.

„Dejte pozor, hoši,“ varoval Dědek. „Je tam nějaký ostrostřelec a střílí opravdovejma kulkama!“

Zasvištěla další střela a přistála přesně uprostřed čela jednoho z tankánů. Kousky lebky a mozku se rozstříkly na Legionáře, který je s úšklebkem setřel svým bajonetem.

Střelci ze 104. dělostřelecké jednotky, kterým jsme přišli na pomoc, přiznali, že jsme se dostali do pořádně horký kaše.

„Dejte bacha na sedmou ranní a pátou odpolední, to se Ivan opravdu činí. Jinak se nemusíte starat o víc než kulometnou palbu, minomety a ostřelování.“

Rozsvítili jsme v zákopech své hindenburské svíčky.

Druhá rota se rozložila k malému odpočinku.

Porta vytáhl starý ohraný karty. Cylindr, který někde našel, si dal na hlavu, elegantně na stranu. Bylo v něm pár důlků a hedvábí bylo trochu potřhané, a tak kolem něj Porta namaloval jeden modrý a jeden červený pruh. Vypadal teď jako komín nějakého parníku. Nasadil si monokl, který dostal v Rumunsku. Ten byl na několika místech proděravělý a po celé délce prasklý, takže v něm Porta vypadal jako úplně debil. Jeho černý rohovinový rámeček byl k raménku připevněný černým provázkem, bývalou součástí spodního prádla nějaké holky.

Arogantně zamíchal karty a zakřičel, jako bychom měli krupiéra v Monte Carlu:

„Vaše sázky, ale pozor, žádné úpisy. Přišel jsem jednou o prachy jenom proto, že se jeden pitomej idiot nechat od Rusa odkráglovat dřív, než zaplatil. Nejmenší sázka deset Hitlerovejch marek, nebo sto Stalinovejch rublů.“

Rozdal dvanáct karet a třináctou obrátil lícem nahoru: bylo to pikové eso. Bezeslova shrábl sázky do prázdné torny od plynové masky, která mu visela kolem krku. Vyhrál osmkrát za sebou. Pak jsme začali sázet opatrněji. Nikdo neřekl to, co si mysleli všichni: Porta švindluje, protože má po ruce revolver a za ním sedí Legionář s odjištěnou P.38 v klíně.

Dědek četl knihu, kterou mu darovala jeho žena. Čas od času vytáhl svou starou odřenou peněženku, ve které nosil obrázky manželky a dětí. Strašně se mu stýskalo po domově. Nezřídka jsme ho viděli ukrývat nad fotkami svých blízkých slzy.

Do výkopu přišel kapitán von Barring a nadporučík Harder, sedli si vedl Dědka a tiše hovořili.

„Ivana můžeme čekat kolem třetí odpoledne, to jsem se dozvěděl od tajné služby,“ svěřil von Barring Dědkovi. „Dohlídneš na to, aby to tady bylo všechno v pořádku. Velitel jednotky střelců, kterýho jsme tady vystřídali, říkal, že jsme se dostali do pěknýho pekla. Velitelství praporu rozkazuje, že za žádných okolností nesmíme opustit strategický bod na kótě 268.9. Dokud se na ní dokážeme udržet, dominujeme

celé oblasti. Pokud Ivan projde, bude se celá divize muset stáhnout nebo vzdát, a Ivan to moc dobře ví.“ „To znamená,“ řekl Dědek zadumaně, „že si můžeme být jisti, že na nás Ivan vyrukuje s celou svou palebnou silou. Myslíte, že použijou tanky?“

„Ne, dokud není zem zmrzlá, ale jakmile přijde mráz, máme je tu. Doufám, že to té doby dorazí naše obrněné jednotky,“ řekl von Barring unaveně. Rozhlédl se matně osvětleným výkopem a zahlédl Portu v jeho vysokém barevném cylindru.

„Panebože,“ vyhrkl. „Proč máš ten šílený klobouk zase na hlavě? Naraž si čepici a přestaň tady s tím pořád šaškovat!“

„Provedu, pane,“ řekl Porta a hodil další hromádku peněz do své ve švech praskající torny od masky. Pak položil svou vojenskou čapku na vršek cylindru.

Von Barring zakroutil hlavou a Dědkovi a nadporučíku Harderovi se smíchem řekl:

„Ten mizera je nemožnej! Kdyby s touhle věcí na hlavě vrazil do velitele praporu, tak toho raní mrtvice!“ Právě v tom okamžiku se od hráčů ozval hrozný kravál. Drobeček přišel na to, že Porta použil dvě piková esa. Zařval a chystal se zrovna Portovi rozmlátit hubu, když ho spolehlivě zastavila ústí odjištěných P.38 a Portova revolveru.

„Chceš udělat do těla několik dalších děr kromě huby a prdele, který tam už máš?“ zeptal se Legionář, který se postavil a kopnul Drobečka do žaludku. Obrovský Drobeček zachrochtal a zvrátil se dozadu. Kapitán von Barring a nadporučík Harder incident ignorovali a vytratili se. Krátce nato hra pokračovala. Tvářili jsme se, že jsme žádný podvádění neviděli. Drobeček se znovu připojil a nechali jsme ho párkrát vyhrát. Dostal se tak do vynikající nálady. Nadšeně plácl Portu po zádech a pokorně se omlouval za to, že ho vůbec napadlo, že by mohl podvádět. Zapomněl, že by kdy viděl dvě piková esa najednou. Po chvíli již znovu prohrával a nabízel úpis, ale Porta byl neoblomný.

Drobeček zaúpěl, neboť tím trpěla jeho hráčská vášeň. Rychle strhl své náramkové hodinky a hodil je na stůl. Chtěl za ně tři sta marek.

Legionář se líně sklonil a zkoumavě je prohlížel. Pak řekl:

„Dáme ti za ně dvě stě marek, a to je víc než dost!“

Porta si vyčistil svůj prasklý monokl, posunul si cylindr a zkoumal hodinky jako zkušený hodinář. Pak je hodil pohrdlivě Drobečkovi nazpět:

„Kradený zboží, sto padesát marek a ani o chlup víc, a pospěš si, nebo můžeš jít!“

Drobeček chtěl jako obvykle dělat problémy, ale nakonec jen několikrát otevřel a zavřel pusu a pak jen tupě pokýval hlavou.

Dvě minuty poté ležely hodinky pěkně v torně spolu s ostatními výhrami.

Drobeček ohromeně zíral na Portu, který pokračoval ve vyvolávání, jako by se nestalo nic neobvyklého. Jakmile byli všichni kromě bankéře na mizině, hra skončila prostě proto, že ztratila smysl. Porta zaklapl svou naducanou tornu, lehl si na slámou pokrytou zem a dal si svou výhru pod hlavu. Vítězně se zašklebil na Pluta a Legionáře. Pak vytáhl svou flétnu a dal číslo o holce, co se ve fabrice milovala jako o život. Ti dva se k té neuvěřitelně sprosté písničce vesele přidali.

Drobeček se bez úspěchu pokusil vyvolat rvačku. Nikomu za to nestál.

Velitel divize byl známý tím, že to byl naprostý idiot: typický německý voják Třetí říše. Divné však bylo, že byl hluboce věřící. Byl posedlý onou svéráznou schopností Prusů mísit křesťanství se šovinismem. Každého rána se generálporučík von Trauss modlil ve svém pojízdném polním oltáři s divizním kaplanem von Leithou. Modlili se za totální vítězství německých sil. Dlouze a beze smyslu k nám promlouval o nadcházející německé hegemonii, ve které budou veškeré podlidské formy vyhlazeny. Podlidé byli všichni ti, kteří nenosili malé svastiky ve svých hlavách. Porta pochopitelně navrhoval pro svastiky mnohem přiléhavější umístění.

9. V 11.30 DOPOLEDNE BUDOU NĚMCI VYHOZENI DO POVĚTRÍ

Byl to Dědek, kdo mě probudil.

„Jdeš s Portou ven s odposlouchávací stanicí. Můžete si vzít s sebou ještě jednoho, ale ne Pluta nebo Stegeho. Když Ivan zaútočí, bez jednoho z nich se neobejdu.“

„Teď už je mi jasný, proč z tebe udělali rotmistra,“ odsekl Porta. „Umíš v čase snídaně perfektně servírovat blbý zprávy.“

„Drž hubu, Porto. Koho vezmete s sebou? Čas se krátí, Ivan něco chystá a já tam nemůžu poslat žádný hňupy.“

„Oh, děkuji! Je fajn slyšet z tvých úst, že jsem inteligentní, zvláště poté, co mě ten psychouš po loupeži v Dahlemu označil za totálního imbecila.“

„Říkám ti, drž hubu, Porto. Koho vezmete?“

„To je jasný, starouši. Tobě to asi nejde na rozum, protože ti Prušáci postříbřili nárameníky, i když seš obyčejnej tesař! Vezmeme Francouze.“

Začal třást spícím Legionářem, který ležel smotaný do klubka jako pes.

„Co se ti kurva děje, ty zrzavej bastarde?“

„Co myslíš, brácho? Vyrazíme si krátkou exkurzi, kde potkáme stepního obra a tobě se to bude určitě líbit.“

„Hovadina, kam jdeme?“ Ospalý Legionář neodpovídal vůbec slušně. Posadil se na seně a škrábal si hrudník pokousanej od vší.

„Počkej a uvidíš,“ řekl mu Porta krátce. „Možná vyrazíme spočítat uhráky na Ivanově tváři.“

Upevnili jsme si výstroj a zabalili svůj extra příděl. Pak jsme vykročili za Dědkem na pozice našeho těžkého kulometu.

Vysvětlil nám terén.

„Můžete zůstat skryti, když se budete držet na tři šířky prstů vlevo od toho křoví. Odtamtud uvidíte i bělmo Ivanových očí, aniž by vás sám viděl, ale pozor, žádnéj pohyb. Nevracejte se před soumrakem. Plukovník Hinka si je jist tím, že Ivan chystá nějakou prašivinu. Proto jdete na návštěvu, abyste zjistili, co má za lubem.“

„Sakra, vždyť tam posíláš své nejlepší chlapy! Ty zatracenej novopečenej rotmistře! Copak nemáme dost jinejch kandidátů Železného kříže, kteří se pro tenhle kšeft přímo narodili?“ dožadoval se Porta rozhořčeně.

Z temnoty se vynořil kapitán von Barring a nadporučík Harder. Von Barring šepem Dědkovi vysvětlil pár věcí, o kterých ten zatím nevěděl.

„A vy, chlapi, dejte bacha, abyste si tam nevykoledovali nějakýj problém. Pojistky na puškách.

Nestřílejte, dokud se nedostanete do smrtelného nebezpečí.“

Zasunuli jsme si bojové nože do holínek, ruční granáty do kapes a revolvery do opasků.

Von Barring, neschopen slova, ukázal na Portův cylindr a nakonec ze sebe vypravil:

„To si chceš tuhle věc nechat na hlavě, když jdeš za Ivanem?“

„Je to můj talisman pro štěstí, pane,“ řekl Porta prostě a odplazil se za Legionářem.

Plazili jsme se po břiše po rozblácené a hrbolaté zemi. Podlézali jsme zátarasy z ostatného drátu. Ticho nepřerušil jediný zvuk. Nořili jsme se do zrádné temnoty, zpestřované pouze chvilkami, kdy zpoza ženoucích se mraků vykoukl měsíc.

Poslední jsem se ke keři dostal já. Legionář si dal prst k ústům, aby mi připomněl, že mám být zticha.

Když jsem viděl, jak blízko jsme k Ivanovým pozicím, dostal jsem šok. Asi deset metrů od nás dva Rusové obsluhovali obrovský kulomet. S největší opatrností jsme položili revolvery podél těla a přikryli jsme se maskovací plachtou.

Několik Rusů se hádalo a nadávalo tak peprně, že nás nejprve napadlo, že je tam s nimi snad Drobeček. Brzy se porvali.

Dvě hodiny jsme leželi tiše jako mrtvolky. Pak Porta nehlučně vytáhl svou polní láhev. Jeho vodka nás zahřála. Usmáli jsme se jeden na druhého. Legionář ukázal na místo v ruských pozicích, kde štábní plukovník spolu s dalšími štábními důstojníky patrně prováděli inspekci. Zastavili se takřka přímo pod námi, aby promluvili s několika důstojníky pěchoty. Stiskli jsme své zbraně pevněji v ruku.

Plukovník přikročil k těžkému kulometu a nařídil vypálit pár ran na německé pozice. Němci okamžitě odpověděli. Plukovník se zasmál a říkal něco o tom, že za to ti němečtí psi zaplatí.

Když padl soumrak a my jsme se už chtěli vrátit, zaslechli jsme od nepřátelských linií hlas:

„Ztratili jsme kontakt s velením praporu. Komunikační zákop je plný vody. Řeka se vylila z břehů. Fritz tam nahoře je pěkně v suchu, zatímco my se tady v tý díře nejspíš utopíme, ale až...“

Hlas v temnotě umlkl. Soumrak byl těžký a zlověstný. Ruské pozice jsme viděli jen neztetelně. Nehlučně jsme se vrátili zpět.

Na stejné místo jsme chodili po čtyři noci, aniž bychom zaslechli cokoli důležitého, až se nakonec von Barring rozhodl, že máme přivést zajatce. Pak jsme se dozvěděli, že naše hlídka našla ruský telefonní kabel. O dvě minuty později jsme byli připojeni a přepisovali jsme nepřátelskou konverzaci. Po dvou dnech se naše trpělivost vyplatila. Porta najednou vyskočil a hodil po mně sluchátko. Vycházel z něj ostrý hrubý hlas:

„Jak se ti daří, Juriji?“

„Pořád stejný. Kéž by celej ten krám šel k čertu.“ Následovalo několik ruských kleteb.

První hlas se chraptivě rozesmál.

„Máte vodku?“

„Jo, zásoby dorazily právě dnes. Kdybysme ještě měli nějaký holky, pak by všechno bylo v pohodě.

Mám ti poslat pár lahví vodky, Alexeji?“

„Ne, díky. Večer za vámi přijdeme.“

Překvapený Jurij odpověděl:

„Co se děje?“

„Zítřa dopoledne v 11.30 vyhodíme Němce do povětří. Rozmetá to celej kopec. Bude to nádhernej ohňostroj. Ty zelený vši půjdou k čertu!“

Legionář okamžitě vyrazil za kapitánem von Barringem, který vše ihned ohlásil na velitelství.

Dostali jsme veškerou pomoc, která se kde dala sehnat. Jednu rotu od 104. střeleckého, dvě mizerné pětasedmdesátky kulometry na dělových lafetách spolu s nepoužitelnou rotou padesátiletých záložáků. Z celku se stala útočná jednotka pod vedením kapitána von Barringa. Zatímco ranní mlha ukrývala okolí pod ochranným závojem, rozkázal evakuovat zákopy, abychom se vyhnuli nebezpečí, že budeme s celým kopcem vyhozeni do povětří. Připravovali jsme pro Ivana, který po výbuchu zcela jistě zaútočí, vřelé uvítání.

K naší nezřízené radosti dorazila také rota ženistů s plamenomety. Znali jsme je a věděli jsme, že se na ně můžeme spolehnout. Byli to zkušení frontoví bojovníci stejně jako my. Ani jeden z nich si od roku 1939 nečistil nehty.

Čekali jsme v záložních zákopech a srdce nám bušilo úzkostí. Ručičky na hodinkách se sotva vlekly. Vedle Pluta ležel Drobeček. Neřekl nic, ale bylo zřejmé, že v tak výjimečné situaci by byl rád mohutnému dokaři nablízku.

Já se Stegem jsme leželi vedle Porty a z druhé strany se ho jako klíště držel Legionář. Po naší levici ležel Möller, Bauer a ostatní.

Ruční granáty v našich rukou byly mokré potem. Během toho nervy drásajícího čekání jsme kouřili jednu cigaretu za druhou.

Kdesi hluboko pod zemí pracovali ruští sapéři s výbušninami, které nás měly pohřbít pod kopcem. A my zatím jen leželi a čekali, až celý ten ohňostroj začne, protože naše hlídka našla telefonní kabel.

Hodinky ukazovaly 11.15. Za patnáct minut se rozpoutá peklo. Zírali jsme napjatě přes mlžnou močálovitou krajinu, ale nic se nedělo. Dalších patnáct minut. Pořád se nic nedělo.

Najednou nám došlo, že ruský čas je pochopitelně hodinu za naším.

„To je horší než čekat v Berlíně na metro,“ řekl Porta.

„Proboha, to je jako čekat před africkým bordelem, kde mají jen deset děvek,“ zašeptal Legionář. „A před tebou je sto jinejch chlápků, protože si dostal pozdě žrádlo.“

„Co je na tom? Jak tě může zajímat nějaký bordel?“ řekl Drobeček. „Ve Fagenu tě přece vykastrovali, takže teď nemůžeš nic, nebo ne?“

„Opakuj to,“ zašeptal Legionář, „a já ti vystřílím zásobník do palice.“

„Ticho!“ zazněl zlostně von Barringův hlas.

Čekání, čekání, nesnesitelné čekání. Uplynula hodina.

Byla jedna odpoledne. Stále se nic nedělo.

Muži namačkaní těsně vedle sebe v zákopu začali být neklidní. S kletbami a proklínáním si měnili místa.

Na dně zákopu apaticky seděli staří záložáci a nasazovali si posmrtnou masku. Ženisté stáli a kouřili mezi námi tankovými střelci. Věděli jsme, co nás čeká. Ivan nepochybně pošle do boje všechny jednotky, co tu má.

Pluto si upravil řemen na rameni tak, aby mohl běžet se svým samopalem u boku, až střelba začne.

K našemu překvapení dostal Drobeček také samopal, ačkoliv měl přetahovat dělovou lafetu. Nikdo se neptal, proč se to změnilo, nebo proč má u sebe samopal. V dlouhých pásech kolem krku a ramen mu viselo několik stovek nábojů. Za opaskem měl zastrčenou naostřenou polní lopatku připravenou pro boj zblízka.

Vedle Porty ležel plamenomet a Legionář nesl na zádech kanystr s benzínem. Se svým plamenometem a cylindrem na hlavě vypadal Porta naprosto šíleně.

Dělostřelci umístili svá děla před naše pozice, ale kvůli dlouhému čekání je někteří z nich chtěli zase stáhnout. Tvrdili, že jde o falešný poplach.

Von Barring se dostal do prudké hádky s velícím důstojníkem. Skončilo to tak, že von Barring zakázal děla stáhnout a hrozil trestem smrti každému, kdo by se o to pokusil.

Šklebili jsme se a pošťuchovali se s ženisty. Von Barring byl starej lišák. Cítil něco ve vzduchu. Věděl, co dělá. Mohli jsme se na něj spolehnout.

Uplynula další půlhodina. Několik mužů navrhovalo, abychom udělali polední pauzu, ale von Barring o tom nechtěl ani slyšet. Staří záložáci začali hlasitě protestovat.

Přesně ve 14.05 to začalo. Celý kopec se rozpadl. V jednom temném bouřkovém mraku vyletěl do povětří. Na vteřinu zavládlo naprosté a mrtvolné ticho. Pak nás zavalily tuny země, kamenů a dřeva.

Současně se ozvalo ruské dělostřelectvo. Miny všech kalibrů zasypávaly místo, kde dříve byly naše pozice. I když útok dělostřelectva trval jen několik minut, všechny naše telefonní kabely byly na cucky a všechny antény zničené. Zabito či zraněno však bylo jen několik mužů.

Veškeré naše pozice byly zahaleny do těžkého kouře, který leptal sliznice a nutil k dávení. Skrz něj jsme viděli ruskou pěchotu, jak bere útokem naše dřívější pozice s cílem zaujmout kótu 268.9 dřív, než Němcům na křídlech dojde, že ji Rusové vyhodili do povětří.

„Útočný prapore, za mnou!“ zařval von Barring, vyskočil ze zákopu a začal zuřivě střílet ze své automatické pistole. Naše nohy se pohybovaly o své vlastní vůli. Jako divoši jsme se hnali směrem k obrovskému kráteru. Doběhli jsme k jeho okraji deset metrů před útočícími Rusy. K jejich úžasu je uvítala těžká palba.

V takovém boji zblízka, se samopaly u boku a dvacetí či třiceti plamenomety, by zbledl i samotný Satan.

Ruští vojáci se proměnili v hořící Eliášovy ohně. V pevně sevřených řadách pěchoty propukla panika.

Zahazovali zbraně a běželi zpátky ke svým pozicím, kam je doprovázely rozžhavené střely našeho dělostřelectva. Některým se však i tak podařilo se zakopat na druhé straně kráteru, asi pětadvacet metrů od našich nových výkopů. Nyní se ruské dělostřelectvo začalo vážně činit. Čtyřicet hodin pokrývalo tohle místo, které jsme znali jako kótu na mapě, pekelnou palbou.

Od těch několika vojáků, které jsme zajali, jsme se dozvěděli, že proti nám stojí elitní jednotka, ženisti 21. gardy. Boj to byl krutý a urputný. Jejich dělostřelectvo drtilo naše zadní pozice.

Drobeček mával samopalem, který držel v jedné ruce, jako obuškem. Ve druhé měl svůj ostrý rýč. Od hlavy až k patě byl rudý od krve.

Porta se rval jako berserk. Když mu v plamenometu došel benzín, používal ho jako cep. Stál ve svém cylindru v malém zákopu, divoce ječel a vesele zabíjel vlevo, vpravo a uprostřed.

Po jeho boku bojoval Legionář s ukořistěným automatem. Hodinu za hodinou se boj přeléval úzkým zákopem tam a zpátky, ale nakonec jsme museli ustoupit.

Své mrtvé a raněné jsme nechali za sebou a ustoupili jsme na své původní pozice. Rusové se ihned hnali za námi, ale museli se stáhnout, když naše podpora zahájila křížovou palbu.

Leželi jsme a těžce odychovali na dně zablácených zákopů. Bauer měl useknutou polovinu obličeje.

Möller měl rozbitý nos. Drobeček přišel o prostředníček. Legrační bylo, že nechtěl jít na obvaziště. Obvázal se sám. S klením a hekáním pomoc odmítl:

„Vypadněte, vy pitomý šmelináři s práškama! Zůstanu tady s těma banditama. Drobeček chcípne tady a ne v nějaký zavšivený nemocnici.“

Ohnal se po ordonanci, vyskočil na okraj zákopu a pokropil Ivanovy pozice dávkou ze samopalů. Řval jako bejk, když jim oznamoval:

„Tady jsem, vy Stalinovi pasáci! Tohle je medicína, kterou vám ordinuje Drobeček z 27. mordýřské a žhářské kompanie. Vykastruju vás, vy prašiví kanci, však uvidíte!“

Rusové ihned odpověděli prudkou a necílenou palbou. Drobeček stál bez jediného krytí. Kropil Rusy samopalem od boku a šíleně řval. Bauer se neúspěšně pokusil stáhnout očividně šíleného bojovného kohouta zpátky do úkrytu. Stál nad námi se široce rozkročenýma nohama pevně jako skála.

Šílenství se šířilo. Pluto vyskočil a začal pálit. Následoval je Porta se svým cylindrem a plamenometem, po boku s Legionářem. Stáli vedle Drobečka a řehtali se jako šilenci.

„Vy pitomý zelenáči, nás nedostanete,“ řval Porta. „Tady to máte, vy mršiny!“ A z jeho plamenometu začal tryskat oheň přinášející smrt.

Legionář začal křičet:

„En avant, vive la legion!“ Řtil se kupředu a zuřivě házel ruční granáty.

Porta vyhodil svůj cylindr do vzduchu, zase ho chytil, vrazil si ho zpátky na hlavu a zařval:

„Za pouštní krysu!“

Vyrazil kupředu za Legionářem stejně jako Drobeček a Pluto, kteří stříleli jako šilenci. Zbytek jednotky posedlo stejné šílenství a všichni se vyřítili za ostatními, ječíce jako hladová zvířata.

Tomuhle útoku nemohli odolat. Vyhnali jsme Rusa z jeho pozic. Kousali jsme, řvali, řezali a mlátili.

Během šíleného boje muže proti muži jsme znovu dobyli naše ztracené pozice. Po příští tři týdny se nám staly domovem. Během nich jsme museli trpět těžkou palbou jejich dělostřelectva.

Naše smíšená útočná jednotka se pomalu rozpadávala. Mnozí dostali z bombardování šok a rozbili si hlavy o stěny, zákopy. Jiní vyběhli do soustředěné dělostřelecké palby a proměnili se v krvavé cucky masa.

Dlouhé hodiny sedával Porta v rohu a pískal na svou flétnu, zatímco Legionář hrál na foukací harmoniku.

Nadporučík Harder dostal šok dvakrát. Drobeček si udělal z pytle s pískem boxovací pytel. Když se pytel jednou prudce zhoupl a praštil ho do tváře, vzteky se pomátl a rozřezal ho nožem. Ještě dlouho však tiše ležícímu pytli jako šílenec nadával.

Během pobytu na kótě 268.9 jsme měli nedostatek jídla, i když Porta objevil nějaký starý sklad, kde bylo pár konzerv. Vždycky jsme pak běželi, skákali a na chvíli se schovávali do prohlubní. Zpátky do zákopu jsme se vraceli v těžké dělostřelecké palbě, ale s odměnou v náručí.

Nakonec jsme dostali pomoc od velení divize. Poslali nám dvě roty granátníků a spoustu těžkého dělostřelectva. Po další dva dny jsme bojovali o ten zatracený kopec, pak nás vystřídala 104. střelecká rota.

Spoustu našich vojáků jsme pohřbili vedle těch, kteří padli během invaze v roce 1941. Bez výjimky padli pro obrovskou hroudu neznámé země. Označena byla pouze na mapách důstojníků generálního štábu.

Dokonce ani dnes si nikdo, bude-li touto oblastí projíždět směrem na Orel, pravděpodobně ničeho nevšimne. Pod zemí tam však leží deset tisíc německých a ruských vojáků.

Jedinými náhrobními kameny je jim několik rezavých ocelových helm a plesnivých opasků.

Bylo to jako v kině. Muselo se platit ještě před vstupem. Měli tři druhy lístků: červený znamenal dívku na čtvrt hodiny. Žlutý dvě dívky na dvě hodiny. Zelený – barva, která znamenala plnou rychlostí vpřed – zaručoval celonoční milování s pěti dívkami najednou.

10. POLNÍ BORDEL

Byli jsme ubytováni v Mošném, kousek na sever od Čerkassy. Byla to ruská vesnice s rozpadajícími se, jilem vyspravovanými chatrčemi, s neuvěřitelně širokou a rovnou cestou uprostřed.

Den za dnem jsme se zotavovali z únavných bojů, kterými jsme právě prošli. Z výcvikového tábora dorazily nové jednotky a my tak doplnili své počty na regulérních dvě stě mužů. Jednotky, které k nám dorazily, však byly velice slabé. K tomu, aby se mohly zapojit do divokého boje vedeného na jih od Čerkassy, potřebovaly pořádný výcvik. Čerkassy je místo, na které asi nikdo z nás nezapomene. V téhle době jsme však stále dleli ve šťastné nevědomosti o tom, co nám budoucnost chystá Verdun druhé světové války.

Byla zima, a protože jsme měli jen málo paliva, Porta navrhl, abychom hráli „ránu na prdel“, což byla brutální hra určená pouze pro grázly největšího kalibru. Jak již název napovídá, jeden z mužů se sehnul, takže se mu napnuly kalhoty na zadnici. Jeden z hráčů stojících v polokruhu za ním mu musel dát pořádnou ránu na prdel. Sehnutý pak musel hádat, kdo to byl. Když to uhodl, vyměnili si místa. Drobečka nebylo možné praštit tak, aby si něčeho všiml, i když jsi do toho dal všechnu sílu. Tvářil se, jako by to ani necítil.

„No sakra, člověk by mýsl, že to jsou motýli, co mě lechtaj na zadku,“ smál se. „To do toho k čertu, vy zbabělý králíci, nemůžete dát trochu síly?“

Když Drobeček nebyl uprostřed, chtěl vždycky bít, což vedlo k tomu, že ten chudák, co byl právě veprostřed, odletěl několik metrů dopředu.

Drobeček chodil do hry pořád až do chvíle, kdy Legionář našel fošnu s rezavým hřebíkem na konci.

Když jsme stáli kolem čekajícího Drobečka, který se nám pořád hlučně vysmíval, jen na nás mrkl.

Legionář s fortem baseballového hráče zamířil, máchl fošnou a praštil Drobečka do zadnice tak prudce, že se ozvala rána jako z děla.

Drobeček s bolestným řevem vyletěl do vzduchu, fošnu zaraženou do zadnice. Hřebík mu do ní zajel po celé své délce. Drobeček mlátil rukama do vzduchu a řval bolestí a vztekem. Koulel na nás divoce očima a hledal toho, kdo mu to udělal. Zavrčel, vytrhl fošnu a mrštil s ní o zeď domu, kde se roztránila na kousky.

„Vy prašivý svině, takhle se chováte ke kamarádovi?“ Pak změnil taktiku a jemně, i když se zabíjácím úšklebkem ve tváři, se zeptal:

„Kdo to byl? Já to vím, ale chci vědět, jestli je to správnej chlap a přizná se!“ Vyčítavě zapíchl prstem někam doprostřed mezi nás.

„Když se přiznáte, zapomenu na to, ale pokud ne, vytrhám vám střeva a zaškrťm vás, bastardi, jednoho po druhým.“

Jedinou odpovědí mu byl mohutný hrdelní smích všech hráčů. Přestal jednat jako diplomat a zařval:

„Vy zkurvený nacistický krysy! Přiznejte se nebo vás zabiju!“

„Ten, kdo tě praštil, nebyl člen strany,“ hihňal se Pluto.

„Byls to ty, ty smrade?“ zahulákal Drobeček a vykročil hrozivě k Plutovi. Ten se svíjel smíchem.

„Ne, proboha, nebyl. Ale škoda, že mě to nenapadlo,“ škytal mezi záchvaty smíchu.

„Když víš, kdo to byl, tak proč se ptáš?“ řekl Dědek.

„Kretění a sketové, nevím, kdo to byl, ale ten prašivej hajzl, kterej chystá na své věrné a srdečné kamarády takové podlé triky, jako byl tenhle, si to vyžere!“

„Věrné a srdečné, to jako mluvíš o sobě?“ řval smíchy Stege.

„Co je na tom, ty studentská fosilie. Nekasej se, když umíš říct prdel latinsky.“

„Rád tě latinsky naučím,“ nabídl se Stege.

„Jdi k čertu,“ řekl Drobeček.

Přecházel od jednoho k druhému a každého zkoumal.

Kolem úst ze mu začala dělat pěna.

„To tys praštil Drobečka fošnou?“

V odpověď se mu vždy dostal smích a vrtění hlavou.

„Já tomu prašivému zkurvysynovi, jestli se mi do deseti minut nepřizná, dám takhle do čuni!“ Praštil pěstí do trávy, ale bohužel byl pod ní kámen. Řval bolestí a kopal do neviditelného nepřítele. Strašně nadával, a když odcházel, Porta na něj posměšně zahulákal:

„Bolí to, Drobečku? Neublížil sis?“

Drobeček řval a běžel po cestě do vesnice. Poslední, co jsme zaslechli, bylo:

„Prašivý svině, že jsem je kdy potkal! Žádný pořádný kamarád. Jen počkejte, příště ho dostanu!“

Leželi jsme v jedné z chatrčí, popíjeli vodku a kouřili machorku.

„Slyšel jsem, že v Bjel Zerkově mají polní bordel,“ řekl Bauer zamyšleně.

Porta se zarazil, nechtěně spolkl machorku, kterou právě žvýkal, a začal divoce kýchat.

„A to nám říkáš až teď? Takovou informaci si nechávat pro sebe, to je velezrada! To je místo pro mě.

Jsem zrozen pro děvky od čtrnácti po sedmdesát!“

Pluto chtěl vědět, odkud tuhle zprávu Bauer má.

„Řekl mi to jeden můj známý zdravotník. Slouží v polní nemocnici v Bjel Zerkově. Říkal, že to je prvotřídní stáj plná francouzských a německých klisen.“

„Ach, můj bože,“ přerušil ho Porta, jak sladce to zní. Konečně něco, o čem se dá kecat a užít si to. Mám už plný zuby toho večerního rádiového kurvení, když nějaká pitomá kráva bečí „Lilli Marlene“. Dědku, zkus sehnat hrst propustek.“

Dědek se potichu zasmál.

„Nepočítejte, že půjdu s vámi. Láska jako na dopravním pásu není právě mým ideálem příjemně stráveného času.“

„Nikdo tě nenuť,“ řekl Porta roztomile. „Vydělají si dost i bez tvého přispění. Já si vezmu jednu aspoň na dvanáct hodin.“

„Ty půjdeš s náma,“ řekl Legionáři. Hned však očividně upadl do rozpaků a dodal: „Promiň, kámo.“ Legionář se jenom zasmál.

„Půjdu ze zvědavosti. Mým snem vždycky bylo otevřít si harém s kurvama v Maroku. Válečné zkušenosti se však počítají. Nikdy jsem ještě neviděl německý bordel. Určitě to bude podnětný. Nebude ti vadit, když se na tebe budu dívat při práci?“

„Ani trochu,“ řekl Porta. „Budeš ale muset zaplatit deset procent ceny.“

„Měli byste něco proti tomu, kdybych šel s vámi?“ zeptal se Drobeček.

„Žádný problém,“ řekli Porta a Legionář velkoryse.

Dědek odešel do služebny, aby zjistil, co se v tom dá udělat.

O hodinu později jsme už byli na cestě v jednom z nákladňáků. Porta s sebou vzal asi dvacet či třicet pornografických časopisů, který se jal studovat, aby byl dobře připraven.

Před bordelem stál polní četník se symbolem vojenské policie na řetízku kolem krku a ukazoval cestu. Hned ve vchodu seděl další četník, který zkontroloval naše žold knížky. Pak jsme museli ještě zajít k vojenskému lékaři, který ověřil, zda nemáme nějakou pohlavní chorobu.

Porta měl šílenou radost, když ho pustili dovnitř.

„Ej, táta jde na to. Kdo ví, kdy dostane další příležitost.“

Drobeček zářil jako sluníčko. Říkal nám, co všechno vyzkouší, než ho odtáhnou.

„Polka na matraci, kulka do hlavy a zemřeš jako šťastný muž,“ zpíval.

Porta si s ním dal dvě lahvinky vodky.

„To je dezinfekce,“ říkal. „Nikdy nevíš, co tě tady čeká!“

Hlídací pes s řetízkem na krku právě vyhazoval jednoho vojáka ven a učitelským hlasem za ním křičel: „Zmiz, chlapečku, než tě strčím do basy. Sem děti do osmnácti nesmí.“

Bylo to legrační, vojáci do osmnácti let neměli dovoleno mít cokoli společného s ženami, cigaretami či alkoholem, a přestupky byly tvrdě trestány. Bylo jim však povoleno zabít či být zabíjeni. Veškerá práva máš pouze v boji s takzvaným nepřítelem. Vlast byla v ledasčem zvláště úzkoprsá.

Pluto a Drobeček vrazili dovnitř. Odstrčili další vojáky stojících v předpokojích a chodbách. Jeden rotmistr dělostřelectva začal reptat. Drobeček ho trefil do palice a rotmistr se s chropotem poroučel k zemi,

„Udělejte cestu pro 27. mordýřskou a žhářskou kompanii,“ řval Porta. „Vydejte nám holky. Ukažte nám zboží!“

Hlídací pes zahulákal:

„Ticho, nebo jste venku!“

Drobeček se na něho hrozivě podíval. Četník se z dosahu dvoumetrového obra rychle stáhnul.

Rozrazili dveře do obývacího pokoje či přijímacího salonu, jak to gardedámy nazývají. V něm sedělo asi tučet žen mezi dvaceti a padesáti. Na sobě měly to nejdráždivější prádelko, od večerních šatů s hlubokými výstřihy až po průsvitné kalhotky a podprsenky. Byly připraveny přijmout hlučnou invazi láskychtivých chlapů v kanadách.

Porta doslova vpadl do náruče jedné černovlasé krásy v bleděmodrém spodním prádle. Strčil jí láhev s vodkou do pusy a svůdně se zeptal:

„Hej, poklade, co kdybychom se trochu zahřáli?“ Asi po dvou minutách spolu někde zmizeli.

Pluto se nadšeně vrhnul na jednu těžkou váhu, svůj ideál, jak říkal.

Drobeček zůstal stát uprostřed místnosti a čuměl z jedné dívky na druhou. Nemohl si vybrat! Nakonec pro něj žádná nezbyla. Začal řvát:

„Zloději, lupiči, mizerové! Sežeňte mi nějakou. K čertu, já chci postelovou artistku!“

Gardedáma se snažila toho velkého halamu utišit. On tu jemnou dámu popadl a zařval:

„Seš taky děvka? No tak sebou hod, Drobeček přijel. Tohle je dům radosti, ne velitelskej štáb!“

Gardedáma začala volat o pomoc, zatímco jí Drobeček začal strhávat části její večerní róby. Přiběhla další gardedáma, ale Drobečkovi přeskočilo v hlavě. Když strhal asi polovinu oděvu té první, chytil je obě pod paží a táhl je ke dveřím, kde zmizeli ostatní. Obě ženy se kopanci a výkřiky snažily dostat z jeho sevření, ale byly chyceny jako dvě harpunované velryby.

„Nesnažte se okrást Drobečka o to, pro co přišel. Koupil jsem si vás, nebo ne? Tady jsem pánem já!“

Vyšlápl schody se dvěma křičícími ženami v podpaží. „Ticho, holky! Chci jen to, co mi patří!“

Rozkopl dveře prvního pokoje, který uviděl, ale v něm ležel Porta se svou krásnou černovláskou. Ve vedlejší místnosti hráli Pluto a Stege nějakou šílenou hru se dvěma ječícími holkami.

Drobeček zaklel a zkoušel štěstí v dalších dveřích té dlouhé chodby! Všechny pokoje byly obsazené!

Vyběhl do druhého patra. V první místnosti byl nějaký dělostřelec.

„Vypadni odtud, ty špinavej rypáku,“ zavelel Drobeček. „Takový snobský vojáci, jako seš ty, by se měli radši klidit, když do města přijdou slušní lidi.“

Dělostřelec protestoval, ale Drobeček s ním udělal krátký proces. Hodil obě kopající ženštiny na širokou postel, popadl dělostřelce a prohodil ho dveřmi. Na posteli se posadila úplně nahá dívka, která tu byla s dělostřelcem, a zírala na dvě gardedámy a Drobečka stojícího hrozivě uprostřed místnosti. Pak se zvrátila dozadu a válela se smíchy. To, že z ní uprostřed milostného aktu stáhli zákazníka, bylo samo o sobě dost legrační, ale ještě legračnější byla situace, do které se dostaly obě gardedámy.

„Sundejte ty hadry,“ zařičel Drobeček rozdováděně a stahoval si kalhoty. Nechal si jen čepici, blůzu a boty.

„Co si myslíš?“ začal jedna z žen řvát. „Já tě...“

Zbytek věty zanikl ve vzteklem hrůzyplném výkřiku.

Drobeček z ní strhl šaty, popadl ji za kotníky a táhl si ji k sobě. Její slézové kalhotky Drobeček odhodil kamsi za hlavu. Skočil na ní a druhé dvě stále držel ve svých olejem páchnoucích ocelových rukou.

Milostná touha však rozptýlila Drobečkovu pozornost, a tak se dělostřelcově dívce podařilo utéct.

Neutekla však daleko - polonahý voják ji chytil a triumfálně odvedl do jiného pokoje.

V místnosti pod nimi si zatím Porta a Pluto nadšeně střídali dívky. Když je to přestalo bavit, začali o ně hrát kostky.

Z přijímací místnosti se ozýval pekelný rachot, neboť čekající zákazníci začali dělat problémy. V podniku totiž bylo pro více než stovku vojáků jen dvanáct dívek.

Té noci se tam rozpoutalo peklo. Nejhorší to bylo s těmi dvěma gardedámami vydanými na milost a nemilost alkoholem rozvášněnému Drobečkovi. Ten říčel a chrochtal blahem. Po dlouhé době, kdy už mu přišly příliš jednotvárné, vletěl do jiné místnosti, kde byl nějaký pěšák se dvěma holkama. Beze slova vysvětlení jim rozkázal, aby změnily partnery. Protestovaly, ale nakonec vše proběhlo k Drobečkově spokojenosti.

Mezi svými divokými excesy Drobeček popíjel vodu. Porta a Pluto, kteří slyšeli celý ten kravál, přišli do jeho pokoje se svými dívkami. Soutěžili s ním v těch nejšílenějších perverzích. Portovy pornografické časopisy se tomu nemohly rovnat.

Porta si navlékl černou podprsenku. Kromě ní měl na sobě jenom boty a cylindr.

Umíněnější Drobeček měl dole jenom kalhoty. Na sobě měl stále čepici, blůzu, opasek s revolverem a obrovské boty.

Pluto pobíhal kolem tak, jak se narodil, s výjimkou černého vojenského hadru na čištění, který měl omotaný kolem krku.

Všechny dívky byly úplně nahé. Některé se ve strachu pokoušely utéct, ale Drobeček je se smíchem hbitě chytil a házel zpátky na pohovku.

Porta chytil na rezatých chlupcích svého ptačího hrudníku blechu. Pyšně ji všem ukazoval a pak ji velkomyslně pustil na břicho jedné z ječících dívek.

Vtom se na schodištích a chodbách ozval dusot těžkých bot. Polní četníci v ocelových přílbách napochodovali do místnosti a hlučně nás vyzvali, abychom opustili podnik.

„To myslíte nás?“ zeptal se dobře naložený Porta.

Rotmistr vojenské policie, který vedl druhé dva hlídací psy, zrudl ve tváři a hlasem třesoucím se vztekem zařval:

„Ven! A hned, nebo budete obžalováni z neslušného chování ve veřejných domech!“

Pluto otevřel okno a velkým obloukem si ulevil. Jeho velký nahý zadek se smál na zkoprnělé pruské polní četníky, kteří brali sami sebe a své povinnosti velice vážně.

Rotmistr sáhl po svém pouzdru s revolverem. Měl ho však jako obvykle trochu moc vzadu, aby pro něj mohl sáhnout bez akrobatické otočky.

Zrovna v tu chvíli se za těmi třemi vynořil Legionář a v okamžiku pochopil situaci. Začal si notovat:

„Allah akbar! Vive la legion!“

V příští minutě už visel jako panter na krku překvapeného polního četníka, který ztěžka dopadl dopředu. Druzí dva byli také přemoženi, odzbrojeni a shozeni ze schodů.

Porta navrhl, že by nebylo od věci změnit lokál. Dívky jim okamžitě začaly pomáhat a snášely jim svršky k nohám.

Porta, Pluto a Legionář rychle prchli oknem a s pomocí dívek se dostali na střechy. Pak zmizeli mezi okolními domy. Jenom Drobeček odmítl bojové pole opustit. Naparoval se jako Napoleon po velkém vítězství.

„Ať si přijde celá nacistická armáda,“ vykřikoval a plival na podlahu. „Já si s nima poradím! Jsem tady kvůli děvkám a dostanu jich, kolik jich zvládnou. Tiše a decentně.“

Chrochtaje blahem na jednu z dívek skočil.

Polní četník se vrátil s posilami. Pět mužů vrazilo do místnosti a dali se do Drobečka ležícího na široké posteli. Začal lítý boj a dokonce ani dívky nevyvázly bez úhony. Jedna z nich měla takový monokl, že úplně zapomněla, že někdy byla v tomto podniku gardedámou. Popadla židli a rozmlátila ji o hlavu jednoho z četníků. Ten okamžitě z boje vypadl.

S dívkami po boku Drobeček bojoval jako medvěd grizzly. Hlídací psi lítali jak mokré hadry dolů ze schodů, kde byli vítáni hlasitým „bravo“ ze strany nadšených diváků.

Drobečkovi nyní zatemnila mozek vzteklina, která se projevovala jako stihomam. Byl přesvědčen, že i ty

nahé dívky jsou proti němu, a tak je naházel ze schodů za četníky.

Pak zabarikádoval dveře rozmláceným nábytkem. Jeden důstojník četníků se zeptal, co se v místnosti dělo. Jedna z nahých gardedam vzlykala:

„Pane Wachtmeistere, tohle je hanba pro celý podnik. My jsme počestné dámy plnící svou povinnost s cílem konečného vítězství, a teď se nám dostalo takového zacházení!“

Ta druhá, dřepící v šoku u paty schodiště, popotahovala:

„Co si lidé pomyslí, až se to dostane do řečí? Tenhle nemravný večer mnou hluboce otřásl. Můj přítel, který je Stabszahlmeister, se zná osobně s Vůdcem. Dohlédnu na to, aby si stěžoval přímo jemu. Musím vás žádat, abyste s těmi chlapy naložil po zásluze, pane Wachtmeistere.“

„Kdo je tam nahoře?“ zeptal se Wachtmeister netrpělivě a upravil si pod bradou řemínek své ocelové přilby.

„Divoký prase ze Zjevení sv. Jana,“ zakoktala jedna ze znechucených dívek, houpající se na posledním schodě se zbytky vojenských trenek v klíně.

„Přiveďte to hovado dolů,“ poručil Wachtmeister svým hlídacím psům. Ukročil stranou, aby jim uvolnil cestu, když se rozběhli k Drobečkově pevnosti.

Rotmistr si dodal odvahy a poručil, aby vyrazili dveře. Mával pistolí, jako by chtěl své tři kolegy zastřelit. Vrazili do dveří, ale ty jejich první nápor vydržely.

Z místnosti se ozval zvířecí řev. Jeden z četníků se zeptal:

„Je tam vevnitř lidská bytost?“

„Já nevím,“ odpověděl jeho kolega, „ale proklínám den, kdy jsem se dal k policii!“

Tři silní muži se pak podruhé opřeli do dveří a ty se zřítily do Drobečkova budoáru.

Skočil na ně jako lev. „Co to tu k sakru vyvádíte?“ řval.

„Vlámte se dovnitř bez klepání. Útočíte, když mám trenky dole? No to si vyžerete, vy zavšivený bastardi!“

Následovaly strašlivé rány a třeskot. Celým bordelem se ozýval hrozivý zvířecí řev.

Jedna gardedáma zoufale křičela:

„Vyhoďte ho z okna! Zastřelte ho! Naše pověst! Naše pověst!“

Nakonec se Drobeček musel přesile vzdát. Už byl v bezvědomí, ale hlídací psi ho stále ještě vztekle mlátili svými obuškami. Pak ho shodili dolů ze schodů a Wachtmeister mu uštědřil prvotřídní kopanec.

Drobečka jsme znovu spatřili až po dlouhých třech týdnech.

Navzdory četnému bití neprozradil ani jedno jméno. Věděli jen, že jsme z 27. (trestního) tankového pluku. Celá jednotka proto dostala zákaz návštěvy veškerých polních bordelů na celých šest měsíců.

Drobečkův trest zněl: tři měsíce hledání min v území nikoho. Zúčastnil se práce party, kterou jsme nazývali „kandidáti nanebevstoupení“, po pět dnů. Poté si již nikdo nevzpomněl, že by s nimi ještě kdy šel.

Velitel našeho praporu plukovník Hinka věděl lépe než kterýkoli soud, jak zkrotit divočáky Drobečkova typu. Věděl také, jak se vyhnout vykonání těžkopádných a nehumánních rozhodnutí vyšších instancí.

Celá jednotka jednohlasně souhlasila s tím, aby se z příšery nazývané Drobeček stal konečně člověk.

Opravdu to bylo obrovské naivní dítě, kterému vrtkavý osud dal do vínku mohutné tělo s velkou silou, ale zapomněl ho obdarovat rozumem.

Voják ve válce je jako zrnko písku na pláži. Přeženou se přes něj vlny a stáhnou ho do moře, vrhnou ho znovu na pláž a znovu ho stáhnou s sebou. Nakonec zmizí, aniž by si toho kdo všiml či to někoho zajímalo.

11. TANKOVÁ BITVA

Začalo chumelit. Země se pokrývala kašovitou ledovou břečkou a okolí se proměnilo v odporně studenou měsíční krajinu.

Bylo krátce před půlnocí a my v polospánku seděli v tancích. V posledních pěti dnech jsme neměli chvilku odpočinku. Všude v obrovském prostoru, kde se bojovalo, byly rozptýleny vyhořelé vraky spousty vozidel. Na denním pořádku byly přísuny mužstva i materiálu, takže nám bylo jasné, že máme v týlu koncentrované záložní jednotky.

Byli jsme strašně zašpinění od střelného prachu, bláta, oleje a vazelíny. Oči nás pálily nevyspáním. Kromě vody, kterou jsme si nachytali v kalných loužích, jsme žádnou jinou nedostali. Dodávky potravin byly přerušeny a ten bombastický výmysl železná zásoba byla už dávno snědena. Hladem nejvíc trpěl Porta. Legionář párkrát vyrazil do okolí sehnat něco k jídlu, ale všude tam, kam jsme přijeli, bylo všechno požitelné z krajiny jakoby vyluxováno. Jedinými zásobami, které jsme dostávali ze zázemí, byla munice, tanky a mužstvo. Správněto vystihl Dědek:

„Zdá se, že přišli na to, že si přijdou na pěkný peníze, když budou se zásobama obchodovat.“

Najednou jsme z místa, kde jsme seděli, kdesi v dálce za městem zaslechli rachocení tankových pásů.

„Doufám, že to není Ivan,“ řekl Pluto a napínal zrak do burácející temnoty, která nás obklopovala.

Většina posádek tanků začala být nervózní. Napínali jsme uši, abychom rozpoznali, co se za tím husí kůží nahánějícím řevem motorů, ukrytých za ztichlými budovami, skrývá.

Motory jsou vyháněny do otáček, řidiči přeřazují, dynamy hučí.

Nervozita se šíří. Nemůžeme se shodnout na tom, čí tanky to jsou. Porta, který je na rozpoznávání zvuku tanků specialista, visí z otevřeného poklopu místa řidiče a s rukama opřenýma o zem napjatě poslouchá.

Náhle zaleze zpátky a kategoricky říká:

„Našemu zdraví jenom prospěje, když odtud co nejdřív vycouváme. To, co se sem valí, jsou Ivanovy T34.“

„Pěkná blbost,“ ozval se Pluto. „To je náš Mark VI. Zní to jak banda Holanďanů ve dřevácích. To musíš slyšet. Musíš si ty své lepenkové uši vykloktat!“

„Tak proč tak šeptáš?“ popichoval ho Porta. „Brzy uvidíte, chlapi.“

Zaklonil se a zavolal na mě nahoru do věže: „Dohlídni na to, ať je ta stříkačka připravená k palbě!“

„Jestli je to Ivan,“ řekl Drobeček, „tak to jsem Adolf. Buď je to náš Mark IV nebo těžký dělostřelectvo.“

Plukovník Hinka přechází dlouhé řady tanků a potichu hovoří s veliteli rot.

Po chvíli k našemu tanku dorazil von Barring a Dědkovi sedícímu na věži řekl:

„Unteroffizier Beier, připravte se na průzkumnou hlídku. Musíme zjistit, kdo se to k nám blíží. Jestli je to Ivan, tak se tu rozpoutá peklo. Rád by se dostal přes místo, kde právě sedíme.“

„Provedu, pane, druhé družstvo je k hlídce připraveno.“ Dědek vytáhl mapu a pokračoval: „Družstvo se přesune...“

Do toho zahvízdalo pár střel a zasáhly jeden z domů. „Ivan Ivan,“ ozvaly se výkřiky.

Všichni začali zmateně pobíhat. Vzduch rozčísly první výstřely z revolverů a pušek. Začala se šířit panika. Někteří vojáci vyskákali z tanků. Hluboko v duši každého tankána věží strach z toho, že shoří na prach uvězněný v tanku.

Dolů ulicí se blíží baterie obávaných T34, hrozivě rachotících a pálících ze všech hlavních. Několik plamenometů vystrčilo své krvavě rudé jazýčky a olízlo skupinku tankových granátníků tisknoucích se ke zdi jednoho z domů. Vmžiku se proměnili v lidské pochodně.

Několik našich tanků již hořelo a osvětlovalo ulici temně rudými plameny. Stále častěji se ozývaly výbuchy naftových nádrží a munice. Všude zavládl neuvěřitelný chaos.

Tanky se sráží ve snaze uniknout. Nikdo neví, kdo je přítel a kdo nepřítel.

Dva ruské tanky se srazily v záplavě jisker. Oba zuřivě pálily a vzápětí je pohltily plameny. Posádka jednoho z nich začala lézt z věže, ale dávka z kulometu ji donutila zalézt zase zpátky. Tam jsou vmžiku upečení a teď visí nehnutě z rozžhaveného trupu.

Dva polní kanóny stopětky začaly na T34 zuřivě pálit. K nebi vyletěly červenobílé ohnivé koule. Z hlavně ruských tanků nepřestávají šlehat záblesky. Celá bitva naprosto postrádá jakýkoli plán či směřování.

Velení jednotky se naprosto vymklo z rukou.

Několik našich tanků pálicích zuřivě ze všech zbraní, se náhle otočilo a zoufale začalo hledat úkryt.

Drobeček, náš nabíječ, stál nade mnou s několika náboji pod každou paží a řval:

„Pal, ty šašku, pal!“

Řekl jsem mu, ať drží hubu a stará se o svou práci.

„Debile,“ řekl Drobeček.

Porta sedící za řídicími pákami se zašklebil.

„Máte plný kalhoty, co, blbouni? To je tak, když Portovi nevěříte. Nádherný T34, co?“

Zacouval s tankem do zdi, která ho v oblaku prachu pohřbila. Rychle s ním vyjel a plnou parou narazil do jednoho z T34.

V periskopu jsem zahlédl část věže právě v okamžiku, kdy jsem vypálil. Záblesk z hlavně a výbuch miny se na takovou krátkou vzdálenost spojily v jedno. Žhavé střepiny zabubnovaly na předek tanku.

Drobeček do hlavně nacpal vysoce tříštivé S miny.

Dědek zařval:

„Zpátky! Sakra! Porto, ty idiote, zpátky! Další se blíží ulicí! Věž na jedenáctou! Máš to? Pal, proboha!“

Zíral jsem zuřivě periskopem, ale nic než řeku svítících střel pádicích ulicí jsem neviděl.

„Ty debilní krávo, věž je na devátý, ne na jedenáctý. Otoč to na 7 mínus 36. Máš to? Pal, chlape!“

Kolem věže zasvištěla mina, vzápětí další. V dalším okamžiku, jak Porta couval, se náš šedesátitunový Tiger málem převrátil. Kousek od naší hlavně se valil další T34. Smykem se otočil a rozstříkl vodu a bláto do vzduchu, ale Porta byl stejně rychlý. Náš tank se otočil třikrát či čtyřikrát kolem vlastní osy a Porta se přitom za řídicími pákami šklebil jako nějaký génius.

Šlápl jsem na pedál. Věž se prudce otočila. V hledí teleskopu se oba trojúhelníky překryly. Z hlavně vyšlehla mina a hned druhá. Zdálo se, že se tank převrhl. V uších nám znělo a hučelo z nárazu ocele na ocel.

Pluto si v polovině letu ze svého sedadla uvědomil, že do nás v plné rychlosti narazil jeden z T34. Ruský tank se chvíli houpal, ale vzápětí jeho motor zařval a jeho řidič vyrazil. Jako beran divoce narazil do našeho levého boku. Náš tank se naklonil v pětáctýřicetistupňovém úhlu.

Porta odletěl za Plutem a cestou vytrhl všechny kabely našeho rádia, já jsem odletěl ve směru Portovy sedačky. Naštěstí jsem měl na hlavě helmu, protože jsem děsivou rychlostí narazil do řídicích pák. Jenom Drobeček zůstal stát, jako by k podlaze tanku přirostl.

Dědek narazil hlavou do ocelové stěny tanku a upadl do bezvědomí. Z hluboké rány na hlavě mu vytryskla krev.

„Bastardi, svině, zkurvený Stalinovi vejškrabci!“ zařval Drobeček z poklopu, který ve vzteku otevřel.

Kolem věže zasyčelo několik zbloudilých střel, a tak poklop zase rychle zabouchl. Vyházel miny ze všech polic, takže se na podlaze věže válela jedna přes druhou. Zdálo se, že mu nevádí, že mu každou chvíli jedna z min padá na nohu. Hodil olejem napuštěnej hadr na Dědkovu hlavu, utrl si kus košile, aby mu ji ovázal, a pak ho nacpal do prázdné police na miny.

„Jsem tady největší a nejsilnější,“ zařval Drobeček. „Převezmu velení!“

Ukázal na mě:

„A ty, ty mizernej prďolo, ty seš tady vod toho, abys střílel. Proto nás sem do Ruska poslali.“

Zakopl o Dědkovy natažené nohy. Jenom zárazem si nerozbil hlavu o závěr hlavně, která s sebou právě švihla dozadu. Neschopen slova mě probodl pohledem a pak vztekle vybuchl:

„Ty malej sráči, dyť si zabiješ velitele! Jakej smysl k sakru má teď z toho laufu pálit? Já odmítám převzít velení. Nenechám se tady zmrzačit!“

Porta a Pluto se popadali za břicha, když tak Drobečka poslouchali. Na okamžik jsme zapomněli na smrtelné nebezpečí, ve kterém jsme se ocitli. Byli jsme obklopeni spoustou děl, tanků a pěchoty. Celá scéna byla osvětlena zuřivými poryvy kulometných střel. Kousek od nás stála dvě osmaosmdesátimilimetrová protitanková děla. Pálila do temnoty před sebou jednu minu za druhou. Prozradily je však záblesky hlavní a brzy je umlčel jeden z T34.

Během apokalypsy této noci je všechno stravováno očistným ohněm. Zoufalé volání po ošetření z úst stovek zraněných německých a ruských vojáků podbarvuje smrtelný tanec v nitru pekelné temnoty.

Jediná věc, která má v takové situaci smysl, je vrazit hlavu do bláta a ležet bez hnutí, aby ses vyhnul svištícím kulkám.

Náš tank je zasažen a ve vteřině pohlcen plameny. Drobeček, omýván plameny, vypadá jako satyr. Chvilí předtím, než sám proskakuje sršícími jiskrami, vyhazuje Dědka bočním poklopem. Pak se válí po zemi, aby udusil plameny olizující jeho olejem prosáklou uniformu.

Leželi jsme k smrti unavení na zemi, popadali jsme dech a vykašlávali kouř z otrávených a bolavých plic. Jenom Porta se tvářil jako by nic. Zvedl opelichanou kočku, kterou někde našel, zastrčil si ji za blůzu a zařval:

„Zase jsme tomu o chlup unikli, ty stará číčo. Máš připálených jenom pár chlupů na zadku!“

Totální panika. Granátníci, ženisti, tankoví střelci, domobrana, pěšáci, dělostřelci, důstojníci, poddůstojníci a civilové, všechno v jednom nezvladatelném davu. Kolem nás bzučely pronikavé výstřely ostřelovačů. Porta popadl magnetickou minu. Měli jsme pár T min. Jako hadi jsme se plazili k obrovskému T34.

Pak jsem zahlédl Portu, jak na jeden z nich vyskočil. Mina je položena tam, kam má. Výbuch. Prudké plameny ve věži.

Drobeček vylezl na druhý tank. Pečlivě položil velkou T minu za věž, vytrhl pojistku a seskočil ze vzpínajícího se tanku. Hromová rána a další T34 je z boje venku. Drobečka začíná chytat rapl.

„Dostal jsem ho! Sakra, poslal jsem celej tank do hazlu!“

Že takovej nemotornej blboun jako je on nedostal zásah, byl zázrak, ale zřejmě se mu nějak kulky vyhejbaj.

Odjistil jsem T minu, ale nedostal jsem ji nahoru na tank, takže dopadla za něj a vybuchla. Tlaková vlna mě vyhodila několik metrů ve směru zdemolované ulice.

Obrovská řvoucí monstra se otáčí, klouzájí jako sánky a z hlavní jim šlehá jedna mina za druhou.

Pomalu nám dochází, že tohle není jenom nějaká hrstka tanků, které zbloudily za naše linie. Naštěstí to je jenom část jejich levého křídla, se kterým jsme se tu střetli. Natáhli jsme se na zem a předstírali, že jsme mrtví. Země sladce voněla. Byl to přítel nabízející nám úkryt! Milovaná, chvějící se černá země! Nikdy nebyla milejší než tehdy, přestože nám její kašovité bahno lezlo do uší, úst, nosů a očí.

Ty krví prosycená milovaná země, držela si nás v objetí a chránila nás ve svém bezedném bahně. Voda zatékající nám za límce byla jako pohlazení jemné ženské ruky.

Díky bahnu na naší výstroji a uniformách jsme vypadali jako pohybující se hroudy bláta.

V osm hodin ráno bylo po všem. Nedaleko východní části Čerkassy jsme však stále slyšeli těžkou palbu a chřestění tankových pásů.

Nikdo již neříká, že by to mohly být Mark IV. Už nikdy se nespleteme, když uslyšíme tenhle chřestivý, rachotivý zvuk.

Mnoho let po válce jsem se budíval zpocený jako myš, protože jsem ve snu zaslechl toho rachotícího smrtelného posla - strašný ruský T34.

Pomalu jsme se zvedli z bahna. Porta, díkybohu, živ. Dědek? Kde je Dědek? Oddychli jsme si. Táhle je. Živ. Stege, Bauer, Legionář i Möller, přestože stále mrzutý, plný pesimismu a věřící morous všichni jsme se objímali, protože jsme zůstali naživu. Drobeček radostně vykřikoval:

„Pár prohnilejch T34 přece nemůže Drobečka rozházet!“

Přitom kopal do utržených pásů vyhořelého vraku T34, který zničil svou T minou.

„Pojďte, vy rudý d'áblové, rozdáme si to!“ řval ve směru řinčících pásů.

Pluto seděl v bahně s nataženými nohama. Díval se dolů ulicí plnou tanků, děl, aut a nákladňáků zničených během ruského tankového útoku.

Ulicí se potácejí plukovník Hinka a kapitán von Barring. Motají se jako dva opilci. Von Barring někde přišel o čepici. Hinka má na hlavě ruskou kožešinovou čapku. Jeho šedý plášť je zčernalý potem a místy propálený. Hodil nám hrst cigaret.

„Takže jste pořád ještě živý,“ řekl unaveně.

Z rány na čele mu kapala krev a stékala po tváři. Chtěl ji utřít hřbetem ruky, ale jenom si ji po tváři rozmazal. Rudá krev smíšená s blátem mu dodávala groteskní, téměř d'ábelský výraz.

Asi o čtvrt hodiny později jsme odpochovali. Náš pluk utrpěl těžké ztráty. Sedm set mrtvých, osm set

šedesát tři raněných. Všechny tanky zničené. Ostatním jednotkám se nevedlo o nic lépe.

Padlí leželi všude kolem. I přes špínu a bahno jsme díky nárameníkům dokázali rozpoznat jednotlivé jednotky. Támhle leží tucet pancéřových myslivců rozházených v bahně. Hlaveň jednoho z děl ukazuje stpně k nebi jako žalující prst. Rozházené miny všude, kam oko dohlédne.

Přímo naproti, podél řady vyhořelých domů, stojí celá baterie osmaosmdesátimilimetrových děl, rozdrčených a zdecimovaných ruskými přízraky. Zírali jsme na to s vytřeštěnýma očima. Je neuvěřitelné, jaká spousta lidí může zemřít za tak krátkou dobu.

Přišla zima se všemi jejími hrůzami, s mrazem a vichřicemi, a zabila mnohem více lidí než ruské zbraně. Změnila lidi k nepoznání. Ztvrdly jim rysy a srdce. Začala hrůza a hrůza rodí jenom další hrůzu. Stala se z nás divoká zvířata lačnící po krvi. Vysmívali jsme se mrtvým a tropili si žerty z mužů drcených pod pásy tanků.

12. NOŽE, BAJONETY A POLNÍ LOPATKY

Jsme obklíčeni. Nemáme tanky. Znovu bojujeme na nohou. Chumelí a chumelí. Skučící vichřice zuří nad stepí. Hvízdá řídkými lesíky. Rozfoukává sněh v obrovská oblaka prašanu. Ta přimrzají v tenké vrstvě na dělech, kulometech a drobných zbraních. Přinášejí ponuré pozdravy Sibíře.

Člověk může hlídkovat jen čtvrt hodiny, pak musí být vystřídán, nebo je z něj mrtvola. Z krutého mrazu jsme brečeli. Ve vousech nám visely rampouchy. Zamrzly nám nozdry. Každý nádech je jako bodnutí nožem. Sundej si kožešinovou rukavici, dotkni se bez rozmyslu nějakého kovu – prsty se k němu přilepí a nejde to jinak, než je odtrhnout i s kůží.

Gangréna se stává nepříjemně běžnou záležitostí. Páchnoucí, hnilíční končetiny je možno vidět na každém kroku. Ve špinavých chatrčích sloužících za převlékárny se provádí jedna amputace za druhou: kousek nohy, ruka, větší kus nohy, druhá ruka, někdy všechno najednou, jindy po kouscích.

Z novin se stalo velice drahé zboží prodávané na černém trhu. Za jedny noviny lze dostat padesát cigaret. Zachrání tě, vojáku, před gangrénou!

V rohu leží hromada černomodrých amputovaných končetin zasažených sněh. I když jsou zmrzlé na kost a tvé nozdry slepené mrazem, pořád cítíš jejich mdlý zápach.

Polní doktoři operují, jak nejlépe umí. Při operacích je často jediným světlem, které mají, pár hindenburských svíček.

Když někdo ze zraněných zemře, rychle ho vyhodí ven. Otevrou dveře a rychle je zase zavřou, aby se mráz nedostal k těm, co ještě žijí.

Náš pluk zaujal pozice záložního vojska u Petrušky. Zcela zdecimované jednotky musí být posíleny novým mužstvem. Mluví se o posilách, které k nám mají být shozeny z letadel; dokonce o mužích ze speciálních výcvikových středisek v Německu, ale nikdo z nás starých mazáků tomu nevěří.

Na papíře to působí pěkným, uklidňujícím dojmem. V časopisech UFA, které vydával Goebbels, jsme byli fešáčkou, mohutnou armádou, dobře zásobenou moderními zbraněmi a trénovanými vojáky. Pravda však byla úplně jiná. Naše zálohy měly mizerný trénink a špatné zbraně. Nováčci, kteří k nám přicházeli, uměli pěkně pochodovat a salutovat podle vojenských regulí. Mnoho hodin bylo promarněno výukou hodností důstojníků a poddůstojníků. To bylo strašně důležité. Nakonec, jak by takové pruské výcvikové středisko vypadalo, kdyby nováčci strnule nesalutovali brilantinovaným důstojníkům od zeleného stolu, kteří se doma pávili až do hořké porážky Třetí říše?

Někteří z těchto hrdinů se dostali do koncentráků, kde si dál hráli na důstojníky a poddůstojníky.

Zatímco tu píšu, řada z nich se tu naparuje a bombasticky vykřikuje o obraně vlasti. Je velice zvláštní, že jsme až dosud nikdy nikoho podobného neviděli tam vpředu, myslím v první linii, kde jsme klidně mohli spočítat knoflíky na nepřátelských uniformách. Všichni naši důstojníci příslušeli k záložním sborům, kde vymýšleli několikátý denní rychlokvašné kurzy.

Tábořili jsme tedy nedaleko malé vesničky s názvem Petrušky a čekali jsme na nové zbraně a kanónenfutry. Čas jsme si krátili hraním očka, chytáním blech a neustálými hádkami.

Dědek si cpal dýmku pekelně smrdící machorkou. Dělal to vždy velice uklidňujícím způsobem. Člověk se při tom mohl zasnít a představovat si, že je v malé rybářské vesničce u moře, kde maják za měsíčné noci laškuje s klidnými vodami.

Začali jsme se bavit, jak to dokážou jen muži, kteří spolu prošli řadou nebezpečných situací. Slova jsme vždy volili pečlivě. O myšlenkách skrytých za slovy, která Dědek pomalu pronášel, by se daly napsat romány:

„Děti, děti.“

Dokonce i Porta, který neuměl mluvit jinak než sprostě, zavřel pusy.

Po chvíli ticha Dědek řekl:

„Uvidíte, že Ivan vrhne sem k Čerkassy celou svou 42. armádu.“ Vyfoukl do středu místnosti velký oblak kouře a natáhl si nohy se svými mohutnými botami na stůl, na kterém se povalovaly špinavé ešusy, nákresy terénu, ruční granáty, pár revolverů a půlka bochníku chleba.

„Ivan by si tady podle mého názoru rád polepšil. Jeho generálové už si mnou ruce a doufají v další Stalingrad. Vzpomeňte si na mě, v týhle všivý díře půjde k čertu celá slavná 4. armáda.“

Porta se hlasitě zasmál:

„No a proč ne? Dřív nebo později to stejně přijít musí, a k čertu půjdeme všichni a budeme tam d'áblu pěkně po vojensku salutovat: Heil Hitler! Rudá fronta!“

„Tak tak, a když tě takovej T34 nakopne do zadku, padneš d'áblovi rovnou do náručí.“

Porta s Drobečkem se začali řehtat a plácát do stehů.

„No, než se dostanem do míst, kterejm říkáš peklo, budeme muset nakopat nějaký olovo a dostat Kolymu,“ přerušil ho Möller.

„Jo,“ řekl Bauer zamyšleně. „Možná se podíváme do pekla až po Stalinovi. Já osobně nejsem moc zvědavej na krajinu kolem Kap Děšněva.“

„Na tu není zvědavej nikdo,“ křenil se Porta. „Naši kámoši na druhý straně ti pomůžou do toho páterova pekla olovem ze svých Naganů, až se začneš shánět po druhý půlce své hlavy. Všude bude spousta krve, mozku a kousků kostí. Nic jinýho z tebe nezbyde. Jen podle tvý roztrhaný černý uniformy poznaj, žeš byl německej tankán. Nebo ti tu slast možná prodlouží. Pošlou tě do nějaký studený díry někam za Ural, třeba do Voenna Plenny, a tam ti po několika letech vymlátí duši z těla pažbou nebo nagajkou. A to vyjde nastejno. Když budeš mít štěstí, tak ti spadne na hlavu pořádněj balvan někde v olověnejch dolech. To by byl aspoň rychlej a bezbolestnej konec.“

Dědek mocně zatahal z dýmky.

„Když se dostaneme z tohohle kotle, brzy přijde další. A nakonec, až celá ta všivá banda bude pobítá, nás pošlou na východ. Je to z pekla štěstí narodit se do německý armády, zrovna když se ten tapetář Hitler rozhodl hrát si na Napoleona. Kdyby si aspoň člověk mohl bejt jistej tím, že jsou doma v pořádku.“

Stege se nakažlivě zahihňal, jak to uměl jen on:

„No jo, jedna věc je jistá. Adolf tu svou válku projel. Kdybysme aspoň mohli s těma hnědejma zlikvidovat ty rudý nácky, co jsou všude kolem, tak by to bylo poprvé, co by nějaká válka měla nějakej smysl.“

Náš rozhovor přerušil posel. Dědek se musel ihned odebrat ke kapitánu von Barringovi.

„To smrdí průserem, přátelé,“ zařval Porta. „Já, z boží vůle desátník v mrznoucí nacistický armádě, poslušně hlásím, že Dědek odchází za von Barringem, aby mu ten pošeptal do ouška, že náš krátký oddech se chýlí ke konci. Jdeme zase do toho. 27. mordýřská a žhářská kompanie zase bude pěšákem na šachovnici těch stratégů od zelenýho stolu. Do hajzlu s nima!“

Dědek, mrznoucí ve svém tenkém šedém plášti, dusal sněhem k von Barringově ubikaci na druhé straně kilometrové vesnice. Zvedala se bouře. Kvílela nad krví prosáklou ruskou zemí. Když bylo mínus čtyřicet, sníh vanoucí do tváří byl hotovým peklím. Ten mráz byl nejhorší ze všeho, horší snad už byl jenom nedostatek spánku.

Porta měl pravdu. Dědek se po hodině vrátil a oznámil nám, že naše rota má spolu se 3. a 8. rotou vytvořit bojovou skupinu, klín, který se pokusí prorazit obklíčením. Naším úkolem bylo vyrazit směrem k Teraše a prorazit nepřátelské linie. Rusové tam byli zakopáni ve sněhu v dobře zajištěných pozicích. Jakmile se dostaneme k vesnici, posílená 5. armáda má rychle nepřátelské síly rozpráší. Nedostaneme žádnou podporu od dělostřelectva. Naše jediná šance je v překvapivém úderu v noci.

Navíc se nám do zbraní nedostávalo munice. Moment překvapení měl kompenzovat naši slabost v porovnání s mnohem početnějším nepřítelem.

Za chvíli se s námi přišel rozloučit plukovník Hinka. Potřásl si rukama se třemi mladými veliteli rot. Nebyli to žádní zlatí bažanti, ale důstojníci, kteří byli povýšeni z mužstva.

Nedělali jsme si žádné iluze. Věděli jsme, co nás čeká. To bylo jediné, co nás naučili, ale naučili nás to dobře.

„Všichni víte, o co jde,“ řekl nám Hinka. „Spoléhám na vás a na vašeho velitele, kapitána von Barringa. Aby bylo překvapení dokonalé, útok bude proveden s nasazenými bajonety, bez jediného výstřelu! Hodně štěstí!“

Vyrazili jsme s pochopením. To jsme však nevěděli, že tahle akce bude trvat řadu dní. Taký jsme nevěděli, že z těch tří rot se z toho má dostat se zdravou kůží jen pár vojáků.

Po setmění zaútočil von Barring na jižní cíp vesnice Teraša. Noc byla bezměsíčná, ledově studená a sníh se bělostně třeptil. Počasí však bylo pro svou nevlídnost našim spojencem.

Po celý den byla naše maskovaná hlídka zakopána přímo před nepřátelskými pozicemi. Její velitel hlásil jen slabou koncentraci nepřátel před námi. Měli jsme sehrát roli útočné jednotky na pravém křídle bojové skupiny. Těsně předtím, než jsme se odplazili, Stege zašeptal:

„Jediná útěcha je v tom, že se blíží naše osvobození.“ Nikdo mu neodpověděl. Kde jsme to osvobození měli hledat? Na obou stranách byly ty samé ostnaté dráty a bída.

Každý z nás pevně sevřel svou zbraň; a zíral do hrozné temnoty. Za sebou a po obou stranách jsme viděli svítící stěly. Díky nim jsme mohli poznati, že se smyčka nás stále stahuje. Ivan nás brzy dostane.

Tenhle útok byl jen poslední zoufalou snahou dostat se z pasti.

Rozkazy byly od jednoho muže ke druhému předány šeptem.

„Nasadit bajonety! Vpřed!“

Bojová skupina se pohybovala pomalu. V bílých uniformách jsme byli téměř neviditelní.

Nepřítel nás odhalil pozdě, až když jsme byli jen pár metrů od jeho pozic. Vyrázili jsme kupředu a po krátké a zuřivé bitce byla pozice naše. Roty, které nám byly v patách, poslední Rusy dorazily.

Bez ohledu na prudkou palbu z lesů na západ od Seliše jsme vyrazili dopředu. Hnali jsme se vpřed, opojeni úspěchem. Porta pro jistotu pokropil i další pozice před námi syčícím plamenometem. Ani tentokrát nás štěstí neopustilo, měli jsme sotva pár zranění.

Když jsme kolem půlnoci bez dechu a vyčerpání dorazili k silnici Suchiny -Šanderovka, jasně jsme ze směru od Suchiny slyšeli řvoucí motory. Šeptem jsme dostali rozkaz ukrýt se podél silnice.

Všichni jsme horečně vykutali díru ve sněhu, lehli si za pár protitankových děl, co jsme měli, a naslouchali stále se přibližujícímu zvuku motorů.

Nemuseli jsme čekat dlouho. Na zasněžené cestě se objevila dlouhá kolona velkých nákladňáků. Valily se kolem s motory řvoucími na nízký rychlostní stupeň.

Dřepěli jsme bez hlesu a čekali jako divoká zvířata připravená chladně a nelitostně zabít všechno, co se na cestě před nimi pohne. Byli to muži, jejichž matky a otcové budou zdrceni žalem, až dostanou zprávu:

„Váš syn padl v boji proti nacistickým banditům při obraně naší milované proletářské země...“

Copak to bylo na naší straně jinak? Copak jsme doma neměli matky a otce děsící se zprávy, jejíž text byl nakonec úplně stejný: „Padl pro Vůdce a Vlast.“ Jako by nějaká směšná zpráva mohla utěšit matku, která svého syna považuje za chlapce stále, ať už má na sobě jakoukoli uniformu. Kolik matek ještě podobnou zprávu dostane, než boje u Čerkassy skončí? V novinových a armádních zprávách však byla tato krvavá lázeň lakonicky zmiňována jen jako „lokální obranná akce v oblasti poblíž Čerkassy“.

Věděli jsme, že je to jednotka jedoucí k místu, kde jsme se probili. Rusové očividně netušili, co se tam stalo.

Když jsme z deseti metrů spustili palbu ze všech automatických zbraní, které jsme měli, jejich překvapení bylo obrovské. Několik prvních nákladňáků se převrátilo a začalo hořet. Jen pár mužů z posádek se pokusilo o několik výstřelů z revolverů dřív, než byli soustředěnou palbou z našich zbraní smeteni.

Tři nákladňáky minometných pum byly zlikvidovány během několika vteřin. Jenom několika mužům se podařilo vystřelit pár ran a hodit několik granátů, ale ty dopadly daleko za našimi pozicemi a nijak nám neuškodily. Několik dalších, kteří první útok přežili, se pokoušelo uniknout, ale brzy je dostihly kulky z našich zbraní.

Ve tři hodiny ráno naše bojová skupina zaútočila znovu, tentokrát poblíž vesnice Novo-Buda. Z vesnice jsme dosud neslyšeli jediný výstřel.

Kapitán von Barring rozhodl, že zaútočíme v rozevřené formaci ze severu a jihu, znovu jen s těmi pitomými bajonety.

K prvním hlídkám na začátku vesnice jsme se přiblížili jako duchové. Zahlédl jsem Portu a Legionáře, jak prořezávají hrdlo jednomu z hlídkujících. Drobeček a Bauer dohlédli na druhého. Ani jeden z nich nestihl ani vzdychnout dřív, než měl krk rozříznutý od ucha k uchu. Jeden z nich se ještě chvíli ve sněhu škubal a krev z něj tekla jako z vola na porážce.

Plazili jsme se vpřed jako jedovatí hadi, stejně tiší a stejně nebezpeční. V jednom z prvních domů jsme pod vedením Porty narazili na několik spících Rusů. Leželi na hliněné podlaze, zachumlaní ve svých dlouhých pláštích. Jako blesk jsme vrazili do místnosti. S funěním jsme kolem sebe divoce bodali svými dlouhými bojovými noži. Můj nůž se zabořil do prsou jednoho z Rusů. Ten krátce vykřikl. V zoufalství

jsem šlápl na jeho bílou tvář s vytřeštěnými očima, které na mě obrátil. Bez ustání jsem dupal svými okovanými botama tam, kde měl ten muž dříve tvář.

Ostatní se v maření lidských životů činili podobně. Porta vrazil nůž do rozkroku obrovského staršiny, kterému se téměř podařilo vstát.

Zápach horké krve a vyhřezlých vnitřností byl nesnesitelný. Prudce a bezmocně jsem dával. Jeden z našich začal vzlykat a už už začal křičet, když ho Porta poslal pěstí k zemi. Výkřik šilence by v tomhle okamžiku mohl být osudový.

Vyběhli jsme ven a dali se dlouhou ulicí. Z mnoha chatrčí jsme slyšeli tlumené zvuky zápasu a hekání zoufale se bránících mužů. Byla to jedna z největších masových vražd, kterou jsme spáchali.

Drobeček ukořistil kozáckou šavli. Viděl jsem ho, jak s ní jedním máchnutím utál hlavu jednomu ruskému poručíkovi. Vyskočil jsem, když hlava odletěla mým směrem a trefila Legionáře, který do ní pak vztekle kopl.

Přebíhali jsme z chatrče do chatrče, a když jsme z některé vyběhli, uvnitř už nebylo nic živého.

V šest ráno byla vesnice v našich rukou.

V horečném spěchu jsme se začali zakopávat do sněhu. Jakmile se Rusové dovědí, co se stalo, budou se snažit získat vesnici zpátky. Kdo se jim dostane do rukou, má to spočítané. Zde platilo jen jedno pravidlo. Stále dokola omílaná nabubřelost, kterou opakovali především Hitler s Goebbelsem:

„Bojujte do posledního muže a náboje!“

Jediným rozdílem bylo, že my jsme se houby starali o vlast či Hitlerovy vojenské cíle. Bojovali jsme o své holé životy, třebaže šlo jen o lokální obrannou bitvu.

Celá naše skupina se usadila v jedné velké společné díře vykopané ve sněhu. Dědek si lehl, hlavu si podepřel tornou od plynové masky a zabalil se do ruského pláště. Porta dřepěl na několika krabicích s kořistí jako muslim. V ruce držel poloprázdnou láhev vodky, olízl si rty a hlasitě říhl.

„Sakra, co je tohle za válku. Napřed utíkají naši nepřátelé a teď jdou zase oni po nás. A přitom mi doktor zakázal běhat. Něco vám řeknu, kamarádi. Mám slabý srdce a nesmím se namáhat. Ten doktor, co mi to řekl, nebyl ve straně, což byla smůla, a tak mě zavřeli do lapáku a pak do týhle smradlavý nacistický armády. Samozřejmě, že se mě nikdo neptal, jak se mi daří, a jestli tenhle vejlet do Ruska zvládnou. Když neumíte běhat, Ivan vás píchne bajonetem do prdele a z hlášení vím, že to docela bolí. Kdybysme se tak mohli s těma divochama tam domluvit a trochu si oddechnout, ale Stalin jim určitě slíbil bramborovou kaši s vepřovým a máslem, když se dostanou až ke Kurfürstendammu. Něco se jim určitě houpe před rypákama, že běží jak o život.“

Dal si další mohutný lok ze své láhve a jeho nadměrně vyvinutý ohryzek poskočil nahoru a dolů. Vždycky nám připadalo, že se ohryzek ožral dříve než on.

Pak láhev podal Legionáři a k Dědkovi prohodil: „Protože seš stříbrnej bažant, budeš muset počkat, až se těchhle zrajelch hroznů z vinohradu toho dobrýho muže napijou ostatní slušní chlapi tady v místnosti, takže si zatím klidně můžeš zapálit dýmku!“

Pak vytrhl láhev Legionáři z ruky:

„Ty mizerná pouštní kryso,“ zakřičel s předstíraným vztekem. „Copak takhle se pije? Proboha, jeden z tvejš rodíčů musel bejt velbloud!“

Než láhev podal dalšímu, napil se ještě znovu sám, což se pokaždé opakovalo, takže než se láhev dostala k Dědkovi, byla skoro prázdná. Ten ale nadával!

Porta nadzvihl obočí, vmáčknu si monokl do oka a narovnal si cylindr:

„Drahý Dědku, nezapomeň, ty stříbrnej bažante, že jsi ve společnosti samých slušných mužů s dobrým vychováním. Dej pozor na jazyk a chovej se slušně, ty prašivej rotmistře! Copak nevidíš z boží vůle desátníka? Chovej se slušně, ty prašivko! Ale my tě to naučíme, ty starej hloupej drne.“

Nadzvihnul zadnici a vypustil jeden ze svých odporných prdů.

„Divím se, že ses těma svejme kydama ještě nezadusil; ty rezatá opice!“ řekl Dědek. „Až přijde Ivan, všechny tyhle kecy rychle zapomeň. Něco mi říká, že se braši tam na druhý straně celý klepou, aby nás dostali.“

„Ty seš ale chytřej,“ řekl Porta s úsměškem. „Já myslel, že Ivan chce postavit triumfální oblouk, abysme jím mohli projít přehlídkovým husím pochodem. Až se pak dostaneme z toho kotle, tak na nás asi bude

čekat pár soudruhů komisařů se zmrzlinou a jahodama. Tak si to představuješ, ty ňoumo? Copak nevíš, že válčíme za svůj životní prostor? To znamená hromady mrtvejch na obou stranách, aby si ti ostatní mohli natáhnout nohy. Než ten firmol skončí, tak to vy všichni zlatý a stříbrný schytáte, takže nám všechen ten krásnej životní prostor nesežerete. Není to nádhera, ty kandidáte Železnýho kříže?“

Otevřel jednu z krabic a vytáhl další láhev vodky a ulomil jí hrdlo.

„Pojďme trochu přiložit. V tomhle moderním věžáku trošku táhne. Ještě, že to topení tady je přenosný, takže nejsme odkázaný na erární kotelnu.“

Vodka nás krásně zahřála. Smáli jsme se a řvali tak nahlas, že nás Rusové určitě slyšeli.

Do naší díry seskočil poručík Köhler s nadporučíkem Harderem v patách. Köhler si oklepal sníh z uniformy a začal si balit cigaretu z machorky a novinového papíru.

„Bm, to je ale zima.“

Podal již hotovou cigaretu Portovi a začal balit další. Porta se mu šklebil do tváře.

„Normálně nic od důstojníků neberu.“

Köhler pokračoval v balení a chladně řekl: „Zavři hubu, ty rezavá opice!“

„Tyhle velký zvířata nemají žádný vychování,“ vedl si Porta svou a udělal rukou výsměšné gesto označující důstojníky. „Mám za to, že složím funkci a odjedu domů. Všichni mí známí z kurzů rekrutů už jsou polykači šavlí, takže se to tu nedá vydržet. Už tu nejsou žádní slušní chlapi.“

Köhler, který si posměšků již nachmeleného Porty vůbec nevšímal, řekl:

„Rusové soustředí síly k útoku na severním okraji lesa. Myslím, že až ti braši dorazí, dostanete se přesně doprostřed tý srandy, takže mějte oči otevřené!“

Porta, který někde sehnal přenosný rádio, naladil německou stanici. Jakýsi zpěvák sladkobolným hlasem zrovna pěl nějaký slágr. Na vteřinu jsme se zadívali jeden na druhého a pak jsme vybuchli smíchem.

„No to je dobrý,“ vykřikoval Köhler mezi záchvaty smíchu. „My tady ve čtyřicetistupňovém mrazu čekáme na smrt a doma si zpívají o velké lásce, dívkách v lákavých oblečcích a stříbrným měsíčku. Zahod' ten pitomej krám!“

Někdo rádio vypnul. Porta vytáhl flétnu a začal hrát to, čemu jsme rozuměli všichni:

„Es geht alles vorüber

Es geht alles vorbei.

Den Schnapps vom Dezember

Kriegen wir im Mai.

Zuerst fällt der Führer,

und dann die Partei.“

Ke zpěvu se přidali i z ostatních výkopů. Poslední sloku jsme řvali přes zasněženou planinu s takovou vervou, že by to určitě muže, kterých se to týkalo, krajně potěšilo.

Měli jsme raněné. Abyste si však dokázali představit, co to znamená, musíte mít velkou představivost. Abyste to pochopili, museli byste se projít tehdejším špitálem.

Zranění hlavy, šílenství, poškození páteře, paralýzy, mnohočetné amputace, amputace všech končetin, takže zůstal jenom trup a hlava, vystřelené oči, slepota, poranění plic, odražené ledviny, zásahy žaludku, zlomeniny kostí, ze kterých se každodenně vyplavovaly úlomky kostí, zranění nosu a úst kombinovaná poranění, po kterých člověk tahá celý život tělo za sebou a šmájdá po schodech s hlasitým bum-bum-bum, zatímco za ním děti vřískají: „Hoplá, hop!“

13. ČERKASSY

Měsíc je jako kus ledu. Visí opile na nebi a skrápí stromy a keře mrazem. Mrzne až praští. Mrzneme, i když jsme pili vodku. Už dvanáct hodin čekáme v našich dírách vykopaných ve zmrzlé zemi. Ruské zimě se člověk nesmí poddat. Kožešinové čepice zmrzly na kost. Jejich uši nám pleskají do tváří plných puchýřů a boláků. Naše rty jsou napuchlé a brázděné fialovými boláky po prasklinách. Když člověk ještě navíc trpí tím nejhroznějším hladem, stává se život nesnesitelným.

Všemohoucí německé vojenské velení ve velkém stylu, jinak to ani neumí, zapomnělo zabezpečit svou armádu proti nejlítějšímu z našich nepřátel – přírodě.

Kvůli mrazu a nemocem zemřelo více vojáků než bylo zasaženo nepřátelskými kulky. Příroda konkrétně – ruská zima – byla tím nejlepším ruským spojencem. Dokázaly ji vystát jen jednotky Sibiřanů. Zdálo se, že zima dělá těmhle podsaditým vojákům s vysokými lícními kostmi radost a dodává jim chuť k boji.

Jako první zpozoroval pohyb na pláni před námi Porta. Štouchl do mě a beze slova ukázal do tmy před námi. S úzkostí jsme zírali do temnoty.

A pak byli všude kolem nás. Sněžné stíny se vyřinuly z temnoty a vrhly se na naše pozice jako vlci. Zuřivě jsem pátil na všechno, co se hýbalo. Automat jsem svíral někde u boku. Náš výkop se hemžil sibiřskými pěšáky s kožešinovými čepicemi a sešikmenýma očima. V boji muže proti muži používali obávanou „kandru“, což byl sibiřský nůž s ostřím na obou stranách. Vypadal jako silnější řeznický nůž. Jediný zásah kandrou a hlava prokřehlého vojáka se kutálí po zemi.

Stáli jsme uprostřed výkopu zády jeden ke druhému a oháněli jsme se svými puškami jako kyji. Ivan je tak blízko, že nemáme čas nabíjet.

Po několika minutách jsme z výkopu vyskákali a utekli k chatrčím. Vrhli jsme se do úkrytu za jejich zdmi a snažili jsme se znovu nabít pušky. Zaduněla dělostřelecká palba. Nebe roubily svítící střely. Výkřiky a volání rušily noc.

V takové sněžné noci není snadné odlišit nepřítele od druha. Člověk pálí instinktivně. Stříleli jsme i do vlastních. To se ale stávalo i Rusům.

Naše bojová skupina je zcela rozprášena, jakákoliv komunikace mezi jednotkami ustala.

Kapitánu von Barringovi a nadporučíku Harderovi se podařilo sehnat dohromady pár mužů z naší rot. Krytí chatrčemi a závějemi sněhu jsme prchali na druhou stranu vesnice. Cestou byl jeden ze sedmnáctiletých nováčků zasažen tříštivou minou. Ječel s výčitkou v hlase jako pomínutý, svíjel se jako káča a pak se zhoutil k zemi.

Zleva do nás začal bušit těžký kulomet. Kulky se zavrtávaly do sněhu kolem mrtvého rekruta a rozprašovaly sněh.

Dostali jsme se k jedné z chatrčí, vrazili dovnitř a bez dechu jsme sebou hodili na podlahu. Sotva jsme se vzpamatovali, rozlétly se dveře a v nich se objevily siluety Sibiřanů v kožešinových čepicích. Chatrčí zaduněla střelba a bolestivě se odrážela od našich ušních bubínků.

Bylo nás tam osmnáct. Leželi jsme jako mrtví a snad jsme i věřili, že mrtví jsme. A pak bylo po všem. Ti dva Rusové vzali nohy na ramena, když jim v patách vybuchlo několik ručních granátů. Zmizeli jako pára v noční temnotě. Pokusili jsme se je chytit, ale klopýтали jsme a padali v hlubokém sněhu a nemohli popadnout dech.

Několik okamžiků poté ležíme a ztěžka oddechujeme. Neuvěřitelně nás pálí oči. Naskákali jsme za jednu velkou závěj, kde jsme teď v našich sněžných uniformách k nerozeznání od okolní krajiny. Je to jako zlý sen.

Z ničeho nic se vpravo vedle nás z temnoty vynořily dvě lidské postavy. Dědek a Legionář bleskově pozvedli své pušky a zasypali ty dvě beztvaré postavy výstřely. Rozpoutalo se peklo. Obloha se rozzářila svítícími střelami.

Zahlédl jsem Drobečka, který házel granáty jako šílený. Ztratil jsem hlavu a zoufale se tiskl k zemi. Řval jsem, a jak jsem zatínal ruce do zmrzlé země, ulámал jsem si všechny nehty. Když jsme začali zase utíkat, Dědek mě popadl a táhl za sebou.

Všude kolem je neuvěřitelný zmatek. Běžím vedle nějakého Rusa, který je stejně vyděšený jako my. Naštěstí jsem si ho všiml dřív. Praštil jsem ho vši silou puškou do obličeje. Ztěžka dopadl do sněhu.

Dědek cosi křičí a ukazuje dopředu. Ohromeně jsme se zastavili a zírali na olověné nebe. Zahlédli jsme několik ječících věcí, každá z nich chrlila desítky metrů dlouhé ohnivé plameny. Ty se děsivou rychlostí blížily k vesnici, kterou jsme dobyli.

Jako podle rozkazu se Rusové i my běžíme rychle schovat. To, co se hnalo povětrím, nedokáže rozlišit, kdo je přítel a kdo nepřítel: „Stalinovy varhany“. A aby to opravdu stálo za to, začali Němci na tu prokletou vesnici pálit rakety.

Pokaždé, když dopadne jedna salva, rozhoupe se země jako při zemětřesení. Celé to trvá jen několik minut. Domy jsou rozmetány jako mraveniště. Z vesnice nezbylo vůbec nic.

Plameny stravují jak nás, tak těch několik zbylých vesničanů. Zima už nás netrápí, teď jsme pro změnu v syčícím oceánu plamenů. Zvířata se plaší bolestí a hrůzou. Bosé děti pobíhají mezi zoufale kvílícími ženami. Do tohoto pekla štěkají a rachotí automatické zbraně. Lidé padají k zemi ve smrtelné křeči a s kletbou na rtech.

Bůh, Ďábel, Diktátor, Vlast – kdokoli kohokoliv viní ze svého trápení.

Jak jsme tuhle hromadu sutí, zvanou Novo-Buda, udrželi, nevěděl z naší bojové skupiny asi nikdo.

Zpráva zasláná na velitelství byla krátká a lakonická:

„Novo-Buda vyčištěna od nepřátelských sil. Držíme pozice. Čekáme na rozkazy.

Bojová skupina Barring.“

Po celý den jsme z ruských pozic slyšeli řev motorů těžkých vozidel. Porta si byl stoprocentně jistý, že se Ivan připravuje na naši likvidaci. Jestli tomu tak je, nemáme jedinou šanci. Převálcují nás.

Portovi se s jedním spojařem, desátníkem Rudi Schutzem, podařilo vyladit ruské vlnové délky.

Mohli jsme tak naslouchat jejich konverzaci. Zdálo se, že tam na druhé straně měli se svými důstojníky stejné problémy jako my. Muži z frontových linií byli zasypávání hrozbami, které doprovázely jakýkoli rozkaz.

Leželi jsme ve svých dírách vykopaných ve sněhu a snažili jsme se pro naše zbraně najít to nejlepší palebné pole. Bylo sedmadvacet stupňů mrazu a zase začal padat sníh.

Divné bylo, že se Rusové toho dne pokusili jen o několik marných útoků, které jsme vždycky hravě odrazili.

Byli jsme si však jisti tím, že na nás něco chystají. Hodinu za hodinou jsme naslouchali Schutzovu rádiu, než jsme brzy ráno zaslechli otázku jednoho z nepřátelských důstojníků:

„Připraveni dobýt N?“

„Jistě plukovníku, ale nebude to snadné. Máme za to, že v N jsou silné nepřátelské oddíly.“

Na několik minut zavládlo ticho, než se hlas stejného ruského velitele ozval znovu:

„Prapory navázaly spojení. Útočíme ve 13.45.“

Tahle konverzace předcházela bitvě, která byla neuvěřitelně tvrdá a hořká.

Začala přesně načas. Rusové zaútočili na vteřinu přesně. Přitřítli se v tancích T34 a T60. Pomalu se valili metry sypkého sněhu. Byli pro nás snadnými cíli.

Z nějakých důvodů zůstala ruská pěchota pozadu a čekala, jak tenhle tankový útok dopadne. Kolem půlnoci se jim však podařilo probojovat se až do středu vesnice. Stáhli jsme se s těžkými ztrátami, zraněné jsme nechali na místě.

Znovu jsme se zakopali do sněhu a bránili se zuřivě útočícím Rusům. Bitva zuřila po čtyři další hodiny.

Pak se Rusové stáhli. Během dopoledne jsme dostali takzvanou posilu v podobě několika podpůrných jednotek. Mnoho jsme si však nepomohli. Ti chlapi se nedokázali sami zformovat a byli celí posrani strachy. Jakmile spatřili prvního Rusa, vzali nohy na ramena.

Odpoledne jsme zase v rádiu poslouchali Rusy. Velitel jednoho z praporů zoufale hlásil:

„Pěchota se nemůže hnout z místa. Naše tanky uvízly.

Posádky jsou zabity nebo padly do zajetí. Nákladáky vězí v závějích, sněhu je čím dál víc. Od Suchiny nás tvrdě ostřelují minomety a dělostřelectvo. Přestože zřetelně slyšíme zvuk motorů ze severozápadu, dosud jsme nezahlédli jediný tank či útočné dělostřelectvo. Domníváme se, že Fritz zaútočí z jihu na východ od Suchiny. Má tam koncentrované početné oddíly. Čtyři důstojníci byli popraveni pro

zbabělost.“

Po několika minutách ticha zahrnul ruský velitel své posluchače kletbami a nadávkami, hrozil jim zbavením hodnosti, vojenským soudem a nápravnými tábory. Pak se dostal k jádru sdělení:

„Musíte dobít N. Za každou cenu. Zkuste to ze dvou stran. Zaútočíte za hodinu, přesně v 15.00. Nesmíte být odraženi. Nedostanete podporu dělostřelectva. Díky tomu ty německý psy překvapíte. Konec.“

Okamžitě jsme tu zprávu hlásili. Von Barring nechal připravit automatické zbraně, abychom mohli naše kolegy vřele přivítat.

Minuty se vlekly. Zdálo se, že každá minuta trvá hodiny. Jenom Porta zůstal klidný. Ležel na zádech a žvýkal suchý chleba, který našel v batohu jednoho z Rusů. Na břicho měl připravený plamenomet.

Pro tuto děsivou zbraň měl slabost, přestože byl vynikající střelec. Kdo z něj udělal plamenometčíka, nikdo nevěděl. My mazáci jsme měli matné tušení, že to bylo někdy v době, kdy Rusové rozprášili u Stalina náš 27. pluk. Bylo to už tak dávno, že se nikdo nenamáhal se zrzavého Berliňana ptát, odkud ten plamenomet vzal, nebo jak je možné, že ještě nepřišel o svou ostřelovačku s teleskopem.

Rusové zaútočili s takovou vervou a vztekem, že nám málem vzali vítr z plachet. Přesto se nám podařilo tu prokletou vesnici udržet. Nikdo nevěděl, jak. Ale bylo pozdě a díky tomu jsme se vyhnuli vojenskému soudu stejně jako kolegové z druhé strany – to jsme se díky rádiu dozvěděli o několik hodin později:

„Jak to dopadlo s N?“

„Při posledním útoku jsme byli odraženi. Naši muži jsou vyčerpaní. Plukovník Bleze se zastřelil.“

„Výborně! To byla jeho povinnost. Neschopné velitele pěchoty nepotřebujeme. Velení pluku převezme major Krašenikov ze třetího praporu.“

Po chvíli ticha se ruský velitel zeptal:

„Co dělají Němci?“

„Bojují jako vztekli. Někteří se nám vysmívají. Musejí tam mít nějaké Francouze, snad i Mohamedány.“

„Co na vás pokřikují?“

„Je m ‘enfous a Allah-akbar.“

„Podíváme se na to. Vezměte pár zajatců, abychom mohli zjistit, jestli mají mezi sebou nějaké francouzské dobrovolníky. Jestli je to pravda, postřílíme je do jednoho. Zaútočíme na ně dělostřelectvem, budeme je dvě hodiny bombardovat a pak vyrazíte vy. N musí být dobyt!“

Rusové do nás bušili po celý den. Bomby kvílely, práskaly a hřměly. Po celou noc nás „chromá kachna“ (starý ruský jednomotorový bombardér U2) zasypávala svými bombami. Jedné noci naházeli na území o velikosti pěti set metrů čtverečních osm set bomb.

Jediné místo, kde jsme se mohli zakopat, bylo kolem jednoho vypáleného domu, kde roztál zmrzlý sníh. Seděli jsme a sledovali stále mohutnější palbu minometů, děl a raketometů Stalinových varhan. Rusové na nás dotírali po celé dny a po celou tu dobu dostávali posily. Člověka by napadlo, že tam musí být nejméně celá jedna armáda, a ne ubohá bojová jednotka pěchoty sestávající z několika vyčerpaných rot šilících hrůzou z nekonečných útoků nepřátel.

Naše zranění jsme přenášeli do bunkru, který jsme vykopali pod vypáleným sedláckým domem. Krvavé obvazy na raněných končetinách měli na kost zmrzlé.

Vlzt do takového výkopu je jako projít peklem. Všude kolem nich jsou rozestaveni nedostatečně krytí kulometčíci připravení k palbě. Lehce zranění jim pomáhají nabíjet.

Žvýkali jsme zmrzlé brambory, abychom zahnali hlad.

Jsmo bez výjimky oblečení v tenkých pláštích, přes které máme navlečené špinavé sněžné maskovací uniformy. Někteří z nás, jako třeba Porta a Drobeček, měli štěstí, protože se jim podařilo ukořistit pár ruských kožšinových čepic a plstěných bot. Ostatní však mají jen pitomé kožené boty a šátek kolem hlavy. Proti krutému mrazu je nechrání vůbec nic.

26. ledna byla veškerá komunikace se zázemím, včetně telefonního spojení, přerušena. Od této chvíle bojujeme zcela na vlastní pěst.

Poručík Köhler mává lhostejně rukou, aby dal najevo svou rezignaci. Sedí spolu s kapitánem von Barringem a poručíkem Harderem uprostřed naší díry a naslouchá jejich zprávám.

„Hm, takže divize nás odepsala. To je sranda. Zůstává nám jediná cesta z týhle díry, pánové, a to je

přímo vpřed, a tam sedí Ivan.“

Porta, Legionář a Pluto leží před naším výkopem přesně v tom směru, o kterém Köhler hovoří.

Vybudovali si tam opravdovou pevnost. Mají nedostatek munice, ale ukořistili bednu ruských granátů.

Porta a Legionář mají ostřelovací pušku a Pluto má ruský lehký kulomet, který si upravil tak, aby střílel po jednom náboji. Všichni tři jsou vynikajícími střelci. Čas od času se začnou nahlas smát a Pluto vykřikuje:

„Paráda Porto, bacha mazáku, támhle jde další bastard!“

„Alláh je moudrý. Vede mou ruku a oko,“ říká Legionář a myslí to zcela vážně, když mačká spoušť a zasahuje Rusa, který okamžitě padá k zemi.

„Máme prokletou smůlu, že nemáme tam v té smrdutý díře dole nějaký další partáky,“ říká Pluto a zvedá rychle pušku. Práskne výstřel. „Ha, ty Stalinovo prase, začala tě bolet hlava, co?“ Skloní pušku a pokračuje:

„Kdybysme posílali k čertu jenom Rudý, tak by se čert z té jednotvárné práce zbláznil.“

„Kolik jich máš?“ ptá se Porta. „Já mám třicet sedm čárek.“

Pluto mrknul na papírek, který měl zatížený granátem. Pokaždé, když si byl jistý, že se trefil přesně, udělal křížek, a když si jistý nebyl, udělal čárku.

„Dvacet sedm turistů na výletě do pekla, devět případů pro felčary.“

„Jestli budeš ty Rusy pořád jen zraňovat, tak tě brzy nahlásí na RSPCA,“ řekl Legionář. „Všichni ti moji jsou už zaručeně v pekle. Mám jich čtyřicet dva, z toho sedm důstojníků. „Ta rudě smaltovaná hvězda, kterou nosí na kožený čapce, je skvělým terčem. Když se dostanou támhle k té borovici, máme asi metr na to, abysme je dostali.“

„Dobrá práce,“ zářil Porta. „Překonali jsme dneska s devatenácti mrtvolama vlastní rekord. To je skvělý. Hej, ty pajdavej šmejde!“ zařval a zmáčkl spoušť. „A máme jich dvacet. Viděli jste, jak se mu rozlítla hlava? Vsadím se, že takhle oholenej ještě nebyl!“

Legionář přiložil ruce k ústům a zahulákal na Rusy: „Monte la-dessus, tu verra Montmartel!“ a zmáčkl spoušť.

Odpověď přišla v podobě spršky kulek z těžkého kulometu. Všichni tři skočili dolů do díry a smáli se jako blázni.

„Pojďme jim zazpívat,“ navrhl Pluto.

Nahlas zpívali:

„Wir haben noch nicht,
Wir haben noch nicht,
Wir haben noch nicht,
Die schnauze voll!“

Nadporučík Harder a Dědek jim za tuhle provokativní střelbu nadávali, protože Rusy rozčilovala a mohla je svést k zoufalým akcím. Ale Porta si Hardera vůbec nevšímal, protože byl vojákem už v době, kdy Harder ještě chodil do základky. Ani Dědka za svého velitele vůbec neuznával. Aniž by spustil zrak z ruských pozic, s úšklebkem odpověděl:

„Poslouchajte, vy dva kandidáti Železných křížů. Pluto, pouštní krysa a já jsme plně zaměstnaní svou vlastní totální válkou. Od doby, co jsme viděli, jak Ivan přichystal ukřižování těm dvěma střelcům ze stočtvrté, jsme se rozhodli, že těm rudejm bastardům tam na druhý straně trochu zatneme tipec. A protože rádi střílíme, měli byste si radši dávat pozor na to, abysme vám nevyslali jednu do rypáků, abyste přestali votravovat. Heil Hitler, polib mi prdel, holoubku! Můžete si klidně dát pohov, my na Rusy dohlédneme!“

Pozvedl svou pušku s teleskopem, zmáčkl spoušť a s úšklebkem svým dvěma kumpánům oznámil:

„Další ucho ze sibiřského zájezdu si koupilo lístek do pekla!“

Na jižním cípu zdemolované vesnice jsme vybudovali velice dobře chráněné kulometné hnízdo. Úspěšně se mu dařilo odrážet řadu útoků, ale jednou brzy ráno tam Rusové vtrhli a všechny, co tam našli, zajali, až na jednoho starého poddůstojníka, velitele skupiny. Toho zabili. Viděli jsme, jak ho donutili pokleknout

do sněhu a pak ho střelili do zátylku. Prudce se zkroutil a jako gumový pytel se skutálel dolů ze závěje. Osm zajatců odvedli dva rudí s automaty. Cestou museli projít otevřenou planinou, na kterou jsme měli z Portova výkopu dobrý výhled.

Porta ležel se svými dvěma kolegy ve výkopu se zbraněmi připravenými k výstřelu. Zazněly tři výstřely a našly si své cíle. Totiž hlavy těch dvou Rusů kráčejících za zajatci.

Našich osm zajatých druhů okamžitě pochopilo, že nadešla jejich chvíle. Jako na povel naskákali do výkopu směrem k našim pozicím.

Pluto vyskočil a běžel směrem k bunkru se samopalem u boku. Vykopl dveře a s doširoka rozkročenýma nohama pokropil uvnitř namačkané Rusy kulkami. Jeho mohutné tělo se při zpětných nárazech zbraně houpalo. Zatímco do ječících Rusů sypal olovo, řval smíchy. Ti padali jako klasy pod dobře nabroušenou kosou.

Dva Rusové nakonec vyklopýtali s rukama nad hlavou. Pluto o krok couvl, srazil je do sněhu a vyprázdnil svůj zásobník do jejich třesoucích se těl.

„Vylezte ven všichni, co jste přežili,“ řval. „A já vám ukážu, jak se podle vás jedná se zajatci!“ Z bunkru jsme zaslechli kňourání, ale nikdo nevylezl. Popadl dva granáty, které se mu houpaly na opasku, a hodil je do bunkru, kde v hromádách mrtvol dutě vybuchly.

Během jednoho z posledních útoků vypíchli Köhlerovi oko. Šílel bolestí, ale ani von Barring ho nepřesvědčil, aby odešel do bunkru s raněnými. Stále trval na tom, že zůstane u své roty. Určitě se bál, že spolu s ostatními raněnými v bunkru padne do zajetí.

Všichni jsme se děsili toho, že padneme Rusům do rukou. Nedělali jsme si iluze o tom, že bychom z toho vyšli se zdravou kůží. Viděli jsme příliš mnoho hrůz, které Rusové na zajatcích spáchali.

Střely do zátylku, ukřižování, rozdrcené ruce a nohy, uřezané končetiny, kastrace, vypíchnuté oči, zásobníky vyprázdňené do čel zajatců. Bylo to naprosto běžné, pokud ti nebylo souzeno cestovat na Sibiř, kde tě čekaly ještě horší věci.

Ráno 27. února začal Ivan se zvláště rozptýlenou palbou. Nejprve mířila na nás, potom na 8. rotu nadporučíka Wencka, pak na 3. rotu, které velel poručík Köhler.

Celé to trvalo asi hodinu. Pak se odmlčeli. Zavládlo nepřijemné ticho, se kterým se můžete setkat jen na horách nebo uprostřed rozlehlých lesů. Zdálo se nám, že nás rozdrtí.

Nervózně jsme studovali ruské pozice, ale ty zůstaly hrozivě mlčet. Uběhly již asi tři nebo čtyři hodiny.

Von Barring si prohlížel okolí svým polním dalekohledem a pak Dědkovi, který ležel vedle něj, zašeptal:

„Něco se chystá. Tohle ticho mi vycucává morek z kostí.“

Náhle zakřičel pár rozkazů. A pak to přišlo. Rusové se vyřítili na pozice třetí roty.

„Köhlere, střílej, sakra, Köhlere. Střílej, střílej,“ řval von Barring.

Jako zkopmělí jsme zírali na tu podívanou. Planina se Rusy jen hemžila.

Vybuchlo pár granátů a hluboké ticho se tak protrhlo. Skřípali jsme zubama, že musíme tomu debaklu nečinně přihlížet.

Rusové vpadli třetí rotě tiše do zad. Hrstka mužů se zoufale bránila polními lopatkami a pažbami pušek do chvíle, než je Rusové srazili k zemi.

Pluto a Drobeček jim chtěli vyrazit na pomoc, ale von Barring je se vzlykem zadržel:

„Je pozdě. Nemůžeme jim pomoci.“

Viděli jsme dva Rusy držící Köhlera, zatímco třetí mu pažbou rozmlátil hlavu.

Trvalo to jenom deset minut během nich přestala třetí rota existovat.

Rusové se pak vrhli na nás, ale díky Portovi a Legionáři se nám podařilo je odrazit.

Aniž by čekali na von Barringovy rozkazy, běželi k bunkrům na kraji vesnice. Von Barring rychle svolal muže kolem sebe a s Dědkem po boku se hnali směrem k bunkrům na kopci, Naší jedinou šancí bylo dostat se tam dřív než Ivanova pěchota.

„Střílejte, co to jde,“ řval von Barring. „Střílejte jako o život, jako šílenci!“

Hnali jsme se kupředu a přitom jsme ječeli a řvali. Rusové se na okamžik v úžasu zastavili. Drobeček s Möllerem běželi k bunkrům a zuřivě přitom pálili ze svých zbraní.

Portův plamenomet začal chrlit oheň. Legionář stál příkřený a jako posedlý páлил do blížících se Rusů.

Obrovský ruský kapitán vyřvával burcující slova z děl Ilji Erenburga. Slyšeli jsme každé jeho slovo. Nad

hlavou mával puškou jako kyjem.

Pluto si kleknul a pečlivě zamířil. Kapitán se náhle zarazil, upustil pušku, popadl se rukama za hlavu, udělal půlobrat a pomalu se sesunul na kolena.

„A teď si ten divoch může ty svý hovna z Erenburga omílat v pekle,“ řekl Pluto s ďábelským úsměvem. Nadporučík Harder dostal záchvat fanatismu. Vrhel se kupředu s karabinou v rukou a řval jako šílenec. Bauer vyl jako pes. Nesl samopal na rameni a v rukou svíral granáty. Jeden hodil na skupinku Rusů běžících nahoru do kopce. Jakmile vybuchl, mihla se vzduchem utržená ruka. V další vteřině vybuchl mezi raněnými Rusy druhý Bauerův granát.

Popadající dech jsme doběhli na vrcholek kopce s Rudochy v patách. Tři kulometry začaly rachotit a chrlít na ně olovo.

Jejich útok se zavlnil. Rusové začali ustupovat, nás ale popadlo šílenství. Vyskočili jsme z bunkrů a následovali von Barringův rozkaz:

„Bojová skupino, nasadit bajonety a za mnou!“ Vyrázili jsme s řevem na zmatené Rusy, kteří zahazovali zbraně a brali nohy na ramena.

Několik důstojníků se zastavilo, řvalo rozkazy a pokoušelo se je obrátit k novému útoku. Doběhl jsem k jednomu z nich a vrazil mu bajonet do zad. Sotva jsem bajonet vytrhl, vykřikl a zhroutil se mi k nohám. Střelil jsem ho do hlavy a hnal jsem se dál.

Pomocí granátů a bajonetů jsme brzy Rusy z jejich pozic vyhnali. Von Barring nerozkázal se stáhnout. Vzali jsme s sebou pár beden minometných min a granátů.

Portovi se z jednoho bunkru podařilo ukořistit pár plechovek s americkým jídlem. Následně ho vyhodil do povětří ruskou minou.

Když jsme se vrátili do bunkrů na kopci, zformovali jsme z mužů různých jednotek dvě nové skupiny. Ty nyní nahradily zmasakrovanou třetí rotu. Velení převzal nadporučík Harder.

Zavládlo ticho. Padla tma. Z nebe se lehce snášel sníh. Dědek si přitáhl plášť k tělu, ale před mrazem se neuchránil. Porta ležel na zádech, hladil svou kočku a říkal jí nesmysly.

„Co myslíš, bracho? Měli bychom odeslat zpět své členské karty společnosti za to, jak se o nás během téhle války stará? To by bylo jediné správné, nemyslíš?“

Möller se smutně usmál.

„To by bylo skvělé, kdyby to šlo!“

„Uznává se jen jediný důvod ke zrušení členství: kulka v hlavě,“ řekl von Barring.

„Možná to platí o Möllerovi,“ přerušil ho Drobeček.

„Ale ne pro mě. Nesním o tom, aby mě zastřelil někdo z těch usmrkaných stepních banditů tam venku!“

Natáhl se k oknu a zařval na Ivana: „Hej soudruhu! Hej Ruse, Ruse!“

Odpověděl mu hlas z ruských pozic:

„Co chceš, ty německá svině? Pojď sem dolů, my tě vykastrujem, ty fašistickej pse!“

„Pojď sem ty, strupatej cikáne, a já tě upeču na tvém vlastním sádle!“ zařval na něj Drobeček.

Asi půl hodiny si vyměňovali ta nejsprostší slova. Pak to kapitán von Barring zarazil.

Na bílé pustiny padlo ticho. Pak se najednou z pravé strany našich pozic ozvalo raš-raš-raš!

V úžasu jsme se přikrčili ve svých dírách.

„Co se to proboha děje?“ zeptal se Bauer s očima upřenýma na stromy, mezi které začaly dopadat ušní bubínky protrhávající miny.

„Minomety nebo raketomety,“ zakřenil se Porta.

„A jsou naše.“

Ozvala se další exploze a nocí proletěly fosforové pumy.

„Klidně se vsadím, že Ivan právě dostává to, co si za dnešek zasloužil,“ smál se Stege. „Kdybychom tak pár těch rour měli tady, mohli bysme jim zacpat ty jejich nevymáchaný huby.“

Pálili z těžkých zbraní celou noc a nenechali nás spát.

Usnout bylo krajně nebezpečné.

Za rozbřesku začali Porta s Legionářem na cosi házet granáty, ale neviděli jsme na co. Pár kulometů postavených před jedním z bunkrů štěkalo v dlouhých intervalech.

Nervózně jsme po nich pokukovali.

„Copak se Ivan zase snaží prolomit?“ zeptal se Dědek, ale nikdo mu neodpověděl.

Stiskli jsme zbraně pevněji v rukou. Byli jsme na Ivana znovu připraveni, ale v příští čtvrthodince střelba umlkla.

Dědek zvedl ruce k ústům a zařval na Portu:

„Co se to tam na tvý straně děje?“

Porta odpověděl:

„Slíbíš mi, že to nikomu neřekneš?“

„Ano,“ odpověděl překvapený Dědek.

„Máme tady válku, milánku,“ zněla Portova odpověď. Znovu se s námi spojilo velitelství pluku. Rozkázali nám držet naše pozice. Slíbili nám brzkou pomoc, ale než se tak stalo, uběhly tři dny. Přesně.

8. března ráno jsme zaslechli Rusy v našem rádiu naposledy:

„Jakto vypadá s N?“ ptal se ruský důstojník velitele svého pluku.

„Nemůžeme ani zvednout ruce. Jsme pod těžkou kulometnou palbou. Mají také těžké minomety a dnes ráno dostali podporu ze vzduchu.“

„Kam jste se dostali?“

„Pluk leží na západ od N. Naše poslední tanky uvízly ve sněhu a jejich posádky byly zlikvidovány nepřítelem.“

„To není možné. To nemůžete dostat rozmlácenou vesnici s několika stovkami Němců? Okamžitě zaútočíte se vším, co máte, a tím myslím všechno. Udělejte všechno proto, aby bylo N dobyto. Až bude po všem, přiveďte mi jejich velitele. Za to, že N padne, mi ručíte svou hlavou. Konec.“

Následoval čtyřicátý třetí útok, který Rusové během našeho pobytu v Novo-Budě podnikli. Když začal, dostali jsme k naší bezmezné radosti podporu od celé letky bojových stíhaček. Nalétávala nízko s kulomety kosícími Rusy, kteří s děsem v očích zírali do očí smrti ječící nad jejich hlavami.

Naše bojová skupina okamžitě zaútočila. S ochraptělými hlasy jsme vyrazili na nepřítele. Hluboko v jejich pozicích jsme se bili jako šílenci. Byli jsme opilí jejich krví. Sekali jsme a bili kolem sebe hlava nehlava, zatímco naše letadla bombardovala dělostřelectvo v týlu nepřítele.

Porta strkal svůj plamenomet do všech bunkrů, aby sežehnul všechno živé, co se v nich ukrývalo.

Ruční granáty dutě vybuchovaly. Třeskání pušek se mísilo s drsným štěkáním kulometů.

Skupina Rusů na nás začala dotírat zleva, ale najednou se otočila a zmizela.

Slyšeli jsme hlas nějakého komisaře bičujícího své muže slogany z Ilji Erenburga, který u takové akce nemohl chybět. Po chvilce se objevili znovu, ale jejich útok byl příliš váhavý. Soustředěnou palbou kulometů jsme ho snadno odrazili.

Stege s výkřikem skočil po jednom ruském komisaři. Očividně ho chtěl dostat živého. Ale ten Rudoch byl malý a mrštný. Hbitě uskočil, aby se vyhnul zajetí. Honička ještě chvíli pokračovala, pak se Stege zastavil, zvedl svůj revolver a střelil komisaře do hlavy. Rus se sklátil okamžitě k zemi, jako by mu Stege zároveň ustřelil i nohy. Stege ho doběhl a utrhl zlatem lemovanou rudou hvězdu z jeho uniformy. Jako rudý Indián, který získal skalp, donesl s úsměvem odznak von Barringovi.

Poručíkovi Harderovi během souboje se skupinou Rusů selhal revolver. Jeden z nich ho střelil do krku, ze kterého mu hned vytryskl proud krve. S obtížemi jsme mu ránu obvázáli a dopravili ho do bunkru, kde už ležela spousta našich raněných.

Během noci jsme se stáhli. Odveleli nás do klidnějšího sektoru, kde jsme si měli odpočinout.

Takové byly jejich rozhovory. Taková byla jejich velká a malá trápení. Takové bylo jejich kamarádství. Hrůza australských křováků. Brutalita člověka doby kamenné. Na začátku takoví nebyli, změnil je čas, diktátoři a válka.

14. ZÁLOŽNÍ TÁBOR

„No vidíte, chlapi,“ říkal nám Porta, „zase jednou naše parta utekla Rusům z lopaty. Víte, čeho je to důkazem?“

Drobeček se na něho podíval a zamrkal očima.

„Dokazuje to, že máme štěstí.“

„No bóže, ty koumesi, co jinýho by se od tebe dalo čekat!“

„Nejseš nějakej drzej?“

„Jo,“ řekl Porta, „to ty o sobě říct nemůžeš.“ Namířil na něj vyčítavě prst a řekl: „Lehni si, ty velká obludo, nebo přijde Ivan a kousne tě. Ne, dokazuje to, že jsem chytrý a odvážný bojovník. Vy prašiví pruský psi! Copak vopravdu věříte tomu, že se beze mě můžete rovnat s Ivanem?“

Ne, vy smradlavý skunci, tahle válka skončí, až já, Josef Porta, z boží vůle desátník, odejdu do důchodu, nebo tomu snad říkají válečná renta?“

„Jestli je to válečná renta,“ smál se Dědek, „tak už na ní čekám celých deset let, ale neměj obavy, Porto, až tahle válka skončí, nedostaneš ani důchod ani rentu. Přinejlepším tě vykopnou z armády nebo tě strčí do koncentráku, odkud tě vytáhli, abys pěkně poslušně bojoval pro mistra Hitlera.“

„Bůh ví, co se stane, až bude po válce,“ řekl zasněně Bauer. „Říkám si, jestli je možné, aby se zase všechno vrátilo do normálu.“

„Pro tebe ne,“ vykřikl Porta. „Tys nebyl normální od té doby, cos byl jako mimino kojenej od svý nacionálněsocialistický maminky celou tou nacistickou vědou. Se mnou je to jiný. Jsem rudej a mám na to papíry. Dostal jsem je dřív, než jste se naučili smrkat. Ani jeden z vás tupců, co jste tady, nebyl nikdy normální. Byli jste a zůstanete ovce. Nevidíte dál, než za možnost stát se velitelem skupiny v týhle průkopnický společnosti. Dát vám a celému světu možnost padnout za milovaného vůdce Adolfa a Třetí říši je vynikající nástroj manipulace. Vítězové vás pak ani nebudou muset trestat.“

„Ale, zavři hubu, ty šašku,“ zakoktal Pluto. „Já jsem poctivej a dobrej zloděj z Hamburku, kterej je stejně dobrej jako rudej z Berlína. Já se jenom ptám.“

„Poslouchej!“ zařval Drobeček. „Já jsem taky dobrej a slušnej zloděj, po kterým bude po válce velká poptávka.“

Pluto se nadzvedl na svém slamníku páchnoucím vlhkostí a plísni, přičemž zvedl své bosé černé nohy a strčil je Portovi pod nos.

„Hele, Porto, ty nevíš, co to je kolektivní duch. Ale já ti trochu napovím, ty zrzavej cirkusáku. Až tahle třicetiletá válka pěkně skončí a všechno bude ke spokojenosti generálů v troskách, budeme muset znovu vybudovat společnost. To znamená, že budeme muset vykopat tu bandu, co teď sedí na prdeli a kouše si nehty, a vyměnit ji za nějakou jinou, ale asi stejně mizernou jako je ta, co máme teď. Rozvalí se v kožených sedačkách, vymění si tapety, aby se jim líbily, a udělají pár nových zákonů. Nový zákony, stejný kecy. Navenek se budou starým zákonům jen podobat, ale ve skutečnosti budou úplně stejný. Schovají se za ně a budou okrádat ty, co budou dost blbí na to, aby jim to dovolili. Budou ale potřebovat pomoc od chytrých chlapů jako je Drobeček a já, zatímco rudý psi, jako seš ty, budou hrát druhý housle.“

„Drž hubu, ty mizernej parchante,“ zařval Porta a hodil po Plutovi, který se okamžitě sehnul, prázdnou

nábojnici.

Drobeček se naivně zeptal:

„Je pravda, že jsi udělal nějakou levárnu, Porto?“

„Ne, proboha, není.“

„Ale jo, udělal,“ smál se Pluto, „ukradl zboží, když dělal poslíčka na Bornholmerstrasse.“

„Zavři ten svůj vodkou páchnoucí rypák,“ hrozil Porta, „nebo přijdou ze společnosti na ochranu dětí a odvedou si tě. Co to tady tak strašně páchne?“

Když viděl, jak skvěle Porta vypadá, rozesmál se Stege jako blázen. Porta seděl na slamníku s nasazeným monoklem a cylindrem a zuřivě čenichal.

Porta popadl svou kočku za kožich, strčil jí nos do misky plné vodky a drsně řekl:

„Chlastej, ty tlustá obludo!“

Pluto si přitáhl nohy trochu k sobě a sladce zašeptal: „Natáhni frňák pod postel a brzy najdeš zdroj toho skvělého oděru!“

Porta se podíval dolů a spatřil Plutovy nohy.

„Fuj, ty prase! Ty si nebudeš mejt nohy? Máš je zahnojený bahnem z Kavkazu a ještě k tomu suchýma kozíma bobkama.“

Drobeček se naklonil, aby na Pluto vy nohy lépe viděl.

„No, jsou trochu zaprášený. Takhle nemůžeš jít za děvčkama.“

„Co je na nich špatného? To si mám nechat boty jako vy?“ řekl Pluto.

Dědek zuřivě kouřil dýmku.

„No tak, děti. Pořád se bavíte o konci války. Člověk se vám ale nemůže divit, teď se o tom baví celej svět. Děti se těší, až dostanou nový šatičky. Lidi, který v životě neviděli válku, říkají: „Až válka skončí, zajedeme se podívat na všechna ta místa, kde zuřily boje a kde se bombardovalo.“ Jiní říkají: „Až skončí válka, přestanou s tím přidělovým systémem.“ Frontovej voják říká: „Až skončí válka, pojedeme domů a budeme žrát jako zjednaní a budeme spát dorůžova.“

„Jo, a udělat revoluci,“ řekl Porta, zašklebil se a posunul si cylindr do čela.

„Bože, jasně, ale nejdřív ze všeho se kurvit,“ zařval nadšeně Drobeček.

„Copak si neměl dost minule, když ses válel s těma kurvama?“ zeptal se Legionář.

„Dost? Proč se ptáš? Drobeček nemá nikdy dost. Mohl bych si vydržovat dvacet plně obsazených harémů!“

„No, když si myslíš, že seš v tom tak dobrej,“ řekl Legionář. „Dám ti volnej vstup do všech marokánskejch bordelů, který se po válce chystám otevřít.“

Porta si vmáčkl monokl do oka a naklonil se k Legionáři:

„Řekni, pouštní tuláku, jsou ty marocký kočky vopravdu tak dobrý?“

Než stihl Legionář odpovědět, vpadl jim do řeči Dědek: „Nemohl bys, Porto, držet aspoň pár minut hubu?“

Porta si přiložil prst k ústům a zašeptal k Dědkovi: „Jeden dotaz po druhým, příteli. Tak, pouštní tuláku, je to marocký zboží dobrý?“

Legionář se potichu zasmál.

„Jo, když začnou kroutit zadkama, tak přijdeš o rozum.“ „To zní lákavě,“ řekl Porta. „Sežeň mi jízdni řády vlaků jedoucích do Maroka.“

Drobeček řval smíchem.

„Mně taky. Já se snad kvůli těm marokánskejm děvčkám upíšu na sedm let legii.“

„Nemůžete už sakra držet hubu?!“ zařval už skutečně našťavaně Dědek.

„Je to rozkaz, drahý Dědku?“ zeptal se Porta. „Jseš přece rotmistr, tak proč pěkně po vojensku neřekneš: !Rozkazuji Obergefreiterovi Josefu Portovi, aby držel hubu!“

„No tak, je to proboha rozkaz! Budeš už držet hubu!“

„Nebud' drzej, ty poddůstojnickej paňáco. Když mluvíš se mnou, tak se budeš pěkně řídit vojenskými předpisy a budeš mně vykat. Domluvil jsem.“

„Dobře. Já, poddůstojník Willy Beier ze 27. (trestního) tankového pluku rozkazuji Obergefreiterovi Josefu Portovi, aby držel hubu!“

„A já, z boží vůle desátník v nacistický armádě, který překonal světový rekord v běhu přes překážky,

říkám, že mně jsou rozkazy pana poddůstojníka naprosto volný. Amen.“

„Cos nám to chtěl říct, Dědku?“ zeptal se Stege.

„Ale, něco o tom našem neustálém žvanění o konci války. Zaprvé to hned tak nebude. Zadruhé si nejsem jist, zda se toho někdo z nás dožije. Nemůžeme se bavit o něčem jiném než o budoucnosti? Nic pěkného nám nechystá. Měli bysme se naučit, že pro nás má jediný význam jen přítomnost a že všechno, co máme, je naše osamělost v tomhle kraválu, kde všechny ty důležité a méně důležité věci nemají naprosto žádnéj smysl. Proklínáme nacisty stejně jako komunisty, sních, mráz, vichřice; léto s jeho protivným prachem, vedrem a komáry. Nadáváme na bláto na jaře a podzim, šilíme na Vánoce, protože musíme bejt tady. Posíláme k čertu „chromý kachny“, který na nás hází bomby. Kolika nadávkami a kletbami jsme ještě neobdařili ty proklatý Rusy? Děti, jsme navždy ve válce a musíme se s tím nějak vyrovnat. Nemyslím si, že by se někdo z nás dostal domů. 27. pluk byl na začátku války šedivý a neznámý. Než skončí, obrátí se v prach. Pomyslete jen na ty, který už ve 27. pluku nejsou. U Stalingradu jsme přišli o 5 000 mužů. U Kubanerskýho mostu jsme přišli o dalších 3 500. U Kerče o 2 800. Tady u Čerkassy jsme zatím přišli nejmín o 2 500. V jednačtyřicátým u Středozemního moře skončilo 4 000 chlapů. Připočítejte všechny ty malý bitvy a šarvátky, kterými jsme prošli. Kolik těch životů vlastně bylo? To si opravdu myslíte, že se z toho dostanete? Musíme žít, pořád žít, každou minutou. Vést svinskou válku, bejt povznesený nad všechny ty svinský války, to je taky život. Sedět na chirurgii po pobytu v nemocnici a bejt uznán schopným války, to je taky život. Ležet v klubíčku na slamníku poté, když si dojedl ukradený žrádlo, to je taky život. Jo, dokonce i čištění pušky může být snesitelný život. Musíš to ale dělat pomalými pohyby, nepřemýšlet o tom, proč to děláš a kolik hodin už jsi tím promrhal. Všechno je ve svý přirozenosti nádherný, a protože jsme lidské bytosti, musíme se bez ustání snažit tuhle krásu ve věcech hledat nebo zdegenerujeme.“

Náhle jím otřásl prudký vzlyk, zhroutil se na stůl a začal zoufale brečet. Byli jsme z jeho reakce a z jeho zvláštních slov úplně zkoprnělý.

„Co je to sakra s tebou?“ zařval Porta.

Stege vstal, šel k Dědkovi a pohladil ho po zádech. „Nic si z toho nedělej, Dědku. Uvidíš, že se dočkáme, i ty se dočkáš. Dej se dohromady, starej brachu. Nakonec se to vystříbí.“

Dědek se pomalu narovnal, přejel si oběma rukama přes tvář a řekl:

„Promiňte, to jsou nervy. Snažím se zapomenout, že je něco jako Berlín, na který každý den padaj bomby a kde žije žena, která je matkou mých dětí. Ale nedaří se mi to.“

Praštil zaťatými pěstmi do stolu tak prudce, že dřevo zapraskalo, a jako beze smyslu zařval:

„Do hajzlu s tím vším. Já zdrhnu. Vyseru se na jejich vojenský soudy a tajný. Zkusím to. Nechci tady v Rusku chcipnout kvůli Hitlerovým a Goebbelsovým kecům!“

Zoufale a nezvladatelně vzlykal, ale za chvíli se uklidnil.

Seděli jsme beze slova, každý ponořen do vlastních myšlenek. Aspoň tohle jsme se naučili: sedět potichu ponoření do sebe a neříkat pitomosti v nevhodnou chvíli.

Byla zima. Mrzli jsme, i když jsme v chatrči měli kamna. Nemrzli jsme na těle, ale na duši. Uměli jsme zabíjet, uměli jsme zuřivě zabíjet. Co to z nás udělali?

Najednou začali brečet i ty cyničtější z nás, protože jsme příliš mysleli na ženy a děti v bombardovaném Berlíně. Hlučně jsme pili. Ne snad, že bychom řvali a dělali šaškárny. Nahýbali jsme si pořádně vodky a žitné. Láhev šla dokola. Pili jsme, dokud jsme dokázali udržet láhev u úst, a v tom jsme byli mistři.

Pak jsme znovu ztichli a sledovali jsme jednoho z mužů, který si balil své špinavé nohy do hadrů, nebo jsme chytali blechy, a ty jsme pak házeli do hindenburské svíčky, v níž pak hlasitě praskaly.

Hovořili jsme pomalu, tichými hlasy, jako bychom se báli, že někdo poslouchá za dveřmi. Taky jsme se hádali. Nenáviděli jsme jeden druhého, řvali na sebe ta nejsprostší slova, proklínali se navzájem a hrozili si s noži a revolvery v rukou, jako bychom se chystali zavraždit své nejlepší kamarády.

Ale jak rychle a prudce to začalo, tak rychle to zase skončilo.

V temnotě venku hřměly ohnivé výbuchy. Stege instinktivně sehnul hlavu. Pluto se nahlas zasmál:

„Copak ty se nikdy nenaučíš neschovávat kebuli, když uslyšíš pár výbuchů?“

„Někdo se to naučit nedokáže, a já jsem taky takový,“ řekl Stege. „Ty ses snad smířil s tím, že jednoho dne koupíš jednu do hlavy?“

„Netrefí se, zlato,“ řekl Pluto přesvědčivě. Vytáhl z kapsy kulku a zvedl ji nad hlavu, abychom ji viděli všichni. „Tuhle věcičku na mě vypálili ve Francii. Kdybych zůstal pěkně ležet tam, co jsem ležel, a že se mi tam leželo sakra pěkně, dostal jsem ji přímo mezi oči.“

Ale já jsem si stoupnul a křáp, tahle věc mě plácla do nohy. Je to moje smrtelná kulka, ale netrefila se. Takže jak vidíte, já se z toho dostanu.“

Venku začaly znovu otřásat zemí velké výbuchy. „Zase to začíná,“ řekl Dědek.

„No, nebude to trvat dlouho a zase si budeme hrát na hasiče pluku,“ podotkl Möller.

„Tohle čekání mně leze na nervy!“ vybuchl Bauer. „Pořád čekáme a čekáme a čekáme!“

Je to skutečně docela legrační, kolik času voják stráví čekáním. Ve výcvikovém táboře čeká, aby ho poslali na frontu. Na frontě čeká, až ustane palba, aby mohl zaútočit, nebo čeká, kdy začne bitva.

Když je zraněný, čeká, kdy ho budou operovat. Čeká na vyléčení svých tělesných zranění, ale léčení jeho duše je odsunuto na neurčito. Trpělivě očekává smrt. Čeká na mír, kdy bude mít čas sledovat tah ptáků či děti při hře bez toho, aby měl pocit, že nemá čas.

I když jsme ve válečné vřavě hlučná parta, zůstáváme malou a docela veselou společností. Je nás jenom jedenáct přátel či snad jedenáct bratrů s různými rodiči. Co nás spojuje dohromady, je společný rozsudek smrti. Ve skutečnosti jsme trudnomyslní. Jednu chvíli se vznášíme v oblacích, vzápětí ryjeme držkou zemi. Naše představy o budoucnosti jsou svérázné. Jednou to pěkně řekl Stege:

„Toužím po dni, kdy budu moci podrbat prase za uchem bez toho, že bych slintal při pomýšlení, jaký by to ušlechtilý zvíře bylo na pekáči.“

Mnoho hovorů jsme vedli o ženách, a nejenom o těch, které jsme potkali v bordelech, nebo o náruživých ruských holkách, sestřičkách či telefonistkách, které sloužily v zázemí. Bavili jsme se i o nedosažitelných ideálních stvořeních, která byla nad naše chápání. Byly voňavou připomínkou křehkých jarních květín.

Dívky, které nám nevěnovaly víc než přátelský úsměv, nebo nás utěšily jen několika slovy či snad pohlazením, které pro nás tolik znamenalo. O takových dívkách jsme snili jako o budoucích manželkách.

Dědek byl úplně jiný než my. Stejně jako teď, když se rozbřečel. Stávalo se to často, když dostal dopis z domova. I když naším velitelem byl von Barring, skupinu ve skutečnosti vedl Dědek. Rozhodoval za nás mnoho věcí. Jeho slovo bylo zákon. To, co Dědek říkal, dávalo smysl. Dědek byl naším tátou. Když se stalo něco vážného, hledali jsme u něj útěchu a radu. Než odpověděl, přemýšlel vždycky s přivřenýma modrýma očima a mohutně bafal ze své dýmky. Když to bylo opravdu zapeklité, vytáhl dýmku z úst, pečlivě ji vyčistil a teprve pak odpověděl. Když jsme byli na nějaké dlouhé vyčerpávající cestě, Dědek vždycky rozhodl, kdy je čas si odpočinout. Von Barring se ho vždycky ptal na radu. Dědek vždycky trval na tom, aby nově jmenovaní velitelé skupin a tanků byli zkušenými poddůstojníky. Nehrálo roli, jestli si někdo z důstojníků chtěl získat na frontě ostruhu. Nezkušený velitel znamenal smrt či zmražení našich nejbližších přátel. Nikdo se nikdy nepokoušel nás zařadit do pravidelného výcviku. K tomu jsme měli válku a frontu. Když Dědek řekl, že je někdo dobrý, tak dobrý skutečně byl.

Když Dědek a Porta někoho přivedli k vojenskému lékaři, mohli jsme se spolehnout na to, že druhý den dostane rozkaz hlásit se u doktora a že bude eskortován do nemocnice s teplotou. Jak to dělali, nebyla naše starost. Celý pluk věděl, že Porta je světem sám pro sebe. Nikdo nevěřil tomu, že je ztělesněním dobra nebo snad klukem z ulice, který se dal na pravou víru. Kdyby nějaký biskup skutečně pronikl k jádru jeho duše, nenašel by tam nic v zásadě špatného.

Když tak seděl ve svém cylindru a monoklu, pil a krkal, vyzařoval z něj naprostý opak toho, co byste nazvali spolehlivostí. Je to voják, pobuda, perfektně školený zabiják, který bez rozmyslu vrazí svůj dlouhý nůž do vnitřností svého nepřítele a vzápětí si ho s úsměvem otře do rukávu. Pečlivě si piloval hroty svých nábojů a doufal, že jsou určeny pro ty nejnenáviděnější důstojníky, jakým byl například kapitán Meier. Chladně zabíjel pro kus chleba. Kdyby k tomu dostal rozkaz, bez váhání by vyhodil do povětří bunkr plný lidí.

Kdo ho proměnil v takovou lidskou stvůru? Matka? Přátelé? Škola? Ne. Totalitní vláda, kasárenský režim, vojenští fanatici se svými nadutými plány o válce a vlasti. Porta si vštípil ponaučení, které se mu jako cejch vypálilo do mozku stejně jako nám: „Můžeš dělat, co chceš, ale nesmí tě chytit. Když tě chytí, je konec. Musíš být tvrdý a cynický, jinak tě ušlapou k smrti. Za tebou číhají tisíce jiných a čekají na tvou slabost, aby tě rozdrtili. Existuje jediná cesta, jak se z toho dostat: být tvrdý a krutý. Když dovolíš

humanistickým myšlenkám, aby ovládly tvou mysl, jseš odepsaný.“

Z takového byl Porta těsta. A nemohl za to výhradně pruský nacistický militarismus, ale všechny totalitní vlády.

Vkročte za brány prvních kasáren, mějte oči otevřené a zblednete studem. Zkuste objektivně studovat vojenské adepty. Představte si je s jejich nepřírozeně vyzábělými postavami, s jejich nadmutými hruděmi, strojeným hlasem, semknutými rty a párem tupých hadích očí. Představte si tuhle bandu oblečenou v pruhovaných vězeňských hadrech v řadě při vyšetření u psychiatra. Jakou visačku by takový nezaujatý vědec muset pověsil na postel většiny z těchto adeptů vojenského umění? Mně můžete věřit, protože jsem mezi muži, kteří touto školou prošli, strávil mnoho let.

Rozdrtili v nás všechno lidské. Třímajíce vražedné zbraně, které nám vtiskli do rukou, rozuměli jsme jenom slovu odplata.

Naše znalosti anatomie by nám mohl závidět leckterý doktor. I poslepu jsme věděli, na kterých místech způsobí výstřel či rána nožem největší bolest.

Satan seděl za kamenem a blaženě se usmíval.

15. PLÍŽIVÁ SMRT

Naši zranění odletěli transportními letadly. Nadporučík Harder a všichni ostatní nyní leželi v nemocnici, na hony vzdáleni bílému ruskému peklu.

Z nás znovu udělali bojovou skupinu. Nadporučík Harder byl nahrazen nadporučíkem Weberem. Vedl pátou rotu, zatímco kapitán von Barring velel celé bojové skupině.

Bylo jasné, že naši skupinu vrhnou do prvního možného útoku. Obtíženi zbraněmi a municí jsme se brzy blížili k místu útoku.

„A zase jednotka mířící k nebi,“ zavrčel Pluto.

„Chtěl si říct cestující do pekla,“ zasmál se Porta.

„Ani jeden z vás, blbouni, se do nebe nedostane!“ Legionář se zeptal:

„A ty jo?“

„Jasně, máš něco proti tomu, ty nešťastnej pouštní nomáde?“ řekl Porta, pokřičoval se a zmizel v temnotě. „V mém jménu, Ámen!“

Drobeček se zařehotal.

Nadporučík Weber běžel kolem a podrážděně šeptal: „Přestaňte se tady hihňat. Člověk by si myslel, že na sebe chcete Rusy upozornit.“

„Ale to určitě ne, my se jich totiž bojíme,“ ozvalo se z temnoty.

Nadporučík Weber chraplavě zařval:

„Kdo to byl?“

„Svatý Petr se svatou Trojicí,“ zněla odpověď.

Až na Webera, který nepoznal Portův hlas, se většina mužů začala smát.

Poručík se rozčílil a zapomněl být potichu: „Vystup z řady, ty chytráku!“ zařval třesoucím se hlasem.

„Ne, to se neodvážím, dal byste mně na zadek,“ ozval se Portův hlas z temnoty.

„Přestaň!“ zuřil nadporučík Weber.

„Ano, přesně to jsem měl na mysli,“ přiznal Porta. Nadporučík vletěl do řady, popadl prvního muže, který mu padl do ruky, a zasyčel:

„Kdo se to opovažuje dělat si legraci z důstojníka? Okamžitě mi řekni, kdo to byl, nebo to odnese celá jednotka. Vím, jak vás zkrotit, vy svině!“

Jedinou odpovědí bylo zavrčení. Pak se z temnoty se ozvaly hrozby:

„Slyšeli jste o tom, chlapi, že tady někdo chce dostat granátem do hlavy?“

„Tady budeš muset volit jiné tón, ty polykači mečů. Na tohle nejsme zvyklí.“ (To byl Drobečkův hlas.)

„Vy sviňský šuntí,“ zařval Weber a běžel za kapitánem von Barringem. Slyšeli jsme, jak si na nás stěžuje a vykřikuje cosi o vzpouře a vojenském soudu.

Von Barring ho vyslechl, aniž hnul brvou.

„Přestaňte s těmi nesmysly. Máme tady na starosti jiné věci, tohle můžou řešit tak někde v záloze.“

Sníh nám křupal pod nohama. Přišel mráz, který byl poslem temně sametové noci. Když někdo zavadilo větev, padal na nás sníh jako déšť jehel.

Měli jsme rozkaz proniknout ruskými pozicemi překvapivým útokem. Navíc jsme měli zakázáno střílet, s výjimkou extrémního nebezpečí v sebeobraně.

Porta vytáhl svůj nůž, políbil ho a s úsměvem řekl:

„Za chvíli zas přijde tvá chvíle, Urno. Budeš se muchlovat s ruskejma pupkama a napichovat ohryzky, přesně tak, jak si to představovaly holky v té fabrice, kde tě udělaly.“

„Allah-akbar,“ zašeptal Legionář a zmizel.

Šourali jsme se vpřed bez hlesu, přesně tak, jak nás to naučili Fini během výcviku. V používání našich chladných zbraní jsme byli mistři. Ale zahanbit se nenechali ani naši kolegové na druhé straně, především sibiřští vojáci. A navíc tenhle způsob boje milovali.

Bez jediného výstřelu jsme se dostali až do Komarovky. Někteří z nás byli celí od krve, a protože krev okamžitě přimrzala, měli šaty jako brnění.

Porta si v boji s jedním Rusem nůž zlomil. Zarazil ho mezi žebra a nemohl ho vůbec vypáčit. Když ho zlomil, vzal si ten Rusův, kterým se pak oháněl, jako by byl jeho odjakživa. Svůj cylindr, celý pocákaný krví, si upevnil pod bradu provazem.

Hned za Komarovkou jsme narazili na dělostřeleckou baterii, která nás už očekávala. Než jsme se k ní dostali blíž, začaly mezi nás dopadat miny. Postižena byla hlavně sedmá rota, která dostala rozkaz nám při útoku pomoci.

Vzduchem létaly končetiny a kusy těl. Zuřivě jsme se rozeřvali a vyrazili na odvážné, ale zároveň zoufalé dělostřelce. Když byla zmasakrována většina baterie, pokusili se někteří ze zbylých mužů utéci, ale dobře mířené střely z našich pušek a revolverů se s nimi rychle vypořádaly.

Těch několik, kteří se vzdali, jsme postříleli. Nemohli jsme se obtěžovat nějakými zajatci. Zajatce střílely obě strany. Kdo s tím začal, už dávno nikdo neví.

Poprvé jsem toho byl svědkem v roce 1941, kdy jsem sám padl do zajetí. Několik mil za frontou jsem na vlastní oči viděl, jak se vojáci z NKVD zbavili spousty německých důstojníků a esesáků. Později jsem měl několikrát příležitost vidět něco podobného na naší straně.

Ke střílení zajatců vedlo mnoho důvodů. Když jsme například bojovali v nepřátelské linii, nemohli jsme s sebou tahat zajatce. Horší bylo, když jsme našli umučené kamarády. Potom jsme se zuřivě mstili. Viděl jsem zástupy zajatců kosených kulomety, a to už nemluvím o těch nesčetných případech, kdy byli zajatci zastřeleni „při pokusu o útěk“.

Bojová skupina zůstala na svých pozicích, aby ji mohl dohnat zbytek pluku. Okamžitě jsme se zakopali do sněhu. Porta nám svým nezaměnitelným způsobem vyprávěl o tom, co bude jíst, až se z téhle bitvy dostane:

„Nejdřív ukradnu pár brambor a náklad'ák vepřovýho nějakýmu idiotovi, kterej si ho schovává ve sklepe. Tam mě dovede můj skvělej instinkt. No, a z těchhle božskejch ingrediencí si pak udělám bramborovou kaši s vepřovou pečení.“

„Dáváš do té kaše tuk nebo tam sekáš petržel?“ chtěl vědět Drobeček.

„Nejlepší je máslo. Zelenina je dobrá, ale s mastným to rychlejš slehne. Chci říct, že se můžeš rychle nažrat, vysrat to a začít zase od začátku.“

„To mě nikdy nenapadlo,“ řekl Drobeček úplně vážně. „Díky za tip!“

„Proboha, jídlo!“ zaskučel Legionář. „Kéž bysme měli něco, čím bysme se mohli nacpat k prasknutí.“

„No, nemáme moc času na řeči o žrádle. Musíme vážně přemýšlet o tom, co je tady naším úkolem,“ pokračoval Porta. „Tahle válka není žádněj piknik. Musíme hladovět a zároveň se každou chvíli posrat strachy. Takovýhle války by měl brzy plný zuby každej. To mi připomnělo tu překážkovou dráhu při výcviku, kdy se střídáš v bodání do krku každýho pitomce, kterej neběží dost rychle. Tohle navrhli proto, aby ti dali jasně najevo, že válka není žádná prdel. Kdyby to k sakru prdel byla, tak by o ní nemluvili v Bibli.“

„Bože na nebesích, stůj při nás,“ řekl Drobeček a vykoul ven na Rusy. „Kdybysme tak měli takovou hůl, co měl ten izraelskej polní maršál při přechodu Rudýho moře. Mít tak tuhle hračku, to by pak Stalin valil oči!“

„To vopravdu tenkrát přešel s celou divizí?“ zeptal se Pluto nevěřicně.

„Jo, přešel,“ odpověděl Porta, „a když se za ním ten egyptskej Stalin pustil, starej polní maršál máchl svou holí a všechny ty faraónovy koněma tažený T34 skončily na dně Rudýho moře.“

„Bože, jak by Ivanovi spadla brada, kdyby měl Porta u moře takovou hůlku!“

„Až příště uvidíš moře, bude to Atlantik,“ smál se Dědek, „a s rychlostí, jakou postupujeme, to nebude trvat dlouho.“

„Mrkněte se ven,“ zařval Möller a popadl svou karabinu.

Porta vyslal dávku z kulometu na skupinu Rusů, kteří se schovávali kousek od našich pozic, a právě se pokoušeli dostat se zpátky ke svým. Ale to už se nestalo. Byli doslova rozstříleni na kusy Portovou přesnou palbou.

Okamžitě přiběhl nadporučík Weber a nadával nám jak špaček. Začal poučovat Dědka, který byl velitelem druhé čety.

„Co si o sobě myslíš, rotmistře? Proč jsi svým mužům nerozkázal, aby přestali střílet? Ivan je všude kolem a jenom čeká na záminku k tomu, aby nás mohl převálcovat. Jak si to mohl jako zkušený poddůstojník dovolit, když máš jasný rozkaz za žádných okolností nestřílet? Jestli se to stane ještě jednou, přijdeš o frčky, rotmistře. A aby bylo jasno, až se z toho dostaneme, tak si to ještě vyříkáme.“

„Ano, pane nadporučíku,“ zněla Dědkova úsečná od pověd’.

Porta a Pluto se neubránili smíchu. Weber se prudce otočil.

„Kdo se to opovažuje se smát mně – německému důstojníkovi?!“ řval hystericky.

„Ivan!“ ozvalo se z temné noci.

„Ten, kdo to řekl, okamžitě vystoupí z řady! Nikdo si se mnou nebude hrát,“ ječel vytočený nadporučík Weber.

Důstojník dělostřelectva, poručík Bender, k Weberovi klidně přistoupil a přerušil ho:.

„Podle rozkazu máme zachovávat naprosté ticho.“

Weber se otočil a zíral na podsaditého důstojníka dělostřelectva.

„Ty mě budeš učit, jak interpretovat rozkazy, poručíku?“

„Tady jsme zvyklý, že si důstojníci obvykle vykaží,“ řekl Bender klidně.

„Tak na to se podíváme, pane! V německé armádě je pořád spousta slušných důstojníků, kteří chtějí zachovat vojenskou disciplínu a úctu k vyšším hodnostem.“

„Tak ať na to zapomenou do doby, než se dostaneme z této bitvy,“ řekl s úsměvem Bender.

Z temnoty zazněl hlasitě a jasně Portův hlas:

„Diskuse v důstojnický jídelně poblíž Čerkassy. Dočasnej piknik-bar nacistický armády. Heil! Polib mi holou.“

Webera málem ranila mrtvice. Zase začal řvát cosi o vojenském soudu, který na nás všechny čeká, až se z toho dostaneme.

Porta se mu z temnoty vysmíval.

„Ach, ty má dobroto, chlapi s prvotřídníma školama věří na zázraky. Slyšeli jste to? „Až se z toho dostaneme!“

„Co takhle maličkej bleskovej souboj na nože, pane Oberleutnant,“ řehtal se Drobeček, který ležel ve stejné díře jako Porta a Legionář. „My z vás ty manželský vyhlídky vykucháme!“

Weber přišel o poslední zbytky rozumu.

„To je vzpoura! Vzpoura, ty hajzle! Hrozíš mi smrtí!“ Mával ve vzduchu revolverem a měl problémy s dýcháním. „Tahle jednotka není hodna uniformy německého Vůdce! Dohlédnu na to, že se to dostane přímo k Adolfu Hitlerovi, našemu božskému německému Vůdci.“

Ted’ se začala hlasitě smát celá pátá rota a Porta řval:

„My ty Adolfovy hadry hned teď s radostí shodíme, ale jsou trošičku ošoupaný!“

„A polovina z nich stejně není od Adolfa, ale od Ivana,“ chechtal se Drobeček.

„Vy jste mi svědkem,“ řval Oberleutnant Weber na poručíka Bendera.

„Čeho?“ zeptal se nechápavě Bender.

„Slyšels jste, co řekl tenhle muž, slyšels jste hrozby a nadávky, které ten prašivec adresoval národněsocialistickému německému důstojníkovi.“

„Nevím, o čem to mluvíte, pane Oberleutnante. Musíte být v šoku ze všeho toho bombardování. Kapitán von Barring by byl velice překvapen, kdyby slyšel vaše hodnocení, a to nemluví o panu Oberstleutnantovi Hinkovi. Ten vždy hodnotil pátou rotu jako nejlepší ze všech osmi rot celého pluku.“

Bender si ledabyly přehodil pušku přes rameno a nechal zuřícího a klícího Webera o samotě.

Postup k Počapincy v několika příštích dnech byl skutečně zlým snem. Každou chvíli se někdo z mužů vrhl na zem a odmítal jít dál. Vyčerpaní vojáci pokračovali v cestě jenom díky ranám pažbami pušek a zuřivým kopancům.

Ruské jednotky, na které jsme narazili, se bily jako šílené. Bojovaly tak, jak jsme je ještě nikdy neviděli, zuřivě a odvážně. I ty nejmenší izolované skupiny bojovaly do posledního muže. V noci Rusové podnikali osamocené útoky a díky tomu jsme neustále přicházeli o naše hlídky. Od zajatců jsme se dozvěděli, že stojíme proti 32. divizi pěchoty z Vladivostoku, posílené o jednotky z 8. sovětské pěchotní divize a dvě tankové brigády.

Dostali jsme sice proti těmhle dvěma elitním jednotkám podporu od naší 72. divize pěchoty, ale celou dobu jsme cítili, že nás Rusové co chvíli vezmou do kleští.

Dva poddůstojníci ze třetí roty padli do zajetí. Druhý den jsme slyšeli jejich výkřiky. Naskočila nám husí kůže. S prodlouženou a dutou ozvěnou se jejich zoufalý křik nesl přes sněhovou pláň.

Když Rusové na druhé straně vztyčili dva kříže a na nich ty dva naše ukřižovali, nemohli jsme uvěřit svým očím. Každý z nich měl na hlavě věnec z ostnatého drátu jako trnovou korunu. Když omdlévali, píchali je Rusové bajonetem do nohou tak dlouho, dokud nezačali zase křičet.

Když už jsme nemohli jejich křik vydržet, vyplazili se Porta s Legionářem z naší díry a oba ukřižované zastřelili.

Když Rusové zjistili, co se stalo, řvali vztekem a zasypali nás minometnými střelami. Stálo nás to osm životů.

U Počapincy se našim nepřátelům podařilo zajmout celou skupinu ze sedmé roty. Zajatci během léčby, kterou jim naši kolegové předepsali, řvali jako šílení. Ruský komisař na nás svým megafonem křičel: „Vojáci 27. tankového pluku, teď vám ukážeme, co děláme s lidmi, kteří dobrovolně nesloží zbraně a nepřidají se k naší sovětské armádě dělníků a rolníků.“

Poté k nám dolehl neartikulovaný řev lidské bytosti trpící obrovskou bolestí. Pak pomalu odumíral.

Komisař pokračoval:

„Slyšeli jste? Nekřičel Gefreiter Holger pěkně? Teď budete mít příležitost slyšet stejně pěkně křičet Gefreitera Paula Bunckeho – budeme mu odřezávat pár přebytečných ozdob jeho těla. Poslouchejte, vojáci 27. pluku!“

Znovu zazněly strašlivé výkřiky a pak bylo slyšet přidušené sténání. Tentokrát trvalo celou čtvrt hodinu.

„Co jim jen proboha můžou dělat?“ šeptal Dědek se slzami v očích.

„Jen počkej, ty komunistická svině,“ zasyčel Drobeček. „Taky si zařveš. Brzy poznáte, vy prašiví bastardi, že Drobeček z Brém je na návštěvě v té vaší hnusné zemi!“

A komisařův hlas se ozval znovu. Musel se smát, když křičel:

„Byl to tvrdý chlap, tenhle Paul Buncke, ale ani on nevydržel mlácení prázdným zásobníkem do kolen. Ale vydržte, o další zábavu je postaráno! Uvidíme, jestli Feldwebel Kurt Meincke je taky tak tvrdý chlap, když je velitelem skupiny a vysloužil si řadu metálů a Železný kříž první třídy. Určitě to je jeden z nejlepších Hitlerových vojáků. Napadlo nás, že bysme mu mohli vyříznout pupek, ale nejdřív mu upravíme chodidla štípačkami na ostnatý drát. Poslouchejte, vojáci!“

Znovu se ozval neartikulovaný řev, ale tentokrát to nebylo tak dlouhé podle Plutových stopek to trvalo jen osm minut.

Porta byl bílý jako list papíru. „Jdu tam. Kdo jde se mnou?“

Chtěla s ním jít celá pátá rota, ale on zakroutil hlavou, a beze slova ukázal na pětadvacet mužů, které je ochoten vzít s sebou. Byli mezi nimi všichni z naší skupiny a větší část druhé roty, samí zkušené vojáci, ostřílení v mnoha hlídkách a osobních soubojích.

Horečně jsme se připravili. Popadli jsme pár T a S min a udělali z nich d'ábelské výbušniny. Navíc jsme měli Portův plamenomet a k tomu další tři.

Když si Porta připravoval svůj plamenomet, ledově řekl:

„Zapamatujte si, že pár důstojníků a toho komisaře potřebujeme živý. Nesmíte jim zkřivit vlas na hlavě. Zbytek té bandy zmasakrujeme.“

Nadporučík otevřel pusku, aby něco řekl, ale pohled na naši zabijáckou partu ho od toho odradil. Byl bílý jako stěna a třásl se jako suk.

Naše cesta vedla přes mírumilovně vyhlížející lesík za ruskými pozicemi. Plazili jsme se keři a podrostem. Drobeček a Legionář se drželi poblíž Porty. Dědek nepromluvil slova. Jeho tvář zkameněla. Nemysleli jsme na nic jiného než na odplatu. Nikdo z nás nemyslel střízlivě. Byli jsme lidmi, kteří degenerovali na úroveň zvířat prehistorických dob větřících kořist.

„Rychle, kryjte se,“ rozkázal náhle Porta.

Vmáčkli jsme se do sněhu jako Porta, který ležel nehybně za stromem s dalekohledem přitisknutým k očím.

Necelých dvě stě metrů od nás seděli na padlém kmeni dva sovětsí vojáci. Podle pušek opřených o strom to byla hlídka.

Porta a Drobeček se plazili k oběma nic netušícím mužům z boku.

Bez dechu jsme sledovali, jak se pomalu přibližují ke své kořisti. Jeden z Rusů náhle vstal a zíral do temnoty lesa.

Porta a Drobeček nehluchně splynuli se sněhem. Legio-nář stiskl svou ostřelovačku ještě pevněji a zkoumal situa-ci přes její hledí. Oba Rusové by byli zastřeleni v okamžiku, kdy by nás spatřili. K naší úlevě ten první zase pušku položil, vytáhl z kapsy kus chleba a začal ho žvýkat.

Druhý si nacpal dýmku a cosi říkal. Oba se tiše a spo-kojeně zasmáli.

Porta a Drobeček se plazili blíž a blíž. Mohutným skokem se vrhli na Rusy. Ten s dýmkou padl vpřed s hlavou rozpůlenou Drobečkovou polní lopatkou. Tomu druhému Porta prořízl hrdlo, zatímco ho Drobeček držel ve svém medvědí sevření.

Pak mrtvoly lhostejně odhodili stranou. Jedna z nich stále svírala nedojedený chleba.

Drobeček sebral ze země dýmku a strčil si ji do kapsy svého maskovacího pláště.

Dědek zkontroloval naši pozici na mapě kompasem.

„Musíme jít víc na jih, jinak se dostaneme příliš dale-ko za frontovou linii.“

Porta pospíchal. Když na nás netrpělivě mával, pla-menomet se mu houpal na zádech.

„Nezapomeňte, že pár jejich velitelů musíme dostat živých,“ křenil se a hladil svůj útočný nůž.

„Alláh je dobrý,“ zašeptal Legionář.

„Dnes v noci opustí s pomocí mého nože tohle slzavý údolí nejeden voják. Až půjdu já, dostanu v Alláhově za-hradě čestné místo!“ S láskou si vložil nůž mezi zuby.

Ticho bylo náhle přerušeno několika vzdálenými vý-buchy. K nebi vylétlo několik ohnivých sloupů.

Vypada-lo to jako prudce vytažená hořící roleta.

Překvapení a polekaní jsme se vrhli k zemi. Další čty-ři exploze, potom ticho.

„Kat’uše,“ zašeptal Dědek, „a musejí být docela blízko.“

Tiše a potichu jsme se plazili dál. Skrz mezeru mezi stromy jsme zahlédli baterii obávaných ruských třiceti-centimetrových raketometů M13, přezdívaných Kat’uše. Naše skupina se beze slova rozdělila. Asi dvě stě metrů od nás stály čtyři náklad’áky Otto bez posádky. Bauer k nim rychle doběhl a umístil na každ-ý z motorů protitankový granát, který po odjištění vy-hodí náklad’áky do povětří.

„Musí si tady bejt sakra jistý, když nechají ty náklad’á-ky bez dozoru,“ řekl Stege.

„Ticho,“ zasyčel Dědek.

Ruští dělostřelci měli plné ruce práce ládováním všech dvanácti laufů všech raketometů. Trvalo nejmíň čtvrt ho-diny, než byl takový raketomet znovu nabitý – i když ho obsluhovala zkušená posádka.

Dědek rozdělil jednotlivé raketometry mezi malé sku-pinky našich mužů. Pro všechny čtyři skupiny bylo veli-ce důležité, aby zaútočily najednou a dostaly se ke svým cílům ve stejném okamžiku..

Když jsme se už už chystali vyrazit, zablesklo z jed-noho bunkru mezi stromy světlo. Dveře se otevřely, byl slyšet nějaký hlas vydávající rozkazy. Pak se dveře zase zavřely.

„Porta a Drobeček se postarají o bunkr,“ rozkazoval Dědek. „Ale žádnou střelbu, nebo se prozradíme.“

Vytáhli jsme nože a polní lopatky a vyrazili jsme jako jeden muž. Jenom jedna z posádek raketometů měla čas se bránit.

Celá akce trvala jen několik minut a nepadl při ní jediný výstřel. Rusové zůstali ležet v krvi potřísněném sněhu.

Po tom krátkém, ale zuřivém souboji jsme si na chvíli celí zpocený sedli. Möller, viditelně otřesený, se houpal a šeptal nějakou modlitbu.

Porta se na něj zadíval a zeptal se:

„Co si to mumláš, bratře?“

Möller se lekl a nervózně se rozhlédl. Po chvíli vy-koktal: „Modlím se k Tomu, kdo vede naše kroky.“

„Hm, to určitě pomůže. Proč ho nepožádáš, aby zasta-vil válku?“

„Přestaň se rouhat k jedinému dobru, které v tomto světě zůstává,“ řekl fanatický Möller. Z jeho očí bylo snadné vyčíst nenávisť, kterou k Portovi cítil.

„A když nepřestanu, co se stane?“ řekl Porta s jemnou hrozbou v hlase.

„Jseš si zatraceně jistě sám sebou,“ vztekal se Möller, „ale nebudeš mít štěstí navěky, a když se budeš rou-hat k Bohu, tak budeš mít co dělat se mnou.“

Porta se nadzvedl a Möllerovi pohrozil:

„Poslouchej, ty nebeskej, dej si bacha, abysme během tohohle pikniku neměli jedno extra zranění.“

Dědek je přerušil svým chladným způsobem, který nás vždycky přivedl ke smyslu.

„Porto, nech Möllera na pokoji. Nic špatného ti ne-udělal.“

Porta bohorovně přikývl a plivl Möllerovi pod nohy.

„O. K., nebeskej, to, co říká Dědek, je pravda. Ve vlast-ním zájmu se ale už k Josefovi Portovi nepřibližuj, a svý-mu Bohovi řekni, aby se taky držel zpátky.“

Těsně předtím, než jsme se dostali k ruským po-zicím, jsme našli mrtvolu našeho poddůstojníka. Měl obě ruce uříznuté, oči vypíchané a z konečnicku mu trčel ostnatý drát.

„Zasraný hajzlové!“ neudržel se Legionář. „Jsou -ještě horší než Rífové, a to už je co říct. Pust’te mě na ty zkurvence!“

Když jsme si pomysleli, že bychom mohli Ivanovi padnout do rukou a dali mu šanci si s námi pohrát, šel nám mráz po zádech.

Leželi jsme na zemi a čekali na Portu a Legionáře, kteří se odplazili vpřed, aby našli nejvhodnější místo k útoku.

Vrátili se za půl hodiny. Udělali dobrou práci. Porta tvrdil, že zabrat jejich pozice bude hračka.

S cigaretou visící v koutku úst nám vysvětloval svůj plán útoku. Do sněhu udělal náskres celé oblasti a ukázal nám, na kterých místech jsou rozestavěny stráže.

„Tady vlevo, hned jak vlezete do zákopu, je bunkr s jednou rotou nebo něco podobného. Uvnitř jsou nej-míň čtyři důstojníci. Zkusme je dostat živý. O několik set metrů dál se zákop prudce zatáčí, a v tom místě je te-lefonní bunkr. Moc bych se divil, kdyby v něm neseděl ten komisař.“

„Bylo by hezký, kdybys to věděl jistě,“ přerušil ho Dědek.

Porta úplně zapomněl na to, že má být potichu, a za-řval:

„No ty seš chytřej. To sem tam měl jít, zaklepat na dveře a zeptat se: !Promiňte, pane Ruse, jste to vy ten komisař? Jestli ano, tak my vás přijdeme zajmout!“

„Zavři hubu, Porto, nemyslel jsem to doslova.“

Za několik minut jsme vyrazili. Všichni jsme měli na hlavě kožešinové čepice, které jsme ukradli mrtvým po-sádkám raketometů.

Ticho protrhl přídušený smrtelný chropot jednoho z hlídkujících Rusů, kterého Drobeček zaškrtil tenkým drátem..

A pak to vypuklo. Několik metrů před námi vyšlehla dávka z automatu a tři z našich mužů padli na místě mrtvi.

Dědek hodil na míhající se stíny minu a vzduchem proletěly ruční granáty. Mezi výbuchy jsme zaslechli překvapené Rusy vykřikovat: „Germanski, Germanski!“

Porta se s úsměvem rozběhl zákopem a pátil na temné stíny pobíhající zcela zmateně kolem. Vmžiku ho násle-doval Dědek a Legionář se štekajícími lehkými kulomety.

Rozkopl jsem s Dědkem dveře bunkru. Několik Rusů seskočilo z postelí, ale než pochopili, co se děje, zkosila je střelba z našich automatů.

Hned nato se zákopem směrem k nám hnál mohutný ruský důstojník s vlajícím pláštěm. Skočili jsme na něj, jeho čepice s roubeným zeleným křížem padla do sněhu.

Vrazil jsem mu nůž do slabin a prudce jsem trhnul naho-ru. Vyvalila se z něho krev.

Dědek běžel rychle za Portou a ostatními. Ti mezitím již byli s tou děsivou likvidací hotovi.

V boji jsem někde ztratil svůj automat a hnal jsem se dál s polní lopatkou v jedné a svým 7.65 revolverem ve druhé ruce. Úder ležícímu vojákovi, který se pokoušel vstát. Výstřel z pistole. A tak dál, a tak dál. Nohy se po-hybovaly automaticky. Náhle bylo po všem.

Do bunkru jsme naházeli miny jako poslední sbohem. Vybuchly jako tenká vrstva země při erupci vulkánu. Dědek vystřelil červenou a zelenou světlici jako signál našim, že se vracíme.

Strkali jsme před sebou pět zajatců a zanedlouho jsme se dostali zpátky na místo, odkud jsme vyrazili. Nadporučík Weber nám sebevědomě rozkázal, aby-chom zajatce poslali velení pluku, kde by od nich mohli získat nějaké důležité informace.

Porta se mu vysmál do tváře:

„Ne, pane Oberleutnant, tihle Rusové zůstanou tady. Jsou naším osobním vlastnictvím. Ale informací budete mít, pane veliteli, kolik budete chtít.“

Weber začal vykřikovat cosi o vzpouře a zvláštním vojenském soudu, ale nikdo si ho nevšímal. Zajatci pro nás měli velkou cenu.

Porta popadl toho nejbližšího, vrazil mu palce do nos-ních dírek a rychlým pohybem mu roztrhl nos. Zajatec zaúpěl.

Pak ho Porta popadl za vlasy, přitáhl si ho k uchu a zařval:

„Kdo rozkázal uspořádat to malý představení, který jsme viděli dneska odpoledne?“

Zajatec, kapitán se zlatými odznaky komisaře na ra-menou, zoufale kopal nohama, aby se dostal z Portova ďábelského sevření.

„Odpověz, ty sráči! Kdo ukřižoval naše kamarády? A co jste udělali s ostatními?“

Sprostě zaklel, pustil vyděšeného muže a mrštil jím o podlahu. Drobeček do něho vztekle kopnul.

„Přiveďte dalšího,“ zařval Porta.

Drobeček a Legionář předstrčili majora, Porta ukázal na hekajícího komisaře ležícího na zemi, a řekl:

„Podívej se na něj, ty prase, a pospěš si s odpovědí, než ti vypíchnu oči.“

Zajatec uskočil zpět a začal ječet.

„Ne, ne, všechno vám řeknu!“

Porta se zlomyslně zasmál.

„Hm, ty víš, jak na to, brachu! Myslel jsem si, že tohle umí jenom naši esesáci. Kdo ukřižoval naše kámoše?“

„První rota, rotmistr Branikov.“

„No ten má štěstí, protože je mrtvej. Kdo k tomu vy-dal rozkaz? Ale tentokrát žádnýho mrtvého, ty slizáku!“

„Ko... komisař Topolznica.“

„Kdo to je, ty hajzle?“

Major beze slova ukázal na jednoho ze zajatců, který stál spolu s ostatními pod dozorem Legionáře.

Porta pomalu přešel k onomu muži a na okamžik se něj zadíval. Byl to drobný chlapík tisknoucí se ke stěně bunkru.

Porta mu plivl do tváře a srazil mu čepici se zeleným křížem.

„Tak to seš ty, co si rád hraje na Satana? Stáhnu tě za- živa ty hovado, ale nejdřív budeš mluvit, bastarde!“

„Jsem nevinný,“ zařval komisař dokonalou němčinou.

„Jistě,“ zasmál se Porta, „ale tady se nebavíme o vraž-dách v Düsseldorfu.“

Otočil se na patách a vrátil se k bledému majorovi stojícímu uprostřed bunkru, přesně tam, kde ho Porta zanechal.

„Tak honem, mluv, nebo tě zastřelíme, ty sovětský hovno. Kdo spoutal naše kamarády ostnatým drátem a kdo jim usekl nohy? Měl bys radší mluvit, kámo, nebo ti snad máme utrhnout uši?“

„Nevím, na co se ptáte, pane Obergefreitere.“

„Je legrační, jak jste, vy kurvy, najednou slušní. Musí to bejt poprvý, cos oslovil ubohýho Obergefreitera správ-ně. Máme ti trochu pomoci?“

Praštil majora pažbou do tváře a zlomil mu nos. Drobeček rychle přikvačil, ďábelsky koulel očima a šeptal:

„Přenech ho mně. Pamatuju si všech těch pětačtyřicet triků, který na pruhovaný zkoušeli ve Fagenu. Sakra, Porto, nech toho sovětskýho esesáka mně. Přisahám, že se do minuty ke všemu přizná.“

„Slyšíš, ty kňourající chudinko?“ křenil se Porta. „Drobeček si s tebou chce pohrát. Tak co náš kamarád? Kdo ho omotal ostnatým drátem? Kdo mu usekl nohy? Mluv, ty skunk!“

Sotva postřehnutelně kývnul na Drobečka. Ten se s ra-dostným výkřikem na majora vrhnul, popadl ho za opa-skem, zatočil s ním jako s loutkou nad hlavou a pak ho mrštil na protější stěnu bunkru.

Vzápětí na něj Drobeček skočil jako tygr. Zaslechli jsme jemné praskání, jako když se lámou suché větvičky.

Major zařval tak děsivě, že nám vstaly vlasy hrůzou na hlavě.

Dědek zaúpěl:

„Ne, ne, já jdu ven. Je mi jedno, co udělali. Na tohle se nemůžu dívat.“

Vyšel ven spolu s několika dalšími, mezi kterými byl nadporučík Weber, bílý jako stěna.

Drobeček dělal svou práci důkladně a efektivně. Po mnoho let shromažďovaná nenávist se teď vylévala na učedníkovi systému, který si s tím hnědým příliš ne-zadal.

Možná jsme při tom cítili určité zadostiučinění a při-pomínali jsme si, že se major osobně účastnil zvěstev, která se teď dějí jemu.

Když Porta Drobečka zadržel, byl major k nepoznání. Jeho uniforma byla na cáry. Vypadal, jako by si s ním pohrála obrovská gorila.

Když ho jeden ze zajatců uviděl, omdlel.

Legionář ho nakopl. Moc to nepomohlo, ten muž byl polomrtvý strachy.

Nyní major promluvil. Slova se přerývaně ozývala z jeho rozmlácených a bezzubých úst. Za iniciátora mu-čení označil zajatce, který právě omdlel. Byl to on, kdo rozkázal spoutat zajatce ostnatým drátem.

Když se muž dovlekl doprostřed místnosti, Legionář se ho zeptal:

„Jak se jmenuješ?“

„Bruno Tsarstein, kapitán Rudé armády.“

„To zní nějak německy!“ řekl Legionář zamyšleně. Žádná odpověď.

„Jseš Němec, ty šibeničníku?“

Ticho, napjaté ticho.

„Tak sakra,“ zařval Drobeček, „ty neslyšíš, na co se tě pouštní krysa ptá? Chceš, aby z tebe Drobeček udělal marmeládu?“

„Ne, já jsem sovětský občan.“

„No to je dobrý, ale těmhle chlapům tady taková od-pověď nestačí,“ křenil se Legionář. „Já mám francouz-ský občanství, ale německý taky. Stal jsem se Francou-zem, protože jsem věděl, jak zabíjet nepřátele Francie, a ty ses stal sovětským občanem, protože jsi věděl, jak zabíjet nepřátele sovětů.“

Jemně zasunul ruku do náprs-ní kapsy bledého kapitána a vytrhl z ní jeho dokumenty. Hodil je Portovi, který jimi listoval, aniž by rozuměl je-dinému slovu.

Ruský major byl samá ochota – hned nabízel, že je pře-loží do němčiny. Ukázalo se, že kapitán Bruno Tsarstein se narodil v Německu 7. dubna roku 1901 a v Sovětském svazu žil od roku 1931. Prošel předepsanými politickými školami pro komisaře a dostal hodnost komisaře praporu u 32. sibiřské divize pěchoty.

„Ha, ha, ty kurvo,“ zakřenil se znovu Legionář. „Jsem nucen tě velice přísně potrestat na základě paragrafu 986, odstavec 2, trestního práva. Podle něj je potrestán každý, kdo opustí zemi a přijme občanství cizí země, aniž by informoval národně socialistického právního zá-stupce velitele armády. A to jsi neudělal, nebo snad jo, ty prevíte?“

„To je správná připomínka,“ přidal se Porta. „Máš právo vynést nad ním rozsudek, pouštní tuláku.

Udělej to, co považuješ za správný.“

„Řekni mi,“ řekl sladce Legionář. „Víš, co mi udělali, když jsem se vrátil z Legion Etrangere? Hádej, soudru-hu komisaři. Mlátili mě ocelovým řetězem přes ledviny. Už jsi někdy chcal krev?“

Porta Legionáře přerušil, aby zařval německo-ruské-mu komisaři do ucha:

„Odpověz, proboha, nebo ty vyřežeme oči a donutíme tě je sežrat.“

Drobeček pobídl Tsarsteina svým bajonetem. Ten uskočil vpřed, ale Bauerova pažba ho poslala zpátky.

„Odpověz, pse. Copak jsi neslyšel, co ten gentleman říkal?“ hrozil mu Porta. „Ptám se znovu. Chcals někdy krev?“

„Ne, ne,“ zašeptal komisař chraplavě a hypnotizovaně zíral na Legionáře, který na něj na oplátku pohlížel té-měř otcovským pohledem.

„Chceš to zkusit?“

„Ne, pane vojáku.“

„No, já to taky nechtěl, brácho. Ale tví kolegové ve Fagenu mě donutili. Slyšels někdy o Fagenu?“

„Ne, pane vojáku.“

„Myslíš, že o něm někdy uslyšíš?“

„Odpověz, ty usmrkanče,“ zařval Porta.

Tsarstein ztěžka polkl. Každické slovo ho pánilo na jazyku.

„Ne, myslím, že ne.“

„Já taky ne. Za každý čtvrtrok, který jsem strávil v Le-gion Etrangere, mi dali ránu řetězem. Mohli si taky vybrat jednu za každý měsíc, týden, nebo taky den. Ale to bych pak byl mrtvej a pomysli na to, jaká by to byla smůla se nepotkat. Unterscharführer Willy Weinbrand považoval za velkou legraci mě sledovat, jak lížu ze země jeho flu-sance. Zkusil jsi to někdy, komisaři? Ne? Ale zkusil jsi li-di ukřižovat. Nemyslíš, že to bolí, být ukřižován?“

Tsarstein se zoufale přimáčkl ke zdi, jako by se snažil uniknout Legionářovu fanatickému pohledu.

„Neodpovídáš. Tak zkusils to?“

„Ne, pane vojáku.“

Drobeček plivl na podlahu.

„Vylízej to.“

Bruno Tsarsteinovi se zatočila hlava. Vypadalo to, že každou chvíli omdlí. Hypnotizovaně zíral na slizký flek na podlaze bunkru. Všichni jsme to už museli dělat. Vě-děli jsme, co se teď honí Tsarsteinovi hlavou. Drobeček ho popadl a hodil ho na podlahu.

„Sežer to, zabíjáckej soudruhu komisaři.“

Legionář mu vrazil bajonet do týla.

„Hledej a najdeš,“ řekl zastřeně. „Alláh je veliký. Inshallah!“

Tsarstein začal zvracet. Zdálo se, že se mu žaludek obrací naruby.

„No potěš pánbůh,“ řekl tiše Legionář. „Tohle se ve Fagenu přísně trestalo!“

Nakopl ho do boku a chlap z NKVD se skulil na podlahu.

Legionář se k němu důvěrně naklonil:

„Tví SS kolegové mě na latríně vykastrovali kuchyň-ským nožem. Už jsi někdy něco podobný ho viděl?“

„Ne, pane vojáku.“

„Proboha, jaký ty jsi nevinátko!“ Legionářův hlas se zařezával do uší. Na ten hlas nikdy nezapomenu.

„Kolik si jich vykastroval ve svých koncentracích?“

„Žádný Němce, pane vojáku. Jenom antisociální živly.“

Zavládlo hrozné, téměř pekelné ticho. Díky němu se mohl komisař odplazit mezi své spoluzajatce, ale jeho druzi se od něho odtahovali.

„Takže jenom antisociální živly,“ řekl Legionář, jako by přemýšlel nahlas. Převaloval slova „antisociální“ na jazyku. Pak zuřivě zaječel:

„Vstaň, ty zkurvysynu, nebo tě stáhnou zaživa!“

Nakopl komisaře, který se snažil krýt rukama.

„Ty říkáš antisociální, ty zkurvenej sráči. My jsme ta-dy všichni antisociální, v hantýrce našich SS kolegů. Myslíš, že ti to dává právo dělat z nás podlidi? Stáhněte mu kalhoty!“ řval.

Drobeček a Pluto z komisaře, který řval ochraptěle ja-ko vyděšené zvíře, doslova strhali šaty.

Legionář rozevřel svůj nůž a zkusil palcem jeho ostří. V tom okamžiku místností zahřměl úsečný rozkaz.

„Četo, pozor!“

Vyskočili jsme a poslechli rozkaz.

Ve dveřích stál kapitán von Barring, kapitán dělostře-lectva a Dědek. Von Barring si pomalu oprašoval sněh ze své uniformy a vkročil do místnosti.

Lhostejně pohlédl na zajatce a na polonahého komisaře, který se plazil do úkrytu.

„Nechce toho, hoši,“ obrátil se von Barring k nám. „Zajatce je třeba poslat velení pluku. Copak jste na to zapomněli?“

Porta začal s vysvětlováním, ale von Barring ho zarazil.

„Jasně, Porto. Víím, co chceš říct.“ Ukázal na zajatce.

„O tyhle chlapy bude postaráno, na to se můžete spolehnout, ale my tady nejsme žádný kati. To si zapamatujte a nepřejte si mě, jestli vás při tom ještě jednou přistihnu. Tentokrát to přehlídnu.“

„Takže je nemůžeme potrestat?“ nedal se Porta.

„Ne, nechte to na velitelství.“ Von Barring kývl na Dědka, který dovnitř zavolal pár mužů ze 67. roty.

„Eskortujte zajatce do zázemí,“ rozkázal von Barring jejich desátníkovi. „Svým životem ručíte za jejich bezpečnost.“

Když procházeli kolem, Drobeček komisařovi vrazil bajonet do stehna.

Postižený zařval bolestí.

„Co to je?“ zařval von Barring hrozivě.

„Jeden ze zajatců stoupl na hřebík,“ řekl Porta bezelstně.

Von Barring s důstojníkem dělostřelectva beze slova opustili bunkr.

„No do prdele,“ zaklel Legionář, „zrovna, když to začalo bejt zajímavý. Proč von Barring vždycky musí zka-zit každou legraci?“

„S ním je to nerovný zápas,“ řekl Porta a zamračil se na Dědka. „To je tvoje práce, co? Tys to řekl von Barrin-govi, že jo?“

„Jo, řekl,“ odpověděl Dědek stroze. „Udělal byste to samý, kdybyste neztratili rozum.“

„Příští komisař, který se mi dostane do rukou, dostane okamžitě kulku do hlavy,“ oznámil nám Drobeček, po-těžkáváje svou pistolí.

„Možná, že si s těma prašivýma psama budeme moct pohrát, až si s nima pokecá Hinka,“ řekl Legionář s na-dějí v hlase...

Bojová skupina si s velkými obtížemi prorážela cestu neschůdným terénem. Vlekli jsme se sněhem, hekali jsme, klopýtali a nadávali. Sníh nás stahoval dolů jako močál.

Zanedlouho se slabší povahy začaly vrhat na zem, brečet a odmítaly jít dál. Mlátili jsme je pažbami pušek, dokud znovu nevstali a neklopýtali dál. V nekonečné bí-lé zasněžené krajině jsme připomínali skupinku nepatr-ných černých mravenců.

Museli jsme bojovat o každý kolchoz, o každou vesni-ci. Když už jsme si mysleli, že jsme všechny nepřátele pobili, vrhli se na nás znovu jako hladoví vlci.

Pátá rota vlezla do jednoho kolchozu jihovýchodně od Džuršency. Byli jsme k smrti unavení. Svlékli jsme si pláště, shodili výzbroj a padli na slamníky. Náhle zazně-ly výstřely. Byla to zuřivá palba ruských automatů. Za-slechli jsme volání a výkřiky.

„Ivan, Ivan, poplach, poplach!“ varovaly nás hlídky. Vyskočili jsme a kryli se. Začali jsme pálit na sibiřské vojáky, kteří se na nás řítily ze všech stran.

„Ven!“ zařval Dědek a popadl svůj samopal a pár graná-tů. Vyběhl ven bez čepice a pláště.

Během několika vteřin jsme vyklopýtali ven do tem-noty.

Pluto, který si právě vybíral vši, vyběhl jenom v kal-hotách a botách. Oběhl se samopalem budovu a srazil se se třemi Rusy. Přisáli se k němu jako klíš-ata a pokouše-li se do něj vrazit své nože. Řval jako býk, kopal, kousal a současně pálil ze svého samopalu. Jeden z Rusů padl na zem a jel po dvoře po břiše jako na sánkách. Druhý dva popadl za krky a mrštil jimi na stranu. Jednomu z nich rozpáral hrud' samopalem a druhý padl k zemi s nožem v prsou.

Porta a Legionář se ohánějí svými samopaly jako kyji, zuří a nadávají.

„Tady seš, ty rudá kurvo!“ řve Porta a prudce praští Sibiřana po hlavě s kožešinovou čepicí.

„Alláh-akbar!“ křičí Legionář.

Drobeček lítá mezi drobnými Sibiřany a ohání se svou kozáckou šavlí jako kosou. Rusové padají po levici i po pravici, protože si naostřil obě strany šavle.

O dvě hodiny později, ve chvíli, kdy se nám podařilo sibiřské jednotky odrazit, je více než třetina roty mrtvá.

A znovu klopýtáme bílým peklem. Naše bojová sku-pina je pomalu, ale jistě likvidována. Většina jejich jed-notek je v podobě mrazem zkroucených mrtvol rozháze-na v nekonečných sněhových dálavách. Nad každou z nich se pomalu vytváří hrob v podobě závěje.

Vesnice Džuršency je pustým, bohem zapomenutým místem s jedním kolchozem a železniční tratí na sever-ním okraji.

Musíme tu však vyhazovat každou menší muldu a ho-diny bojovat o každý dům. Ani jeden z těch sibiřských pěšáků ze 32. pluku se nevzdal. Ani metr půdy nám bě-hem boje nedali zadarmo.

V Džuršency padl Möller, náš svatý muž. Zemřel v Drobečkově a Portově náručí za hromadou železnič-ních pražců. Ironií osudu to byl Porta, kdo se nad ním naposledy pomodlil Otčenáš.

Než jsme v našem pochodu smrti pokračovali, pohřbi-li jsme ho pod sněh.

Jsme tak utahaní, že necháváme své kamarády, když nedokážou odolat pokušení lehnout si do sněhu a ve spánku umrznout, ležet ve sněhu.

Oslepeni sněhem, hekající únavou a omrzlinami, jsme dorazili k něčemu, co podle telegrafních sloupů připomí-nalo silnici.

Náhle jsme před sebou spatřili jeden, dva, tři, čtyři, ne, proboha pět, ne, ještě víc tanků, vykukujících ze sněhových závějí. V otevřeném poklopu každého z nich sedí velitel tanku a snaží se zrakem proniknout hustou vánicí.

K smrti unavení a beze slova jsme sebou hodili do sně-hu a zmateně jsme zírali na obrovské bíle natřené obludy.

Valily se kolem se svými dlouhými děly, trčícími jako hrozící prsty z jejich věží.

Desátník Kraus ze 104. střelecké roty vstal a chtěl za nimi běžet.

Dědek ho musel strhnout zpátky do závěje.

„Bacha, já myslím, že to jsou Rusové. Tyhle tanky určitě nejsou ani Tygři, ani Panteri. Myslím, že se moc nemýlím, když řeknu, že to jsou KW dvojky!“

Sněh nás neustále oslepoval, zatímco jsme zírali na hřímající tanky.

„Ach, při mý kyle!“ vybuchl Porta.

„To jsou chlapi tatíčka Josefa na pikniku. Na všech těch tancích jsou hvězdy a Adolfovi je to jedno.

Takže je to jasný, to musí bejt Stalinova transportní kolona.“

Jakmile jsme si byli jisti, začali jsme se horečně zakopávat. Použili jsme k tomu dokonce i prsty, jen abychom se co nejrychleji ukryli zrakům tankových velitelů.

Napočítali jsme patnáct T34 a dva velké KW2. Mož-ná, že jsme některé z nich ve vánici přehlédli.

Nervózně jsme čekali, kdy zmizí jako duchové v bílé temnotě.

Pak nám náhle se vši hrůzou došlo, že jedou ve smě-ru Lysjanka. Tam se připravovala celá naše první pan-céřová divize na průlom, kterým nám chtěla pomoci z obklíčení.

Von Barring se rychle rozhodl: musíme si pospíšet do Lysjanky, abychom první divizi před tímto smrtelným nebezpečím varovali.

Ve stále sílící vichřici, která do nás přímo bušila, jsme se znovu vydali na západ. Ujít za takových podmínek deset kilometrů, obtížen municí a těžkou pěchotní vý-zbrojí, není nic jednoduchého. I když se toho nepřátel-ské tanky děsí, stále mají větší šanci dostat se ke svému cíli dřív.

Viditelnost v bouři poklesla tak na dva metry. Náhle se někde před námi ozvala palba z těžkého kulometu. Tankové motory zpomalily chod a zavyly jako vyděšená nemluvnata.

Z vánice se vynořily obrysy tanků. Naši dělostřelci a pěšáci začali křičet a zmateně pobíhat kolem.

Zahazo-vali zbraně, padali k zemi drceni pásy těžkých tanků. Někteří se zastavovali a zvedali ruce, aby dali najevo, že se vzdávají, ale v příštím okamžiku byli sraženi k zemi kulometnou palbou.

Rudé hvězdy se nám chladně a nemilosrdně míhaly před očima.

Já se Stegem jsme se schovali za pár keřů a zoufale jsme se k nim tiskli. O několik metrů dál projel vyjící T34, vyhazuje do vzduchu obrovská oblaka sněhu. Jako žhnoucí polibek nás zasáhl horký kouř z jeho výfuku. Naskočila nám husí kůže.

Muži ze zbytku bojové skupiny pobíhali kolem jako vyděšení králíci. S děsivou přesností jsou, jeden po dru-hém, likvidováni.

Asi za čtvrt hodiny již slyšíme jen několik osamě-lých výstřelů v dálce. Klopýtáme znovu na západ a

na-rážíme na další tanky, které právě nahání několik pěšá-ků ze 72. roty.

Je to strašná podivná. Každému z nás plála v mysli jediná myšlenka: dostaň se co nejrychleji z dosahu těch pálicích ocelových zabijáků!

Na jednom místě sebou musíme hodit na zem a ne-chat tanky projet nad hlavami tak, jak to stálo ve výcvikových příručkách.

Vyděšeně jsme se vrhli k zemi. Převalily se přes nás rachotící a chřestící tuny oceli jednoho z T34. Jeho oce-lové břicho se o nás jemně otřelo, zatímco jeho pásy ra-chotily z obou stran.

Po takovémto zážitku už člověk nikdy nemůže být normální. Třese se a drkotá zuby. Jeho hlas se třese a pře-rývá. Nemůže uvěřit, že je stále ještě naživu.

Několik mil na jihozápad jsme se opět setkali se zbytkem von Barringovy bojové skupiny. Z našich pěti set mužů nyní zůstala jenom stovka. Mezi nimi je, k naší velké úlevě, většina našich nejlepších kamarádů.

Pluto má utržené jedno ucho. Postarala se o to malá mina.

Porta ho obvázal tak jemně, jak by to dokázala snad jen maminka.

„To je dobře, že ta prťavá mina netrefila tvoje pozadí, brácho. To ucho si beztak k ničemu nepotřeboval.

Ni-kdys neposlouchal, když ti rozumní lidi něco radili. Co-pak ti tvůj starý otec neříkal, že válka je vošklivá věc? Ale vy pitomci jste samozřejmě museli vyrazit získat trochu toho životního prostoru, co?

No, tak teď vidíte, k čemu to vede, vy tupí vesničani!“

Von Barring znovu navázal kontakt s velením pluku a nahlásil jim těžké ztráty všech svých rot. K našemu překvapení dostal následující lakonické rozkazy:

„Von Barringova bojová skupina se připojí ke zbytkům 72. roty pěchoty. Skupina se vrátí na kótu 108, pozice Džuršency. Pokud ji okupuje Rudá armáda, dobyjte ji zpět.“

„Proboha, to jsou idioti,“ zařval Porta. „Tohle je hotový škatule škatule, hejbejte se. Proč tady k sakru nezavedou pravidelný tramvajový spojení?“

Bez jediné informace od naší rozvědky či podpory jsme se apaticky vydali zpět.

Porta nadával, že jestli budeme muset ještě jednou utíkat, tak se nezastavíme dřív než v Berlíně.

Přišlo ráno s třiceti stupni mrazu. Během noci umrzlo sedm mužů. Vystrkali jsme je na hřeben závěje a shodili je na druhou stranu.

Nejprve jsme se však pořádně podívali, jestli nema-jí dobré boty. Jeden z nich měl zánovní kanady.

Nád-herně padly Legionáři. Když si je natahoval, zářil ra-dostí.

„Pro jednoho muže smrt, pro druhého boty,“ smál se a radostně a nadšeně v nich podupával.

Snažili jsme se zakopat hlouběji, ale jak naše polní lo-patky, tak krumpáče byly na zmrzlou půdu krátké.

Odpoledne opět zaútočila ruská pěchota. Vyrazila na nás v obrovském počtu s divokým hurááá.

Zahájili jsme soustředěnou palbu z automatických zbra-ní a minometů. Rusové to překvapivě brzy vzdali a stáhli se na své pozice.

Během příštích osmačtyřiceti hodin jsme odrazili osm útoků.

Avšak ještě horší než útoky, mráz, hlad, bomby a mi-ny je myšlenka, která nám začala nahlodávat sebevėdo-mí: bojová skupina byla vyslána do místa, které již bylo ztraceno, odevzdáno nepříteli.

Našemu volání o pomoc k velení pluku se nedostalo odpovědi.

Po čtrnáctém útoku rozkázal von Barring našemu te-legrafistovi od-vysílat následující SOS:

„Von Barringova bojová skupina je téměř zdecimo-vána. Naživu zůstávají pouze čtyři důstojníci, šest poddůstojníků a 219 členů mužstva. Pošlete muni-ci, obvazy a potraviny. Situace zoufalá. Čekáme na rozkazy.“

Odpověď velitelství byla stručná:

„Nemůžeme pomoci. Bojujte do posledního muže.“

Velitel pluku.

Rusové se nyní pokoušeli nás zlomit bombardováním. Bušili do vesnice dvanácti nízko nalétávajícími bom-bardéry Martin. Bombardéry na vesnici shazovaly svůj smrtelný náklad.

Příští noci se kapitán von Barring rozhodl – navzdory rozkazu zemřít na místě, čímž riskoval vojenský soud a trest smrti – opustit s bojovou skupinou vesnici a zane-chat v ní miny a těžké pěchotní zbraně. Těžce zraněné jsme zanechali v dlouhé řadě za humny opouštěné vesnice.

Už jen skelným zrakem hleděli mrtví střelci 104., dě-lostřelci ze 27. a staří ostrílení pěšáci ze 72. roty na rus-ké zákopy, ve kterých seděli sibiřští vojáci.

Jeden po druhém padali naši muži jako přezrálé hruš-ky ze stromu v podzimním větru. Ale nás už dávno ne-zajímalo, kdo další dostane mrazivý smrtící polibek.

Co se to blíží? Tanky? Hysteričtí únavou a napros-to vyčerpaní jsme padli do zmrzlých sněhových závějí. Po tvářích nám v zoufalství stékaly slzy. Na obranu proti těm ocelovým nestvůrám jsme již měli jenom ruč-ní granáty.

Motory tanků se nám vysmívaly a ječely na nás. Zpí-valy nám žalozpěv. Labutí píseň našeho 27. (trestního) tankového pluku.

Beze slova jsme začali svazovat poslední granáty, kte-ré jsme měli. Jestli máme zemřít, ať to stojí nepříteli co nejvíc.

Dál bojovat se rovnalo šílenství, ale stejně šílené bylo přestat. Konečný výsledek je naprosto stejný. Smrt pod pásy tanků nebo kulkami kulometu.

„Tak tady se blíží konec tý naší války,“ vrčel Porta. „Tři tisíce kilometrů od Berlína. No, nedá se s tím nic dělat. Porta na vás počká v pekle. Už mám plný zuby to-ho pobíhání.“

„Nebudeš muset čekat dlouho,“ řekl Drobeček chra-plavě. „Brzy přijdu za tebou, ale ještě s sebou vezmu pár těch rudejch bastardů.“

„Alláh je velký, ale tihle jsou ještě větší,“ prohlásil Legionář a ukázal na velkou hordu bíle natřených tanků, které se na nás valily.

. „Pozor!“ křičel von Barring. „Už jedou!“

Stege se chystal vstát a zdrhnout; ale s Dědkem jsme ho stáhli zpět.

Zahájili palbu z kulometů. Muži začali umírat. Jeden rotmistr ze 104. si sedl, popadl hlavu do dlaní a sklapl jako kudla.

Malý dělostřelecký důstojník vyběhl vpřed a hodil svazek granátů na nejbližší tank. Padl na zem a byl roz-drcen pod jeho pásy. Hodil granáty příliš blízko.

Několik mužů začalo utíkat. Von Barring zoufale křičel:

„Ležte na zemi, nechte je přejet. Zničíme je zezadu. Nemají ochranu pěchoty!“

Ale další a další vojáci z našich rot přepadl děs z blí-žících se tanků. Pobíhají zmateně kolem, než je srazí k zemi ruská kulometná palba.

Porta si připravil svou speciální, vlastníma rukama vyrobenou bombu, políbil ji a hodil. Dopadla pod pásy nejbližšího tanku. Ten sebou škubl a zůstal stát.

Drobeček současně hodil vlastní bombu, která také zasáhla svůj cíl. Radostně poklepal Portovi po rameni.

„Tak, teď můžeme být klidně převálcováni. Určitě se nám dostane toho nejvřelejšího pekelného přivítání!“

Dědek začal řvát:

„Stůjte, stůjte, to jsou německý tanky! Podívejte, jsou na nich hákový kříže!“

Zůstali jsme na ně zírat s otevřenýma pusama. Dědek měl pravdu. Divoká radost. Začali jsme mávat maskova-cími uniformami a ocelovými přílbami. Tanky se otočily a otevřely poklopy. Objevili se naši spolubojovníci a ra-dostně na nás mávali.

Brečeli jsme a padali si jeden druhému do náručí.

Z celé naší bojové skupiny přežilo pouze třicet čtyři „ji-ných hodností“ a jediný důstojník, kapitán von Barring.

Z jednoho z tanků vyskočil podsaditý generálmajor Bake a šel směrem k nám. Potřásl rukou každému z nás, pak mávl rukou a první tanková divize se vydala k Čer-kassy, aby rozšířila díru, kterou jsme do pavoučí síť udělali my. V jejím sevření stále ještě zoufale bojovalo devět divizí.

Nadporučík Weber padl. Rozdrtil ho německý Tygr. Už nikdy nikomu nebude hrozit vojenským soudem.

Nyní jsme se jako panáčci na klíček šourali podél ces-ty směrem k vesnici, kde – jak jsme doufali – dostaneme posily.

„Teď vám dám recept, vy tupí sedláci,“ řekl Porta pyšně. „Je to ambrózie ze samotného Olympu.“
No, a pak, pochopitelně, naše oblíbené kulinářské snění, přerušili naši ruští kolegové.

16. VEPŘOVÁ PEČENĚ S BRAMBOROVOU KAŠÍ

27. pluk zaujal klidné pozice na okraji lesa několik kilo-metrů na sever od Popelně. Obtěžovala nás jen lokální dělostřelecká palba, která ani nestála za zmínku.

Naše skupina byla vyslána na průzkumnou cestu do le-sa. Vyrazili jsme s automaty ledabyly přehozenými přes rameno a cigaretami visícími z koutků.

Porta nařídil krátký odpočinek.

„Ta zkurvená válka nám neuteče, když si tady trochu dáchnem.“

Drobeček a Legionář mu radostně přitakávali. Dědek pokrčil rameny.

„Mně je to úplně jedno. Žádný Rusové tady bejt ne-můžou, to už bysme je dávno potkali.“

Nás dvanáct se posadilo na padlý kmen stromu jako vlaštovky na telegrafní dráty.

Porta začal vysvětlovat, jak se má připravovat jeho oblíbené jídlo: vepřová pečeně s bramborovou kaší.

„Nejdůležitější ze všeho je, aby tohle božské jídlo by-lo připravováno s citem.“ Mohutně gestikuloval.

„Bez citu to pak stojí za starou bačkoru.“

Drobeček ho přerušil:

„Zaraž, Porto, chci si ten recept napsat.“

Řekl si Stegemu o tužku a papír, které mu Stege s úsměvem půjčil.

Drobeček se natáhl na břicho, naslinil tužku a houkl na Portu, že může začít.

„Nejdřív musíš najít pár pěkných brambor. Bud' je ukradneš někde na poli nebo najdeš ve sklepě. No, a když je máš, tak si sedneš na pořádnou židli. Když máš vopruzenej zadek, tak si pod něj dáš polštář.

Pak brambory oškrábeš. Všechno hnusný z nich pěkně s láskou okrájíš.“

„Co bych mohl najít na bramboře hnusného?“ zeptal se Drobeček.

„Copak jsi nikdy neviděl bramboru s kapavkou?“

„Ne, já nevěděl, že se brambory taky kurví.“

„No, je toho spousta, co nevíš,“ řekl Porta mírně ner-vózně, ale shovívavě. „Udělej to, jak ti říkám.

Kapavku okrájej. Brambory dej do pěkného kbelíku s nádherně studenou pramenitou vodou a trošičkou koření, jako když panna čurá za jarního večera do proudu, zatímco si komáří hrají v keřích na schovávanou.“

„Můj Bože, Porto, ty seš úplnej básník,“ zasmál se Dědek.

Porta si promnul oči.

„Kdo to je básník? Má to něco společného s děvka-řem?“

„Je možný, že bys mezi nima nějakýho básníka našel,“ šklebil se Dědek. „Ale nic, pokračuj se svou kuchařskou lekcí.“

„Jakmile máš všechny brambory oloupaný, tak je uvař. Pak je poctivě a pěkně podle zvyklostí rozmačkej na kaši. A teď dávej bacha a dobře poslouchej. Přijde to nejdůležitější. Běž na pole nebo do nějaké vesnice, kde ti nos napoví, že pěstují dobytek. Najdi pěknou krávu. Předpokládám, že víš, jak je rozdíl mezi krávou a bej-kem. Jestli ne, tak zvíře popadni za zadní kormidlo, ale zacpi si nos. Přímou pod ním najdeš výfuk.

Jakmile najdeš to správný zvíře, načepuj půl litru mlí-ka z kanystru s mlíkem. To je takovej aparát, kterej má kráva na břicho – vypadá jako elektrická armatura. Mléko nalij do rozmačkaných brambor, ale, při svatém Antoní-novi, dej pozor, abys nenašel kozu nebo oslici. Nalít mléko od oslice na ty skvělý brambory by byla obrovská tragédie, protože to se používá ke koupelím.“

„No, sakra,“ vyhrkl Drobeček, „mně stačí, že se mu-sím koupat v obyčejný vodě, v mlíku to musí bejt straš-ný. To bych se radši s tou špínou tahal celej život, a pak by ji nožem oškrábali funebráci. Kecáš, Porto. Kdes na takovou blbost přišel?“

„Dočetl jsem se o tom, příteli. Kdysi dávno žila kur-vička, která se jmenovala Poppaea Sabina. Italská krás-ka. Přebrala toho císařskýho cápka Nerona starý čaroděj-nici Octavii. Císař tuhle Poppaeu ulovil někde v nějakým bordelu. Nos se jí pochopitelně obrátil nahoru a začala se koupat v oslím mléce. No, jak ti říkám: v žádným přípa-dě oslí mléko do brambor. Není to žádná čistička pro ta-kovou močku, jako je oslí mléko.

Poté, co si na brambory nalil bělostné kraví mléko, elegantně, ale pořádně je zamíchej. Pak do nich dej na špičku nože soli, ale s citem... a při svaté Gertrudě, po ce-lou dobu je míchej dřevěnou vařečkou.

Jestli žádnou ne-máš, vem na to bajonet. Před tím z něj ale nezapomeň otřít všechnu krev a olej. Pak rozbij deset vajec a tím nejroztomilejším způsobem je ušlehej s cukrem. Cukr dostaneš od zásobovacího, ale při modrých očích svatého Mojžíše, míchej po-malu, příteli, pomalu!“

„Proč pomalu?“ zeptal se Drobeček.

„Co ti je ksakru, do toho, ty pitomej mrchožroute s plochejma nohama? Míchej to prostě pomalu, jak ti ří-kám, a přestaň mě přerušovat. Furt se ve všem rejpeš. Pak to všechno zahřej na malém ohni.

Nepřikládej do ohně hnůj, to pak smrdí!“

Porta se zarazil a zíral na Drobečka, který zvedl ruku jako školák.

„Co zase chceš!“ zeptal se Porta našťvaně.

„Já se chci jenom pokorně zeptat, pane šéfkuchaři Por-to, jestli můžu použít březové dřevo máčené v benzínu kradeném z Hitlerova vozového parku.“

„No jasně, že můžeš! Ještě chceš něco vědět? Jestli jo, tak se zeptej hned!“

Drobeček zakroutil hlavou.

My, kteří jsme leželi nedaleko, jsme viděli, jak si na papír školáckým písmem napsal: „Březové dřevo a kra-dený benzín možno použít.“

„Na ohni živeném březovým dřevem opečeme vepřo-vé dozlatova,“ řekl Porta rychle a podíval se na Drobeč-ka, který se na to náročné cvičení koncentroval tak, že při psaní vyplazoval jazyk.

„Vepřové pečlivě nakrájej na kostičky a naházej do kaše. Musíš to ale udělat láskyplně a s citem.

Nejdůleži-tější je dát do toho celou svou katolickou duši.“

Drobeček zařval:

„To musím bejt katolík, abych si mohl udělat brambo-rovou kaši?“

„No jasně,“ odpověděl Porta, „už od třicetileté války je to nezbytným předpokladem.“

„Dobře,“ řekl Drobeček, „nějakýho katolíka si na to míchání pod mým dohledem seženu.“

„Za zpěvu nějaké ruské melancholické písně,“ pokračoval Porta, „rozsekáš něco pažitky a s podmanivým úsměvem jí kaši posypeš. Na škodu není ani na špičku nože papriky. Nic nezkazíš ani půl patronou pepře. Ale při Svatém Jordánu, nenechávej to na ohni příliš dlouho. Pak se odmlčel a řekl:

„No, chlapi, a tomuhle se ří-ká „žhavá láska“.“ Vzápětí se varovně zadíval na Dro-bečka a dodal: „Ne, aby tě napadlo říct o týhle svátosti něco sprostýho!

Než se posadíš, abys tuhle manu snědl, pořádně vy-čisti svou lžici ve vařící vodě. Jíst kaši špinavou lžicí by bylo neospravedlnitelným hříchem.

A nezapomeň, že maso musí být z bílého prasete. V nouzi můžeš použít i maso z černého divočáka, ale nikdy ne z rudého prasete. To by bylo rouhání.“

Pak nadzdvihl zadnici a lekci důrazně ukončil. Vý-sledný efekt podtrhlo ticho okolního lesa.

Za nějakou chvíli Dědek zahodil vajgla své cigarety a my se dali znovu na cestu.

Cesta se proměnila v úzkou pěšinku vinoucí se mezi velkými černými jedlemi a smrky.

Dostali jsme se až k prudkému ohybu pěšiny. Z niče-ho nic jsme narazili na ruskou hlídku. Je evidentně stej-ně překvapená jako my.

Několik vteřin na sebe vzájemně zíráme, s cigaretami visícími v koutcích a automaty přehozenými přes rameno.

Nikdo z nás na střelbu nepomyslel. Byli jsme dokona-le překvapeni. Obě skupiny se otočily a vzaly nohy na ramena. Rusové na jednu stranu a my na druhou.

Porta je daleko vpředu před námi.

Drobeček ječí strachem, nohy mu kmitají jako nohy cyklistů v Tour de France. V úleku ztratil svůj automat.

Asi bychom se uhnali k smrti, kdyby Porta nezakopl o kořen a nespadl z patnáctimetrového prudkého svahu. Zařval jako kůň s vlky v patách.

S nemalými obtížemi jsme ho dostali znovu na no-hy. Začala prudká hádka o tom, kolik Rusů jsme vlast-ně viděli.

Dědek a Stege trvali na tom, že jich byla celá rota.

„Rota,“ ječel Porta. „To vás musel klovnout do oka havran. Byl to nejmín prapor.“

„Nejmín,“ řekl Drobeček. „Les se Rusama jen hemžil.“

„Ma Foi, stály tam stovky Rusů mezi stromy a koule-ly očima,“ řekl Legionář. „Můžete klidně zůstat tady, ale co se mě týče, já jdu zpátky.“

Na velitelství roty jsme drze oznámili, že jsme potka-li prapor nepřátel. Zpráva byla ihned odeslána velení praporu.

Polní telefony byly v plné pohotovosti. Celá divize by-la v pohotovosti. Na frontovou linii byly vyslány celkem tři útočné prapory. 76. dělostřeleckému pluku a 109. mi-nometné rotě byly adresovány rozkazy k palbě. K místu se přesunuly dva útočné pluky lehkého dělostřelectva.

Na místo, ve kterém jsme hlásili kontakt s nepřátelským „plukem“, dopadaly bomby a rakety.

Rusové stříleli také jako blázni. Naši kolegové museli stejně jako my hlásit nějaký přehnaný počet nepřátel. Me-zitím seděli ve svých zákopech, stejně jako my v našich, a obdivovali čilou palbu dělostřelectva.

Porta sledoval ječící dráhu velké miny letící temnou nocí a zasněně řekl:

„Když pomyslím, že celej tenhle slavnostní ohňostrojje čistě naše práce, můžeme bejt na sebe docela hrdý.“

Byla štíhlá a roztomilá. Temná a vášnivá. Ta nejzkušenější milovnice, jakou si po ženách prahnoucí muž může přát.

Naučila mě všechno, co jsem ještě o ženách nevěděl.

Milovali jsme se, tiskli k sobě, jako by to bylo napo-sled. Když mi došlo, že bych mohl být potrestán za hano-bení rasy, smál jsem se, jako už dlouho ne. Mí kamarádi nezůstali stranou.

17. DOVOLENKA V BERLÍNĚ

V Lembergu jsem musel čekat sedm hodin. Čekárna by-la studená, neviditelný mráz mi zalézal pod plášť. Při-cházel spolu s vánicí z východu.

Rusko mě po čtyřech dnech dovolenky – báječných, ne-zapomenutelných dnech – znovu přichystalo své mrazivé přivítání. Dovolanky mají jenom jednu nevýhodu. Polovi-na z nich je zkažena pomyšlením na návrat na frontu.

Člověk si musí velice dobře pamatovat, co dělat. Nesmí zapomenout ani ten nejmenší detail. Ti, kteří při losová-ní o jedinou volnou povolenku pro celou rotu měli smů-lu, jsou dychtiví slyšet všechno. Von Barring nechal dát dvě stě bílých papírků do jedné z ocelových přileb, ale jenom jeden z nich byl černý. Byl to papírek číslo 38, a zrovna ten jsem si vytáhl já. Kamarádi mi křečovitě gratulovali. Skrýt své zklamání a závist pro ně nebylo snadné. Málem jsem svou dovolenku dal Dědkovi -když mi, jako by mi četl myšlenky, říkal:

„Je dobře, že jsem to nebyl já. Pak bych musel znovu pracně zapomínat, jak je to doma pěkný.“

Neříkal pravdu a věděl, že to dobře vím. Moc tu dovo-enku chtěl.

Drobeček byl poctivý a bezelstný, Nejdřív mi vyhrožo-val, že mě zbije, když mu tu dovolenku nedám. Když se mě ostatní zastali, nabízel mi peníze. Porta ho pak ještě přeplatil, ale já bych ji stejně neprodal. Oba věděli, že bych to neudělal. Stálo však za to zkusit, jestli se člověku, který dovolenku vyhrál, nezatočila z první ceny hlava.

Porta, Pluto a Drobeček se mě pokusili opít s tím, že pak ode mě dovolenku koupí snáz. Naposled to Drobe-ček zkusil ještě chvíli předtím, než jsem naskočil na ná-klad'ák, který mě měl odvézt na nádraží. Nabídl mi svých příštích deset dovolenek, když teď dostane tu mou.

Zakroutil jsem hlavou a odjížděl za jejich zpěvu:

„In der Heimat, in der Heimat,
da gib't's ein Wiedersehen!“

Cesta do Berlína proběhla hladce. V Žitomiru jsem na-stoupil do lazaretního vlaku a v Brest-Litevsku jsem se dostal do přímého vlaku do Berlína. Díky tomu jsem měl jeden den navíc.

Cestou zpátky byly všechny vagóny nacpané k prask-nutí. Vojáci se povalovali všude. V regálech na zavazadla, pod sedadly, v chodbičkách, na záchodech.

V poledne jsme vyjeli z pohraničního Brest-Litevska a valili se směrem k Minsku. Tam jsme dorazili pozdě večer.

Byl jsem tak unavený a rozlámaný, že jsem sotva cho-dil. V Minsku jsem se měl hlásit technickému důstojní-kovi. V dokumentech, které jsem dostal v Berlíně, stálo: Berlin-Minsk, přes Lemberg a Brest-Litevsk.

V nádražní kanceláři mě přijal nějaký rotmistr. Podíval se do papírů, orazítkoval mi dokumenty a řekl: „Jedete do Vjazmy. Tam se budete hlásit a dostane-te nový cestovní příkaz. Ale hoď-te sebou, vlak stojí na 47. koleji.“

Do Vjazmy jsme dojeli asi ve tři hodiny odpoledne příš-tího dne. Hladový, unavený a propocený jsem se šátral za technickým důstojníkem.

Mé dokumenty převzal nějaký poddůstojník a zmizel s nimi v jedné z kanceláří. Po chvíli se vrátil v doprovo-du statného staršího kapitána. Ten se přede mnou se ši-roce rozkročenýma nohama, rukama opřeny v bok a planoucím pohledem zastavil a zeptal se:

„Co si k sakru myslíš?“ krákal jako ochraptělá vrána. „Co tady děláš? Vždyť jsi objel půlku Ruska. Dostals dovolenku a teď se chceš ulejt?“

Stál jsem zkopměle v pozoru a oslepeně zíral do míst-nosti. V kamnech zapraskala větvička. Vonělo to tu pali-vovým dřívím, březovými špalky.

„Je hluchej?“ zakašlal. „Odpověz, dělej!“

„Přemýšlej, co odpovíš Svene. To, co teď řekneš, rozhodne o tvém osudu. Jak jen ten kapitán smrdí potem a špínou!“

„Ano, pane Hauptmanne?“

„Co to má k sakru znamenat?“ zuřil.

Plameny v kamnech vesele hučely. Znělo to příjemně a roztomile. (Tvá dovolenka je u konce, je po všem.)

„Poslušně hlásím, pane Hauptmanne, že jsem cestoval přes půl Rusi.“

„Aha, ty kryso, přiznáváš se. To je od tebe chytré. Vem tuhle židli a chci vidět deset žabáků sounož a pak ještě jednou deset. A hod' sebou, frontová kryso!“

Pomalu jsem si dřep, popadl těžkou kancelářskou židli, držel ji v předpažených rukách a skákal žabáky. Kapitán se spokojeně usmíval.

„Rychleji, rychleji!“ Udával mi tempo pravítkem. „Jedna, dvě, jedna, dvě, velký skok – jedna, dvě, vel-ký skok!“

Dvakrát deset skoků mu nestačilo, ale po třiceti byl spokojen. Posádka nádraží mu nadšeně aplaudovala, když roz-kazoval:

„A teď ještě jednou dokola, ty líný čuně!“

Do krku mě prudce praštila torna mé plynové masky, když jsem běžel po stole a lezl pod řadou seřazených židlí tak, aby připomínaly tunel. Zatmívalo se mi před očima. Krev mi bušila ve spán-cích. Jakoby zdálky jsem zaslechl havraní krákání:

„Rychleji, rychleji, línej pse!“

Pak kdosi zařval: „Posádko, pozor!“ Automaticky jsem se zastavil, narovnal své špinavé ruce podél švů kalhot a tupě zíral na fotografii Adolfa Hitlera. Pohnula se ta fot-ka? Nebo jsem se pohnul já? Bolela mě hlava. Před očima mi tancovaly červené skvrny. Fotka se houpala na zdi. Ticho protnul hlas ostrý jako břitva:

„Co se to tu děje?“

Ticho. Plamínky vesele poskakují. Březové větvičky trošku kouří. Nádherně voní lesem a svobodou. (Břízy jsou přátelé. Přátelé jsou břízy. Co to mumlám?!)

„Jsou snad všichni zdejší gentlemani hluší?“ ozval se znovu onen chladný hlas.

„Pane Oberste, Hauptmann von Weissgeibel, pověře-ný velením stanice, pokorně hlásí trest pro střelce, který se flákal v zámezí. Trest byl dokonán.“

„A kde je ten střelec, pane Hauptmanne von Weiss-geibele?“

Jeho hlas byl drsný, ale kultivovaný.

Kapitán, ten malý, tlustý a smradlavý skrček zabodl svůj buřtíkovitý prstík do mě. Chladná, hladce oholená tvář lemovaná bílou kožešinou čepicí obrátila svůj zrak mým směrem.

„Pohov!“

Má levá noha automaticky sklouzla na jednu stranu.

Ruce se maličko uvolnily. Každický sval je však připra-ven k pozoru, pokud k němu ta malá ústa rozkážou. Ús-ta plukovníkova. Plukovníka s řadou křížů, bílých, čer-ných, červených a modrých.

„Střelec? Pojd'te sem, pane Hauptmanne. Kde jste?“ Kapitán vykročil vpřed, zíral na mě a zároveň šoural svýma krátkýma nohama s poněkud nadměrnýma botama.

„Uctivě hlásím, pane Oberste, že tenhle muž je tanko-vým střelcem.“

„Myslíte?“ Plukovník se jemně a hrozivě usmíval. „Vy jste zapomněl odznaky hodností německé armády?“

Dotkl se svým dlouhým prstem v černých kožených rukavicích přezky mého opasku.

„Hlaste se, vojíne!“

„Fahnenjunker Hassel, 27. (trestní) tankový pluk, 5. rota, pane Oberste, hlásí přesun z Berlína do Min-ska přes Brest-Litevsk po skončení dovolenky. V Min-sku technický důstojník rozkázal novou cestovní trasu. Nařídil směr Vjazma. Poslušně hlásím příjezd v 15.07 vlakem číslo 874.“

„Pohov, Fahnenjunkere!“ Natáhl pánovitě ruku. „Vaše dokumenty.“

Boty zaduněly na dřevěné podlaze, podpatky byly sraženy k sobě. Ozývají se další hlášení. Plukovník neří-ká nic. Pročítá dokumenty se zelenými a červenými po-známkami, prochází lístky, nasazuje si monokl, studuje razítka. Monokl znovu zmizí v kapse mezi třetím a čtvrtým knoflíkem. Zvažuje situaci. Poté zasvěští rozkazy jako šípy. Kapitán se třese jako sulc. Poddůstojníci jsou bílí jako stěna. Úředníci v pozo-ru za svými stoly těžce polykají.

Pouze frontový voják, který si tolik přál, aby tady je-ho kamarádi byli s ním, neposlouchá tak napjatě jako ostatní, co se děje. Jejich kratochvíle byla přerušena ve-lícím důstojníkem na jeho cestě k velitelství na frontu. Plukovník byl drobné postavy, měl jen jednu ruku a ne-úprosnou, hladkou a pěknou tvář. Plukovník, který je uvnitř již dávno mrtvý. Plukovník, který všechny nená-vidí, protože oni nenávidí jeho. Jeden z úředníků zasedne za svůj psací stroj. Plukov-ník rychle přechází místností s psacím stolem a diktuje, jeho prázdný rukáv mu volně visí. Pohlédne na napsanou stránku. Dvěma prsty ji podá kapitánovi.

„Podepište; takhle je to v pořádku, že ano?“

„Ano, pane Oberste,“ zadrhává se kapitán, jen se rozeškat.

Plukovník přikývl.

„Přečtěte to, pane Hauptmanne!“

Je to krátká a stručná žádost o přeložení. Když dočítá své díky plukovníku von Tolksdorfovi za včasné postou-pení této žádosti kapitána von Weissgeibela a posádky jeho stanice o přeložení k velitelství pěšího pluku, oči mu lezou napětím z důlků.

Plukovník lhostejně, téměř neosobně, strčil tři složené žádosti do kapsy. Osud posádky této stanice je zpečetěn. O několik minut později již sedím ve vlaku směrem na Mogilev.

Před lokomotivou tlačíme otevřený vagón s pískem. Je to opatření proti minám. Jak funguje, ví jenom Bůh a německá železniční bezpečnostní služba.

Květiny vykreslené mrazem na okně se mění ve tváře, které se mi promítají před očima. Berlín – dům Vater-land – Cikánský sklípek – a další místa, která jsme na-vštívili – ona a já.

Přistoupila, když vlak stál na schlesischerském nádra-ží v Berlíně.

„Na dovolence?“ zeptala se. Očima mě chladně a přís-ně měřila.

Měla hluboké šedé oči, výrazně lemované maskarou, s šedomodrým nádechem. Byla to žena, žena, kterou musí každý voják na dovolence mít. Bylo mou povin-ností si nějakou ženu sehnat.

Začal jsem ji v představách svlékat. Možná má pod-vazkový pás jako ta zrzavá ženská na Portových obrázcích. Téměř jsem se chvěl trémou. Černé spodní prádlo?

„Hergot, to je trefa!“ zařval by Porta v mé kůži.

„Ano, jsem na čtyřdenní dovolence.“

„Pojď se mnou, ukážu ti Berlín. Náš milovaný Berlín věčné války. Člen strany?“

Beze slova jsem jí ukázal svůj nárameník, kde stálo ZVLÁŠTNÍ ROTA, lemováno dvěma lebkami.

Tiše se zasmála a spěšně jsme vykročili ulicí. Mé kro-ky přehlušovaly elegantní ťukání jejích podpatků.

Kurfürstendamm – nádhera! Friedrichstrasse – temná, ale pěkná. Fasanenstrasse – hotový zázrak.

Leipziger Platz a nesmím zapomenout na Unter den Linden. Krásný, věč-ně mladý Berlín!

Její tvář byla chladná, nádherná. Sice trochu tvrdá, ale ojedinělá. Brada se jí povýšeně tyčila nad přepychovým kožešinovým límcem.

Její dlouhé prsty mě uchopily za paži. „Tam kam, můj drahý?“

Trošku jsem se zadrhával, když jsem říkal, že nevím. Kam má frontový voják vzít dámu? Frontový voják s puš-kou, plynovou maskou, ocelovou helmou a těžkými dusa-vými kanadami.

Vrhla na mě zkoumavý pohled. Měl jsem pocit, že se v jejích chladných očích mihl úsměv.

„Důstojník a neví, kam vzít dámu?“

„Promiň, já nejsem důstojník, jsem jenom Fahnen-junker.“

Tiše se zasmála.

„Nejsi důstojník? V téhle válce se ale dějí věci. Z dů-stojníků jsou civilové, z civilů důstojníci.

Z důstojníků jsou mrtvoly houpající se na provazech. Jsme obrov-ským disciplinovaným národem, který dělá, co mu poručí.“

Co je to s ní?

Vlak sebou škubnul, téměř se zastavil. Zazněl dlouhý hvizd a znovu vyrazil vpřed. Ra-tat-tat-tat. Mrazivé kvě-tiny se opět proměnily v obrázkovou knížku o mé dovo-lence, která se nyní zdála být vzdálená, tak vzdálená.

Zigeunerkeller s jemnou muzikou. Vzduchající housle volající po cikánských pustách. Znala spoustu lidí.

Ký-vnutí, chápavý úsměv, pár slov šeptem a řada lahví ne-dostatkových značek na našem stole. Její podvazkový pás byl červený, spodní prádlo prů-svitné. Její touha po erotických hrátkách byla nenasytná. Sbírala skalpy mužů. Byla pijákem, erotickým pijákem.

Její drogou byli muži.

Kamarádům tam v bunkru jsem mělo čem vyprávět. Během čtyřdenní dovolenky se toho dá zažít skutečně mnoho. Člověk může objevit úplně nový svět. A zapo-menout na ten starý.

Poslední noci si řekla o můj Železný kříž. Dostala ho. Hodila ho do šuplíku mezi ostatní řady a nárameníky od mužů, kteří jí navštívili.

Říkala si Helena Strasser. Když se mi představovala, smála se. Ukazovala mi žlutou hvězdu pečlivě zabale-nou do hedvábí. Hodila hlavou dozadu, zatřásla hřívou a smála se.

„Tohle je mé vyznamenání.“

Dívala se na mě a čekala prudkou reakci. Mně to ale bylo jedno. Jednou se jeden esesák pokoušel zakázal Por-tovi sedět na lavičce s nápisem: „Jenom pro Židy.“ Vzápě-tí to měl za sebou.

„Copak to nechápeš? Já mám židovskou hvězdu.“

„Ano, a co je na tom?“

„Pošlou tě do vězení,“ smála se, „protože ses se mnou vyspal. Stála jsem ti za to?“

„Ano, ale jak to, že jsi na svobodě? A žiješ si tedy?“

„Konexe, konexe.“ Ukázala mi stranickou knížku. Se svou vlastní fotografií.

Vlak se řtil stepí kolem zapomenutých vesnic. Ospalé maďarské hlídky se staraly o své neuvěřitelně špinavé va-góny a starodávné osobní vozy.

Jeden z mých přátel, syn plukovníka, musel během vojenské akademie opustit Německo, protože praděde-ček jeho manželky byl Žid. Byli formálně rozvedeni. Ví-ce s nimi disciplína nesvedla. Vezli jsme ho s jeho man-želkou ke švýcarské hranici v posádkovém mercedesu s třícípou vlajkou a SS poznávacím číslem. Se svou že-nou, jejíž předci byli Židé, překročili hranici a v lesíku u Donaueschingenu vyměnili SS značku za WH.

Uvěznili jeho matku a jejího otce – zřejmě z důvodu rovnováhy. Její matku a jeho otce nechali být, ale nikdy jim nevydali přidělové karty. V roce 1941 byl jeho otec zastřelen. Označili to za sebevraždu. Z armády poslali krásný věnec. Za plukovníkovou rakví šla řada důstojní-ků. Zazněly pochvalné proslovy. V Mogilevu jsem přestoupil. Na nástupišti jsem potkal MT důstojníka, který mě zastavil a zeptal se, jak se mi daří. Nabídl mi cigaretu a oslovoval mě „pane Fahnen-junkere.“

Byl jsem velice překvapený. Tato nečekaná slušnost mě dokonce trochu děsila. Byl v uniformě kavalerie se silný-mi žlutými šňůrkami, vysokými koženými botami s vel-kými stříbrnými ostruhami, které zvonily jako rolničky.

Dobrotivě si mě skrz svůj monokl prohlížel.

„A kam vůbec jedete, můj drahý pane Fahnenjunkere?“ Srazil jsem podpatky a odpověděl jsem přesně podle předpisů:

„Pane Rittmeistere, Fahnenjunker Hassel poslušně hlá-sí, že se vrací ke svému pluku přes Mogilev a Brobrusk.“

„Víte, v kolik hodin odjíždí vlak z Brobrusku, drahý příteli?“

„Ne, pane Rittmeistere.“

„Já taky nevím. Pojd'me hádat.“

Zíral na šedá oblaka táhnoucí po nebi, jako by čekal, že z nich vyčte jízdní řád. Po chvíli to vzdal.

„No, no, uvidíme. Jaký to bylo? Vy chcete jet do Bro-brusku, drahý Fahnenjunkere? Máte vlajku, kterou se-bou nosíte?“

Vyvalil jsem překvapeně oči. Dělal si ze mě srandu? Copak je blázen?

Rozhlédl jsem se kolem. Bylo tam jenom pár lidí, dva muži z posádky nádraží byli daleko na druhém konci ná-stupišť.

Divoce se usmíval, vyndal si svůj monokl a vyčistil ho. „Kde máte vlajku, příteli? Milovanou standartu pluku?“ Začal citovat Rilkeho:

„Meine gute mutter,

Seid stolz: Ich trage die Fahne,
Seid ohne Sorge: Ich trage die Fahne,
Habt mich lieb: Ich trage die Fahne.“

Položil mi ruce na ramena:

„Drahý Rainere Mario Rilke, jsi hrdina, pycha kavalérie. Náš mocný král tě bohatě odmění.“

Přecházel divoce tam a sem, plival na pražce a pokračoval svým falzetovým hlasem, ukazuje na koleje:

„To, co tu vidíte, jsou železniční koleje. Jmenují se tak proto, že sestávají ze dvou paralelních ocelových travers. Ty se v příručkách pro zaměstnance železnice nazývají koleje. Podklad, který vidíte pod kolejemi, je vytvořen ze šterku, šindele a lámaného kamene. Vědeckými testy by-lo dokázáno, že optimální vzdálenost mezi jednotlivými pražci je přesně 0,7 metru. Ocelové koleje jsou uloženy na tyto nádherné, pečlivě ohoblované pražce a upevněné matkami a šrouby. Vzdálenost mezi kolejemi se podle příručky pro železnice nazývá rozchod. Rusové mají roz-dílný rozchod kolejí, protože nemají žádnou kulturu. Ale nacionálně socialistický německý stát přeměňuje ce-lou ruskou železniční soustavu podle našeho kulturního rozchodu, zatímco naše osvobozovací armády postupují do Ruska, aby vnesly světlo do temnoty.“

Naklonil se ke mně, slavnostně zamrkal, posunul si pásek a spokojeně se zahoupal na podpatcích.

„27. září 1825 měli Angličané tu neuvěřitelnou drzost otevřít první železnici. Podle přesných informací získa-ných naší výzvednou službou sestával vlak ze čtyřiatřiceti osobních vozů vážících dohromady devadesát tun. Vzdálenost byla uražena za pětadesát minut.“

Dovolil jsem se zeptat na onu vzdálenost.

Poklepal si na jeden ze zubů stříbrným párátkem a na-sál vzduch. Když byl se svou dentální hygienou hotov, důvěrně mi zašeptal:

„Dvanáct a půl kilometru. Považuji však za více než jisté, že bombardéry pana Luftmarschala Hermanna Goringa již dávno toto nebezpečí pro naši Svatou ří-m-sko-německou říši zničily.“ Několikrát se zhluboka na-dechl a pokračoval. „S pomocí speciálních výbušnin z armádního arzenálu v Bambergu můžeš přerušit ja-koukoli existující železniční trať. Ale podle přírodního zákona to může provést výlučně německá armáda v do-bě války, a pouze tehdy, když je ohrožena naše kultura. Rozumíte tomu všemu, pane Fahnenjunkere Rilke?“

Beze slova jsem přikývl. Nyní vím, z čeho jsou uděla-ny železniční koleje, napadlo mě.

„Jedete do Brobrusku. Předpokládám, že pro vlajku.“

Najednou se z ničeho nic rozčílil a začal mi nadávat za to, že jsme prohráli u Brobrusku, ale vzápětí se zase proměnil ve slušného gentlemana.

„Takže, vy chcete jet do Brobrusku. Pak budete muset znát přesný čas odjezdu. Předpokládám, že byste rád vy-užil výhod našich skvělých národněsocialistických vla-ků. Počkejte chvíli, když chcete jet do Brobrusku.“

Znovu se začal chovat jako šílenec a přerývaným hla-sem ječel:

„Co tady k sakru chcete?“

Díval se na mě zvláště.

„Ha, myslel jsem si to! Chystáte se vyhodit do po-větří celou železniční trať? Bud'te zticha, pane Fahnen-junkere, vaším úkolem je nést standartu, tu starou, krví nasáklou standartu. Nejezděte do Brobrusku. Zůstaňte tady se mnou.“

Začal si pískat „Horst Wessel“, ale vzápětí se mu zne-líbila, takže začal mumlat cosi jako:

„Muss i denn, muss i denn zum Städeke naus

Und du, mein Schatz, bleibst hier?“

Tancoval sem a tam po nástupišti, najednou se však za-stavil a zařičel radostí: „No, tady je ten černý husar. Fah-nen-junker Rainer Maria Rilke bez své zástavy, ta svině.

Půjdeš do basy, ale musíš si počkat, než tahle krásná vál-ka skončí a vítězstvím zpité jednotky kavalérie se budou hnát Brandenburskou branou zdraveny spontánními ovacemi našich krásných žen.“

Po krátké odmlce srdečně a s přesvědčením dodal:

„A našimi všivými občany. No, a teď pojedete do Brobrusku, Fahnenjunkere. Vlak odjíždí ve 14.21 z nástupiště 37. Je to vlak číslo 156, ale Bůh tě opatruj, jestli se nevrátíš se svou standartou. Pluk bez vlajky je jako železnice bez vlaků.“

Nervózně jsem se zadíval na elegantního důstojníka, který byl buď šílený nebo opilý, ale pravděpodobně oboje.

Srazil jsem podpatky a zakřičel jsem:

„Pane Rittmeistere, Fahnenjunker Hassel hlásí: Je prá-vě 19.14. Uctivě žádám o potvrzení odjezdu vlaku z ná-tupišť 34.“

Zahoupal se na podpatcích, až mu zaskřípaly boty. Zapálil si cigaretu a vypustil mohutný oblak kouře.

„Na to se tedy ptáte? Jak vidíte, nosím tento kříž. Vymi nevěříte? Chcete snad naznačit, že důstojník od kava-leristů je lhář?“

„Ne, pane Rittmeistere.“

„Bud'te zticha a poslouvejte, Fahnenjunker bez bojové zástavy.“ Znechuceně si odplívl. „Vy, vy, jste bastard. Vůbec mě nezajímá, kolik je hodin. Rozumíte?“

„Ano, pane Rittmeistere.“

„Ano, Fahnenjunker, všechny hodiny míří do pekla. Vlak číslo 156, nástupiště 37 odjíždí do Brobrusku ve 14.21. Konec! A při svatém Mojžíšovi také ve 14.21 od-jede. Ale jestli to bude dnes nebo za rok, v tom je zako-paný pes! Ale musí být kázeň. Vojenské předpisy se mu-sí dodržovat.“

Začal tancovat po nástupišti a počítat:

„Jedna, dva, tři, čtyři, pět, šest.“

Pak se zastavil, podíval se tu spoustu kolejí a zařval: „Alles einsteigen. Zug fahrt ab! Berlín – Varšava – Brest – Litevsk – Mogilev – peklo!“ Mlaskl jazykem a za-smál se. „Nyní jsem jeho excelenci polního maršála mys-tifikoval. Ve skutečnosti je to vlak do ráje. No, no, pane Fahnenjunker, vidíte, že člověk se tady na té imperiální ruské železnici musí mít na pozoru. Minulý týden se mi podařilo poslat jiného generála do ráje. Myslím, že dnes si spolu se svatým Petrem hrají s jeho holuby. Až se do-stanete do Brobrusku, pozdravujte ode mě její milost cí-sařovnu Kateřinu. Prodává na trhu v Brobrusku Stalinovu čokoládu. Ale neříkejte jí to, ona neví, kdo vlastně je.“

Bylo to zvláštní, ale vlak opravdu zastavil na nástupiš-ti číslo 37. Byl to muniční vlak jedoucí do Brobrusku. Bez dalších problémů jsem dosáhl své cílové stanice: 27. (trestní) tankový pluk. Znovu jsem stál uprostřed ruské chatrče. V malé smradlavé místnosti. Jak kontrastovala s Heleniným světlým a příjemně vonícím bytem.

K smrti unavený jsem sebou hodil na plesnivý slam-ník položený na hliněné podlaze a v okamžiku jsem tvr-dě usnul.

Ráno se rota vrátila z budování pozic na frontové linii. Drobeček mě radostně vítal a volal:

„Přivezls mně nějaký pěkný kalhoty? Nevím, co bych za jedny dal. Světlemodrý kalhoty a řvu štěstím jako bejk!“

Dědek dostal balíček od své ženy. Odešel s ním do ro-hu místnosti, ponořen do naprosto jiného světa. Řadu hodin jsem musel vyprávět, co jsem prožil. Ne-zapomněl jsem na jediný knoflík, jediný pásek.

„Měla kalhotky zdobené třásněmi?“ chtěl vědět Porta. „Co, třásněmi?“

„Jo, myslím ty tentononc, který si pěkný holky dávaj na okraj kalhotek.“ Rukama popisoval, co měl na mysli. „Aha, už vím,“ rozsvítilo se mi. „Měla krajky.“

„To se jmenuje krajky?“ Porta procházel svými obráz-ky a ukazoval mi obzvláště odvážné příklady.

Lišácky se usmíval, když se ptal:

„Dělals jí to taky takhle?“

„Ne, ty špinavý prase, já nebyl v bordelu. Byl jsem u opravdový holky, židovský holky.“

„Jaký holky?“ zařvali všichni jedním hlasem. Dokonce i Dědek se probral ze svého snu o ženě a dětech.

„Copak takový kosti ještě existují?“

Vyklopil jsem jim svůj příběh o Heleně. Kolem půlnoci mě Porta s Drobečkem probudili.

„Řekni nám,“ šeptal Porta. „Měla ta dívka jasné čer-vený podvazkový pás a opravdu dlouhý punčochy? Ta-kový, co zakrejvaj skoro celý nohy?“

„Jo, světlečervený a velmi dlouhý punčochy,“ zněla má ospalá odpověď.

„Sakra! Světlečervený podvazky,“ zaúpěl Porta.

„A předlouhý punčochy,“ dodal Drobeček.

Ztěžka dopadli na své slamníky.

„Copak neměla ani jedinou malou veš?“ ozval se Por-ta z temnoty.

„Žádný vši, copak seš blázen?“ odpověděl jsem dotčeně.

„A nesmrděla aspoň trošičku špínou?“ zeptal se Stege ze svého kouta u kamen.

„Nesmr...“

Povzdech. Chrápání.

Úředník seděl ve své kanceláři. Na stole ležel list papíru. Jeho mozek byl téměř paralyzován předpisy. Nechal případ, aby se vyvíjel samospádem. Ten muž byl pověšen. Dívka přišla o otce. Válka pokračovala dál.

18. PARTYZÁN

Bylo to den poté, co vojenská policie odvedla z domu jednoho ruského sedláka. Posadili ho do jedné z míst-ností před služebnou. Strčili ho tam, aby vystřízlivěl, ale službukonající rotmistr Heide, člen strany a domo-brany, vycítil svou velkou šanci. Sedlák mu padl do rukou jako zralá hruška. Okamžitě případ hlásil svým nadřízeným, dokumenty byly podepsány a orazítková-ny příslušným důstojníkem. Tím byla rozpoutána lavi-na. Sedlákovi už nemohla pomoci ani svčená voda. Zanedlouho vyrazí speciální vlak do zámezí, který přiveze rotmistra Heideho ozdobeného Železným kří-žem prvního stupně.

Vypily se dvě láhve vodky. Sedlák a jeden rotmistr z druhé roty se servali. Rotmistra zavřeli na frontových pozicích druhé roty a pustili ho, až vystřízlivěl. Všechno proběhlo přesně podle předpisů. Vznikl list papíru, který rozpoutal lavinu následujících událostí.

Velitel věznice, generálmajor Hase, byl starý muž. Přes sedmdesát.. Schovával si pramínky vlasů všech popravených v pěkném, sametem vykládaném pouzdr-u. Sbíral popravené vězně, jako jiní sbírají motýly. Co by ten vážený gentleman v Žitomiru dělal, kdyby se tam nepopravovali lidé? Kdyby válka najednou skončila, stal by se generál zase tím sympatickým ře-ditelem školy v nějakém malém městečku, kde by se kvůli buržoazii musel vzdát svého koníčka – sbírání pramínek vlasů.

Sedlák byl upracovaný chudý chlap, který si dal os-minku silné vodky. Na papíře se stal nebezpečným par-tyzánem, plánujícím sabotážní akce proti Třetí říši.

Sedláka Vladimíra Ivanoviče Vjačeslava odvedla vo-jenská policie. Hodili ho do náklad'áku, smáli se, a když odjížděli směrem k Žitomiru, mávali nám. Jeden z nich praštl sedláka pažbou do hlavy. Byl jen ruským sedlákem, v očích pruského četníka tím posled-ním z posledních. Rychle bychom na něj zapomněli, ne-být dívky v zeleném šátku.

Člověk si zvykne na všechno, i na věšení „partyzánů“. Po smrti se stávali sovětskými hrdiny. Kdyby přežili, udělali by z nich sovětské obyvatele nápravného tábora v Uktě-Pečoře, protože nebyli pověšeni jako partyzáni, ale klidně obdělávali půdu, zatímco jejich vesnici okupo-vali Hitlerovi vojáci.

Dívka v zeleném šátku přišla do naší kantýny, v níž jsme proměnili jednu z chatrčí. Mít kantýnu, to byl ná-pad zásobovacího důstojníka. Byl to kšeftsman. Jeden z těch „šedesátiprocentních vydrždůchů“! Než přistoupila ke stolu, kde seděl Porta s Drobečkem a my ostatní, chvíli váhala.

„Kde je můj otec? Je tu už tři dny, Nemáme s Anastá-zií žádné jídlo.“

„Kdo je tvým otcem, ty malá divoško?“ zeptal se Dě-dek laskavě. Porta oplzle mlaskl jazykem.

Dívka mu mlasknutí opětovala. Náš stůl se rozřehal.

„Můj otec je sedlák Vladimír Ivanovič Vjačeslav, kte-rý žije v tom žlutém domu u řeky.“

Na chvíli zavládlo ticho.

Dědek se škrábal po krku a zoufale se rozhlížel ko-lem, jestli mu někdo nepomůže. Všichni jsme se od něj odtahovali. Co jsme měli říct? Ten proces v Žitomiru, to byla odporná inscenace. Rádi tam viděli provaz houpají-cí se na trámu – a nejlépe se takový provaz rozhoupe, když na něm visí mužské tělo.

„Odvezla ho vojenská policie, holčičko. Stalo se něco hloupého. Jeden úředník napsal na kus papíru víc, než měl.“

„Kam ho odvezli?“

Dědek mávl rukou do vzduchu. Porta si čistil uši ru-ličkou svinutou z kusu hadru.

„No, já pořádně ani nevím. Odjeli na západ po hlavní silnici.“

Dívka, které bylo sotva čtrnáct, se vyděšeně rozhlíže-la po vousatých neholených tvářích s ústy páchnoucími vodkou a kousky machorky ve vousech. Byli to cizí vo-jáci v podivných uniformách, kteří chytali chudé sedlá-ky, věšeli je nebo je posílali daleko na západ, odkud se ještě nikdy nikdo nevrátil.

„Žiješ tam u řeky sama?“ zeptal se Stege, aby řeč nestála.

„Ne, je tam se mnou Anastázie, je nemocná.“

„Kdo je to Anastázie?“

„To je moje sestra. Jsou jí teprve tři roky.“

Vojáci si odkašlali a posmrkávali. Drobeček si odplivl.

„Do hajzlu s celou tou válkou a především s policaj-tama!“

„Kdo vaří?“ zeptal se Dědek.

Dívka překvapeně vzhledla. „No já, kdo jiný?“

„No dobře, to vím. Ale vždyť nemáš žádné jídlo. Kde je maminka?“

„Odvedla ji ruská NKVD spolu s dědečkem. To už je strašně dávno. Ještě než začali střílet.“

Drobeček odešel za zásobovacím. Po krátké, ale prudké hádce se vrátil s bochníkem chleba a pytlíkem soli.

„Tady tohle si vezmi od Drobečka.“ Vztekla kopl do nohy stolu. „Vezmi si to, než to hodím z okna.“

Dívka přikývla a ukryla to v kapse pod sukni.

„Pojď si sem sednout, malá,“ poručil jí Porta. Vojáci se srazili k sobě, aby jí udělali místo.

Posadila se.

Porta shrnul Drobečkovu, Stegeho a vlastní jídlo do prázdného víčka ešusu a posunul ho před dívku.

„Najež se. Musíš mít hlad.“

„Otec se už možná vrátil. Myslím, že určitě.“ Dívala se na nás tázavě.

Nikdo její pohled neopětoval. Tiše jsme kouřili, cpali si dýmky, nebo si nahýbali z lahvi vodky.

Dědek potáhnul posem.

„Ne, sedni si a jez. Tvůj otec se nevrátil.“ Po chvilce dodal: „Aspoň zatím ne.“

Pomalou, jakoby ostýchavě, si znovu sedla na okraj hrubé lavice. Stáhla si šátek dozadu a vděčně si naplnila pusu, žvýkala, polykala, pila, dávala do pusy a znovu polykala. Nevšímal si jí, kterou jí nabídl Dědek, a jedla prsty.

„Mám děvče asi tak v jejím věku,“ vysvětlil Dědek, když si otíral slzu ze své zarostlé tváře. „Teď zůstane úplně sama.“

K našemu stolu přišel provianták s rendlíkem plným horkého mléka. Beze slova ho položil před dívku.

Drobeček nadzdvihl obočí a výmluvně hvízdнул.

„Co je?“ zařval provianták, vztekly, že se nechal načapat při obyčejných lidských emocích. „Tohle zaplatíš ty, ty obrovský čuně!“ Hrozivě mával tužkou, „Tohleto napíšu na oficiální formulář a napíšu pod to Drobečko-vo jméno, aby nebylo mýlky, kdybych zemřel. Drobeček z páté roty. A nemysli si, že to dostaneš bez úroků.“

Ne, ne, budeš muset zaplatit šedesát procent navíc. Ha, ha, ty vyřídichu! Tos nečekal, co?“

Drobeček si dál pohvizdoval a důvěrně mrkal na Portu.

„Slyšels, co říkal ten šmelinář?“ Najednou vyskočil a hodil za vzdalujícím se proviantákem nůž. Málem ho trefil do ramene – nůž se zabodl do dřevěné stěny a smál se mu do ksichtu.

„Dones mi ten nůž zpátky, ty hajzle,“ řval Drobeček. „Dones ho sem! Dones ho sem!“

Provianták vytáhl nůž a uctivě ho položil před Drobečka. Když se obracel, popadl ho Drobeček za klopy blůzy, zvedl ho do vzduchu a pořádně s ním zatřepal.

„Ty seš špinavý prase a hnusnej zloděj. Nebo snad ne? Opakuj to, ty...“

„Frčkový prase,“ radil mu Porta.

„Jo,“ zařval Drobeček. „Frčkový prase, modře frčkový hovado. No, a teď to k sakru budeš opa-kovat!“

Zpola udušený provianták slova té nadávky zopakoval. Drobeček to chtěl slyšet třikrát za sebou.

Provianták horečně souhlasil, opakoval to třikrát, již skoro fialový v obličeji. Drobeček ho odhodil stranou. Jako pytel hadrů se odkutálel ke svému pultu. Poslední metry urazil po čtyřech.

Drobeček se naklonil k dívce, která se tiskla ke stěně. „Neboj se, malá. Drobeček je bohabojný muž, který ochraňuje bezbranné. Ámen!“ Udělal ve vzduchu zname-ní kříže, což považoval za odpovídající tomu, že je boha-bojný.

Stege vytáhl z kapsy hromádku rublů a hodil je dívce. Jeho příkladu následovalo několik dalších. I Porta, který měl peníze rád, vytáhl velký paklík, který nejprve spočítal, pak ho omotal gumičkou a podal dívce.

Drobeček luskl prsty na proviantáka, který okamžitě přiběhl.

„Balík jídla a nějaké rubly pro tuhle dívku,“ poručil mu Drobeček.

Provianták svázal bez jediné námitky balík jídla a dal do něho svazek bankovek.

Dívka už chtěla jít domů. Uvázala si šátek pevně pod bradou a provazem si stáhla starý vojenský plášť, který měla na sobě.

Stege a Legionář ji šli dobrovolně vyprovodit. Vzali si pušky, oblékli si pláště a vyšli s dívkou do

temnoty.

Hindenburská svíčka se zatřepetala. Kdosi hodil do nádobky trochu loje. Plamínky zatančily.

„Myslíš, že ho zastřelí?“ zeptal se Bauer vševědoucí- ho Dědka.

„No, stalo se to tady takovým zvykem. Mnoho dětí musí zažívat to, čím právě prochází tohle děvče se zele-ným šátkem.“

„Je dobře, že se pokaždé nedozvíme, že někdo zem-řel,“ řekl Pluto. „Myslíš, že ten chlapík, co mu tenkrát v Karali usekli hlavu, měl nějaké děti?“

„Nikdy nevíš. Lepší je se neptat, bolí to pak na duši. Život je pak příliš nesnesitelný,“ odpověděl Dědek. Porta se najednou rozzářil a narovnal svá schoulená záda..

„Co takhle otce té dívky čmajznout?“

„A jak bys to chtěl udělat?“ šklebil se Dědek. „To si myslíš, že tam sedí bez stráží?“

„Proč bysme to sakra nemohli udělat?“ křičel Porta vztekle. „Když se umíme vyrovnat s Ivanem tam v zákopech, myslíš, že by byl problém ubezdušit tlupu pobledlejších četníků?“

Pluto přikývl.

„Máš pravdu, Porto. Čtyři či pět z nás stačí na to, abychom těm blbounům vyřezali ohryzky a vmžiku zmizeli se sedlákem do noci.“

„To je možné, ale co se bude dít dál?“ ptal se Dědek.

„Dál?“ zíral na něj Porta.

„Jo, potom. Ty myslíš, že ostatní půjdou spát a jen tak zapomenou na to, že někdo podřezal celou bandu poli-cajtů?“

„Pchá,“ řekl Porta nadutě. „V té době už budeme na míle daleko, nikdy se nedozví, kdo to udělal.“

„To máš svatou pravdu. Nikdy by tě nedopadli, ani by ti nikdy nevěřili, kdybys jim to vyprávěl. Víš, chlapče, oni by udělali něco mnohem horšího. Rozpoutali by tady peklo kolem partyzánů. Oni nevěří tomu, že ten, koho dopadli, je partyzán. Moc dobře ví, že to je jenom nevin-nej sedlák. Kdybysme ho tam odtud ale dostali násilím, měli by v týhle oblasti do pěti hodin jednotku esesáků, kteří by okamžitě zničili několik vesnic. Tisíce žen a dětí by bylo odvezeno do koncentračních táborů na oplátku za zmizelého sedláka, který by se stal nebezpečným a hledaným vůdcem partyzánů. Když neuděláme nic, po-věsí jenom sedláka Vladimíra Ivanoviče Vjačeslava. Ge-nerál bude toho dne spokojený. Velitel policie dostane svůj řád. A bude zase klid, než se zase generál začne nu-dit. Když se Vladimír bude bránit a kopat, tak to bude ještě lepší. V celé oblasti bude dlouho klid, protože to byla skvělá poprava a platfusáci si budou mít ještě dlou-ho o čem povídat. Sedlák Vladimír Ivanovič Vjačeslav je cenou za mír v této oblasti.“

„Však já si to s těma zkurvenýma hajzlama vyřídím, až bude po válce,“ syčel Porta. „Naleju jim rozžhavený olovo do chřtánů.“

Vrátil se Stege s Legionářem. Vztekla nadávali, ob-zvlášť na vojenskou policii a posádku v Žitomiru. Legionář pak naprosto vážně navrhl, abychom zajali několik důstojníků a odvezli je Ivanovi.

„Ty ses musel zbláznit,“ vybuchl Dědek vztekle.

„Ty si myslíš, že bysme to nedokázali?“ křičel Le-gionář.

„Klidně,“ řekl Porta, než Dědek stihnul odpovědět. „Pouštní tulák, Drobeček a já dokážeme unést ze stanice celou partu důstojníků včetně jeho nejvyšší milosti, kata Haseho.“

„O tom vůbec nepochybuju,“ odpověděl Dědek, „ale byli byste blázni, kdybyste se o to pokoušeli. Nebo snad chcete, aby se tady v té oblasti pro všechny sedláky roz-poutalo pravý peklo? I takoví blázni jako jste vy přece musí vědět, jak by to dopadlo, kdybyste něco takový ho udělali.“

„No, tak teda...“, zarazil se Porta, když se otevřely dveře. Stál v nich muž a setřásal si sníh z pláště. Drobeček zamrkal, párkrát přikývl a hvízdal mezi zuby. Proviant'ák stál u svého pultu a hrál si s prázdnou lah-ví. Kývl svou holou býčí hlavou na souhlas, když smě-rem ke dveřím zasvištěl nůž a zabodl se do prahu kousek od nohou poddůstojníka.

Legionář vstal a jako panter proklouzl ke dveřím. Vy-trhl nůž, políbil ho a zabručel:

„Alláh je veliký a moudrý.“

Zavládló pekelné ticho. Drtilo stěny i strop místnosti. Rotmistr Heide, ten snaživý úředník, se usmíval.

„Někdo si tu koleduje o průser. Vy si myslíte, že si můžete hrát s Heidem?“ V rukou se mu objevil velký

automat Nagan. „Udělám z vás fašírku, vy bastardi. Řekněte jenom kdy a kde.“

Ticho. Hrozné ticho. Ve vzduchu visela vražda.

„Chudáci!“ ulevil si Heide a poručil si pivo.

„Netočím,“ zaznělo drsně z tlusté zásobovačovy huby.

„Malou vodku.“

„Žádná nezbyla,“ zakřenil se zásobovač staženými rty a jedovatými očima.

„Tak co máš?“ dožadoval se Heide, natahuje hlavu dopředu jako beranidlo. Položil si ruku na kapsu pláště, kde měl Nagana.

„Nic, ty sráči!“ zařval zásobovač a rozbil láhev napadrt’.

„Tak ty odmítáš obsloužit poddůstojníka Juliuse Hei-deho, ty špinavej šejdiři?“

„Mám jenom tohle,“ hulákal zásobovač a hrozil zuba-tým hrdlem lahve Heideovi do tváře.

Drobeček se zasmál.

„Pojď sem, ty podsvinče, tady jich máme plno.“

Heide se otočil a zmateně zíral na Drobečka. Udělal několik kroků směrem k němu.

Drobeček zabodl svůj nůž do stolu a zařval:

„My máme zase tohle, ty hnido, jestli nevypadneš z týhle místnosti do dvou vteřin.“

„Co se to s vámi k sakru děje?“ zakoktal užaslý a zma-tený Heide.

„Co se děje?“ šklebil se Bauer. „Co myslíš, ty zkurve-nej zbabělče? Možná máme zácpu.“

Heide ukročil jako tygr chystající se ke skoku. Cestu mu zastoupil Legionář a pomalu se blížil k ulízanému a šokovanému důstojníkovi. Ten na Legionáře zamířil Naganem.

„Jestli uděláš ještě krok, ty marockej pasáku, budeš plivat krev,“ zasyčel Heide a zoufale zíral na drobného chlapíka s vražednými zelenými očima.

Čekali jsme, až se ozve rána z Nagana, ale nikdo se nepohnul.

Rychleji než blesk vykopl Legionář Nagana z Heide-ho rukou. Heide vykřikl bolestí a couvnul.

Drobeček pistoli sebral, vytrhl z ní zásobník a hodil ji do kouta.

Legionář skočil vpřed a praštil Heideho do žaludku. Ten s rachotem padl k zemi. Legionář se d’ábelsky usmí-val, vykopl Heidemu zuby a dalším hrozným kopem mu přerazil nos.

„Tak tys chtěl střílet, ty hajzle? Nejdřív se to ale mu-síš naučit. Líp ti jde psaní, co?“

Heide se sebral, posadil se na zemi a omráčeně si otí-ral krev z obličejů.

„Co tím myslíš?“ koktal. „Zbláznil ses? Přišel jsem na pivo a kus řeči a ty mě bez jedinýho důvodu napadneš.“

Legionář beze slova odešel a sedl si k nám.

„Zlatej chlapec. Úplný nevinětko. Vstaň, ty usmrkan-če, nebo tě podřízneme jako podsvinče!“

Heide s obtížemi vstal a ztěžka dopadl na lavici. Porta mu podal sklenici piva. Heide se vděčně podíval do ne-vyzpytatelné tváře onoho zrzavého mládence s cylind-rem, jehož prozrazovala jenom modrá prasečí očička.

Heide si přikládal sklenici k ústům, a když se už chystal napít, vykopl mu ji Porta s divokým úsměvem z ruky. Sklenici opsala ve vzduchu velkolepý oblouk.

Drobeček nadšeně vykřikl:

„Ten pitomec si zahodil pivo! Ten pitomec si zahodil pivo!“

Heide vyskočil a zlostně na Drobečka civěl. Natahoval se po něm přes stůl. Drobeček začal běhat po místnosti a křičel jako malej kluk, kterému chtějí naplácat na zadek.

„To jsem nebyl já, to byl Porta! To jsem nebyl já, to byl Porta!“

Najednou se zastavil a kopl dozadu. Heide se popadl za břicho a odletěl na zeď. Drobeček se na něho s zuřivým řevem vrhl a mával rukama jako větrný mlýn. Několik přidušených výkřiků a Heide připomíná pra-se po první ráně.

Legionář na něj nalil několik kbelíků vody. Celý tře-soucí se Heide vydrápal na nohy, ale po chvíli zakopl a už v bezvědomí dopadl na stůl.

Pluto ho hodil do rohu.

Zásobovač vylezl ze svého úkrytu za pultem a nabídl nám všem pivo vyztužené vodkou.

Pluto na Heideho plivl a řekl:

„Udavač!“

Snad bylo pro velblouda snazší projít uchem jehly, než pro Drobečka vejít do Alláhových zahrad.
Poté, co mu oznámili, že se nit jeho života chýlí ke konci, pokoušel se všemožně tomu osudu vyhnout.
Hrozil, zapřísahal se, brečel, modlil se, ale musel se přiznat ke svým hříchům..
Měl co Ivanovi děkovat za to, že přerušil Legionářovu zpověď.

19. DROBEČEK DOSTAL ROZHŘEŠENÍ

„Jednadvacet,“ houkl Porta a hodil karty na bednu od munice, která nám sloužila za stůl.

Podezřívavě jsme si prohlíželi jeho špinavé karty. Drobeček začal počítat na prstech, ale beze sporu to tak bylo.

Porta se zdvořilým úsměvem shrnul svou výhru do ocelové přílby.

„Chcete pokračovat, chlapi?“

Porta právě vyhrál po čtyřicáté sedmé za sebou. Dro-beček, který již přišel o všechno, už hrát nechtěl, i když mu Porta, stejně jako nám, velkomyslně nabídl půjčku se stoprocentním úrokem.

„To bysme museli bejt na hlavu,“ řekl Stege. „Může-me snad přistoupit na šedesát procent a vzít si sto marek. Ale ať už uděláme cokoliv, výhodný to pro nás nebude nikdy. „

Drobeček seděl a zamyšleně před sebe zíral. Potom se k Portovi důvěrně naklonil.

„Ty bys Drobečka nepodvedl, že ne?“

Porta zamrkal svými bezbarvými řasami, vyčistil si monokl a vmáčkl ho do svého levého prasečího oka:

„Ne. Josef Porta by Drobečka nikdy nepodvedl.“

„Já jsem si to myslel,“ odpověděl Drobeček s úlevou. Porta právě rozptýlil jeho strašlivé podezření.

Do bunkru sestoupil Dědek.

„A jsme odepsaní. Druhá rota má zezadu zajišťovat ústup 104. střelecké roty. Právě se připravují.

Nikdo z nás se z toho nedostane se zdravou kůží.“

Porta se zasmál a ukázal na sebe.

„Mýlíš se, Dědku. Tenhle mazák se z toho dostane, aniž by měl zkřivenej jedinej vous.“

„Jak to můžeš vědět?“ zeptal se se zájmem Drobeček.

„Řekla mi to jedna cikánka. Nejprve mi to vyčetla z dla-ně. Asi po půl hodině rozsypala skoro kilo kafe po stole a vyčetla z něho úplně to samý.“

Drobeček se nervózně nadzvedl a posunul se blíž k Portovi.

„Co tam vyčetla, Porto?“

„No, ta Francouzka mi řekla, že tuhle válku přežiju ve zdraví, ožením se s bohatým děvčetem a budu žít mnoho šťastných let jako většinový majitel akcií řady prosperu-jících bordelů.“

„Sakra,“ řekl Drobeček. „Nemyslíš, že si z tebe uta-hovala?“

Porta zakroutil hlavou.

„Stoprocentně ne.“

Drobeček si začal prohlížet svou vlastní ruku.

„Co je tohle za čáru?“ zeptal se Porty.

„To je čára života, příteli. A je proklatě krátká.“

Legionář jim nakoukl přes rameno a hrozivě na Dro-bečka ukázal.

„Obrat' tvář směrem k Mekce. Alláh je velký a moudrý.“

Drobeček nervózně polknul.

„Kdo by sakra měl zájem na tom, aby Drobeček za-hrábl?“

„Ivan,“ řekl Porta lakonicky.

Do naší druhé roty přibyla celá řada nových mužů. Mezi nimi byl bývalý SS Unterscharführer, který strávil dva roky v Torgau. Von Barring před ním Dědka varoval.

„Dej na toho chlápka pozor. Nevěřím mu.“

Stege nám řekl, že ten SS chlápek, kterého k nám při-dělili, se domluvil s Heidem a několika dalšími na tom, že jakmile se k tomu naskytne příležitost, naši partu zli-kvidují.

Jeden z těch nových, desátník Peters, si k nám přisedl.

Bez nějakých úvodů stručně řekl:

„Je tu pětadvacet mužů, kteří se vás rozhodli vyřídit.“

Drobeček chtěl něco pádného odpovědět, ale zarazil ho Portův varovný pohled. Přesto si mumlal něco o krát-kých a dlouhých čarách života.

„Odkud to máš?“ zeptal se Legionář s cigaretou visící z koutku úst.

„Prostě to vím,“ řekl Peters, aniž hnul brvou. „A vy to teď víte taky.“

Dědek ho zadržel. „Kdy to chtějí udělat?“

Peters pokrčil rameny a ukázal na ruské pozice. „Kraus, ten esesman, má za to, že se Ivan do toho co nevidět pustí a že celá rota bude odříznutá. Pak vaši ma-lou tlupu vyříděj a zdrhnou.“

Legionář vyplivl cigaretu.

„Ty jdeš s nima? Nebo tě omrzel život?“

Peters se na něho zadíval úzkýma očima. Tajemně řekl:

„Na životě si příliš nepotrpím, ale nemám rád vraždy.“

„Tak to ses měl držet od armády dál a jít do kláštera,“ řekl Porta. „Tady ve společnosti milovníků zimních sportů na východní frontě se to točí jenom kolem vražd. Jako třeba teď!“ vykřikl a vyprázdnil zásobník svého au-tomatu do země pod nohy ostatních členů rot, kteří se-děli na druhé straně bunkru. Vyskočili na nohy a pekelně nadávali. Esesman po-padl svůj automat, ale zase ho pustil, jako by byl celý rozžhavený. Díval se do hlavní našich čtyř samopalů a jedné „roury“.

„Vyděsilo vás to, zelenáči?“ křenil se Porta a hodil prázdný zásobník esesmanovi do tváře. Ten s chropotem padl dozadu.

Porta ukázal na několik ostatních.

„Položte tu svini sem.“

Đábelsky se usmíval, když trhal kus bílé látky ze své-ho rance na chleba a nařídil, aby ho tomu muži v bezvě-domí našili na záda.

Když se esesman probral, omráčeně se posadil a zíral na Portu, který mu radostně oznamoval:

„Na zádech máš přišitou bílou záplatu. To je můj terč. Jestli se ode mě vzdálíš příliš daleko, s pomocí tohoto nástroje ti vyrazím srdce z těla.“

Výmluvně si pohladil svůj automat.

„Jestli z nějakého důvodu tu záplatu ztratíš, jseš mrtvej!“

„Pěkná puška, co říkáš?“ ptal se sladce Legionář. Drobeček si opět studoval čáry na rukou. Vyskočil na nohy, popadl desátníka Krosnika, jednoho z Krausovy bandy zelenáčů, za krk a praštil s ním o jeden z dřevě-ných podpůrných sloupů.

„Ty zkurvenej hejle, tys chtěl střílet na Drobečka? Tys mi chtěl ukrást polovinu můj čáry života?“ Řval jako ra-něnej medvěd a šátral po svém noži. „Můj život, můj ži-vot, můj krat'oučký život!“

Krosnika kopal a mlátil rukama ve snaze se vykrotit. Jeho tvář pomalu fialověla a kopance a rány byly stále slabší. Kdyby Dědek nezvedl ruku, udusil by se.

S děsivou kletbou Drobeček svou oběť pustil. Krosni-ka dopadl mezi Heideho a bývalého rotmistra vojen-ského koncentračního tábora v Torgau.

Porta se zasmál.

„To bylo jen malý varování pro případ, že se nebudete chovat slušně, jak říkají ve vzdělaných vrstvách. A vy ostatní,“ zařval a hrozil jim automatem, „jakmile to uzná-me za vhodný, urazíme vám ty vaše palice. Takže žádný vopičárny, jasný!“

Peters seděl opřený o zeď bunkru. Na klíně mu ležel ruský samopal. Seděl a lhostejně kouřil.

Zanedlouho došlo k pravidelné výměně stráží. Eses-man a Krosnika se začali zuřivě hádat, protože na hlídku jít nechtěli a snažili se to hodit na někoho jiného.

Dědek najednou hodil své karty na stůl, pomalu vstal a ukázal na esesmana svou dýmku.

„Ty a Krosnika nejdete. Vezme to za vás Heide a Francke.“

Oči esesmana se zaleskly vítězstvím, ale ihned zase pohasly, když Dědek pokračoval:

„Spolu s Krosnikou odejdete k Ivanovým pozicím a vrátíte se s přesným hlášením o tom, co se tam děje.“ Klidně si sednul a pokračoval v rozehrané partii. Esesman a Krosnika začali reptat.

Dědek zahrál pikové eso, shrábl bank a chladně se na ty dva zadíval:

„Neslyšeli jsme mé rozkazy?“

„To je buzerace,“ vykřikoval Esesman. Nemůžeme přece jít k nepřátelským liniím, aniž bychom byli kryti. Protestujeme proti vašemu rozkazu.“

Dědek se opřelo zeď a sáhnul po své P38.

„Tak vy protestujete. Radši trochu myslíte hlavou. Vy, který jste dobrovolníkem a členem strany. Co myslíte, že by na to řekl Führer?“

Esesman se hrozivě k Dědkovi naklonil.

„Co tím myslíte? Můj Führer. Je snad taky váš, ne?“ „Jsi trochu natvrdlý, příteli.“

Drobeček chtěl také něco říci, ale Dědek pokračoval:

„Vy jste si vybrali Führera dobrovolně, jste jeho mu-ži. Mně byl vnucen. V každém případě – neslyšel jste někdy o speciálních soudech?“

„Nepokoušej se mně tím hrozit,“ vysmíval se Eses-man. „Abys ho mohl svolat, musíš být nejméně velite-lem roty.“

„Jseš si nějak jistej. Copak nevíš, že jsme od ostatních odděleni a že velitel skupiny jako je tato může svolat zvláštní soud, když cítí, že skupině hrozí nebezpečí v podobě spolčování, velezrady či odpírání poslušnosti?“

Mohu svolat zvláštní soud kdykoliv a kdekoliv.“ Dědek praštil pěstí do bedny od munice. „A teď vypadněte, ne-bo vás tam Drobeček s Portou doprovodí!“

Bez dalšího slova si hodili zbraně přes ramena a opus-tili bunkr.

Drobeček poslal dokola láhev vodky. Když se dostala až k Portovi, Drobeček s nadějí v hlase řekl:

„Už tě někdy tahle čára života obelhala?“

„Nikdy, je to stoprocentní jistota,“ zněla Portova zne-pokojivá odpověď. Smutně se díval do Drobečkovy hlu-boce soustředěné tváře. Když Drobeček zjistil, že Legio-nář má na ruce také velice krátkou čáru života, měl neuvěřitelnou radost, a když zjistil, že je dokonce kratší než jeho, choval se jako blázen.

„Padneš do hnoje dřív než Drobeček!“ halekal.

Legionář se dlouho a zkoumavě díval Drobečkovi do tváře. Drobeček byl přímo u vytržení a nadšeně si přihý-bal vodky.

„Alláhovy cesty jsou nevyzpytatelné, ale správné,“ mumlal Legionář tak dlouho, až to Drobeček zaslechl.

„Já půjdu do Alláhovy zahrady. Ty, který jsi nevěřící, půjdeš hnít a trpět do pekla.“ Laskavě Drobečka pohla-dil po hlavě. „Budeme se za tebe modlit, ubohý nevěřící, který budeš muset snášet hrozná muka, až ti někdo v Al-láhově dobrém rozmaru vrazí kudlu do zad.“

Drobeček měl právě láhev v půli cesty k ústům, když zůstal zírat na prazvláštně přátelského Legionáře.

„Nech si ty své duchařský kecý. To opravdu věříš všem těm kydům o nebi a peklu?“

Legionář vážně přikývl.

„Existuje jenom jediný opravdový Bůh, Alláh, a ten ví, jak rozlišit černé od bílých.“

Drobeček se vyděšeně rozhlédl kolem, naklonil se k Legionáři, zatímco se nervózně šť-oural v nose.

„Řekni mi, brácho, jak se dostanu do Alláhovy za-hrady?“

Legionář se unaveně a beznadějně usmál.

„Pro tebe to nebude vůbec jednoduché. Bude to vy-žadovat mnoho obětí, než se ti to podaří. Ó, Alláh je veliký!“

Se srdečným přesvědčením Drobeček řekl: „Ať je to cokoli! Jenom Drobečkovi řekni, co má udělat, aby se dostal do nebe. Ze dvou zel vybíráš to menší, je to tak?“ zeptal se Porty.

Porta vážně přikývl.

Drobeček na něj na vteřinu zůstal hledět.

„Jsi bohabojný? Dostaneš se ty do Alláhovy zahrady?“ „Samozřejmě,“ odpověděl Porta. „To jsem si zařídil už dávno. Nejsem žádnéj pitomec. Pro Boží velkolepost, co kdyby mě zastřelili právě v tomhle okamžiku a já musel podstoupit všechna ta pekelná muka?“

Drobeček se nás jednoho po druhém zeptal, zda jsme bohabojní.

Každý z nás ho o tom hned přesvědčivě ujišť-oval. Málem brečel, když se nakonec obrátil k Legionáři.

„Můj Bože! Drobeček půjde do toho zkurvenýho pek-la, o kterým pořád mluvíte, úplně sám. Kdyby aspoň je-den z vás šel se mnou, tak by to nebylo tak hrozný. Ale když tam budu sám, tak to nikdy nevydržím. To není spravedlivý. Musíte mi pomoci, kamarádi. Drobeček udělá, co bude třeba, aby si Alláha usmířil.“

Legionář se na něho přísně zadíval.

„Jseš si jist, že uděláš všechno?“

„Ano, ano,“ řekl Drobeček a zuřivě přikyvoval. V je-ho zoufalé tváři se zračila naděje.

„Dobře. Musíš odpustit svým nepřítelům. Dokážeš to?“ „Snadno,“ křičel Drobeček a popadl Legionáře.

„Zapomenu ti všechny ty zlomyslnosti, který jsi mně udělal.“

„Já?“ vzdychl překvapený Legionář, když ho Drobeček zase pustil.

„Jo, ty,“ zářil Drobeček. „Ještě před dvěma minutama jsi byl mým úhlavním nepřítelem.“ Prohledal si kapsy a podal Legionáři malý pytlík s bílým práškem. „To je jed na krysy. Chystal jsem se ti ho dát do piva v Den vítězství, protože jsi byl mým nepřítelem – kopl jsi mě do hlavy a zlomil nos.“

„No sakra,“ vybuchl Legionář a zíral na šťastného Drobečka.

„Už to chápeš?“ Drobeček si to všechno dobře promyslel. „Byl jsi první, kdo zahlídl Tomíky, když pocho-dovali Brandenburskou branou.“

„Tomíky?“ zeptal se úžasly Stege.

„Jo, koho jiného? Ti přece vyhraji válku.“ Drobeček se znovu otočil k Legionáři.

„Kdybys šel s námi do hospody oslavovat vítězství Tomíků a seděl bys zasněnej nad svým životem mezi děvkama v marokánských bordelech, vyletěl bys najednou ze židle jako šílená kočka, která si sedla na rozžha-vený kamna. Po týhle medicíně by ti zabralo asi deset minut, než bys chcipl. Teď už se ale nemusíš bát niče-ho. Drobeček ti odpustil!“

Legionář přátelsky pokýval hlavou.

„Dobře. Přijímám tvé přiznání. Ale protože už nemáš mnoho času, musíš zaplatit pokutu.“

„Co to k sakru je?“ zeptal se podezíravě Drobeček. „Všechno tvé pití a tabák musíš odevzdat mně, abys Alláha přesvědčil, že lituješ svých ďábelských plánů proti svému věrnému a čestnému příteli ve zbraní.“

Drobeček chtěl protestovat, ale dostal varování: „Vzpomeň si ďábelská muka pekelná a odevzdej přede-psanou pokutu.“

„Máš v rukávu připravené nějaké jiné ďábelské kousky? Musíš se k nim ihned přiznat, abys dostal roz-hřešení.“

Drobeček zakroutil hlavou.

„Co? Copak tys nikdy neprovedl žádnou lumpárnu?“ zakřičel Porta.

„Ne, nikdy,“ řekl Drobeček. „Vždycky jsem žil ti-chým a pokojným životem a poctivě jsem si plnil své denní povinnosti.“

„No, to mě podrž! Jestli je tomu tak, tak to jsem neko-nečně dobrý a zbožný jako sám svatý Antonín!“

„Teď přemýšlej,“ napomínal ho Legionář. „Bylo by velice smutné, kdyby ses za půlhodiny houpal v ďáblově náručí a dusil se jeho sirným dechem.“

Drobeček potřásl hlavou, zamračil se, vstal a nakopl ocelovou helmu, která proletěla desátníkovi Freytagovi nad hlavou. Ten vztekle vyskočil, zatímco Drobeček zuřivě hulákal:

„Sedni si nebo tě podřežu a vezmu s sebou do pekla. Aspoň bych tam nebyl sám...“ Pak přestal hrozit a zadí-val se prosebně na Legionáře.

„Co ode mě chceš vědět, příteli?“

„Já nechci vědět vůbec nic. Ale Alláh ano.“ Hluboce se mu uklonil s pravicí přiloženou na čelo a zamumlal:

„Allah-akbar!“

„No, a teď nám pěkně v klidu řekni, co si během svý-ho třicetiletýho hříšnýho života všechno provedl,“ řekl Bauer přísně.

Drobeček se zhluboka nadechl. Nejradši by se s ně-kým popral, a tak si zamyšleně pohrával s nožem. Porta byl připraven praštit ho granátem do hlavy.

Drobeček se potil.

„Sakra, to není jednoduchý obrátit se na pravou víru. No dobře! Všechno vám to řeknu. Nakopl jsem jednoho pitomýho hajzla do břicha a on umřel. Je to už hrozně dávno, ale byl to opravdu kretén, kus hnoje a špinavá svině.“

„Proč jsi ho nakop?“ zeptal se zvědavě Legionář. „Obvykle jen tak neztrácíš rozvahu.“

„Už si přesně nepamatuju.“

Drobeček se pokoušel za každou cenu se téhle nepřijemné otázce vyhnout, ale Legionář byl neúprosný.

„Zemřel hned po tom úderu nebo trpěl?“

Drobeček si otřel čelo hadrem na čištění pušky a celé si ho začemil.

„Ten Franz byl opravdu ničema. Stejně by ho oběsili.“

Pak Drobeček zvažněl. „Proboha, udělal jsem spo-lečnosti jenom službu, když jsem toho pitomýho sráče nakopl. Byl to nepřítel světa číslo jedna. Okrádal děvky o jejich peníze.“ Byl tou myšlenkou nadšen, a tak ji roz-váděl. „Ano, proto jsem ho nakopl! Proboha, už si vzpo-mínám! Ten frajer okrádal tvrdě pracující kurvy. Bylo mou povinností s tím něco udělat.“

Drobeček si zamnul ruce a šťastně se rozhlédl kolem sebe.

„Drobečku, ty lžeš,“ přerušil ho přísně Legionář. „To chceš jít opravdu do toho pekla sám? Věčně žít mezi nenasytnými plameny? Po celý den ďáblu nabíjet těž-ký miny?“

Drobeček si olízl své popraskané rty a zrovna se chtěl napít z láhve, když si uvědomil, že její obsah daroval Legionáři. Sevřel ruce v pěst a hlasitě zaúpěl.

„Když si pomyslím, že mě ta svině dostala do týhle situace! Byla to ale jeho chyba, že se to seběhlo právě takhle. Podváděl mě. Slíbil mi tolik piva, co dokážu vy-pít, a když jsem ho slušně požádal, aby dodržel slovo, začal být drzý a praštil mě sem.“ Drobeček ukazoval na své levé ucho. „A to bolí, takže jak vidíte, byla to svým způsobem sebeobrana. Musel jsem jít na přehlídku se špinavým opaskem a ten mizera rotmistr Paust mě kvů-li tomu dal do zápisu. A ten pitomej Franz mi nasliboval ještě spoustu dalších. Ale už k němu žádnou nenávist necítím.“

„Chceš říct, že odmítal zaplatit za tvoje pivo, když jsi ho k tomu nutil. A nechtěl být tvým otrokem?“ řekl Legionář brutálně.

„Ne, není třeba to nazývat takhle. Zní to ošklivě.“

„Tak bylo to tak, nebo ne? Alláh všechno vidí. Alláh všechno slyší.“

„Dobře, bylo to tak. Byl to ale prašivej kojot, natvrdej vůl, kastrovanej beran, kterej nebyl k ničemu užitečnej.“

Legionář zvedl ruku.

„To, co jsi teď řekl, beru jako osobní urážku, Drobeč-ku, můj bývalý úhlavní nepříteli a současný kamaráde.

Dáš mi na usmířenou láhev vodky?“

Drobeček tiše přikývl.

„Budeš muset obětovat dvě. Pokračuj s vysvětlováním.“ Drobeček bolestně polkl, uhladil si své husté vlasy a zatahal za límec.

„Franze by zcela určitě pověsili, kdyby to přežil. Ne-můžu za to, že vypadl z okna a praštil se na záhonu s kyt-kama hlavou do sloupku.“

Legionář zakroutil hlavou.

„To je ale příšerný příběh.“

Drobeček ho nervózně sledoval. „Myslíš, že mě Alláh za tuhle malou epizodu pošle do pekla? Dávám ti svoje čestné slovo.“

Porta se zasmál nad Drobečkovým slavnostním vy-slovením slova „čestné“.

Drobeček se na něho káravě otočil.

„Nemusíš se smát, Porto. Řeknu ti, že čestné slovo je pro mě cosi posvátného, a já ti dávám své čestné slovo, že Franz byl ničema, od kterého by se Alláh v opovržení odvrátil.“

Legionář vyčítavě ukázal na Drobečka.

„Dostaneš své rozhřešení, ale bude tě stát devět litrů vodky nebo dobrého německého alkoholu.“

„A kde ho mám k sakru sehnat?“ zařval Drobeček. „Ty ho někde schrastíš, a to rychle. Nezapomeň na svou krátkou čáru života,“ odpověděl Legionář neúprosně.

„Jak chceš. Budeš je mít.“ Plívl si do dlaní a rozhlédl se po zbytku skupiny. „Vy zkurvený vši budete brzy taky pořádně zkásnutý od Drobečka, vy zloději čáry života!“

Tento zajímavý obrat Drobečkova duševního vývoje byl přerušen Esesmanem a Krosnikou, kteří vběhli do bunkru.

„Ivan je pryč! V jejich zákopech není jediná živá duše. Slyšeli jsme zvuk motorů a nákladňáky rachotící po cestě. Jsou tam i T34 a chystají se nás napadnout zezadu!“

Esesman se zastavil a popadal dech. Dědek se na něho klidně podíval.

„To jsi čekal, že se nás půjdou zeptat, než na nás zaútočí?“

„Zavři hubu, já nejsem žádnéj pitomec,“ zasyčel Eses-man vztekle. „Musíme okamžitě vypadnout nebo

jsme v pasti.“

„Vypadnout? To už je podruhý, co mluvíš o něčem ta-kovém,“ posmíval se mu Dědek. „Chlápci jako ty jste vel-cí hrdinové, když tam doma hulákáte „Heil!“ . Doufám, že ti je jasný, že tady rozkazuju já. Možná se rozhodnu ná-sledovat rozkazu toho tvýho šílenýho Führera a budeme bojovat do posledního muže a posledního náboje.“

Esesman málem pukl vztekem.

„Ty nazýváš našeho Vůdce šilencem? Tak to si pozna-menám!“

„To doufám,“ šklebil se Dědek. „Ale odpověz mi na tohle: chceš, abysme bojovali do posledního muže a ná-boje? Ty sám můžeš rozhodnout, jestli budeme respek-tovat Führerovy rozkazy či ne: smrt v bitvě nebo záchra-na života?“

Esesman přenesl váhu z jedné nohy na druhou. Otev-řel a zase zavřel pusu, ale nevydal ani hlásku.

„Jestli to chápu správně, tvoje mlčení znamená, že bu-deme bojovat. Následuj svého Vůdce. No, tak tedy vyraž tady s tou „rourou“, co tady má Porta. Krosnika a Heide ponesou municí. Ihned zaútočíte na T34 a pokusíte se jich zničit co nejvíc předtím, než budete rozdrceni pod jejich pásy.“

„To je nesmysl,“ vybuchl Esesman.

„To říkáš ty – bývalý člen Adolfovy SS? Pak tedy sou-hlasíš s tím, že je Adolf šílený krvežíznivý maniak!“ Jejich rozhovor přerušil Drobečkův hlas.

„Ukaž mi ruku, ty troubo!“

Než stačil Esesman otevřít pusu, popadl ji Drobeček sám.

„Hm, tvoje čára života je krátká, ty bastarde. Vyraž na tu silnici nebo bude ještě kratší!“

Dědek se zasmál.

„Dobře, souhlasíš tedy s tím, že se pokusíme zachrá-nit životy i přes Führerovi rozkazy? Je snazší bojovat do posledního muže, když není Ivan v dohledu ani nejsou slyšet jeho T34.“ Otočil se k Plutovi a ke mně: „Vy dva vyrazíte s Heidem k té silnici a zjistíte, jestli se tam dá přejít. Je to naše jediná šance.“

Na bedně od munice rozložil mapu. Se zájmem jsme sledovali trasu, kterou kreslil do mapy svým špinavým prstem a která je podle něj tou jedinou, kterou můžeme uniknout.

„Tohle zelený je nějaký moc velký,“ řekl Stege. „Není to nějaká džungle?“

„Jo,“ odpověděl Dědek, „a její větší část je bažinatá.“

S kletbami na rtech jsme vyrazili lesem. Heide nesl „rouru“.

Děšť nám stékal na záda. Dřely nás opasky. Třásli jsme se v mokřích uniformách. Nohy se nám bořily až po kolena do bahna a do bot nám zatékala voda. Každý krok byl utrpením.

Pluto klel nahlas a peprně.

„Zavři, sakra, radši tu hubu,“ zasyčel Heide. „S tím svým řvaním na nás Ivana upozorníš.“

Pluto pozvedl hrozivě svůj automat.

„Zavři hubu sám, ty kryso. Nezapomeň, že máme spolu otevřené účty. Jestli Ivan přijde, řeknu mu o všech těch tvých špinavostech!“

„V životě by mě nenapadlo, že byste mohli být tak vedle z jednoho mizernýho sedláka od Černýho moře. Jaký jste citlivky! No, ale byla to moje chyba.“

Pluto se zastavil.

„Chyba!“ zaburácel. Zaznělo to celým promočeným lesem. „Ty pitomá krávo, ty páchnoucí hromado hno-je, jen počkej, já ti vyřežu ten tvůj zesilovač. Pak si můžeš žvejkat o těch tvejch chybách s krví cákající ti z krku.“

„Nech toho, Pluto,“ snažil jsem se je usmířit. „Nech toho pitomce na pokoji. Buď ho zastřel nebo ho nech, ať jde k čertu.“

„S tebou to nemá nic společnýho, mladej Fahnenjun-kere. Nesnaž se hrát si na důležitýho, když se mnou mluvíš. Myslíš si, že se bojím?“ Máchnul automatem nad hlavou a zařval do temnoty: „Hej, Ivani, vy mizer-ný skety, Stalinovo hovna, pojd'te a vemte si tady jed-noho zkurvenýho udavače, poddůstojníka Heideho! Hej, Ivaaaaaneee!“

Heide zahodil „rouru“ a běžel tak rychle, jak mu nohy dovolily.

„Dej pozor, abys nezakopl a nerozbil si hlavu,“ křičel za ním Porta.

Sebral jsem „rouru“ a pokračovali jsme potichu lesem dál. Mokré větve nás bičovaly do tváří.

„Zasraná válka,“ zasyčel Pluto. „Jsme z tankových sborů a běháme taky kolem jak pajdavi akrobati. Bože, co je tohle za pitomej les, není vidět ani na krok.“

„Přál bych si, abys držel hubu. Napiš Stalinovi nebo Adolfovi a postěžuj si jim!“

„No to je vtipný!“ zavrčel Pluto.

Pak se před námi náhle objevila silnice. Maširovaly po ní pevně sevřené řady ruské pěchoty v pláštěnkách.

Obrovské nákladňáky a děla se valily na západ. Tu a tam zamrkala Aldisova signální světla.

„Tohle nikdy nepřejdeme,“ zašeptal Pluto. „Vypadně-me odtud, než nás ty svině uvidí.“

Potichu jsme zmizeli. Když jsme se vrátili do bunkru, čekalo nás velké pře-kvapení. Heide se snažil schovat, ale Pluto ho nakopl, až odletěl směrem k Drobečkovi a Portovi.

„Mysleli jsme si, že jsi na cestě do Berlína,“ zavrčel Pluto. „Jsi dobrý běžec. Těhle malé chybě se ve vojen-ských řádech říká zbabělost před tváří protivníka. Jenom počkej.“

Heide byl bílý jako list papíru. Seděl mezi Drobečkem a Portou a třásl se strachy. Ti dva se však právě nad-šeně bavili o tom, jak nejlépe rozčtvrtit prase.

Dědek potichu vstal a vyslechl naše hlášení. Ukázal na Heideho.

„S tebou se vyrovnáme později. Jdeme. Musíme se dostat přes silnici – a ještě před rozbřeskem.“

Hodil jsem na Heideho „rouru“.

„Tady ji máš a příště ji neztrat.“

Vyrazili jsme v jednostupu. Trny a plazivé rostliny se. nám pořád pletly do cesty, jako by nám v ní chtěly za-bránit. Z deště se stala opravdová průtrž mračen.

Dědek a Stege si lehli nedaleko silnice. My ostatní jsme zůstali trochu pozadu a hledají jsme úkryt v hustém podrostu.

Porta ležel bezstarostně s cylindrem staženým do tvá-ře. Kočka se mu hrála na prsou. S promáčeným koži-chem vypadala skutečně uboze.

„Není to vůbec sranda, bejt voják,“ mumlal kočce, „co říkáš?“

Drobeček seděl přikrčený na mokré zemi vedle Legio-náře a zkoumal všechny možnosti jeho odchodu do nebe. Pluto si rozložil svou nepromokavou podložku a vy-kládal si karty. Dva muži se hádali o špaček cigarety. Zdálo se, že to je Bauer a Krosnika.

Tiše k nám přišel Stege.

„Připraveni, chlapi? Jdeme na to. Budeme pochodo-vat po silnici pěkně pohromadě s Ivanem, než se najde příležitost zmizet někde na druhé straně. Dědek doufá, že nepřijdou na to, co jsme za armádu!“

„To se nikdy nemůže povést,“ řekl Bauer. „Pochodo-vat ruku v ruce s Ivanem! Sakra, vypadněme odtud.“

Dědek chladně vstal a nařídil nám pokračovat v po-stupu. Když jsme vkročili na silnici, pod botama nám zaskří-pal štěrk.

Sotva metr od nás pochodovala ruská rota pěchoty. Téměř jsme se na ně neodvážili podívat. Mohli si v na-ších tvářích přečíst, jak jsme vyděšení.

Porta si začal drze pískat ruskou vojenskou píseň a brzy se k němu připojily neviditelné postavy v temnotě.

Dědek se pomalu přesunoval doprostřed silnice. Už jsme byli téměř na druhé straně, když někdo zakřičel:

„Držte se vpravo! Vpravo!“

Jako kobylinky jsme naskákali vpravo a v tu chvíli nás začala předjíždět pancéřová kolona. Na rozloučenou na nás naházela hromady bláta.

Dědek nás znovu kormidloval na levou stranu a za chvíli jsme stáli v podrostu.

Porta se vesele plácal do stehů.

„No teda, to je dobrý! Ruskej plukovník nám vyna-dal za to, že jsme nepochodovali pěkně po straně! Pro-močil by si kalhoty, kdyby mu někdo řekl, komu že to nadával.“

„Směješ se předčasně,“ varoval ho Bauer. „Ještě z to-ho nejsme venku.“

„Jak daleko je do Oršy?“ zeptal se Stege.

„Stodvacet kilometrů,“ odpověděl Dědek. „Skrz baži-ny a hluboké lesy. Více než tři sta kilometrů po

normálních silnicích.“

Za úsvitu jsme dorazili k močálu. Vyčerpaní jsme se-bou hodili do bahna. Jenom nezřetelně jsme si uvědomovali, že se Pluto hádá s Esesmanem.

„Jseš mrcha!“ řval Pluto. „Pěkně dobrovolně, líbila by se ti taková vražda? Nacistická štenice, vyčisti mi boty.“

Strčil svou špinavou botu svému nepříteli pod nos.

„Slízej z toho bahno, nebo tě uškrtním!“

„Ty hnusný prase,“ zařval Esesman a vrhl se na Pluta. Zuřivě kopal a kousal. Obrovská rudá jizva po Pluto-vě amputovaném uchu byla otevřená a krev se z ní valila na jeho krk a rameno.

Drobeček udělal souboji rychlý konec tím, že praštil Esesmana do hlavy pažbou pušky. Ten zachrochtal a padl k zemi s velkou ránou na hlavě.

Pluto popadal dech. Drobeček začal Esesmana ko-pat do rozkroku. Po každém kopu dlouze a jadrně na-dával. Všichni jsme se s nezájmem dívali stranou.

Dědek nám poručil pokračovat v cestě. Někdo se ze-ptal, co máme dělat s bezvědomým Esesmanem.

„Prokopněte mu hlavu,“ řekl Porta. „Nebo ho tu ne-chte shnit.“

Ro celý den jsme se brodili ve vodě, která nám chvíle-mi dosahovala až po ramena, nebo jsme přeskakovali z ostrůvku na ostrůvek ve zrádném močále.

Jeden osmnáctiletý nováček neodhadl svůj skok a s výkřikem přistál v lepkavém bahně. Místo, kde zmi-zel, jsem poznali jenom podle spousty bublin.

Pozdě odpoledne jsme se konečně dostali na pevnou zem. Porta zakopl a z ruky mu vypadl plamenomet. Chvilku nato Dědek nařídil odpočinek.

Nervózní a naštvaní jsme sebou hodili na zem a vmžiku jsme upadli do spánku připomínajícího bez-vědomí. Pomalu nás dorazil i zbytek roty – všichni už za sebou táhli nohy.

Odpočívali jsme několik hodin, když Pluto s odjiště-ným automatem náhle vyskočil.. Ve vteřině jsme byli na nohou. „Roura“ byla okamžitě přenesena na místo a nabita minou.

Mezi stromy se objevily dvě postavy. K našemu úžasu jsme spatřili Esesmana a Krosnika. Zahodili jsme zbraně a znovu si lehli. Tichou lesní temnotu protrhl Stegeho hlas.

„Neměli jste s sebou minu?“

Sedli jsme si a byli jsme na pozoru. Něco viselo ve vzduchu.

Krosnika těžce dýchal.

„Copak jste neslyšeli?“ syčel Porta. „Kde je mina?“

„Co je ti do toho?“ řekl desátník z Torgau. „Ty nejsi velitelem čety.“

„Odkud jste se tu proboha vzali?“ řval Pluto.

„Polib si prdel!“ odpověděl desátník.

Z temnoty se ozvaly zvířecí hrdelní zvuky.

„Zůstaň tam, kde jsi, Pluto,“ zakřičel Dědek ostře. „Už nemám skoro žádný miny. Krosniko, vrať se ihned pro minu a bez ní se nevracej.“

Krosnika zmizel mezi stromy. Leželi jsme beze slova a naslouchali jeho krokům.

„Už ho nikdy neuvidíme,“ zašeptal Bauer. Nikdo se nenamáhal odpovědět.

Po třech hodinách nám Dědek poručil pokračovat v cestě. Tlačily nás boty. Dřely nás opasky a popruhy. Zahodi-li jsme ocelové přilby, pak i plynové masky a torny.

Z jednoho prudkého kopce jsme spatřili nekonečnou zelenou mítinu. Připadali jsme si jako uprostřed obrov-ského zeleného oceánu.

Dědek nám povolil jen půlhodinový odpočinek. Pak jsme si museli prosekávat cestu hustým podrostem pol-ními lopatkami a sekerami. Poslední zbytky jídla byly brzy pryč. Hladoví a žízniví jsme si razili cestu vpřed. Každou chvíli se někdo s někým hádal. Ta nejnevinnější po-známka byla považována za osobní útok. Jen Dědek byl naprosto soustředěný. Kráčel klidně a kouřil svou staro-dávnou dýmku. Na rameni se mu houpal automat. Čas od času se podíval do mapy a zorientoval kompas.

Portovi se podařilo zastřelit lišku a velkého zajíce. Snědli jsme je syrové. Nemohli jsme dělat oheň. Kouř by nás mohl prozradit. Liščí maso jsme potřeli cibulí, abychom ho zbavili strašlivého smradu. Ale smrad ne-smrad, snědli jsme všechno do poslední šlachy.

Několik mužů zůstávalo pozadu. Nepříliš vehementně jsme se je pokoušeli pobízet, ale po chvíli jsme pokračovali v cestě bez ohlížení za vzlykajícími kamarády, kteří nás úpěnlivě prosili o minutu odpočinku. Někteří nás dohonili při krátkých odpočincích. Když jsme zastavili u jezírka, desátník z Torgau dostal nervový záchvat. Z ničeho nic se vrhl na Portu a rozřízl mu tvář a způsobil hlubokou ránu na ruce. Drobeček a Pluto je roztrhli. Drobeček desátníka kno-kautoval. Porta vytáhl nůž a chtěl ho rozsekat na madě-ru, ale Dědek ho zarazil.

„Nech ho být. Jdeme.“

Pluto tiše přikývl, naklonil se nad bezvědomého muže, vzal mu zbraně, plivl na něj a vyrazil vpřed. Stege na každém kilometru značil stromy, aby nás opozdilci neztratili.

Čtvrtého dne jsme dorazili k úzké lesní cestě s jasně patrnými stopami koňských kopyt a povozů. Stáli opření o strom. Dva menší muži oblečení v hnědém, se samopaly visícími po boku. Vítr k nám přinášel slabý zápach machorky.

Najednou se z nás stali zabijáci, pralidé dvacátého století.

Potichu jsme si dřepli do trávy a vydali se pomalu vpřed. Potok nám skýtal tu nejlepší ochranu. Když jsme byli o něco blíže, začali jsme se plazit, jisti svou kořistí. Porta mrkl na Pluta, který se schoval za keř. Odhrnul několik větví, aby měl lepší výhled na palebné pole.

Zpoza mraků se vylouplo slunce a ozářilo oba muže. Jeden z nich si posunul čepici se zeleným křížem více do týla. Z jeho zápěstí visel bič – nagajka.

S leknutím jsme si uvědomili význam biče a zeleného kříže. Tihle chlapíci byli z NKVD.

Ticho protrhne zahřmění ze tří automatů. Divoké ra-ta-ta trvá jenom několik vteřin.

Dva hnědí muži se zelenými kříži na čepicích a sibiř-skými bachařskými biči na zápěstích se zlomí v pase a padnou dopředu. Z úst a uší se jim vyřine krvavá pěna. Ocel cvakne o ocel, zatímco jsou ve třech německých automatech měněny zásobníky.

Na les se znovu snese ticho.

Porta zapíská jako pták, je to dlouhý zvuk připomíná-jící volání. Ptáci odpovídají. Nejprve poněkud plaše, ale po chvíli v mohutném chóru.

Čekáme tiše, napjatí jako ocelová pérka.

Dědek nám poručil, abychom se v tichosti rozptýlili. Rozmístili jsme čtyři lehké kulomety, aby mohly pokrý-vat velké palebné pole.

Legionář se plazí vpřed a ukrývá se spolu s Heidem několika hustých keřích. Mají s sebou „rouru“.

„Job tvoju mať“, ozvalo se v mlázi.

Mohli jsme vidět jenom horní poloviny jejich těl. Zbytek byl ukryt v houští. potichu se pohybovali vpřed – asi třicet vojáků vedených nadporučíkem.

Hlasitý výkřik. Zastavili se a seskupili kolem jednoho staršiny. Našli své druhy.

„Mjórtvyj“, řekl jeden z nich. Rozhlédli se kolem.

„Ubivát“, řekne druhý.

Dědek, který pozvedl jednu ruku, jí nyní prudce má-vnul dolů.

Svaly se zatnuly. Muži dekorovaní zelenými kříži s dlouhými nagajkami v rukou měli dostat své poslední pomazání.

Vzduch protrhl dlouhý, ostrý a děsivý výkřik pomsty:

„Allah...! Allah Akbar...!“

Zaleskl se nůž, zasvištěl vzduchem a zabořil se do nadporučíkovy hrudi.

Kulomety a automaty plivaly olovo na Rusy namač-kané na sebe a ochromené tím strašlivým výkřikem.

Náhle byla palba přerušena. Vyrázili jsme vpřed a ře-zali jsme, bodali a sekali.

Bez dechu jsme si dřepli, ponořili tvář do vody a dy-chtivě pili.

Heide a dva další začali sbírat dokumenty padlých Rusů.

Jeden z nich smrt pouze předstíral, ale bajonet zabod-nutý do stehna ho brzy probral.

Přerývaně nám řekl, že jsou jednotkou s rozkazem transportovat vězně. Vězňové byli pozadu a byli střeženi dvanácti muži pod vedením jednoho staršiny.

Porta omotal krk našeho zajatce tenkým drátem a vy-světlil mu, že jestli se nás pokusí podvést nebo nás při-vést ke svým, zaplatí za to ihned životem.

První našel nepřátelské pozice Pluto. Tři muži seděli na stromě. Zahřímala Plutova automatická pistole a oni popadali jako zralé hrušky. Jeden z nich byl stále naživu, ale rána z P.38 vykonala své.

Dědek nám rozkázal, abychom se rozptýlili. Rozmís-tili jsme kulomety.

Porta, který šel vepředu, náhle ostře vykřikl:

„Stoj, kto kidát' gijerpl.“

Pokynul nám, abychom šli vpřed. Připojili jsme se k němu. Ukazoval na deset mužů v hnědých uniformách s rukama nad hlavami. Zůstal jsem se Stegem za stromy a samopaly jsme měli krýt naše kamarády postupující vpřed.

Porta pozvedl nůž ke krku jejich velkého staršiny.

„Kde jsou vězni?“

Staršina odpověděl jazykem, kterému jsme nerozumě-li. Jeden z Rusů, překládal.

„Vězni jsou v lese za náklad'áky.“

Drobeček a Legionář vyrazili udaným směrem a po chvíli se vrátili s tuctem německých vojáků a několika civilními ruskými muži a ženami.

Bauer došel k Dědkovi, který rozkázal pátrat po dal-ších ruských vojácích. Pak pokrčil rameny a kývl na Portu:

„Víš, co musíme udělat. Nemůžeme je vzít s sebou a nemůžeme je nechat tady, aby na nás upozornili celý pluk.“

Porta se krvelačně usmál.

„Já ty prašivý chlapy z NKVD klidně postřílím.“ Mávl na Bauera a Drobečka. „Vezmeme je do lesa.“

Mířili na ně automaty a donutili je pochodovat před sebou.

Německý desátník, který byl ve vězeňském transpor-tu, křičel:

„Dejte mi automat. Já ty svině postřílím. Včera postří-leli sto pět lidí z naší roty. Přímó támhle.“ Ukázal sever-ním směrem. „Velitele naší roty, nadporučíka Hubeho, přivázali ke stromu a pak mu rozmlátili hlavu zásobní-kem. A když jsme před pěti dny vyrazili, měli jsme s se-bou také mnohem víc civilních Rusů.“

Pluto mu hodil automat.

„Tak ať už to mají za sebou.“

Lesem zazněla ozvěna několika hromadných výstřelů.

Ozvalo se několik výkřiků, ale brzy zase bylo ticho.

Porta se oblékl do ruské uniformy. Legionář mu mu-sel podržet kapesní zrcátko, aby se mohl sám sobě ob-divovat.

„Proč sis neoblékl uniformu toho nadporučíka?“ ze-ptal se Drobeček.

„U svatého Petra, ty máš pravdu! To byla moje po-slední šance stát se v téhle válce důstojníkem.“

Odběhl a po chvíli už si to vykračoval po lese obleče-ný v uniformě nadporučíka NKVD. Na jeho zápěstí se houpala dlouhá nagajka. Ohnal se s ní po nás a zařval:

„Do pekla s vámi, vy hnusný zkurvenci. Tady přichází supersoudruh komisař nadporučík Josef Josefovič Por-taskij!“

„Nech těch kravin,“ poručil mu Dědek.

Civilní Rusové uctivě ustupovali křičímu a hrozícímu Portovi z cesty.

Ten se snažil zhlédnout svůj obraz na hladině po-toka.

„To je, kurva, škoda, že nemáme foťák,“ zuřil. „Kdy-by dostali pohlednici s panem J. Portou jako Stalinovým SS Sturmführerem, tak by si v zoufalství sedli do Wed-dingenu a čekali, co s nimi bude.“

Drobeček si chtěl také obléknout ruskou uniformu, ale žádná mu nebyla. Nakonec se musel spokojit s čepi-cí s zeleným křížem.

Chtěl nám ukázat kozácký tanec s jednou nagajkou v každé ruce, ale zamotal se do dlouhých bičů a spadl do potoka. V zástupu jsme pokračovali v našem přerušeném pochodu.

Po necelých dvou kilometrech jsme narazili na těla sto pěti vojáků zavražděných muži z NKVD. Všichni byli střeleni do týla Naganem.

Po zkroucených tělech nyní lezly mouchy a mravenci. Jedna vzlykající žena z osvobozených civilů padla na zem a odmítla jít dál. Ukazovala nám své ošoupané děravé kožené boty, které sotva zakrývaly její

zkrvavené nohy.

S lhostejným pokrčením rameny jsme pokračovali v cestě. Ještě chvíli jsme ji slyšeli naříkat jako raněné zvíře. Pak ji pohltil les. Stíny se prodlužovaly, až nako-nec noc ukryla živé i mrtvé, zapomenuté i odměněné.

Daleko v temnotě jeden z Rusů s proraženou lebkou lezl pořád dokola. Padal na zem, zapřísahal se k Bohu, proklínal svou zemi a zlomeným hlasem volal své přátele. Druhý vzlykal a stále dokola si prohlížel kapsy.

Třetí umíral, svíraje v ruce drn jemného mechu, a tiše plakal pro svou matku žijící za majestátnými horami Gruzie. Vyděšená venkovanka z Ukrajiny běhala stále v kruzích a snažila se tak uniknout temnotě, která ji hrozila připravit o rozum. Dvacet osm německých pěšáků a tankánů, spolu se čtrnácti ruskými muži a ženami, se unaveně probíjelo temným lesem.

Brzy ráno jsme dorazili do oblasti nové frontové linie. Zůstali jsme tam po celý den. Leželi jsme unavení pod keři na kraji lesa, zbraně po ruce. Bolel nás každý sval, každá šlacha.

Někteří z civilů nedokázali držet krok s tvrdě trénovanými vojáky, kteří nyní čekali na kraji lesa na tmu. Porta si sundal boty. Měl zkrvavená chodidla. Odchlípnutou kůži opatrně odřezal nožem. Se zájmem k ní přičichl, spokojeně přikývl a pokračoval v řezání.

„Bolí to?“ zeptal se Drobeček, který seděl s nohama nataženýma a žvýkal kus dřeva.

Legionář ležel na zádech s rukama složenýma pod hlavou a tvrdě spal.

Stege a Esesman seděli na jednom ze stromů. Byli ukryti za větvemi. Zahlédnout se dala pouze hlava au-tomatu, vykukující hrozivě mezi lupením.

Jakmile padl soumrak, zrušili jsme ležení a vydali se úzkou pěšinou na další cestu. Na čele krácel Porta v ruské uniformě. Dlouhý ruský plášť v záhybech ukrýval jeho štíhlé tělo. Cylinder vyměnil za teplou ruskou kožešinovou čepici. Pod paží měl v pohotovosti automat.

Za ním, mírně stranou, pochodovali Legionář a Pluto.

Ozval se přidušený kašel a my se zastavili, jako by do nás uhodil blesk. První se vzpamatoval Porta.

Strčil před sebe Stegeho a zařval:

„Iso dar?“

Objevil se velký Rus. Nadával Portovi, že tak řve, ale jeho hlas se okamžitě změnil, když Porta ruský zahýkal:

„Chytil jsem jednoho Němce!“

Strážný navrhl, aby Stegeho ihned zastřelili. Vytáhl au-tomat a jeho hlavní srazil Stegeho na kolena. Měl trochu problémy přinutit ho správně sklonit hlavu.

Rus najednou zamával rukama ve vzduchu. Upustil automat a přepadl s chropotem dozadu. Porta ho nad-zvedl a uvolnil svou drátěnou smyčku. Po špičkách se přikradl ke strážnému a hodil mu smyčku kolem krku. Chlap byl uškrcen ve dvou vteřinách.

Stege se nervózně zasmál.

„Tak takovýhle triky si příště odpusť, ty pitomej vole!“

Porta se potichu zasmál.

Signální rakety tiše opisovaly frontovou linii. Z obou stran rachotila kulometná palba. Ve vzduchu jsme za-slechli bombardéry valící se na západ. Oblohu ozářily svítící střely a zase zmizely.

Porta zvedl ruku. Bezhluchně jsme se zastavili a stáli nehybně jako okolní stromy. Přímo před námi se táhl rus-ký zákop. Zřetelně jsme viděli jednotlivé výkopy. Náhle se objevila postava a zmizela za jedním z ohybů.

Porta mávl, abychom ho následovali. Tichý šepot a už běžíme zákopem, přeskakujeme hroudy hlíny, padáme, vstáváme, znovu padáme, kloužeme na rozbahněné ze-mi a kutálíme se ze svahu. Náhle se rozkašlal kulomet. Kulky zasvištěly. Automatické zbraně do nás sypaly své zásobníky. Dutě vybuchlo několik min. Jejich střepiny kolem nás zasvištěly jako zuřivé vosy. Ležíme na břiše v jedné z kráterů. Německý kulomet začal nad naší díru vysílat dlouhé dávky. Jedna z ruských žen začala ječet, a než jsme ji mohli zastavit, vyhoupla se nad okraj. Svezla se zpátky do kráteru, zhroutila se a zemřela s nesrozumitelným výkřikem na rtech. Celé břicho měla rozstřílené kulo-metnými střelami.

Dědek zaklel.

„A teď ví, že se tu něco děje. Vůbec bych se nedivil, kdyby nás začali bombardovat těžkými minami.“ Sotva to dořekl, zem se roztřásla minami a granáty pětasedmdesátkami. Ozvaly se mohutné výbuchy – Ru-sové začali.

Jednomu ze zajatců utrhla střepina granátu celý obličej. Další tři byli zabiti při pokusu vylézt z kráteru. Za denního světla sice palba ustala, ale abychom se ze zákopu dostali, museli jsme počkat, až padne soumrak.

Drobeček zíral na mrtvé. Jeden ze zraněných mužů hlasitě skučel. Drobeček ukázal na jeho zmasakrovanou tvář.

„Co různých sraček má člověk na ksichtě, když se takhle rozvalí. Co je to ten šedivej hlen?“ Stege se k němu naklonil.

„Mozek, a tohle jsou roztržštěné kůstky. Podívej, oko mu visí dolů k tomu, co bývalo pusou. Jak ten zub vypadá velkej, když je uražená celá čelist. Sakra, to je po-hled.“ Otočil se k Drobečkovi. „Proč na to tak čumíš, ty šťourale?“

„Drž hubu, Stege,“ přerušil ho Porta. „Nech Drobečka na pokoji. Pořád si ho musíš dobírat.“ Drobeček byl docela pohnutý.

„No, to je pravda. Všichni si ze mě pořád děláte sran-du, a přitom jsem vám nic neudělal.“ Legionář ho pohladil po rameni.

„Nevzlykej, Drobečku, nebo budu brečet taky. Bude-me na tebe milí a zaženeme toho bubáka.“ Německý šikovatel z osvobozených vězňů vztekle vybuchl:

„Musíte si pořád ze všeho dělat prdel? Nemáte to v hlavě v pořádku, vy banditi.“

Porta se narovnal.

„Znímete tón. Jste naším hostem. Jestli se vám to nelíbí, zvedněte plachty. Jsou to dva kroky nahoru a pak pořád rovně. Kdybysme pro vás nepřišli, by byste na cestě do Kolymy, a já se vsadím, že byste byl do dvou let pohřben někde u Dalstroje.“

„Co si o sobě k sakru myslíte?“ zuřil šikovatel. „Od-kdy mluví desátník tímhle tónem se šikovatelem?“ Porta užasle zakroutil hlavou.

„Proboha, chlape, copak jste ztratil rozum? Copak ještě věříte tomu, že to je jako za starých časů, kdy jste otevřeli hubu a my chudáci vám olizovali boty?“

„Promluvíme si, až se dostaneme zpátky,“ vyštěkl šikovatel.

„Proboha,“ řekl Bauer, „to zní jako hrozba. Vojen-ský soud, vězení, dvanáct mužů se zvláštním rozkazem. Odvážný chlapík, tenhle pěšák. Velký hrdina. Jak se jmenuje?“

„Promluvíme si, až se dostaneme zpátky,“ vyštěkl šikovatel.

Pluto se k němu naklonil a studoval jeho výločky.

„Soudě podle těch bílých šňůrek jste od pěchoty, nemám pravdu?“

„Ticho!“ zuřil šikovatel. „Ještě si na vás posvítím!“

„Mezitím si ale na všechno posvítíme my. Tady udělím rozkazy já,“ řekl Dědek tiše.

Šikovatel se otočil a zíral na Dědku, který ležel na dně kráteru se zavřenýma očima.

„Čtyřicet metrů k Ivanovi, sedmdesát k našim, a půda mezi nimi ještě nepříliš zvalchovaná. Je to opravdu velice odvážný chlápek, tenhle pěšák,“ šklebil se Bauer.

Pár hodin po setmění se Legionář tiše odplazil k německým pozicím, aby je varoval, že střílí na své.

Než se objevily dvě domluvené signální rakety, uplynuly tři hodiny.

Jeden po druhém jsme se vyplazili z kráteru a plazili jsme se tak dlouho, dokud jsme neseskočili do našeho zákopu.

Porta se objevil jako poslední. Šikovatel chyběl. Ni-kdo nevěděl, co se mu přihodilo.

Během večere nám splní naše nejfantastičtější přání. Z té nádhery se nám zamotala hlava. Porta dokonce Ste-gemu nakázal, aby mu vyčistil boty.

Zpola vykouřené doutníky byly naházeny do popelní-ku. Drobeček tvrdil, že to tak dělá vždycky.

Dědek si poručil ke kávě ubrousek. Všichni jsme byli strašně vznešení. Pluto byl největším grandem – ale ne na dlouho.

20. CO SI DÁTE K JIDLU?

Naše pozice se nacházely v nádherném a tichém lesíku. Každých pět minut vybuchlo pár granátů, ale pěkně v povzdálí. Sluníčko jarně svítilo a prohřívalo naše ztuhlé kosti.

Pluto seděl na posedu na stromě a latal si ponožky. Shodil si blůzu a košili. Čas od času na nás dolů něco zakřičel, aby se zapojil do rozhovoru.

Dostali jsme přiděly, dokonce dvojité dávky, včetně tabáku do dýmek, a pro každého balíček s deseti Juno.

Porta zvedl svůj balíček do vzduchu a šťastně za-křičel:

„Berliner raucht Juno! Já téměř cítím Weddingen a starou dobrou Friedrichstrasse s děvkama za 10 ma-rek.“

„Ach jo, kurvy,“ vzdychl Drobeček. „Říkám si, jestli se vůbec ještě někdy dostanu k nějaké větší akci.“

„Přestav si, že bys to koupil dřív, než by ses dostal do toho svého bordelu,“ řekl Pluto. „To by bylo hnusný.“ Drobeček zíral na svou dlaň.

„Chlape, ty mě děšíš. Ukaž mi svou čaru života.“ Pluto natáhl dlaň.

„Ta tvoje je ještě kratší než moje. To je dobrý. Dokud budeš moc pobíhat kolem a tropit si z každého šašky, budu vědět, že mám ještě čas. Ty čary na tvé dlani jsou ale legrační.“

Zásobovací důstojník se s funěním přišel důležitě ze-ptat, co si budeme zítra přát k obědu.

„Chceš říct, že můžeme mít co nás napadne?“ zeptal se Porta podezíravě.

„Ano, poručte si cokoli a budete to mít. Nekecám. O co si řeknete, to bude.“

„Kachnu pečenou na čekance, švestkách, červeném víně a tureckou hudbu k tomu,“ poručil si Porta a vypustil hromový prd. „Čuchněte si, bastardi! Ve vzduchu teď tančí celá abeceda vitamínů!“

Proviant'ák si to vše pečlivě zapsal a ještě si to jen pro sebe zopakoval.

Polkli jsme. Stege natáhl krk.

„Pro mě vepřové na hořčici.“

„Jistě,“ řekl proviant'ák chladně.

„U všech svatých! Copak jste blázen?“ řekl Dědek.

„Nebo jste vyrabovali panství nějakému baronovi?“ Proviant'ák vypadal dotčeně.

„Budu dělat, že jsem nic neslyšel. Čím se chcete zítra naládovat?“

„Celé podsvinče na sladkých bramborech,“ oznámil Dědek triumfálně a byl si jist, že to proviant'ákem otřeše.

Ten si však naprosto lhostejně zapsal: „Celé podsvin-če na sladkých bramborech.“

„Jste ochoten se zapřisáhat, že ho dostanu?“ křičel Dědek.

„Poručil jste si ho, nebo ne?“

Dědkovi se podařilo mímě přikývnout. V tváři měl výraz idiota.

„No, pak to dostanete.“

Pluto seskočil ze svého bidýlka. Ležel na zemi a zíral na proviant'áka. „Dvě koroptve se vším, co si k nim král může přát.“

„Jistě,“ odpověděl zásobovací důstojník a dělal si po-známky.

„Bože,“ zašeptal Drobeček. „Mě se ještě nikdo neze-ptal. Co se to děje? Copak nás tu zejtra všechny postřelí?“

„Zavři zobák a vysyp svoje přání na zítřejší oběd,“ přerušil ho proviant'ák netrpělivě.

„Vepřová játra s bramborovou kaší a horké mléko s vaječnými knedlíčky. Prý je to velice dobré, a tak to vyzkouším. Možná je to moje poslední šance.“

„Poussin se skopovým ragú se zeleninou a pommes frites pro mě,“ poručil si Legionář.

Proviant'ák na něj nechápavě hleděl.

„Tohle je jídlo, který sakra vůbec neznám. Mluv ně-mecky, sakra.“

Legionář mu podal lístek se vším, co si přál.

„Najdi si to ve slovníku, ale Bůh tě chraň, jestli to po-pleteš.“

„Polévka z hovězí ohánky a deset párků se špagetami. Patnáct smažených vajec s cibulí, smažených po obou stranách,“ zářil Bauer.

„Dobře,“ odpověděl proviant'ák. „Dohlédnu na to, že i cibule budou osmažené po obou stranách, ty

pitomče.“

Když jsme si všichni naporoučeli, co jsme chtěli, pro-viant'ák svůj notes sklapl a strčil si ho pod paži.

„To, co jste si vymysleli, taky dostanete, vy pitomí tupci. Podle von Barringova rozkazu máte dostat, co se vám zamane. Pluk dostal nějaké zvláštní přiděly. Chce, aby se na to nezapomnělo.“

„A co budete mít vy?“ zeptal se Porta.

„Vepřové nožičky s kyselým zelím, sekanou zeleni-nu a malé ptáčky na cibulce. Pak pečené holuby a kuřa-ta. Jestli se do mě ještě něco vejde, tak si nakonec dám plněný pudink.“

Když se vracel do ubikace, zírali jsme na něj ne-schopni slova. Pluto pak znovu vylezl na strom a dál si látal ponožky.

Dědek se otočil k Petersovi, který jako obvykle kouřil dýmku a byl ponořený do sebe.

–„Cos provedl, že tě odveleli do 27. pluku?“

Peters se beze slova na Dědka podíval, vyklepal si dýmku a pomalu a zamyšleně si ji znovu nacpal.

„Vy chcete vědět, proč jsem tady?“ zkoumal netrpěli-vé tváře. „No, tak já vám to řeknu. Ve třiatřicátém se ro-dina mé ženy zařadila mezi prominenty. Můj tchán se stal Ortsgruppenleiterem. Jako jeho zeť jsem byl náhle nepřijatelný. Proto mě požádali, abych si sbalil svých pět švestek. Dosvědčili, že jsem kriminálník, a já byl tak naivní, že jsem jim odporoval. Pak začali vyhrožovat. Byl jsem takovej pitomec, že jsem odporoval a posílal je k čertu. Několik let potom jsem o nich nevěděl. Pak jednou ráno přišlo poslední varování, navečer už přijela policie. Dostal jsem osm měsíců natvrdo. Posadili mě před takovýho prťavýho sráče z úřadu. Byl přesný, do-konale přesný. Kravata, kapesníček, ponožky a boty, všechno perfektně ladilo. I jeho tvář byla vzorem doko-nalosti. Dokonale oholen, elegantní zástřih. Každické slovo, které jsem řekl, pečlivě zaznamenala těsnopisem usměvavá žena.“

Když mě odvedli do cely, stále jsem ještě nevěděl, z čeho mě vlastně obvinili. Esesman, který mě odváděl dolů, se svou milenkou vtipkovalo tom, co teď se mnou bude:

„Tenhle chlapík vyrazí do obrovského masomlýnku v Moabittu. Čáry máry fuk a hlava je pryč! Místo abych držel hubu a myslel si svoje, vykřikoval jsem, že jsem nevinný.“

Mlátili mě gumovými obuškami a řvali: „Jo, seš nevin-nej, požár Reichstagu jsi nezaložil!“

Tříkrát či čtyřikrát za noc mě vyvlekli z cely a po ob-vyklých kopancích a fackách na uvítanou jsem musel skákal spolu s několika dalšími po chodbách žabáky. Museli jsme výt jako vlci nebo krákat jako vrány, podle rozmaru našich bachařů.

Jednoho sedmdesátiletého muže přinutili dělat stojky na rukou. Pokaždé, když už byl skoro nahoře, ho praštili do rozkroku.“

„Jak dlouho se tohle dá vydržet?“ ptal se Stege

„Moc dlouho ne,“ odpověděl Peters. „Každý úder byl krátký a tvrdý, přesně do stejného místa. Tři údery a sta-rý pán omdlel. Člověka však můžeš asi pětkrát či šest-krát znovu probrat kyselinou sírovou a jinými rafinova-nými metodami. Ve dvě hodiny ráno mě zavolali k dalšímu výslechu. Jako svědka předvolali mou ženu. Ukázala na mě a vykřikla: ‚Odved'te toho ničemu, toho mučitele dětí!‘ Pak na mě plivla. Dva policisté ji museli držet, aby mi nevyškřábala oči. Že jsem se nezmohl ani na slovo, to si asi umíte představit.“

Pak se mi tchán zadíval přímo do očí a řekl: „Jak jsi mohl zneuctít vlastní dceru? Modlíme se za tvou duši!“ Zbytek svědectví byl trochu fádni, snad až na faráře s Železným křížem z let 1914-1918.“

„To není legrace,“ přerušil ho Dědek, „že si tolik dů-stojníků bez práce volí profesi faráře. Jak je to možný?“

„To je jasný,“ řekl Porta. „Být důstojníkem v dobách míru je pohoda pro lidi, který ani nenapadne pracovat. Když o místo přijdou, tak se poohlížejí po něčem, co by se dalo srovnat s lenivým důstojnickým životem. A to je co? Život faráře, přátelé. Nikde jinde si nemůže člověk pěstovat svou lenost tak úspěšně a nikde jinde tak dobře neukryje svou blbost. A má to ještě jeden důvod: uvě-domte si, že k suknu vzhlížejí jen lidé jednodušších po-vah. Navíc kazatel může lidem z kazatelny říct cokoliv, aniž by se ho kdokoli na cokoli zeptal – což připomíná kasárenskou diktaturu.“

Pak Peters ve svém smutném příběhu pokračoval: „Lezlo to z nich jako z chlupatý deky. Obvinili mě, že jsem zneužil svou vlastní dceru. Zemřela tři měsíce předtím na záškrť. No, víte, jak se to dělá. Čtyři dny ona cele a já se přiznal. Na předepsané místo jsem napsal, že jsem nebyl obětí žádného nátlaku a že se

ke mně chova-li korektně. Soud trval deset minut. Neměli čas. Toho rá-na odsoudili sedm lidí k trestu smrti. Já dostal pět let.

„Krátkej trest, téměř k smíchu,“ říkal zkušeněj kriminál-ník, kterej dostal dvacet. Znáte Moabitt? Ne? Bože, ře-ditel věznice, byl génius v tom, jak nás držet u huby. Dokázal ti nahnat šílený strach, když přicupital na svých gumou podražených botách, aby se podíval skleněným okýnkem do tvý cely. Mohl taky otevřít dveře cely jako světový šampión. Obrovský klíč jako blesk zarachotil v zámku, klaplo to a dveře se s rachotem otevřely. Za-hlídnuš řadu vyleštěných knoflíků na tmavomodré uni-formě. Pod obrovskou. čepicí se křenila malá d'ábelská tvář. Chraň Bůh, když jsi nevyskočil do pozoru v tu vte-řinu, kdy se objevil. Strašně rád stoupal lidem na špičky.

Naneštěstí pro mě jednoho dne pod mým oknem našel kousek tuhy do tužky. Jen Bůh ví, jak se mu to povedlo. Trefně jsme mu říkali Rentgen. Tuhu jsem tam ho-dil opravdu já, ale dopis, který jsem napsal, našťestí ne-našli. Ta tužka mě stála dvacet ran bičem z hověziny. Ale Moabitt byl ve srovnání se Schernbergem prázdní-novým kempem.“

Peters si nás prohlédl, zapálil si dýmku a pokrčil ra-mený:

„Není třeba zacházet do detailů. O Torgau, Lengries, Dachau, Gross Rosen a o ostatních koncentracích toho víte spoustu. Ve Schernbergu nás přivazovali k radiáto-rům, dokud jsme neměli spálená záda. Pak nás otočili. Pěťasedmdesát ran bičem nebylo nic neobvyklého.

Byli nepřekonatelnými mistry v obměňování trestů.

Velice často jsme slyšeli svištění gilotiny. Jednou se ka-tovi přetrhl provaz tolikrát, že nakonec donutili jednoho vězně, aby odsouzeného praštil řeznickou sekerou do čela jako tele. Měli jsme dokonce bachaře, který vězně popravoval starým rytířským mečem. To velitel zakázal. Sám však strkal ‚zrádce‘ do kyselinové lázně, takže jim z ní koukala jenom hlava.“

Porta se podíval na Esesmana.

„Co nám k tomu řekneš, příteli?“

„Měli by je pověsit,“ zašeptal Esesman. „Abychom si rozuměli. Věřím každému slovu. A přísahám, že už Adol-fovi a té jeho bandě nevěřím. Ukažte mi jednoho z jeho poskoků a já vám donesu jeho hlavu.“

Porta se zasmál a energicky kýval.

„Já ti to připomenu. Možná budeme jednoho krásný-ho dne mít příležitost si společně zalovit. Až uslyšíš lo-vecký roh, buď připraven.“

„Jednoho dne mě dovedli k doktorovi,“ pokračoval Peters. „Ten mě sterilizoval. Jak víte, dostal jsem para-graf 175. O několik měsíců později jsem se dostal do trestního výcvikového tábora. Co se dělo tam, víte všichni velice dobře, no a teď jsem jedním z vás. Cítím se tady jako doma. Po dlouhé době se cítím uvolněně. Ani se netěším domů!“ Po tvářích mu stékaly slzy. „Když mě opustí odvaha, musíte to se mnou skoncovat. Nebojím se smrti, ale dalšího vězení, ať v Německu ne-bo tady u kolegů na druhé straně.“

„Ty v Rusku nezemřeš. Ty pojeděš s námi domů, abys nám pomohl s revolucí,“ rozhodl Porta a poklepal ho po rameni.

„Správně,“ řekl Dědek. „Existuje spousta nevyrovna-ných účtů. Zoufalý je jenom to, že nám nikdo neuvěří ani slovo z toho, co jim budeme vyprávět. Rád bych potkal někoho, kdo by uvěřil tomu, jak fungují všechny ty naše Kriegswehr-macht-Haft a Untersuchung instituce. Krouti-li by hlavami a říkali by, že to, co jsi nám tu právě vyprá-věl, nemůže být pravda. Možná, že tě bili, ale každopád-ně jsi to přežil. Opravdu si myslíš, že ti dovolí, aby ses za to mstil? Pak jsi neuvěřitelně naivní!“

„Chceš říct, že nám nikdy nedovolí, abychom pro-mluvili nahlas o tom, co všechno jsme zažili?“ zeptal se Porta.

„Ne, proboha. Jsem si tím jist,“ řekl Dědek přesvěd-čivě.

„Pak tedy ode dneška vím, co je mou zatracenou po-vinností,“ řekl Porta. „Všichni členové strany či šílení esesáci, kteří se mi dostanou do cesty, zaujmou vodorov-nou polohu.“

Pozvedl svou ostřelovačku a s hrozivým cvaknutím otevřel a zavřel závěr pušky.

„Nesmysl,“ šklebil se Dědek. „Hned by tě dostali. Chceš snad jít do Torgau?“

„Evidentně neznáš Josefa Portu, z boží vůle desátní-ka. Svá slova budeš muset odvolat, až zazní lovecká pí-seň.“ Začal si hvízdát:

„Ein Jäger aus Kurpfalz, der reitet durch den grünen Wald.“

Dědek zakroutil hlavou.

„Jsi blázen. Když nechceš poslouchat, co ti říkám, tak buď aspoň zticha!“

„Ani to nechci, ty starej strašpytle,“ křenil se Porta.

Čas od času někdo z nás vyskočil na přední násyp, kde jsme seděli a naslouchali, co se děje u nepřítele. Rusové se chovali stejně bezstarostně jako my. Nepadl jediný výstřel. Jen jednou. Za pět minut vybuchlo vysoko nad našimi hlavami pár min. Porta hrál na flétnu a kočka mu předla v klíně. Drobeček zakřičel nahoru na Pluta sedícího na vyhlídce:

„Jestli sem poletí nějaká mina, tak nám dej vědět.“

„Jo jasně,“ zařval Pluto dolů tak hlasitě, že se na nás Rusové se strachem podívali.

Když viděli, že žádný útok na obzoru není, tak na nás zamávali a smáli se. Jeden z nich na Pluta zakřičel:

„Bacha, trošku to tam protahuje!“ a ukazoval na nevybuchlou minu.

„Díky za varování,“ zakřičel Pluto. „Dám na ni bacha.“

„Máte nějakou vodku?“ volal Ivan.

„Ne,“ křičel Pluto. „Vy jo?“

„Celej tejden už jsme neviděli ani kapku. Tohle je prašivá válka. Už nám žádnou vodku neposílaj. Je váš bunkr suchej? My máme dobrý kamna, není to tu špatný.“

Pluto zvedl ruce k ústům a volal:

„Tady je taky sucho. Potřebovali bysme pár holek. Nemáte nějaký?“

„Ne, ty pitomci nedokázali sehnat ani tohle. Ženské jsme neviděli už pět měsíců.“

Rusové zamávali a zmizeli.

Pluto se k nám otočil a konverzačně prohodil: „Slyšeli jste, že ten chlápek, co napsal ‚Es ist so schon, soldat zu sein‘ spáchal sebevraždu?“

„Proč?“ zeptal se Porta.

„No, víš,“ smál se Pluto, „když ho povolali, zjistil, ja-kej byl blázen, když tuhle báseň psal. Dostal depresi a oběsil se na svých kšandách před plukovníkovými dveřma.“

Pluto se nahlas zařehotal. Nedaleko explodovala mina. Rychle jsme zalezli dolů do zákopu. Střepina nám prosvítila kolem uší a zasekla se násypu zákopu. Ucítíl jsem prudký náraz do zad. Sáhл jsem si na to místo a celou ruku jsem hned měl od krve – lepkavá a horká mi ulpívala na prstech. V úžasu jsem se posadil.

Pak mi spadla brada a já cítil, jak se mi z tváře vytrácí barva. Přímо přede mnou ležela Plutova setnutá hlava a jeho oči si mě skelně prohlížely. Odhalené zuby se ja-koby smály. Z otevřeného krku visely dlouhé šlachy a cévy, krev se vsakovala do země.

Na okamžik jsem byl v šoku. Pak mě přepadla panika. Vydal jsem dlouhý výkřik a vyskočil jsem na nohy. Kdyby se mi Dědek nepověsil na nohy, rozběhl bych se přímo do náruče smrti.

Pluta jsme pohřbili v lese pod jedli. Porta do kůry vyryl kříž a jméno našeho kamaráda.

„Další z našich starých kolegů z devětatřicátého,“ řekl chmurně Dědek. „Už nás je jen povzácnu.“

Drobeček byl hluboce otřesen.

„Příště je řada na mně,“ zaúpěl. „Plutova čára života byla jen o kousek kratší než moje.“

Nikdo mu neodpověděl.

Stege prošel Plutův majetek. Stará peněženka s něko-lika markami a rubly. Malá vybledlá fotka s dívkou na kole. Kapesní nůž, tři klíče, jeden kostěný prsten a dvě světlemodré poštovní známky. Rozepsaný dopis dívce v Hamburku. Tohle byl tedy veškerý majetek desátníka Gustava Eickena.

Zemřel dobrý přítel. Nedožije se té velké oslavy, ni-kdy se s ním neposadíme na břeh Labe a nebudeme spo-lu plivat do vody.

Nad hrobem jsme v tichosti stáli hodně dlouho.

S upřímnou lítostí jsem nucen vám oznámit, že váš syn padl v boji, ale jsem rád, že mohu napsat, že padl jako statečný voják na poli cti v boji pro Adolfa Hitlera a Vel-ké Německo.

Zemřel jako muž věrný své vojenské přísaze. Heil Hit-ler! Vůdce Vás zdraví a děkuje vám za Vaši oběť. Bůh vám ji oplátí!

Tato zpráva musela být jenom pro tento pluk vytištěna dvacetisíckrát..

21. POROD

Porta byl šíleně rozrušený. Pořád běhal kolem velkých nových Tygrů, které nám poslalo velitelství pluku, a ra-dostně kopal do jejich pásů.

Drobeček natankoval benzín. Skříňky byly napěcho-vány minami a kulometnými náboji.

Legionář políbil velkou S minu.

„Kéž bys trefila Rusa do prdele,“ promluvil k oceli a hodil ji Dědkovi a mně nahoru.

Velká osmaosmdesátimilimetrová hlaveň byla pro-tažená již snad dvacetkrát. Dva těžké kulomety byly rozebrány do poslední součástky. Byly vyzkoušeny i jejich zaměřovače. Porta zkoušel motory, až se zem třásla.

S temnotou jsme vyrazili, motory zavyly. Mohutné ocelové pásy drtí bahno a podrost pod sebou. Malé cha-trče se otrásají v základech, když kolem nich proplouva-jí bojová monstra s vyjícími chladicími agregáty.

„Co s náma vlastně mají v plánu?“ řval Porta od svých řídicích pák. „Rozkázali nám: ‚Jed’te!‘, a tak jede-me, ale k sakru kam? Bylo by hezký, kdybysme věděli trochu víc.“

„Jedeš, protože je válka,“ skočil mu do řeči Drobeček.

„Když se budou kolem motat nějaký Rusové, tak mi pěkně slušně řekneš: ‚Drahý Drobečku, byl bys tak hod-ný a napálil to do těch banditů?‘ Já hnu prstem a z to-hohle šidítka se na Ivana snese pár konfet.“

„Drž hubu,“ řekl Porta. „Ty nemáš ani tušení o tom, co je to válka, ty troubo.“

Zastavili jsme na severovýchod od Olovska. Velitelé rot byli povoláni na poradu, kde jim měly být předány podrobné plány operace.

Z temnoty se vynořily šedivé stíny. Byli to naši gra-nátníci a střelci.

Seděli jsme na tancích a bavili jsme se s nimi. Jeden rotmistr ze 104. trval na tom, že se tu děje něco důle-žitého.

„Rojí se to tu vojáky ze všech myslitelných jednotek. Vidíte, támhle jsou ženisti s plamenomety!“

Naklonili jsme se dopředu, abychom se mohli na tu jednotku podívat. Měl pravdu. Opravdu se blížili po ces-tě, podsadití, tvrdí muži se snadno rozeznatelnými ka-nystry na zádech. Byli to nemluvní, zachmuření lidé, kteří o své práci vůbec nechtěli mluvit.

Jeden rotmistr, kterého našel Drobečekův dotaz, zda je těžké být ženistou plamenometčikem, vyštěkl:

„Ne, my se náramně bavíme, ty pitomče!“

Pak po Drobečkovi hodil kanystr. „Zkus běžat a po-skakovat s tímhle na zádech, když na tebe Rusové mří všema hlavněma!“

Drobeček se na něho zamračil, ale rotmistr se jal roz-mrzele připravovat svůj plamenomet k boji.

„Tak promiň, že jsem se zeptal.“

„Sakra!“ zařval rotmistr. „To velký prase chce dostat pěstí do rypáku!“

Drobeček se radostně plácl do stehén.

„No, ježíšmarjá, ten pr’avej břídil od popelářů trpí ve-likášstvím!“

Rotmistr vzápětí na Drobečka skočil jako blesk a ho-lou rukou ho praštil to brady. Drobeček stál jako skála.

Rotmistr se tedy rozmáchl a praštil ho do břicha, ale se stejným výsledkem. Třetí úder dopadl s přesností au-tomatického kladiva Drobečkovi pod žebra, ale než se rotmistr stačil vyhnout, Drobeček ho popadl a zvedl ho do vzduchu. Začal mu hrozit:

„Bud’ už hodný, než se Drobeček rozzlobí a sežere tě.“

Odstrčil rotmistra stranou a ten se skulil do trávy. Bez dalšího slova vylezl Drobeček do věže a na ženis-ty plívl. Otočil se k Portovi, který visel ze svého řidič-ského poklopu, a zapředli s Legionářem nekonečnou debatu o míchání alkoholických nápojů. Když tohle téma vyčerpali, začali debatovat o tom, jak by měla vypadat holka, která by je dokázala maximálně uspo-kojit.

„Nepřátelské tanky!“ ozvalo se náhle. V okamžiku byli všichni na nohou.

Motory zavyly. Světla protnula temnotu. Tanky se zhouply, pásy zarachotily.

Roty se valily vesnicí. Pak pokračovaly do velkého kop-ce. Po šesti kilometrech jsme pře-jeli širokou silnicí. S nej-větší pravděpodobností to byla silnice Žitomir-Lemberg.

Pak následoval další kopec.

Celý 27. pluk zaútočil v mohutném klínovém útvaru s pátou a sedmou rotou na čele.

Drobeček stojí připraven s S minou v rukou. Červená žárovka ukazuje černé F. Znamení, že všechny hlavně jsou odjištěny. Smrtící stroj je připraven zabít.

Porta si za svými řídicími pákami bezstarostně píská, oči má přilepené k úzkým průzorům.

Legionář fouká do mikrofону, zkouší spojení. Několik rychlých instinktivních pohybů k nabití kulometu a je připraven.

V reproduktoru jsme zaslechli Stegeho. Je velitelem druhého tanku. Stege se šklebí se na Legionáře.

Vyhlédl jsem ven okénkem zaměřovače. Pod kopcem, ze kterého jsme se valili, se pod námi rozkládá obrovské krajinné panoráma. Silnice jsou zaplněny ruskými nákladáky a děly. Na jednom křídle jsou vidět ve vzdálenosti asi deseti kilometrů ruské T34 a SU85. Luž-nyj je pod těžkou dělostřeleckou palbou Rusů.

Kolem poledne jsme necelé dva kilometry před námi objevili skupinu tanků seřazených v přehlídkové formaci. Tank vedle tanku. V dalekohledech vidíme jejich posádky, které pokoušejí a nenuceně se baví.

Všechny tanky jsou stejně jako naše natřené na bílo a na věžích mají černá čísla.

Z reproduktoru zaznívají nervózní otázky. Slyšíme von Barringa, který se ptá Hinky: „Co je to za tanky?“ Zazní váhavá odpověď:

„Nevím. Jeďte pomalu vpřed. Musíme je identifikovat. Možná jsou ze 17. tankové divize. Mají nás podpořit z levého boku.“

Otevřeli jsme poklopy a opatrně vystrčili hlavy, aby chom na ně lépe viděli.

„To jsou naši,“ šeptá Legionář. „Vidíte tu dlouhou hlaveň a krátkou kapotu? To musí být Panther.“

„Myslím, že máš pravdu,“ řekl Dědek pomalu. „Ne-mají vůbec zakulacenou věž. Nemohou to být T34. Proč k sakru dělají ty Pantery k nerozeznání od T34? Pomalu Porto, pomalu! Jestli se dostanem příliš blízko a bude to Ivan, tak nás vyhodí do povětří dřív, než řeknem švec.“

Drobeček visí do půli těla z poklopu ve věži. „Sakra, to nemůže být Ivan. Tahle kola si nemůžeš splít. Je to Panther. Sedí kolem tanků a chechtaj se, jak jsme vyděšený.“

Už jsme necelý kilometr od nich, aniž by se cokoliv přihodilo. Nervy máme napnuté k prasknutí. Pot nám stéká po tvářích a klepou se nám nohy. Každou vteřinou může těch šedesát hlavních zahájit palbu.

Pomalu, houpající se na pásech, se přibližujeme. Zdá se nám, že se strachem potí i naše tanky.

Najednou do mužů před námi vjede život. Naskákají do tanků. Čtyři z nich se prudce otáčejí a vyrazí proti nám. Zároveň se z rádia ozývá pekelný řev. Rozumíme pouze několika slovy:

„Střílejte, Rusové! Cíle přímo před vámi, pal!“

Dřív, než se nám podařilo vypálit jediný výstřel, zahřměly hlavně ruských obrněnců. Navzdory krátké vzdálenosti nás naštěstí minuly. O deset vteřin později jsou čtyři tanky, které se na nás valily, proměněny v atomy. Zasáhly je miny z našich tanků, které je zaměřily a vypálily současně.

Všech osm rot 27. pluku pálí na Rusy ze všech hlavních. Na tuto vzdálenost jsou pro T34 smrtící i naše pětasedmdesátky děla.

Valili jsme se zuřivě vpřed, pásy vyhazovaly spoustu hlíny a bláta. Směrem k cílům sviští jeden granát za druhým. Celý prostor je brzy zahalen dusivým černým kouřem z mnoha dýmajících nepřátelských tanků.

Jejich posádky se pokoušejí uniknout, ale likvidují je naše kulomety a plamenomety. O zbytek se postarají naše mohutné pásy. Asi tucet tanků se pokouší uniknout, ale rozdrť je naše stopětímilimetrová děla. Podpurná brigáda se snaží setřást naši palbu, ale jsou na sebe namačkáni jako prasata, která utekla z prasečince.

Nahnali jsme je do prohlubně, v níž jsou beznadějně chyceni do pastí. Nádherně kryti zaměřujeme jednoho po druhém jako na střelnici. Po krátké zuřivé palbě se ozval příkaz k ukončení akce.

Na planině zůstalo stát pětasedmdesát ohořelých vraků T34. Celá bitva trvala slabou čtvrt hodinku.

„Můj Bože,“ směje se Dědek. „Tohle bylo snazší než v Goebbelsových nejodvážnějších snech. Co si proboha ti Rusové mysleli, když tady tak na ráně posedávali? Nechtěl bych teď být v kůži jejich velitele. Určitě přijde o hlavu.“

Pluk opojený vítězstvím se trochu lehkomyšlně valí dál. U Norinska jsme překvapili jednotku kavalérie a po krátkém, ale zuřivém boji jsme ji pokosili.

Kolem tanků běhají zdivočelí koně bez jezdců. Jako posedlí horečkou ze zabíjení na ně zaměřujeme kulome-ty a jednoho po druhém střílíme.

Jeden kůň za druhým se převaluje na bok. Ryčí jako děti. Jeden Panter IV v plné rychlosti jednoho z nich roz-drtil, gejzíry krve a vnitřností vylétly z obou stran tanku.

Řeka je plná mrtvol. Vojáci, kteří se pokoušeli utéct, jsou dostiženi hvízdajícími kulkami z kulometu. Když vesnici opouští poslední tank, je každé stavení v hučících plamenech a nad planinou se šíří strašlivý zá-pach spáleného masa.

Naše rota je vybrána pro průzkumný úkol. Se čtyřmi tanky se řítíme z Veledniku ve směru Ubort.

Když vyjíždíme do prudké stráně, převrací se náš třetí tank. Dva muži jsou mrtvi, Peters má smrtelné zranění.

Má rozdrcené obě nohy. Když ho přenášíme do sajdkáry motocyklu, který ho má dopravit do polního lazaretu, ti-še sténá. Pokoušíme se zastavit krváčení několika opas-ky utaženými kolem jeho stehen, ale krev se valí dál.

Dědek kroutí hlavou.

„Je to beznadějný. Jak máme proboha tu krev zastavit?“ Peters se s námahou usmál na Drobečka.

„Teď už můžeš být v klidu, ty velký prase. Moje čára života byla mnohem delší než ta tvoje. Takže to vždycky neplatí.“

„Ty se z toho dostaneš, brácho. Dostaneš pár moc pěk-nejch koženejch noh se stříbrnými klouby. Teď už se dřevěný nepoužívají.“ Povzbudivě se na sténajícího Pe-terse usmál. Ten však již začal žloutnout, což je neklam-né znamení blížící se smrti. „S takovýma nohama si užiješ spoustu legrace. Ve výcviku v Paderbomu byl jeden takovej chlápek. Vždycky si vrazil do stehna nůž a hol-ky ječely hrůzou a omdlívaly. Říkali jsme mu ‚sekáč‘.

S takovýma nohama je spousta legrace. Škoda, že jsem to nebyl já.“

Drobeček vrazil Petersovi do náprsní kapsy hrst opio-vých cigaret. Dědek mávl na řidiče motocyklu a potřásl si s Peter-sem rukou.

„Pozdravuj v Německu a připravuj se na revoluci.“

Peters zemřelo tři hodiny později na schodech jedné vesnické školy. Pohřbili ho ve školní zahradě poblíž ku-chně. Místo označili jeho ocelovou přílbou, ale když jsme se vraceli, nemohli jsme na tom místě ani vztyčit kříž, protože s ní už děti hrály fotbal.

Průzkum pokračoval bez jednoho ztraceného tanku. Jeli jsme rozervanou krajinou. Prodírali jsme se vpřed jen s největšími problémy. Nakonec jsme se dostali znovu na nekonečnou plani-nu. Tam jsme narazili na padesát či šedesát T34 řítících se na západ.

Nahlásili jsme je pluku a dostali jsme rozkaz je pozo-rovat a pokračovat v průzkumu.

Nepřátelské tanky nás však brzy odhalily a projevíly nepříjemnou míru zvědavosti.

Porta vylezl do půli těla ven z tanku a na ruské kolegy zamával. Ti mu pozdrav opětovali, mysleli si, že jsme jejich. Otočili tanky a pokračovali ve své kodrcavé cestě.

Drobeček zaječel!

„Svatá trojice! Vidíte, co se to sem valí?“

Podívali jsme se tím směrem. Od Olovska se blížila nepřátelská jednotka, ještě větší než ta předchozí. Kro-mě T34 v ní byly i KW1 a KW2.

Porta, se zeptal Dědka:

„Nemyslíš, že bysme měli vzít nohy na ramena?“

„Ne, zůstáváme tady, dokud nedostaneme rozkazy ke stažení.“

„No, ty seš ale nádheměj kandidát Železného kříže!“ zařval Porta, rudý vzteky. „Jenom počkej, až naši kamarádíckové začnou pálit z těch svých stopětadvacítek. Ty tě přivedou k rozumu.“

„Stopětadvacítky?“ ptal se Dědek a zíral do svého da-lekohledu.

„Jo, stopětadvacítky, ty troubo!“ zuřil Porta. „Copak nevidíš, co to je za koráby? KW1 a KW2, drahouši! Od-pálí nás až na střechu berlínskýho kancléřství. Pak nás pověsí za to, že si kvůli nám Hitler znečistil kalhoty.“

Dědek se na moment zamyslel.

„No, tak jedem.“

„Dobře,“ zářil Porta a prudce otočil tank. „Jestli máte něco v palici, tak si pořádně utáhněte bezpečnostní pásy, jak říkají piloti. Vyrážíme na vejlet, na který do smrti nezapomenete.“

Tank vyrazil plnou rychlostí vpřed. Dědek se praštil hlavou o věž.

„Řid' pořádně, ty pitomej šašku!“ zařval na Portu a se-třel si krev z čela.

„Josef Porta, z boží vůle desátník, si dovoluje upozor-nit, že řídí tenhle tank způsobem, kterým ho musí řídit, s tvým či bez tvého dovolení. Jestli se ti vejlet nelíbí, tak si vystup.“

Ozval se hlas z rádia. Odpověděl Legionář.

„Tady Zlatý déšť'. Přepínám.“

Pluk odpověděl:

„Tady Zlatá zahrada. Zlatý déšť' se vrací. Přepínám.“

„Zlatý déšť' rozumí. Kudy. Přepínám.“

„Hinka a Lowe se srazili s početnými nepřátelskými jednotkami. Těžké ztráty. Sedmnáct našich je mimo hru. Výchozí bod Zlatého deště již neplatí. Konec.“ Rádio se znenadání odmlčelo.

To znamenalo, že se pluk dostal do tuhé bitvy s počet-nými ruskými tankovými jednotkami a utrpěl těžké ztrá-ty. Náš průzkumný oddíl se měl pokusit uniknout, ale musel to udělat na vlastní pěst. Naše úniková cesta byla blokována Rusy. A měli jsme zakázáno používat rádio.

Tři mohutné tanky se valily hornatým terénem. K ne-bi vyletovalo bahno. Projeli jsme vesnicí, kde nebylo je-diného živého člověka či zvířete. Několik domů hořelo a na silnici leželo několik mrtvých vesničanů.

Porta se jim snažil vyhýbat, ale přesto jednoho přejel.

Připadalo nám, že cítíme každé jeho žebro.

Kousek za vesnicí jsme zahlédli několik náklad'áků uni-kajících na západ. Když jsme projížděli jakousi průrvou, přivítala nás těžká kulometná palba. Odpověděli jsme střelbou z kulometů a nepřátele jsme brzy umlčeli.

Ukázalo se, že se v průrvě ukrývají zranění Rusové. Jakmile jsme je odzbrojili, našli jsme mezi nimi ženu v uniformě nadporučíka. Na hrudi měla zranění. Řekla nám, že velela T34, který byl zničen u Veledniku. Nechali jsme Rusy na místě a pokračovali na západ. Poblíž jednoho lesíka nás odhalila skupina T34 a začala nás pronásledovat. Další z našich tanků byl zasažen ně-kolika granáty a v několika vteřinách byl v jednom pla-meni: Ani jeden z pětičlenné posádky se nezachránil. Zahlédli jsme velitele tanku stojícího ve věži a padající-ho do krvavě rudých plamenů.

Vzápětí byl zasažen Stegeho tank. Dostali se z něj čtyři muži. Otočili jsme tank, abychom je kryli, a oni vylezli na zadek našeho trupu. Jeden z nich, desátník, se však zachytil za pás, a když se tank rozjel, byl okamžitě rozdrčen. Jeho výkřik se rozléhal otevřenou krajinou. Stege si vrazil prsty do uší a křivil tvář bolestí.

Nedostali jsme se daleko. Vzápětí se před námi vynoři-lo pět ruských tanků a hned na nás zahájily palbu. Jeden z nich jsme nádherně zasáhli – okamžitě zmizel v plame-nech. Zbylé čtyři se okamžitě vrhly do nového útoku.

Dědek nám rozkázal opustit tank. Bez dechu jsme běželi po nadýchané zemi a dělali v našich černých tan-kových uniformách krásné terče. Neměli jsme se kam skrýt. Měli jsme jen jedinou šanci – předstírat, že jsme mrtví.

Jeden po druhém jsme padali k zemi a leželi bez hnu-tí, avšak s bušícími srdci.

Tanky se zastavily asi sto metrů od nás. Neodvážili jsme se na ně podívat. Leželi jsme bez hnutí.

Uteklo pár minut. Zdála se nám to být pekelná věčnost. Jeden z motorů zavyl. Ozvala se rána z výfuku.

Tank pro-jel snad tři či čtyři metry od nás. Druhý a třetí tank ho ná- sledovaly, Čtvrtý jel tak blízko, že kdybychom natáhli ru-ku, mohli bychom se dotknout jeho pásů. Sotva projel kolem, Porta vyskočil a schoval se za něj.

My ostatní zůstali vyděšeně ležet.

Mával na nás, ale my měli nohy jako z olova. Nad hlavami nám zasvištěl granát a dopadl jen několik metrů od nás.

Ruský tank se vmžiku otočil, aby opětoval palbu několika německých Panterů, které se valily směrem k nám.

Zatímco burácely kolem nás, země se třásla. T34 vy-razily vpřed, pronásledované Pantery.

Vyskočili jsme na posledního Pantera, a znovu se tak připojili k pluku – roztřesení, ale živí.

Druhý den jsme dostali nové tanky a vyrazili na vý-chod, kde měly být obklíčené početné oddíly třetí tanko-vé armády. Naše tři tankové divize měly přes 400 tanků, které se valily neustále vpřed. Naším úkolem bylo uvol-nit smyčku, kterou Rusové utahovali stále víc a víc.

Našimi protivníky měli být vojáci ze 6. ruského obrněného sboru pod velením generálporučíka Meškina, 149. obranná tanková divize a 18. obrněná divize.

Mně se zdálo, že je tenhle pochod nekonečný. Měsíc jasně zářil nad stepí a jeho světlo vrhalo strašidelné stí-ny. Jakmile se měsíc skryl za mraky, bylo vše zahaleno v sametové temnotě, a my měli obrovské problémy udr-žovat s ostatními kontakt.

Čas od času jsme zabloudili a tanky se musely zasta-vovat a otáčet na těch nejnemožnějších místech.

Několik jich sklouzlo do řeky a převrátily se na záda. Jejich po-sádky se utopily, chycené do pasti jako krysy.

Střelba byla rozkazem kategoricky zakázána. Nikdo nesměl vystřelit, ať se dělo cokoliv. Jednou jsme zahlédli pět T34 valících se na sever ne-celých padesát metrů před námi. Zmizely, aniž by si nás jejich posádky všimly. Po obou stranách silnice jsme tu a tam zahlédli opevnění. Dědek přísahal na to, že jsou v nich ruské posádky.

Kolem půlnoci se kolona zastavila. Nikdo nevěděl proč. Kolem panovalo ticho. Hrozivé ticho. Stáli jsme ve více než kilometrové řadě, tank za tankem.

Dědek vykoukl z věže, ale hned s výkřikem zapadl zpátky.

Drobeček na něho zíral:

„Co se sakra děje?“

„No, podívej se sám,“ odpověděl Dědek.

Drobeček se vysunul do půl těla z postranního poklo-pu, ale ihned byl zase vevnitř.

„Proboha, vždyť to je Ivan!“

„Ivan?“ ptal se Porta. „Kde?“

„Tam,“ šeptal Drobeček a ukazoval prstem.

V tom okamžiku se na boku tanku ozvalo lehké zakle-pání a ruský hlas žádalo cigaretu.

Nejdřív se vzpamatoval Porta. Otevřel svůj poklop a beze slova podal temné postavě cigaretu. Zaplála sirka a ozářila kostnatý obličej s ruskou čapkou. Rudý lačně natáhl kouř a šťastně vydechl:

„Spasibo!“

Kolem tanků se hemžili Rusové. Z temnoty se vyno-řovali další a další. Byli přesvědčení, že jsme Rusové. Každou vteřinou jsme čekali, že zaslechneme první výstřel. Rusové se ale opírali o tanky a zapřádali s naši-mi hovor. Pokoušeli se s námi žertovat, ale my mlčeli, až na několik nejnutnějších slov. Jeden z Rusů zakřičel:

„Vy benzínový králíci jste ale suchaři! Pořádného slova od vás člověk neslyší!“

Ostatní souhlasně mručeli. Dědek musel podržet Dro-bečka v tanku, když mu kdosi sliboval, že mu zafackuje uši do hlavy, protože mu neodpověděl.

Přidušeně syčel:

„Ještě nikdy nikdo nevyzval Drobečka na souboj, aby poté odešel po svejch. Copak si myslíš, že se bojím ně-jaký bandy špinavejch Rusů?“

„Kdybys vyskočil ven a chtěl se s ním prát,“ smál se Dědek, „tak by to byl tvůj pohřeb. Mám pocit, že tam těch Rusů je snad milion.“

Drobeček vykoukl ven. Tmuli jsme strachem, že na ně začne křičet.

„Sakra, vždyť musí vidět, že máme na věžích svastiky a ne hvězdy,“ šeptal Legionář.

Porta začal rozmlouvat s Legionářem rusky, ale ten dokázal odpovídat jen jednoslabičně.

Pro případ, že by se něco seběhlo, jsme si potichouč-ku posbírali zbraně a granáty.

„Co teď budeme k sakru dělat?“ šeptal Dědek. „Tak-hle to nemůže jít dál.“ Opatrně vykoukl z věže.

„Ivan je všude kolem. Sakra, museli jsme zastavit přímo upro-střed celý pěší divize!“

Existovalo jen jediné možné vysvětlení. Rusy ani ve snu nenapadlo, že by to mohly být nepřátelské tanky. Bez jediného výstřelu jsme se dostali snad sto kilometrů do nitra jejich území za frontovou linií, a navíc jsme se pohybovali v pochodové sestavě.

Mohli jsme je snadno všechny postřílet, jak tak postávali kolem tanků. Ale zaprvé, střelba byla zakázána, a zadruhé, těžko by někdo z nás měl to srdce střílet na ty vlezlé kolegy, kteří postávali kolem tanků, žertovali s námi a dobírali si nás.

Asi po hodině se z čela kolony ozvala strašlivá hádka. Zazněly výstřely. Chraplavě štěkaly kulomety. Zmizeli jsme v tancích a přirazili za sebou poklopy.

Rusové zírali na šířící se střelbu nevěřicně.

Kolem kolony se řítíl tank. Na věži stála postava v kožené uniformě a s impozantní helmou. Ruský důstojník.

Něco na své muže křičel a ti se hned rozprchli na všechny strany. Najednou jim došlo, kdo jsme.

Ze všech stran se začalo ozývat praskání výstřelů a dunění výbuchů. Tanky rozpustily formaci a brzy opačným směrem celý prostor, ve kterém jako sopky vybuchovaly tankové granáty.

Nedojeli jsme však daleko. Rusové na nás vrhli velké tankové jednotky. Začala vražedná bitva. Po šesti hodinách jsme se museli stáhnout.

Letadla obou válčících stran se snášela nízko nad zem a svými kulomety ničila všechno živé. Ruské Jaky a Mi-gy se ve velkých stádech řítily oblohou a kosily naše granátníky jako zralé obilí.

Všechny naše tanky se valily na západ. Rusům se téměř podařilo nás obklíčit, ale bitva se rozplizla do samo-statných bojů, ve kterých se zoufalou odvahou bojovaly malé skupiny vojáků. Ani ruští, ani naši velitelé pořádně nevěděli, co se děje, a tak se jim nepodařilo využít situace ve svůj prospěch.

Valili jsme se na západ po rozměklých cestách zaplavených tisíci uprchlíků. Prodírat se vpřed bylo obtížné, všude byla spousta lidí. Ruští sedláci i obyvatelé měst, mladí i staří, ženy i děti, Němci bez zbraní i ruští zajatci, kteří se neodvážili zůstat na místě, protože se obávali důsledků zajetí.

Všude se ozývaly výkřiky:

„Vezměte nás s sebou! Vezměte nás s sebou!“

Lidé k nám žádostivě natahovali ruce. Výměnou za místo v tanku nám nabízeli peníze, jídlo a šperky.

Matky zdvíhaly malé děti a zapřísahali nás, abychom je vzali s sebou. My jsme však lhostejně pokračovali v cestě. Odvraceli jsme zraky, abychom se nemuseli dívat na jejich oči plné výčitek.

Na silnici zaútočily ruské bojové stíhačky, kterým jsme říkali „řezníci“. Davy uprchlíků začaly hystericky ječet. Stíhačky pálily nemilosrdně na všechno, co se hýbalo.

Zavládl neuvěřitelný chaos. S narůstající panikou se pro tyto zoufalé davy lidí stal západ obrovským magnetem. Rodiče vyhazovali své děti cizím vojákům. Někteří z nich házeli děti zpátky, jiní se pro ně pokoušeli najít v tanku místo.

Na našem tanku seděl Drobeček s Legionářem. Někdě jim hodil malé dítě. Byla to asi dvouletá či tříletá holčička. Legionářovi se ji nepodařilo zachytit a ona spadla pod pásy a tank ji okamžitě rozdrtil. Její šílená matka vzápětí skočila pod tank také.

Z Drobečkových úst vyšel táhlý řev. Lekli jsme se, že se pomátl. Dědek zakřičel:

„Co se děje, ty tlustej dacane?“

„Satane! Satane!“ Napřimil se v celé své výšce a mírně se předklonil. Vypadalo to, že se chystá seskočit. „Poslouchejte, vy kašpaři, němečtí psi, Drobeček se pomátl na rozum. Drobečkovi přeskočilo!“ Nato dlouze a strašlivě zavyl.

Nikdo neví, co by se stalo, kdyby jeho řev nepřerušil roj stíhaček. Řítily se střemhlav na nás a silnici svými kulomety doslova rozervaly.

Porta instinktivně strhl tank ze silnice a plnou rychlostí zajel do úzké průrvy zcela zakryté hustým křovím. Sotva jsme v této z nebe spadlé průrvě zastavili, stíhačky se vrátily a rozpoutaly na silnici pravé peklo.

Z tohoto úkrytu nás pět sledovalo ty nejděsivější scény, jaké jsme kdy viděli.

Těsně nad vrcholky stromů se řítily na padesát letadel. Jejich kulomety chrlily na silnici oheň. Vzduch protrhly dunivé exploze. V další minutě byla většina tanků pokrytá lepkavou fosforovou tekutinou a prudce vzplála.

K lidem na silnici se stíhačky nechovaly o nic lépe. Lidé běhali jako živé pochodně. Mnozí se pokoušeli ukrýt v okolních staveních. Země se trásla. Z čumáků vyjících d'áblů s rudými hvězdami na křídlech vyšlehly dlouhé plameny. Domy se ve vteřině proměnily v hučící bouři žlutomodrých plamenů. Lidé potřísnění zápalnou látkou z letadlových bomb s ječením vybíhali z domů a měnili se v mumie.

Tak tohle bylo naše první setkání s posledním vynále-zem válečného průmyslu.

Drobeček se očividně uklidnil. Seděl před přídí tanku a hrál s Portou a Legionářem kostky. Široce se usmíval, když hodil šest jedniček. Když měl v příštím hodu tři šest-ky, už se nedal udržet. Válel se po zemi a řval smíchy.

Porta si ho závistivě prohlížel a prohodil k Legionáři:

„Co si o tom myslíš, pouštní tuláku? Už jsi někdy vi-děl takovýho šakala? Čemu se tlemiš, ty pitomej vole!“

„Koukni,“ škytal Drobeček a ukazoval na svých šest kostek. Na každé z nich se do tváře jeho spoluhráčů usmívalo šest bodů. „Teď to zkuste vy, vy dva kandidáti Železných křížů. To spíš získáte Rytířský kříž, než pře-konáte Drobečkův mistrovský hod.“

„Já bych, kurva, radši hodil šest jedniček nebo šest šestek než dostal Rytířský kříž,“ řekl Porta našťavaně. Drobeček shrábl kostky a políbil je. Máchl rukou, praštil se pravou pěstí do levé paže a plívl při tom přes své pravé rameno.

„Panebože, to je ale pověřčivej pařez,“ řekl Porta a od-plívl si na bezhlavé tělo ležící jen o několik metrů dál.

„To si myslíš ty,“ smál se Drobeček a vrhl kostky na bednu.

„To ti ani trochu nepomůže,“ vysmíval se mu Porta.

Ale Drobeček ho neposlouchal. Udělal kotrmelec a praštil se přitom o prázdné bedny od munice. Ve své obrovské radosti si toho vůbec nevšímal.

Druzí dva nemohli uvěřit svým očím, ale kostky ne-lhaly. Ležely na bedně a vysmívaly se do tváří obou po-chybovačů.

Náhle se ozvalo zasténání a vzápětí přešlo ve výkřik.

Rychle jsme, se posadili a popadli své zbraně. Vyděšeně jsme zírali do podrostu. Zvuky připomínaly pohyby a kňourání nějakého raněného zvířete.

„Co to ksakru je?“ zeptal se Porta a pozvedl hlaveň své-ho automatu. „Vylez ty špinavej d'áble,“ zasyčel, „nebo ti vyprášíme kožich!“

Dědek odstrčil jeho automat stranou.

„Nech toho, ty rezatej šášulo. Takovýhle sténání ne-může bejt nijak nebezpečný.“

Odplazil se do křoví. Nervózně jsme se loudali za ním.

Drobeček měl svůj automat připravený k výstřelu. Legio-nář a já jsme ve svých zpocených rukou nesli ruční granáty.

Dědek na nás zavolal. Opatrně jsme se plazili vpřed. Na zemi ležela mladá žena s tělem prohnutým jako luk. Třeštila na nás své krví podlité oči, které kontrasto-valy s její bledou tváří.

„Dostala to do břicha?“ zeptal se Porta Dědka, který klečel vedle ní.

„Jasně, že ne, troubo.“

„Tak kam to dostala?“

„Někdo ji trefil?“ chtěl vědět Drobeček a nakláněl se Portovi přes rameno.

Legionář významně hvízdнул.

„No, vypadá to, že z nás budou porodní báby.“

„Tohle přece není porodní sál,“ zahučel Drobeček.

„A slyšel jsem, že by žádný chlap neměl takovýhle věci vidět.“

„K čertu s tím, co si slyšel,“ odbyl ho Dědek. „Jseš v tom s náma a my se s tím musíme nějak vyrovnat.“

Drobeček na Dědka užasle zíral.

„Dědku, nemůžeme aspoň dohrát tu hru. Já mám...“

Žena začala znovu sténat a svíjela se v křeči, zatímco se její porodní bolesti zvětšovaly.

Dědek rychle rozdal rozkazy:

„Pouštní tuláku, ty zůstaneš se mnou. Porto, dones nějaké mýdlo a kýbl vody. Svene, rozdělej oheň, ale velikej. Drobečku, stanový dílec a kus čistý látky. Na-trhej z ní dva pruhy, každej aspoň třicet centimetrů dlouhej. „

„Můj Bože, ještě nikdy se mi nestalo, že by hráč, kterej vyhrál na celý čáře, přišel o výhru, protože musí dělat po-rodni bábu. Co je tohle za zkurvenou válku? Všechno je to Adolfova vina, k čertu s ním!“

„Zavři hubu, Drobku, a hod' sebou,“ zařval Dědek ne-trpělivě a otřel pot z tváře sténající ženy. Drobeček se otočil.

„Budeš...“ Přerušil ho ženin táhlý výkřik. „Panebože,“ zařval a prodral se keři, aby splnil své úkoly. Ženu jsme přenesli na stanový dílec, na ohni jsme ohřáli vodu. K Drobečkově hrůze nám Dědek rozkázal, aby-chom si pořádně umyli ruce.

Porodní bolesti byly stále častější. Bledí a rozčilení jsme sledovali, co bude dál. Drobeček proklínal nepřítomného otce.

„Takovej bastard! Když si představím, že tu nechal tu dívku samotnou. Podle hajzl.“ Vztekla křičel a hladil ženu po vlasech. Otcí ještě nenarozeného dítěte sliboval ten nejstrašlivější trest. „Takovej zrádce. Kus shnilýho masa!“ Drobeček divoce gestikuloval směrem k silnici, odkud byly slyšet valící se nákladáky. Skrývali jsme oheň, jak jen to šlo. Dědek hodil do vody oba pruchy látky a svůj nůž.

„Proč k sakru vaříš ten nůž?“ ptal se zvědavě Dro-beček.

„Ty to nevíš?“ Dědek byl nervózní a třásl se mu ru-ce. Chláholivě promlouval k ženě. Sténala a svíjela se bolestí.

„Už to brzy bude,“ řekl Dědek a začal ženu neobratně omývat.

Porod začal. Objevila se hlavička a my jsme vykřikli, jako bychom se na svět drali sami.

„Dělej něco,“ řvali Drobeček a Porta na Dědka.

Legionář se naklonil a natáhl ruce směrem k ženě.

Vzlykal a opakoval, co už říkali ti dva:

„Dělej něco! Možná umře a co pak budeme dělat s mi-minem? Přece ho nemůžeme kojit.“

„Špinavý svině, pitomý, špinavý svině,“ zuřil Dědek.

„Kurvit se umíte, ale pomoci dítěti na svět, to vás ani ne-hne, prašiví kojoti!“

Položil své třesoucí se ruce dítěti na hlavičku a pomá-hal mu ven.

Legionář seděl ženě u hlavy. Tiskla křečovitě obě jeho ruce a její nehty se zadíraly hluboko do jeho kůže.

Její tělo se prohýbalo v křeči až do posledního okamžiku.

„Strhej mi všechnu kůži,“ vzlykal Legionář, „jestli to pomůže. Jestli mi padne do rukou ten, kdo je za tohle odpovědný. Když si představím, že nechá ženu takhle trpět!“

Po chvíli nekonečného zmatku a klení bylo dítě na světě.

Dědek se narovnal. Byl bledý a zpocený. Strčil dítěti prst do pusy a vyjmul odtamtud trochu hlenu.

Potom po-držel dítě za nožičky a prudce ho plácl přes zadeček.

V příští vteřině Dědek po Drobečkově ráně pěstí padl naznak.

„Ty hnusný prase,“ řval Drobeček na Dědka, který le-žel na zemi. „Proč k sakru toho drobečka mlátíš? Nic ti neudělal. To byla ta nejpodlejší věc, jakou jsem v životě viděl, a to nejsem žádná citlivka.“

„Ach, můj Bože,“ záúpěl Dědek. „Copak nevidíš, že to bylo proto, aby dítě začalo křičet?“

„Křičet?“ hulákal Drobeček a chystal se praštit Dědka podruhé. „Sakra, ty budeš křičet, ty sadisto!“ Máchl pěstí vzduchem, ale přiskočil Legionář s Portou a srazili ho k zemi.

Dědek se postavil, přerázal pupeční šňůru a podvázal ji látkou. Otřel si čelo.

„Bože, tohle je snad ten nejsílenější porod, jaký kdy byl. Ani při takovýhle příležitosti se nedokážeme nepo-rvat.“

Začal dítě omývat. Roztrhali jsme jednu čistou košili, abychom mohli pupík podvázat. Drobeček dřepěl za mat-kou, uklidňoval ji a mumlal hrozby na adresu otce dítěte. Porta s Legionářem otevřeli novou láhev vodky.

Pak jsme všichni vyskočili na nohy, protože Drobeček šíleně zařval:

„Další dítě je na cestě. Pomoc! Dědku, pojd' sem a po-moz! Seš tady jedinej, kdo měl kdy děti!“

„Drž hubu,“ řval Dědek a dal nám stejné rozkazy jako předtím: „Vodu, pruchy látky, nůž, oheň!“

Pobíhali jsme okolo jako vyplašení vrabci. „Proboha, tady jsou na cestě celý jesle,“ řekl Porta. Když bylo po další půlhodině po všem, seděli jsme k smrti unavení na zemi a kouřili jsme jednu za dru-hou. Narození našich dvojčat jsme oslavovali vodkou.

Drobeček jim chtěl dát jména. Trval na tom, že se jed-no z nich musí jmenovat Oskar. Začali jsme protestovat, ale pak jsme si uvědomili, že jsme se ani pořádně nepo-dívali, jestli jsou to chlapečkové nebo holčičky. Dědek novorozence přinesl a předložil je k inspekci. Když jsme zjistili, že jsou to

holčičky, Drobeček mu krutě vynadal a pohrozil výpraskem.

„No sakra, copak se takhle může někdo chovat k mla-dý ženský,“ vrčel Drobeček. Poslední dobou se stával překvapivě prudérním.

Nocí zaštěkalo pár kulometů, a to nám připomnělo, proč jsme tady. Rychle jsme si začali sbírat své věci. Porta odnesl novorozence do tanku a podal je Legionáři, který pro ně připravil improvizovanou postel za místem řidiče. V tom místě má tank boční poklop, který jsme chtěli použít v případě, že by tank dostal zásah a potře-bovali jsme matku s dětmi rychle z tanku vytáhnout.

Dědek nechtěl, abychom pokračovali v cestě. Zuřivě jsme protestovali.

„Nejprve musí vyjít placenta,“ řekl Dědek úsečně a začal ženě masírovat podbřišek.

Když placenta vyšla, Drobeček vykřikl hrůzou. Mys-lel si, že je na cestě třetí dítě.

Dědek prozkoumal placentu zkušeným okem a spo-kojeně přikývl. Pak dal rozkaz k odjezdu. Odnal ženu do tanku a položil ji vedle dvojčat. Zavřel poklop.

Když jsme obklíčeni kolem dokola nepřátelskými vo-zidly vyrazili, už nás halila temnota.

„Tohle se nám nikdy nepodaří!“ stěžoval si Legionář.

„Přál bych si být znovu v poušti! Tam to bylo v porov-nání s touhle mizernou válkou hraní na vojáky.“

Porta se hlasitě smál:

„Už máš dost, co, pouštní nomáde? Nejseš jenom pouštní tulák, ale taky fašistickej pasák a pitomá svině, a teď k tomu ještě porodní bába.“

„Alláh je velký. Nikdo není větší než Alláh,“ mumlal si Legionář a hladil si svou neštovicemi znetvořenou tvář.

Objevila se řada ruských vojáků. Legionář popadl ku-lomet.

„Jsi nervózní, pouštní nomáde?“ šklebil se Porta a šlápl na plyn.

„Vůbec ne. Moc se mi to líbí,“ odsekl Legionář.

Porta si začal pískat:

„Wer soll das bezahlen?

Wer hat das bestellt?“

Usmál se na ženu ležící za ním.

„V jakej pěkněj porodní sál se tyhle sánky proměnily. Kamarádi těch dvojčat jim ve škole budou závidět rodný listy.“

„Nemohl bys už držet hubu?“ řekl Legionář.

„Vol mírnější tón, milý pouštní nomáde, nebo ti na ksichtě přibudou další ozdoby.“

„A kdo by se o to postaral?“ protahoval hlásky Legionář a vyzývavě si vysával vzduch z dřavého zubu.

„Tohle,“ řekl Porta a pozvedl svůj bojový nůž. „Nezapomeň na to, Arabe!“

Legionář nadzvedl své světlé obočí, pomalu si zapálil cigaretu a d'ábelsky se usmál:

„Ty seš velkej chlap, vopravdu velkej chlap! Statečnej jak velký prase! Ale já...“

Dál se nedostal. Drobeček, který nahoře dřímál, se se-hnul a praštil ho do hlavy rukojetí svého bajonetu.

Le-gionář se okamžitě v bezvědomí svezl na zem.

„Ty pitomej zelenáči! Já ti dám pomlouvat Drobečka, když si chce trochu zdřímnout!“

Pak se chystal kopnout bezvládného Legionáře do hla-vy. To už jsme s Dědkem přiskočili a Drobečka uklidnili.

Porta se nahlas a srdečně smál:

„Ten ubohej pouštní nomád se toho má ještě hodně co učit. Někde tam mezi palmama přece musela bejt nějaká nedělní škola. Nezná žádný pěkný triky. No páni, Dro-beček mu tím pitomým bajonetem rozmlátil hlavu. AI-láh je opravdu veliký, jenom nemá oči vza-du.“

Dvojčata začala plakat. Matka byla nervózní. Její ner-vozita byla nakažlivá. Porta jí podal láhev vodky. S od-porem ruku odstrčila a začala cosi mumlat.

Porta pokrčil rameny.

„Bůh mě ochraňuj! Nechtěl jsem vás obtěžovat, ma-dam. Jmenuji se Josef Porta, z boží vůle desátník a po-rodní bába!“

Legionář zaúpěl a dal si ruce na hlavu. Posadil se, zapálil cigaretu a zvrátil hlavu dozadu, aby viděl na Drobečka.

„Chytrák, co? Nezapomeň se dívat za sebe, ty mlacá-ku. Možná dostaneš pěknou ránu do zátylku.“

„Hej!“ zařval Drobeček a začal mával svýma gorilíma rukama. „Udělám z tebe řezanku, že tě ani ty marokán-ský děvky nepoznají!“

Dědek z věže vzklouzl mezi nás.

„Tak to by stačilo,“ rozkázal. „Jestli se chcete prát, tak vyskočte z tanku, ale ať je to rychle odbytý.

Stovky našich přítelíčků se motají kolem tanku, a tak se brzy nějaký pranice dočkáte.“

Drobeček se na Dědka vztekle obořil:

„Jak si to k sakru představuješ! Copak takhle se s ná-ma mluví? Kdo si myslíš, že seš?“ Naklonil se dopředu, zahrozil svou mohutnou pěstí Dědkovi před nosem, na-dával mu a hrozil.

Dědek si ho chladně měřil.

„Nerozčiluj se! Nikdo ti nic nedělá!“

„Něco dělat, a mně?“ řval Drobeček. „Něco udělat Drobečkovi? Ukaž mi toho grázla, co by chtěl něco Dro-bečkovi udělat!“ Naklonil se do strany k Legionáři a málem přepadl ve snaze pohlédnout mu do očí.

„Ty bys něco Drobečkovi udělal?“

„Ne,“ řekl Legionář se smíchem. „Pokud bys ovšem nebyl svázanej. Pak bych ti moh podříznout krk!“

Drobeček byl se slovem „svázanej“ viditelně spokoje-ný. Ale pořád se jednoho po druhém vypyta-val.

Porta zaklel a šlápl na plyn tak prudce, že jsme si všichni nabili hlavu o trup.

Začali na nás pálit z kulometů a děl. Kulky se odráže-ly od ocelového trupu tanku. Silnice byla přehrazena a pod tankem vybuchlo několik S min, aniž by nám však uškodily.

Jeden ruský pěšák se pokoušel na tank vyskočit, ale neodhadl svůj skok a skončil pod pásy.

Granáty na nás létaly jeden za druhým. Legionář vy-pálil několik krátkých kulometných dávek. Ve svém za-měřovači jsem viděl několik ruských vojáků běžajících zmateně kolem. Schovávali se ve škarpě. Na silnici před námi stál tank a hned na nás začal pálit z dvacetimilimet-rového rychlopalného děla.

Motor věže zavrčel. Postavy se v zaměřovači zhoupaly. Cíl se protnul s jeho středem. Několik úsečných rozka-zů. Obrovská detonace. Osmaosmdesátka mina rozcu-povala tank na kousky. Silnici jsme vyčistili plamenometem a rychle jsme se vytratili do noci. Za sebou jsme nechali na památku hořící ruský obrněný tank.

Místo čtrnáctidenního odpočinku jsme každý od pro-viant'áka dostal pět deka vodnatého sýra a rozkaz vrátit se na frontu. Když byl rozdán všechen sýr, dostali jsme ještě barevnou fotografii Hitlera. Nakonec jsme museli odpochodovat do bojových pozic bez odpočinku a bez sýra.

Ještě předtím však měl Porta něco důležitého na prá-ci. Použil pět Führerových fotografií jako toaletní papír.

22. UPRCHLÍCI

Nad obzor se vyhouplo šedivé přízračné světlo nadchá-zejícího dne.

Porta zatočil na úzkou lesní cestu. Všichni jsme dřímali. Žena křičela, děti kašlaly a plakaly bolestí působenou palčivým kouřem z našich kulometů.

Porta prudce zastavil. Vyděšeně jsme vyhlíželi z prů-zorů ven. Před námi pobíhalo několik nezřetelných po-stav. Přes cestu stál náklad'ák. Vypadalo to, že je zatara-sená silnice.

Legionář zaklel a popadl kulomet.

„Pomalu, pomalu,“ uklidňoval ho Dědek. Zazněl vý-střel. Když jsme zahlédli „rouru“, kterou se na nás chy-stali vyzkoušet, přepadla nás panika. Postavy v zamě-ro-vači mi kroužily před očima.

„Připraveno, dělo nabito,“ ozvalo se Drobečkovy me-chanické hlášení.

Klik. Červená žárovka se rozblíkala. Dělo a hlavní kulomet byly připraveny k palbě. Osmaosmdesátka mi-na byla založena do komory. Přímo před našimi zamě-ro-vači seděl hlouček lidí. Naše prsty svíraly spouště.

„Tak-tak-tak!“ zarachotil kulomet. Lesem se ozvala smrtící ozvěna.

Mnozí se pokoušeli se ukrýt v lese. Zaslechli jsme vo-lání a výkřiky.

„Nenechte je utéct do lesa,“ varoval Dědek. „Pak nás snadno dostanou! Rozdrtí nás, než mrkneme okem.“

Věž se otočila, cíl se protnul se středem zaměřovače.

„Vrrummmmm!“ zahřímaly kulometry. Uprostřed hloučku lidí explodovala osmaosmdesátka mina a vyho-dila k nebi obrovské fontány ohně, hlíny a zkrvavených končetin.

Dva kulometry Mark 42 pumpovaly munici do podro-s-tu. Motor zaburácel a my jsme vyrazili směrem k místu, kde ještě před chvílí stál zátaras.

„Silniční zátaras“ byl náklad'ák, který se porouchal uprostřed silnice. Nepřátelští „střelci“ byli uprchlíci. Že-ny, děti, staří muži, nemocní a vyčerpaní. „Roura“ byla trčící ojnicí vozu.

Byli jsme šokovaní, když jsme si uvědomili skutečný stav věcí v celé jejich hrůze? Ne, nemyslím. Spíše jsme si oddechli – ale možná v nás zůstal stísněný pocit.

Opatrně jsme otevřeli poklopy. Zanícenýma očima jsme přehlédli tu spoušť. Pět párů našich uší naslouchalo smrtel-nému chropotu umírajících. Patero nosů zavětrilo štiplavý kouř korditu. Ocel zařinčela o ocel, když jsme poklopy za-se zavírali. Obrovský vražedný stroj se zhoupnul na pá-sech a udělal mrtvým a umírajícím elegantní pukrle.

Tank s hrstkou vojáků, ruskou ženou a jejími novoro-zenými dvojčaty zmizel v lese. Umírající nás v tu chvíli proklínali.

Pomocí gumové hadičky jsme vycucli z nádrže trochu benzínu. Tři osamělí ruští vojáci byli zabiti, než jim vů-beč došlo, co se to na ně valí.

V dálce jsme zaslechli hřmění těžké dělostřelecké palby. Blátem jsme zamazali svastiky po obou stranách věže, takže byly k nerozeznání.

Žena měla teplotu. Blouznila. Dědek kroutil hlavou.

„Bojím se, že umírá.“

„Co budeme dělat?“ ptal se zoufale Legionář a spínal ruce.

Dědek si ho dlouhou dobu prohlížel a pak řekl:

„Vy jste srandovní. Bože, jak jste srandovní. Bez mrk-nutí pálíte na všechno, co se hýbe, ale přitom se bojíte o ži-vot neznámé ženy jenom proto, že leží vedle vás a dýchá ten samý zkažený vzduch jako vy.“ Nikdo nereagoval. Když jsme konečně zastavili, už byla skoro tma. V dálce jsme zahlédli oheň.

„Vypadá to jako velké hořící město,“ řekl Porta. „Že by Orša?“

„Seš blázen?“ odpověděl Dědek. „Oša je daleko za náma. Ne, to je spíš Brodnyj nebo Lemberg.“

„To je úplně fuk, který město to je,“ rozsoudil je Legio-nář. „Hoří, a je dobrý, že tam nejsme!“-

První je zahlédl Drobeček. Dva velké náklad'áky. Pořádný, vojenský autobusy. Byly to náklad'áky ně-meckého letectva. Kolem nich ležel asi tucet spících ně-meckých vojáků. O kus dál ležela napůl ukryta v křoví asi stovka žen a dětí.

Vylezli jsme ven.

Když jsme se k nim v našich černých tankových unifor-mách tiše blížili, vyděšeně vyskočili na nohy a

zkoprněle si prohlíželi Portův červeně pruhovaný cylindr.

Byly mezi nimi dvě německé ošetřovatelky. Nemocni-ci, v níž sloužily, přepadli a zabrali Rusové. Byly jediné, které se zachránily. Všichni zranění byli zmasakrováni na svých postelích či na chodbách. Do vesnice, ve které našly úkryt, přišla velká jednotka ruské pěchoty. Vojáci se však chovali přátelsky a varovali je, aby ihned odešly, protože ti, co jdou za nimi, jsou skutečně brutální.

Celá vesnice, s výjimkou několika starých lidí, vzala nohy na ramena. Den za dnem putovali kamsi do nezná-ma. Připojili se k nim další uprchlíci, Poláci, Němci, Rusové, Lotyši, Estonci, Litevci. Lidé z Balkánu, snad lidé ze všech možných zemí se připojili k té nešťastné karavaně. Díky společně sdílené obavě z prudce se valí-cích ruských tanků zapomněli na své rasové a národnostní předsudky.

Sem je přivezli vojáci od letectva. Po cestě na ně Ru-sové několikrát stříleli. Někteří byli zabiti – mrtvé ostat-ní vyhodili z náklad-áku na silnici. Noví uprchlíci se o uvolněná místa v náklad-ácích poprali.

Když vyjeli z lesa, byli znovu ostřelováni. Vojáci na to šlápli a dojeli až na tohle místo, kde jsme na ně nara-zili my.

Chlapi od letectva však už pokračovat nebudou. Zcela jednoduše to vzdali. Zcela apaticky polehali do trávy a spali.

Lhostejně si nás prohlíželi s našimi automaty pověše-nými na ramenou. Jeden rotmistr ležel na zádech s ruka-ma složenýma pod hlavou. Výsměšně se na nás šklebil.

„Hej, hrdinové, ještě pořád se honíte za vítězstvím? Proč nezavoláte Ivana, abyste si mohli zacvičit s těma špuntovkama? Pchá, fašistický psi!“

„No sakra!“ soptil Drobeček. „Nejseš trochu drzej, vrabčáku? Mám mu dát do držky, Dědku?“

„Klid Drobku,“ odpověděl Dědek a prohlížel si rot-mistra přivřenýma očima.

„Co budete dělat?“

Rotmistr pokrčil rameny.

„Počkáme na kamarádky a potřeseme si s nima ru-kama.“

„A co ženy?“ zajímal se Dědek a trhnutím hlavy uká-zal na ležící ženy a děti.

„Dáme je Ivanovi. Teda, jestli je nechcete vzít s sebou na ten svůj hon za vítězstvím. Já už toho mám dost a mys-lím jen na sebe. Co se s nima stane, mě naprosto nezají-má. Dokážeš to překousnout, černej brácho?“

Mezi Dědkem a apatickým rotmistrem se rozpoutala prudká hádka. Další se přidávali.

„Myslíte si, že chceme utýct před Rusem jenom pro-to, aby nás pověsila naše policie?“ ptal se rotmistr.

Náhle se dopředu prodrál Legionář s nataženým auto-matem. Namířil na rotmistra a jeho muže zbraň.

„Vy zbabělí špinaví psi! Takoví zkurvení fešácký vo-jáci! Celou válku jste proseděli na letišti daleko za fron-tou, a teď, když uslyšíte pár výbuchů, jste strachem celý posraný. Jestli nevezmete ty ženské s sebou, tak vás všechny postřílím!“

Na okamžik zavládlo mrtvolné ticho.

Odtáhli jsme se od Legionáře. Stál s roztaženýma no-hama, nataženým automatem a napjatými svaly.

Jeden z mechaniků se zakřenil.

„No tak, střílej. Proč nestřílíš, ty černá vobludo? Ty své silný slova ses učil od Goebbelse? Tohle čekání už nás unavuje!“

Legionáři se začali vysmívat i někteří další.

„Dávejte pozor,“ šeptal Dědek. „Tady to nevypadá dobře.“

Pomalů jsme se rozptýlili s nabitými automaty kolem.

„Tak vezmete je s sebou?“ zasyčel Legionář. Cigareta mu poskočila v ústech a popel se mu sypal na uniformu.

„Naposledy. Odjedete s těma ženskýma?“

„Ty seš hrdina,“ zasmál se jeden z mechaniků. „Vel-kej hrdina z ukrajinskejch stepí! Ochránce žen! Ty pak vztyčí sochu tohohle skrčka na střechu prádelny!“

Ozval se mohutný smích. Z Legionářovy modročerné zbraně vyšlehly d'ábelské plameny. Legionář se při zpět-ných rázech automatu zhoupł. Smích se měnil v chro-pot. Šedí vojáci se svíjeli na zemi. Jeden z nich se plazil po čtyřech směrem k nám a řval jako šílenec.

Automat znovu zaštěkal. Mrtvá těla se při nárazech oceli třásla.

Život si zachránili jen tři z nich. S pomocí automatů jsme je nacpali do jejich tří nákladňáků. Stále jsme na ně přitom mířili.

Uprchlíci tupě a s prázdnýma očima našli na korby.

S tankem zajišťujícím zadek jsme vyrazili na severo-západ. Pryč od hromady zkrvavených mrtvol v šedivých uniformách. Mužů, kteří ztratili naději, a tak byli zma-sakrováni vlastními.

Válka šla dál.

Podél cesty se vlekly malé, skupinky vojáků. Jeden z nich začal zoufale křičet:

„Kamarádi, vemte mě s sebou!“

Ale naši kamarádi zmizeli v oblaku výfukového kouře daleko za námi. Jeden nákladňák se rozbil. Lidé z něj se-skákali a vydali se dál po svých.

Ve Velenské, což byla vesnička ničím se nelišící od ti-síce jiných na Ukrajině a v Polsku, se řeka lidí zastavila pro trochu tepla a odpočinku.

„Pospěšte!“ Tenhle výkřik byl opakován do nekonečna, ale nebylo to nutné. Hrozící kolaps třetí tankové armády a divoce se valící řady ruských tanků, drtících všechno ži-vé, byly důvody k tomu, aby uprchlíci pokračovali v cestě.

V davech civilistů se jako zmatené slepice motali ně-mečtí granátníci a ruští zajatci. Obklopili náš tank.

Všich-ni se ptali na to samé:

„Kde je Rudá armáda?“

Po čtyři dny proudily zbytky vojenských jednotek a zoufalí civilisté skrz Velenskou. Panika zachvátila všech-ny – od těch nejmladších až po nejstarší. Hrůza z Rusů va-lících se na západ. Šok z náhlého pádu fronty. Děs z tanků T34, které se náhle vynořily na obzoru a rozdrtily v jed-nom okamžiku celý zástup uprchlíků. Strach z „řezníků“ a stíhacích bombardérů, které ve zlomku vteřiny proměno-valy silnice v oceány ohně.

K tomu se navíc pojila únava, hlad, bouře, mráz a déšť.

Vzývání Boha ve všech možných jazycích stoupalo k nebesům; ale nic nepomáhalo. Tankové pásy drtily kr-ví prosáklou zem Ukrajiny a Polska.

Jedna z ošetřovatelek měla trochu morfia. Dostala je matka dvojčat. Sehnali jsme ještě nějaké mléko a připra-vili se na odjezd. Kolem nás stály stovky lidí. Natahova-li k nám žádostivé ruce:

„Vezměte nás. Nenechte nás tady zemřít!“ Výměnou za malý koutek v tanku nám nabízeli ty nej-neuvěřitelnější věci. Seděli na věži, na přidi i zádi. Za ruce viseli z kulometů. Řada z nich seděla na dlouhé dě-lové hlavni, jeden těsně vedle druhého.

Proklínali jsme je, nadávali jim a hrozili automaty, abychom je dostali z hlavní kulometů a plamenometu, ale nebylo to nic platné.

Dědek zoufale kroutil hlavou.

„Bože na nebesích! Jestli se do něčeho zamotáme, tak většina z nich půjde k čertu!“

Než jsme zavřeli poklopy, vzali jsme do tanku pár dě-tí. Pak začal náš pochod smrti.

Po několika mílích jsme potkali čtyři další tanky. Pat-řily ke druhé tankové rotě a stejně jako my ztratily kon-takt s velením.

Velení nad našimi pěti tanky převzal mladý, teprve osm-náctiletý nadporučík. Rozkázal všem uprchlíkům, aby slezli dolů, ale nikdo ho neposlechl. Naopak, na ostatní tanky vylezli další uprchlíci a několik německých zbloudi-lých vojáků.

Nadporučík zaklel a vlezl do tanku spodním poklopem. Na věži sedělo tolik lidí, že by se k hlavnímu poklopu vů-beč nedostal. Rádiem nám oznámil, že se musíme dostat na druhou stranu železniční tratě.

Zatím jsme cestovali souběžně s ní. Tunel byl tak úzký, že kolem tanků nezůstal ani cen-timetr místa.

Snažili jsme se uprchlíkům vysvětlit, že když zůsta-nou sedět na tanku, tak je to smete. Slíbili jsme jim, že na ně na druhé straně tunelu počkáme, ale oni se tvářili, že nerozumí. Nikdy z nich nechtěl opustit místo, které si tak urputně vybojoval. Nehnuly se ani matky, které přišly o své děti.

První tank zmizel za ohybem prudce se svažující cesty. Divoce sebou škubnul. Několik uprchlíků popa-dalo, ale podařilo se jim naskákat do škarp podél ces-ty dřív, než přiklouzal náš tank. Naše mřížované pá-sy nebyly schopny tank na pětatřicetistupňovém svahu ubrzdit.

Zoufale jsme sledovali první tank, který právě vjížděl do tunelu. Uprchlíci byli rozdrceni mezi betonem a

oce-lí nebo sražení na zem.

Porta se beznadějně snažil zabrzdít, zařadit zpátečku, ale obrovský pětadesátitunový Tygr se neoblomně va-lil vpřed směrem k ječícím lidem lezoucím po silnici. V příštích okamžicích byli rozdrceni pod našimi pásy.

Mnozí z uprchlíků z našeho tanku seskákali dolů, ale vzápětí je rozdrtil další tank, který se stejně jako ten náš se skřípotem klouzavě valil po silnici. Uprchlíci se sna-žili někam vmáchnout, ale byli rozdrceni na červenoše-dou kaši, která pak stékala ze zdí tunelu jako barva.

Jeden malý chlapec se zoufale vrhl před náš tank, aby zachránil svou matku, ležící v bezvědomí uprostřed sil-nice. Jeho vyděšená tvář zmizela pod pásy našeho obro-vitého molocha.

Tank se v pravidelných intervalech pohupoval, jako by jel po obrovské valše.

Na druhé straně železniční tratě jsme zastavili. Nadporučík přišel o rozum. Běhal stále dokola, strhával si vý-ložky a vyznamenání z uniformy a házel je do vzduchu. Když se takto degradoval, vytáhl revolver a začal po nás střílet.

Porta beze slova sáhl po své ostřelovačce a zmáčkl spoušť.

Mladý nadporučík padl naznak, zoufale kopal noha-ma, svíjel se na zemi a mlátil do země rukama. Po dru-hém výstřelu již ležel bez hnutí.

Uprchlíci, kteří nehodu přežili, spolu s těmi, kteří ne-byli na tancích, se blížili, hrozili nám pěstmi a ječeli.

Vi-děli jsme, co udělali tankistům z druhého tanku, viděli jsme, jak je uškrtili holýma rukama.

Hnali se na nás a divoce mávali zbraněmi a klacky. Dědek rychle skočil do tanku, ale než stihl zavřít po-klop, naskákali někteří z nich na trup a snažili se dovnitř vhodit granát.

Střepina zasáhla Dědka do tváře.

Pak jsme viděli, jak z poklopů druhého tanku vytahují mrtvoly.

Dědek kroutil hlavou.

„Bože na nebesích, pomoz mi. Co mám dělat?“

Porta se otočil a podíval se na Dědka.

„Honem, Dědku, co rozkazuješ? Teď všem těm tan-kům velíš ty.“

„Dělejte si, co chcete. Já to vzdávám,“ vzlykal Dědek a zabořil hlavu do dlaní mezi koleny. Drobeček vystrčil nohu a odkopl ho stranou.

„Dobře,“ řekl Porta. „Rozumím. Zavři oči, starej že-náči, abys neviděl, co se teď chystáme udělat!“

Otočil se na Legionáře sedícího u rádia, aby předal rozkazy ostatním tankům:

„Smeťte uprchlíky! Připravte se k palbě! Střílejte na každý zbloudilý tank a všechny, kteří při sobě mají zbraň!“

Uprchlíci a zoufalí němečtí zbloudilci nás chtěli ne-pochybně zlikvidovat. Kousek od našeho tanku dopadl první granát.

Automaticky jsem zaměřil dělo na tank okupovaný uprchlíky. Našel jsem cíl v zaměřovači. Přesně upro-střed zaměřovače zazářilo velké číslo na jeho věži. Dro-beček lakonicky oznámil:

„Připraveno, děla nabita!“

Červená kontrolka zablikala. Z hlavně vyšlehl met-rový plamen a vzduchem zasvištěl granát. V příštím okamžiku odlétla věž zajatého tanku a z jeho vnitřku vyšlehly mohutné plameny. Všude se válely ohořelé končetiny.

Civilisté zklamaně zařvali. Jen malý kousek před ná-mi vybuchla mina vypálená „rourou“. Druhá servala pás z druhého tanku, který okamžitě palbu opětoval.

Začal děsivý masakr lidí šílených hrůzou a zoufal-stvím. Čtyři osmaosmdesátimilimetrová tanková děla, čtyři plamenomety a osm kulometů chrly smrtící ocel a oheň na své bezbranné cíle.

Po deseti minutách bylo po všem. Opravili jsme pásy na poškozeném tanku a pokračovali v jízdě na severozá-pad. Vezli jsme umírající matku a její novorozená dvoj-čata, spolu s pěti většími dětmi, jejichž rodiče jsme s největší pravděpodobností právě zmasakrovali.

Porta s výmluvným gestem ukazoval na strom, ze kte-rého visela těla tří německých vojáků. Všechny čtyři tanky zastavily, aby si oběti lépe prohlédli.

„Sakra práce!“ vybuchl Legionář, když si přečetl text na papírku, který visel všem obě tem kolem krku:

„Jsme dezertéři a zrádci a dostalo se nám zaslouženého trestu.“

Nohy se jim houpaly v lehkém vánku jako kyvadla nějakých obrovských hodin. Krky měli nepřírozně pro-dloužené. Člověk měl pocit, že každou chvíli spadnou na zem a v provazech zůstanou viset jen jejich hlavy.

Beze slova jsme jeli dál.

Těsně před následující vesnicí jsme spatřili několik dalších oběšených vojáků, mezi nimi i jednoho generál-majora.

Na jeho lístečku stálo: „Odmítl jsem splnit Führerovy rozkazy.“

V příkopu ležela celá řada vojáků od pěchoty a dělo-střelectva a také jeden ženista, kterého jsme identifikovali podle černých výložek. Všichni byli popraveni ku-lometnou palbou, ale žádný z nich neměl kolem krku přivázaný papírek.

„Tak tady operuje vojenská policie,“ řekl Porta.

„Kéž by se nám jeden z nich připltl před hlaveň naše-ho plamenometu. Ať mě ďábel stáhne z kůže, jestli bych z něj nenadělal tolik karamelu, že by ho z toho rozbolelo břicho!“

„Alláh tvé přání vyslyšel,“ řekl Legionář a ukazoval dopředu.

Stálo tam pět policajtů. Dávali nám znamení, abychom zastavili. Byli po zuby ozbrojení a hrozivě nás sledovali svými brutálními hranatými tvářemi.

„Až zjistí, jak jsme daleko od našeho pluku, stopro-centně nás oběsí,“ řekl Dědek.

Porta zabrzdil a zastavil kus před četníky. Tanky za námi také zastavily. Jejich posádky mávaly automaty a zjevně byly nervózní z toho, co se bude dít.

Blížil se k nám jeden šikovatel s rotmistrem, oba měli pracky jak dělané na vázání uzlů.

Legionář otevřel poklop a vykoul ven. Šikovatel se zarazil před naším tankem a arogantně zařval:

„Co jste zač?“

„Tankisti,“ zašklebil se Legionář.

„Nech si ty vtipky!“ řekl šikovatel. „Vaše dokumenty! A hod' sebou, nebo budeš viset, kamaráde!“

„11. tankový pluk,“ vymýšlel si Legionář.

„Co? Jedenáctý?“ zařval rotmistr. „A máš to! Dosta-neš provaz!“

Porta Legionáře odstrčil, a než si četníci uvědomili, co se děje, poklop se zaklapl. Tank vyrazil vpřed na oba muže. Skončili pod našimi pásy. Oba naše kulomety začaly pálit po třech zbývajících policajtech stojících kou-sek opodál. Jeden z nich byl ihned zasažen a padl k ze-mi. Zbylí dva utíkali na pole, kam je následovaly naše kulky.

Rychle jsme našim dalším tankům odvysílali, že četní-ci jsou převlečení partyzáni a pokoušeli se nás zastavit.

Porta s ďábelským smíchem stočil tank na pole a s ob-rovským oblakem prachu za tankem jsme plnou parou vyrazili za šíleně řvoucími četníky, kteří zahodili zbra-ně, aby měli lehčí krok.

Ten pomalejší zakopl. V příští minutě byl rozdrcen.

Druhý se zastavil, zvedl ruce na hlavu a v hrůze civěl na obrovskou ocelovou obludu, která se na něj řítila.

Když jsme dorazili přesně na místo, kde ještě před vteřinou stál, Porta zastavil, couvnul a znovu se rozjel, kdyby snad chtěl četník náhodou ještě vstát.

Drobeček vykřikl. Ukazoval na další dva četníky. Je-jich úkolem bylo krýt ostatní z příkopu, kde měli posta-vený těžký kulomet.

Porta na místě otočil tank, ale ještě než jsme se k nim dostali, rozdrtil četníky i s jejich kulometem jiný tank. Mohutné ocelové tělo tanku se metodicky krouti-lo jako zadek nějaké filmové herečky, aby proměnilo četníky v neidentifikovatelnou břečku.

Později jsme se připojili ke zbytkům jednotky pě-choty. Zaparkovali jsme za několika staveními a za-maskovali tanky trávou a větvemi, aby nebyly vidět z letadla. Posádky našich čtyř tanků byly ubytovány ve stejném stavení. Dvojčata s jejich nemocnou mat-kou jsme uložili do rohu. Žena byla po většinu času v bezvědomí.

Přišel se na ni podívat mladý doktor z pěšího pluku. Dal nám pro ni různé prášky, ale Porta se naštvál a vy-hodil je. Donutili jsme ordonance, aby jí dal injekci na sražení horečky. Žena blouznila a pokoušela se vstát. Střídavě jsme o ni pečovali. Dědek prorokoval, že brzy zemře. Dvojčatům jsme dávali mléko,

kteřé jsme ukradli proviantřákovi pěchoty.

Stále s námi bylo i dalších pět dětí. Jeden malý chla-pec dosud nepromluvil ani slovo. Neodpověděl na jedi-nou naši otázku. Prohlížel si nás očima plnýma nepopsa-telné nenávisti. Dědek si o něho dělal starost.

„Dejte pozor, aby se nedostal k žádné zbrani,“ řekl.

„Tenhle kluk je schopen všeho. Užívá se nenávistí.“

Když si s ním chtěl Drobeček hrát, plivl mu kluk přímo do tváře. Kdyby Porta s Legionářem nezasáhli, mělo by to pro kluka vážné důsledky.

Velitel pěšího praporu, starý major, považoval naše vel-ké tanky za osmé divy světa. Přidělil nám místo na levém křídle, kde jsme měli bránit jižní cíp vesnice. Od té chvíle se ukájel myšlenkou, že se může úspěšně vyrovnat s ja-kýmkoli nepřitelem.

Z různých vojenských jednotek postupně přicházely velké zástupy vojáků, kteří se přidávali k našemu prapo-ru. Ten nabýval velikosti pluku.

Major se začal chovat jako generál odhodlaný bojovat proti celému světu. Nadýmal se jako páv a oznamoval nám, že budou brzy vybojovány mnohé vítězné bitvy.

Skupiny civilistů kolem vesnice postavily řadu opev-nění. Zamaskovaly také těžká pěchotní děla, která byla součástí složitěho obranného mechanismu. Na první po-hled však bylo zřejmé, že ta práce byla provedena ne-zkušenou rukou.

Jeden starý rotmistr pěchoty, který velel protitankové baterii, byl přesvědčen o tom, že jeho dva žalostné kanó-ny obrátí útočící ruské tankové jednotky na úprk.

„Brzy se přesvědčíte o opaku,“ smál se rotmistr z jed-noho z našich tanků. „Jenom počkejte, až přijede Ivan se svými T34. Bude se promenádovat kolem vašich pozic. Jediná věc, která bude důležitá, je to, jak rychle dokáže-te utíkat.“

Rotmistr pěchoty se díval na rotmistra tankistů upjatě. Pak se otočil ke svým mužům a dostatečně nahlas, aby-chom to slyšeli, řekl:

„Pan velitel nám rozkázal, že naše pozice musí být bráněny do posledního muže a poslední kulky. Jestli se kdokoliv stáhne bez osobního rozkazu pana majora, bu-de jako zrádce popraven!“ Rázně odcházel ke svým dvě-ma pětasedmdesátimilimetrovým protitankovým dělům.

Porta výsměšně zakřičel:

„Tady někomu straší na majáku!“

Brzy jsme ale na rotmistra s jeho prostou vírou zapo-mněli.

Porta začal vyprávět příběhy. Detailně nám začal po-pisovat jednu dívku, kterou kdysi potkal.

„Měli jste ji vidět,“ říkal nadšeně a výmluvně gestiku-loval rukama. „Její vemínka, to byly ty nejšťavnatější poupátka, jaký si umíte představit. Úplný mazlíček. Její nohy byly zaručeně nejnádhernější, jaký jste kdy viděli, hotová klisnička! Možná, že byla trochu dlouhá, ale ne-můžete mít sakra všechno! Byla taky zkušená, chlapi, čtyřikrát jsem jí to udělal jako v rodinné ložnici, ale do-razil jsem jí až „na šamana“.“

Drobeček na Portu, který nadšeně vykresloval veške-ré detaily jeho přítelkyně, zíral s otevřenou pusou.

„Uuuh, buď zticha,“ úpěl, „nebo se z toho zbláz-ním!“

„Pánbůh s námi, tvůj rozmnožovací orgán je pořád ne-posedný!“ odsekl Porta. „Jestli to nemůžeš poslouchat, tak běž pryč!“

Drobeček ale zůstal a statečně trpěl. Porta nadzvedl nohu a svým obvyklým způsobem učinil konec svému vyprávění.

„Díky! Taková kočka vám to byla...“

„A sakra!“ vykřikl Dědek a vyskočil na nohy. Ruso-vé!

Nejdříve to bylo jenom několik mužů s automaty, za nimi však šla hlavní skupina. Opatrně se rozhlíželi.

Dů-stojník v první řadě mávl samopalem. A objevovali se další. Byla jich nejméně jedna rota.

Rychle jsme našli do tanků, zamířili děla a vyslali jejich směrem několik smrtících výstřelů. Pro tentokrát jim to stačilo, protože zmizeli.

Zahřívali jsme túrováním motory a připravovali se na útěk, pokud by byl nevyhnutelný.

Ozvala se zuřivá palba.

„Sakra, Ivan musí bejt někde za námi,“ zavrčel Dědek a naslouchal. „Porto, vyjed’ s tou rakví z týhle díry. Zaje-deme do vesnice zjistit, co se vlastně děje.“

Legionář to odvysílal ostatním třem tankům, takže jsme naše pozice opouštěli společně bez ohledu na hrozby a výkřiky pěšáků. Sjížděli jsme do vesnice v údolí.

Tam zuřilo peklo. Rusové se rojili jako včely.

Motory našich čtyř tanků kvílely po široké hlavní uli-ci. Promenádovale se tam celá rota Rusů. Jako kuželky se rozkutáleli pod kordinovanou palbou našich kulome-tů. Někteří se pokoušeli uniknout, ale brzy je dorazily naše automatické zbraně.

Doslova na prach jsme rozbili ruský tank T60, který se objevil za jednou chatrčí, necelých pětadvacet metrů od našich osmaosmdesátek.

Drobeček stál v poklopu ve věži a říčel:

„Tak pojďte, rohatí! Naděláme z vás matrace!“

Vtom do hrany poklopu bouchla kulka a s hvízdo-tem se odrazila. Drobeček za sebou poklop bleskově zabouchl.

V příští čtvrthodince jsme vesnici od Rusů vyčistili. Neměli proti našim velkým tankům čím bojovat.

Dědek nás ujišť-oval o tom, že je jenom otázkou času, kdy se na nás vrhnou T34 a velká protitanková děla.

Padla tma a kromě několika šarvátek v dálce se nic nedělo. Šli jsme do své ubikace. Matka dvojčat o půlnoci zemřela. Zabalili jsme ji do tenkého prostěradla a rozhodli se, že ji pohřbíme až za dne. Dědek seděl na židli a choval dvojčata, zatímco Porta s Legionářem drželi každý po jedné improvizova-né láhvi. Co proboha budeme dělat s těmahle dvěma?“ ptal se Dědek. „Nemůžeme se o ně postarat, a když je dáme do uprchlickýho tábora, co z nich vyroste?“

Náhle jsme zvenku zaslechli nějaké zvuky. Napadlo nás, že je to další kolona uprchlíků.

Vtom se rozlétly dveře. V nich stála obrovská postava s čepicí ze skopovice a plochým hnědým obličejem. Na sobě měla prošíváný kabát a pod paží samopal. Legionář si právě našťěstí čistil zbraň, a tak vystřelil téměř okamžitě. Mohutný Rus padl bez jediného hlesu. Porta po-padl automat a Drobeček praštil pěstí do svíčky. Míst-nost zahalila tma.

Vyběhli jsme z domu. Kolem tanků se motala spousta Rusů. Přeběhli jsme silnici a naskákali jsme do úkrytu za protější stavení.

Major se právě holil ve své ubytovně. Otevřel dveře, aby přišel na to, jaký zvuk ho to tak ruší.

Pravděpodob-ně právě vzpomínal na všechna ta krásná léta, která strávil jako docent na univerzitě v Göttingenu. Nikdy se už nedozvěděl, co ho trefilo. Padl k zemi se štětkou na holení v ruce. Na futra dveří dopadlo několik kapek mýdla. Ležící tělo lhostejně překročilo několik temně hnědých mužů. .

Na postelích sedělo několik důstojníků v pyžamech. Rychle se s nimi vypořádali automaty.

V přestávkách mezi dutými výbuchy ručních granátů rachotila kulometná palba. Z míst, kde nic netušíc uleh-ly ke spánku ženy se svými dětmi, se ozýval jekot a ne-popsatelné výkřiky. Sibiřští vojáci je brutálně budili. Ve strašlivém zmatku se tu mísil ďábelský smích se zoufa-lým vriskáním. Ženy probudily mokré a hrubé ruce, sá-pající se jim po řadrech.

Opilí mongolští vojáci znásilňovali hysterické ženy přímo uprostřed silnice v blátě a dešti. Hrozby a kletby, jekot a hrozivé výkřiky o pomoc soupeřily s přerývanou palbou. Takový noční koncert byl dnes na programu ve vesnici Verbe.

Do stavení, ve kterém se ukrývala více než padesátka civilních uprchlíků, vpadlo deset mužů vedených rot-mistrem. Jednu po druhé vytahali ven všechny ženy. Mu-že a starší chlapce postavili ke zdi a postříleli. Pak ženy znásilnili.

Skupina ruských vojáků překvapila v kanceláři nadpo-ručíka pěchoty, který tam seděl ve společnosti jednoho ši-kovatele a několika písařů. Všichni museli pokleknout na podlahu. Jeden sibiřský desátník je postupně popadal za vlasy, zvrátil hlavu dozadu a pomalu a pečlivě jim prořízl hrdlo. Jeden ukrajinský sedlák se pokoušel zachránit před dvěma Sibiřany svou dvanáctiletou dceru. Praštili ho paž-bou samopalu a prořízli mu krk. Vyvalila se spousta krve. Dceru znásilnili vedle jeho zkrvavené mrtvoly.

Po ulici běžela nahá žena s vlajícími vlasy, pronásle-dovaná křičícím vojákem. Jeden z jeho kamarádů jí pod-razil nohy. Znásilnili ji spolu hned na místě.

Porta se nadzdvihl. Mířil pečlivě jako na střelnici. Vo-ják, který si na ženu lehal, vyskočil a vzápětí padl s dí-rou ve spánku.

Druhý, který držel ženu za nohy, se vyděšeně rozhlí-žel. Vzápětí padl k zemi ve smrtelné křeči, s kulkou uprostřed čela.

„Trefa do černýho,“ oznamoval Porta s ďábelským úsměvem.

Drobeček zavrčel jako divoké zvíře a popadl pytel s granáty.

Dědek se zhluboka nadechl a mávl na několik našich střelců ležících za jedním z domů a dívajících se naším směrem.

„Vpřed, na ně!“ řval jako posedlý.

S pekelným řevem jsme vyskočili a řítili se vpřed. Pá-lili jsme od boku. Ostatní se nakazili naší zuřivostí a hna-li se za námi. Rusové byli z náhlého útoku svých nepřátel úplně zkoprnělí, mysleli si asi, že už všichni utekli.

Dědek řval na Portu:

„Zachraň naše děti!“

Přikývnutí. Drobeček s Portou běželi k domu, kde jsme spali. Než se k němu dostali, podnikli Rusové pro-tiútok.

Vybuchla spousta ručních granátů. Zem bičovaly zu-řivé dávky kulometné palby. Naskákali jsme do úkrytu nedalekého kráteru. Už ho okupovali čtyři mrtví Ru-sové. Vystrkali jsme je na okraj, kde sloužili jako před-prsně. Vytáhli jsme nahoru lehký kulomet. Porta někde našel ruskou „rouru“. Úplně klidně si poklekl uprostřed silnice, pečlivě zamířil a vyslal na útočící Rusy raketo-vou minu.

Objevila se další skupina hnědolicích Rusů. Najednou se otevřely dveře stavení, ve kterém jsme zanechali děti a mrtvou ženu. Stál v nich onen tichý kluk, který nám tak otevřeně dával najevo svou nenávist, a mával kusem bílé látky.

Dědek poplácal Legionárovi po rameni, aby přestal střílet. Chlapec si to zamířil přímo k Rusům. Podařilo se mu však udělat jenom několik kroků, než se zhroutil v dešti kulek přilétajících z obou stran.

Drobeček zaklel a chtěl z našeho kráteru vyskočit. Dě-dek ho přidržel dole.

„Máš snad zánět mozkovejch blan? Nasypali by do tebe olovo, než bys řekl bůů!“

Přiletěl granát a vybuchl přímo před domem.

Legionář ihned odpověděl dlouhými dávkami ze svého kulometu. Další granát zasáhl dům přímo. Slyšeli jsme děti plakat a ječet. V okně se objevila tvář malé holčičky, ale hned zase zmizela.

Přímo u domu se ze stínu vynořila postava hnědolí-cího vojáka. Máchl pravicí. Vzduchem proletěla jaká-si temná věc a rozbila okno. Hromový výbuch. Dlou-hé jazyky ohně. Dveře vylétly z pantů. Křik a pláč umlkly.

Dědek zoufale ukryl tvář v rukou.

„Padáme. Nemá smysl tu zůstávat.“

Poslední opustil místo Porta. V stal s lehkým samopa-lem v rukou, vypálil na Rusy salvu a zařval:

„Vidíte mě, jak vám mávám na rozloučenou?“ Pak vyběhl za námi.

Drobeček klel a přísahal odplatu Rusům, kteří hodili do okna granát, i když to v té nepřehledné situaci mohl klidně být granát německý.

Z ničeho nic se před námi objevil zmatený ruský vo-ják. Drobeček ledabyly máchl automatem a Rus měl rozmláčenou hlavu.

Hlasy pronásledovatelů se k nám rychle přibližovaly. Legionář byl na pokraji sil, ale stále se nás držel.

Zastavili jsme v úzké průrvě. Tiše jsme se v ní roz-místili a čekali na příchod lovců. Porta se zasmál:

„Budete si muset vyždímat plínky, rudý hrdinové. . .“ Objevili se ve velkém chumlu a arogantně vyřvávali.

Když se dostali doprostřed průrvy, zahájili jsme pal-bu. Zarazili se, otáčeli a padali k zemi. Někteří vstávali a pokoušeli se utéct, ale byli ztraceni. Zkrvavení padali k zemi. Jeden lezl pryč na všech čtyřech.

Drobeček po něm hodil nůž. Zapíchl se mu mezi lopatky. Voják lezl dál. Pak padl k zemi. Hodili jsme do hromady mrtvol granát jako znělku, padla opona.

Běželi jsme dál. Výstřely za námi neustaly. Slyše-li jsme výkřiky Rusů, nahánějících naše prchající vo-jáky.

Po minutovém odpočinku Dědek vstal a řekl:

„Pojďme. Tady to smrdí kulkou do zátylku.“

Bez dechu jsme se prodírali trnitými keři a podrostem, ruce a tváře rozedřené. Po tváři nám stékala krev.

„Dejte si pohov!“ řekl náhle Porta a zastavil se. „Běháme tu jako pitomci pořád dokola, aby nám nedali jízdenku do Kolymy, ale nemá to smysl!“

„Co se děje?“ ptal se Dědek.

„Tam,“ ukazoval Porta. „Jen se podívej. Nebo snad potřebuješ brejle?“

Ve směru, který Porta udával, se nezřetelně rýsovaly postavy čekající v nějakých narychlo vykopaných zákopech.

Dědek se okamžitě rozhodl obklíčit je ze západní strany.

„Skvělý,“ šklebil se Porta. „Můj nos se v poslední době už nedokáže otočit jiným směrem než západním. Stýská se mu po vůni Berlína!“

Daleko jsme se nedostali. Z temnoty před námi se ozval vzrušený hlas:

„Halt! Wer da?“

Porta se zhluboka nadechl, vysmrkal se do prstů a srdečně zvolal:

„Dej mi pusku, kamaráde. Dokázali jsme to!“

„A kdo k sakru?“ zařval Porta. „Myslel sis snad, že jeleni v aspiku?“

„Držte se vlevo,“ varoval nás hlas, „a jděte přímo, ale pozor, nakladli jsme tam miny!“

„Proboha, opravdu?“ řekl Drobeček ironicky. „My mysleli, že to jsou velikonoční vajíčka. Miny? Co to je?“ zeptal se Porty.

„Tím se dělají uzuzenky se zeleninou,“ šklebil se Porta.

Objevila se ruka, aby nám pomohla do zákopu. Na rameni toho přítele jsme zahlédli třpytící se stříbro.

Dědek se postavil do pozoru a hlásil, že jsme se ztratili 867. pěšímu praporu.

Někdo zašeptal cosi o tom, že jsme přišli z Verbe.

„Hm,“ odpovídal druhý. „Vždycky jsem věřil tomu, že německý voják má zůstat na svých pozicích!“

Porta se k němu otočil a posmíval se:

„Taky pořád ještě věříš na čápa a na Ježíška?“

„Když jsme bojovali v Maroku,“ řekl Legionář, „mohli jsme dělat jen jedno: otočit se čelem k Mekce a říct:

„Necht' je vůle Alláhova,“ a nechat věci osudu. Tady ne-můžeme dělat o nic víc. A tak vpřed, kamarádi! Chcíp-neme jako zvířata!“

Děla – kulomety – automaty – plamenomety – houfni-ce – raketomety – miny – granáty – bomby – náboje. Slo-va, slova, slova! Ale jaká hrůza se pod nimi skrývá!

Kamarádi, jdeme na to!

Zítra jste mrtví, kandidáti smrti.

Hnali se vpřed. Nemocní, opilí, vyděšení, šílení, pro-následovaní, nešťastní chlapi a kluci v uniformách.

Láká je kořist. Krev, ženy, jídlo, chlast.

Viva la muerte!

23. AŤ ŽIJE SMRT!

„A jdeme do toho zas,“ nadával Porta. „Sotva jsme zno-vu našli tu naši bandu, zase se to vyžerem v bojový sku-pině.“

„Dokud pěkně ležíme tady, v klidu, tak není třeba dě-lat kravál,“ řekl Dědek.

Pocta si sundal cylindr a vypucoval ho hadrem na čiš-tění pušek. Odplivl si a pozval nás k partičce očka. Stege se ušklíbl.

„Ivan může přijít každou chvíli. Než v tom zas bu-deme lítat, tak bysme asi měli na chvíli přimhouřit oko.“ Ale když Pocta, Drobeček, Esesman a rotmistr Heide začali hrát očko, Stege to nevydržel a přidal se k nim.

Seděli na dně zákopu, hráli a pochopitelně se i hádali. Drobeček našel nějaký letitý tvrd'ák, a teď ho na Portovo doporučení nosil na hlavě.

Když se von Barring nevinně zeptal, jakou to módu tady pro tankové sbory zavádí, oznámil Legionář očiivid-ně šokovanému veliteli:

„Je to takový maskot. Sloní pesar. Drobeček ho našel v domě nějakýho starýho cirkusáka v Brodném.“

„No dobře,“ vzdychl von Barring. „Byl bych radši, kdybyste ze sebe pořád nedělali šašky. Velitel pluku by to neschválil.“

„Ale, pane veliteli!“ přidal se Porta. „Ty pitomý bare-ty, co fasujeme, nejsou dobrý na vlasy, a v těch plecho-vejch kapotách je na jaře vedro. Proto Drobeček přišel s touhle klimatizovanou tropickou helmou.“

Von Barring zakroutil hlavou a procházel dál zákopem, doprovázen svým pobočníkem, nadporučíkem Vogtem. Drobeček se dotkl okraje svého tvrd'áku a řekl:

„Ať si někdo zkusí říct o Drobečkově hučce slovo!“ Von Barring se otočil a zamyšleně se na nás zadíval. Po chvíli pokračoval v cestě.

Leželi jsme v zákopech po několik dní, aniž by nás kdokoli obtěžoval. Rusové na druhé straně se zakopali a byli v klidu. Přes frontovou linii létala jen sprostá slova.

Obzvlášť horlivý byl jeden německy mluvící Rus. Sli-boval nám ty nejneuvěřitelnější odměny, pokud zahodí-me své zbraně a přejdeme na druhou stranu.

„V Moskvě na vás čekají tisíce těch nejkrásnějších dívčích nožek,“ pořvával na nás, čímž pochopitelně vy-volal Drobečkovu soustředěnou pozornost.

„Věříte tomu šupákovi?“ ptal se nás pak upřímně. „Proč se za ním nezastavíš a nezeptáš se ho?“ navrho-val mu Porta.

Drobeček vyskočil na okraj zákopu, posunul si tvrd'ák do čela, aby mu slunce nesvítlo do očí, přiložil ruku k ústům a zavolal:

„Hej, ty pasáku! Tady je Drobeček. Co jsi to říkal o těch kůstkách v Moskvě? Jestli to myslíš vážně, pojď-me si o tom popovídat.“

Rus po chvíli odpověděl:

„Drobečku, pojď sem za námi, my ti dáme lístek na ex-pres do Moskvy. Vyplivne tě přímo uprostřed toho nej-většího bordelu!“

Drobeček si tu odpověď několikrát promyslel a díval se na nás v hlubokém zamyšlení.

„Zní to pěkně, co říká ten žvejkoň. Ale na to, aby to byla pravda, je to až moc hezký.“

Znovu se vytáhl nad okraj zákopu a s hlasem pl-ným opovržení volal: „Lžeš jako když tiskne, ty rudý hovno!“

Postupně nám docházelo, že se tu něco chystá. Ve dne v noci se na obou stranách koncentrovala spousta těžké-ho dělostřelectva.

Jednou brzy ráno jsme vysoko na obloze zahlédli ma-linké stříbrně se třpytící letadlo, které připomínalo něja-kou můru. Všichni muži za ním otáčeli zrak.

„Pozorovací letoun dělostřelectva,“ řekl Heide.

„Co ty o tom můžeš sakra vědět?“ smál se Porta.

Heide se na něho podíval, ale neodpověděl.

Přesně v devět hodin to začalo. Táhlý pekelný řev a burácení. Děla a minomety všech kalibrů vrhaly do prostoru celé fronty tisíce min raket a bomb.

Leželi jsme v zákopech schoulení jako mořští ježci. Nad celým naším systémem zákopů se otevřel deštník rozžhaveného kovu.

Trvalo to přesně dvě hodiny. Pak vše zahalilo hrozivé ticho.

Když jsme zjistili, že žádný z našich mužů nemá víc než škrábnutí a že nebyl zasažen žádný z našich mino-metů, pěchotních děl či těžkých kulometů, nevěřili jsme vlastním očím. Nebyli jsme schopni slova. Bylo to neuvěřitelné. Když jsme si uvědomili, jaké jsme mě-li štěstí, ozval se ze všech hrdel na našich pozicích uvolněný smích.

Vzápětí se nad vrcholky stromů objevila letadla s vyjí-cími motory a nákladem fosforových a zápalných bomb.

Muži, kteří se ve zlomku vteřiny nestihli schovat, byli vyřízeni. Po celou hodinu se na nás valila jedna vlna ne-náviděných „řezníků“ za druhou. Po krátké pauze začala dělostřelecká palba znovu.

Porta zvedl hlavu a suše řekl:

„Skvělejší večírek! Už jsem si ani nemyslel, že bysme jim za to stáli!“

Právě se chystal ještě něco dodat, když zaznělo ohlu-šující burácení a vzápětí neuvěřitelná detonace.

Pršela na nás hlína, ocel a kameny.

Drobeček začal cosi blekotat, ale Legionář se sluchát-ky na uších zvedl ruku.

„Volá velitel pluku, ale nerozumím mu ani slovo.“

„Zkus to znovu,“ rozkázal mu velitel roty, nadpo-ručík von Lüders. Legionář zoufale otáčel knoflíkem na rádiu a napjatě naslouchal. Pak se na von Lüderse usmál:

„Neříkejte mi, že jsem cvok, pane nadporučíku, ale velitel brebtá cosi o veliteli armádního sboru, který je na cestě sem k nám. Velitel sem právě to vzácné zvíře dopravuje.“

Von Lüders zíral spolu s námi na Legionáře, jako by to byl nějaký neobvyklý zjev.

„Pánbůh s námi!“ hekl nadporučík, když mu došlo, co právě Legionář řekl.

„Co se děje?“ zeptal se Drobeček. „Dostaneme nějakou dělostřeleckou podporu?“

„Ne, jen vopравdovýho generálplukovníka!“ odpově-děl Porta.

„Bůh ochraňuj bradavky našich dívek a jejich blond'até vlásky,“ zářil Drobeček. „Vsadím se, že nás to červeně pruhovaný bradavičnatý prase pošle přímo na Ivana. Kéž bych tak věděl!“

Nadporučík von Lüders dostal rozkaz setkat se s ve-litelem a jeho doprovodem na jedné vedlejší cestě, ukázat těm distingovaným divákům naše pozice a pře-svědčit je, že vedeme tím nejlepším způsobem dobře řízenou bitvu.

Von Lüders peprně nadával a Dědkovi nařídil, aby mu zajistil na cestu za potentáty doprovod.

„Zase přijdeme o nějaká ta kila,“ připomněl Porta.

„Běhání, běhání, to je to jediné, co nám jde.“

„Dobrá, padáme,“ zašklebil se von Lüders a rozběhl se otevřeným prostorem mezi dvěma zákopy.

„Ne, proboha, ještě ne,“ odpověděl Porta s prudkým oddychováním. „Radši už bych tam byl. Budem muset držet jazyk v kalhotách... teda za zubama...“

Rusové nás najednou dostali do zaměřovačů těžkého kulometu, který stál na pahorku přímo naproti nám. Do-slova jsme sletěli do příkopu, když se kolem nás v podo-bě syčících kulek začali ženit všichni čerti. Přeplazili jsme silnici a příkrčení za živým plotem jsme pokračovali dál. Byli jsme aspoň trochu kryti. Bez dechu jsme dorazili k vedlejší silnici a padli jsme do vzdálenějšího příkopu. Drobeček zvedl ruku jako chlapec ve škole a zeptal se:

„Pane nadporučíku, jak dobře se budeme muset cho-vat, abychom na podobný výlet mohli jet i příští rok?“

Nikdo mu neodpověděl. Generál a jeho štábní důstoj-níci s červenými výložkami se právě vynořili za ohybem cesty.

Byla to impozantní společnost. Červené výložky, zlatem lemované a třpytící se Rytířské kříže ozařovaly krajinu.

S generálem a jeho doprovodem přicházel i plukov-ník Hinka a kapitán von Barring. Oba byli nervózní a rozrušení.

Nadporučík von Lüders srazil podpatky, zasalutoval a hlásil:

„Pane Generáloberste, nadporučík Lüders velící páté rotě se hlásí podle rozkazu. Skupina pod vedením

rot-mistra Beireho slouží jako eskorta.“

Generál si von Lüderse chladně změřil. Pak se bez opě-tování pozdravu otočil k plukovníku Hinkovi. „Dávejte pozor, plukovníku, to je další z té vaší ban-dy. Žádná disciplína, žádný pořádek. Vypadá to spíš ja-ko parta poslíčků, nikoliv jako bojová formace. Nadpo-ručík se hlásí vrchními veliteli s eskortou poté, co si zaplavali ve škarpe, a mlaská hubou jak přezraná kráva. Holomek! Banda špinavejch halamů!“

Ukázal na von Lüderse, který se před ním tyčil jako mohutný dub.

„Kde máte plynovou masku? Kde je vaše ocelová přilba? Copak nevíte, že když jste v aktivní službě, musíte s sebou neustále nosit ocelovou přilbu? A vy si tady běháte ve furažce!“ Zrudl ve tváři jako rak. Z jeho úst se řinula drsná slova. V jeho přerývaném, vzruše-ném hlase byly patrné stopy pláče. Ukázal na proprie-ty, které měli Porta s Drobečkem na hlavách. „Tvrďák a cylindr! Na co to máte? Co to prokristapána máte na hlavách?“

Porta se pomalu narovnal. Opíral se o karabinu a ří-kal:

„Cylindr, pane Generáloberste.“

„No přesně tak, cylindr! Zahod'te ho! Sundejte ho! Potrestejte toho muže!“ zařval na Hinku. Pak se otočil na Drobečka žvýkajícího stéblo trávy. Zapíchl prstem do vzduchu směrem na dozadu posunutý tvrďák na je-ho hlavě.

„A co je tohle za divnou hučku? Co jste si to dovolil dát na hlavu?“

Drobeček vyskočil, zakopl a upustil samopal. Se spous-tou kraválu posbíral své věci a stoupl si na nohy.

„Pane Generáloberste, to je sloní pesar!“

(Pro přesnost bych měl uvést, že Drobeček nevěděl, co je to pesar. Byl pevně přesvědčen o tom, že se tenhle typ buřinek tak skutečně nazývá.)

Generál vycenil zuby. Do nafoukané tváře se mu na-hrnula krev. Otočil se k Hinkovi.

„Tenhle chlap půjde před vojenský soud hned, jak se pluk vrátí z frontové linie. Já je naučím, dělat si ze mě legraci!“

Dědek si mumlal modlitbu:

„Drahý Ivánku, zabouchej trošičku! Jenom maličkou salvičku z „varhan“!“

Ale Ivan neměl s Dědkem navázanou přímou telefon-ní linku. Nic se nestalo.

Generál nás proklínal, nadával nám a nakonec rozká-zal, abychom mu ukázali bojové pozice. Posmíval se nadporučíkovi ze štábu, který skočil do příkopu, když na silnici dopadla pětasedmdesátka mina.

„Něco vám tam spadlo, pane nadporučíku, nebo proč tam ležíte?“

Nadporučík se zvedl celý rudý ve tváři a zmateně se plahočil za svým velkým šéfem.

Když generál přehlédl naše pozice, mohutně je zkriti-zoval a začal přecházet kus volného prostoru, kde měl Ivan krásný palebný prostor.

Těžký kulomet na kopci začal okamžitě pálit. Tři dů-stojníci byli zraněni, ale generál strnule planinu přešel, aniž by zraněným věnoval jediný pohled.

Na silnici dopadlo několik dalších min. Jedna z nich vyrvala von Lüdersovi žaludek. Zemřel v několika mi-nutách. Další důstojník přišel o nohu.

O několik dnů později jsme byli z fronty staženi a k na-ší obrovské radosti byl našim novým velitelem roty jmenován nadporučík Harder. Nedávno se vrátil z ne-mocnice.

Měli jsme mít čtrnáct dní odpočinku, ale hned v prů-běhu první noci jsme se museli přesunout.

Ocitli jsme se v malé vesničce, která sloužila jako re-kreační středisko pro ruské komisaře a později pro ně-mecké letecké sbory. V popředí asi tuctu překrásných vil jsme rozmístili naše těžká děla.

V jedné místnosti, která byla dříve určitě obývaná dá-mami, protože se v ní stále udržovala dámská vůně, jsme se Stegem do okenního výklenku umístili kulomet, jenž měl chránit železniční trať. Druhý kulomet postavili Por-ta, Legionář a Drobeček na půdu.

Nadporučík Harder seděl spolu se zbytkem přepado-vého oddílu na terase.

Ve dveřích našeho pokoje se objevil Drobeček s něko-likahlemi vodky a slanečky. Hodil sebou na postel a otočil se s nosem přilepeným k prostěradlu, jako re-trív na stopě.

„Sakra práce!“ zařval. „Smrdí to tu ženskýma!“ Svezl se na zem. Pak divoce zařval a zmizel pod po-stelí. K našemu úžasu jsme zaslechli ženské hlasy a pak nastal zmatek.

Drobečkův hlas zněl, jako by mluvil přes peřinu. „Chytil jsem pár kurviček!“ Ozvaly se zuřivé protesty lapených žen. Zároveň zpod postele vykoukly dvě ženské nohy. Stege se sklonil a vytáhl kopající dívku ven. Vzápětí vylezl Drobeček s druhou dívkou v náručí. „Hnusný prase!“ zuřila, když nám Drobeček svůj úlo-vek nadšeně ukazoval. Obě dívky byly zčásti oblečeny v civilu. Nedokázaly však před námi ukrýt, že jsou od letectva. Stege na ně chvíli zamyšleně hleděl. „Utekly jste od kumpanie?“ řekl a zdvihl obočí. „Ne, neutekly,“ řekla blondýna úsečně. „Ne?“ řekl Stege. „No tak to radši zavoláme OC. Dro-bečku, zavolej Hardera!“ Drobeček na něho užasle hleděl. „Ty máš určitě zápal mozkovéjch blan. Pojd' me tu pe-čení napřed ochutnat. Pitomí důstojníci přijdou na řadu až potom. Nebudeme jim tu sakra posluhovat!“ Blondýna mu uštědřila pořádnou facku. „My vůbec nejsme takové, jako si myslíte! Jsme sluš-né dívky!“ „Jste dezertérky,“ opravil ji Stege. „Když sem nahoru zavoláme nadporučíka Hardera a on vykoná svou povin-nost, budou z vás dvě dívky s předlouhými krky!“ „Vy byste nás prozradili?“ vydechla mladší černo-vláška. „Takže jste skutečně z toho kola vypadly,“ řekl Stege a křenil se. „Ano, zůstaly jsme tu, když ostatní odcházeli.“ „Odcházeli? No to je dobrý,“ smál se Stege. „My ří-káme zdrhali. Šli na vlak, nebo snad na letadlo?“ „Teď není čas na pitomé vtipy,“ řekla blondýna. Stege pokrčil rameny. „Jak se jmenujete?“ „Já jsem Greta, moje přítelkyně Truda,“ odpověděla blondýna. Drobeček se už nemohl udržet. Málem Gretu zalehl, ale ta se mu obratně vyhnula. „Ty seš pěkný číslo,“ zařval a běžel za ní. „Jseš přesně podle Drobečkova vkusu! Udělám z tebe svou privátní kurvičku!“ Stege ho popadl a ostře řekl: „Nech to děvče být, Drobečku. Není to děvka!“ „Bůh ví, že je!“ křičel Drobeček a chytil ji za sukni. Málem ji strhl. Dívka strachy divoce křičela. Pak jsme na schodech zaslechli zvuky těžkých bot. „Schovejte se,“ vyštěkl Stege a dívky ihned zmizely pod velkou postelí. Dveře se otevřely. Stál v nich Porta s Legionářem a zkoumavě si nás pro-hlíželi. Drobeček seděl na kraji postele a díval se tak hlou-pým způsobem do stropu, že by i dítě poznalo, že něco schovává. Porta dlouze hvízdnul. přikročil k Drobečkovi a popadl ho za bradu. „Teď buď hodný a řekni strýčkovi Josefovi, kam jsi ji schoval.“ „Nevím, o čem mluvíš,“ řekl Drobeček. Porta se zasmál a odkopl dámský stěvíc směrem k Dro-bečkovi. „Víš, co je tohle?“ „Jasně, stěvíc nějaký kurvičky,“ odpověděl Drobeček a zbožně dodal: „Tenhle barák je bejvalej bordel.“ „Kde jsou?“ zařval najednou Porta a Drobeček se lek-nutím svalil dozadu na postel. „Pod postelí,“ vyhrkl vzápětí. O minutu později byly dívky na světě. Drobeček zuřil a přísahal, že Greta je jeho majetkem. Těžko říct, jak by to skončilo, ale právě v tu chvíli začala do střechy vilky bubnovat nepřátelská kulometná palba a na nás spadla sprška omítky. Běželi jsme ke kulometu a spatřili jsme Rusy, kteří se blížili k železniční trati. „Těžký minomet!“ zařval nadporučík Harder oknem toalety. Tři muži horečně pracovali na tom, aby minomet při-pravili k použití. My ostatní jsme se pokoušeli Rusy za-stavit kulometnou palbou. Kupilo se jich tam však stále víc a víc. Na domy kolem a na silnici začaly dopadat miny vysíla-né sovětskou polní baterií. Harder zoufale žádal velitelství o možnost se stáhnout, ale dostal rozkaz držet pozice.

„Chtějí nás obklíčit!“ křičel Harder do sluchátka.

„To na věci nic nemění,“ odpověděl von Barring. „Ve-litelství sboru zaslalo rozkaz k udržení pozic.

Ostatní ro-ty našeho pluku na tom nejsou o nic lépe než vy. Třetí rota je zlikvidována. Konec.“

Od železniční stanice běžel nějaký desátník. Kousek od něho dopadla na silnici mina. Desátník vylétl do vzduchu.

„A jsme v pasti,“ ječel Stege. „Naši kamarádičky přitáhli těžká dělostřelecká děla.“

První granát dopadl vzápětí. Vzduchem létaly kame-ny, hroudy hlíny, prach, omítka a střepiny.

Rychle jsme se schovali za zeď, ale ještě než prach sedl, stáli jsme znovu za kulomety. Nad sebou jsme za-slechli Portův řev. Vzápětí se Porta jako akrobat spustil po okapu na zem. Běžel směrem k nádražním budovám, zvedl ze země „rouru“, krytý nízkou zídou poklekl a vypálil na útočící Rusy raketu.

Účinek výbuchu byl na tuhle vzdálenost fantastický. Vysoko do vzduchu vylétly lidské údy a ruční zbraně. Útok ochabl, ale několik ruských důstojníků znovu vy-bíchovalo své muže citáty ze starého dobrého Ilji Eren-burga. Seskupili se k novému útoku.

Další raketa zavyla, zasáhla pevně semknuté řady vo-jáků a rozházela je po okolí.

Porta se otočil směrem k nám, smekl cylindr a uklonil se jako účinkující v cirkusu. Pak běžel zpátky do domu.

„Nemám už žádný bonbóny,“ křičel na nás a začal lézt po okapu zase nahoru.

Z okénka toalety se vyklonila Drobečkova hlava:

„Nevšiml sis, jestli mám dobře napumpovaný kola? Myslím, že pojedu domů na kole.“

„Já ti půjčím své cyklistický klipsny,“ řekl Legionář a nevýrazně se zasmál.

Ivan se stáhl za železniční trať. Doplnili jsme si pásy s municí, abychom byli připraveni na příští útok.

Po několika okamžicích se ozvala zuřivá palba z dru-hého konce vesnice. Rusové zahájili další útok tam.

Když bitva začala, obě dívky vlezly pod postel. Teď vylezly, celé roztřesené a vydešené.

„Co budeme dělat, když se Rusové dostanou až sem?“ chtěla vědět Greta.

Stege se nevesele zasmál.

„O tom jste měly přemýšlet dřív, než jste opustily své kolegy.“

„To je pravda, ale co teda budeme dělat?“ ptala se Greta dál.

„Připravte se na stahování kalhot!“ zařval Porta, když vcházel do místnosti.

„To je ale drzej chlap, horší než Rusové,“ zavřískala Greta.

„Jistě, mazlíčku,“ zasmál se Porta. „Brzy budeš mít příležitost porovnávat, protože strýček Ivan se chystá vesnici dobýt.“

Hodil dívkám, které seděly na posteli jako zmoklé sle-pice, kousek salámu.

Drobeček seděl na podlaze v tureckém sedu a pil vod-ku. Odplivl si a otřel ústa. Pak se otočil k dívkám.

„Která z vás si s Drobečkem zaskotačí? Pochopitelně zaplatím,“ dodal a hodil na postel stomarkovou bankovku.

„Doneste si nějaký punčochy nebo aspoň voňavku.“

Dívky si ho nepřátelsky prohlížely. Porta se smál.

„Ty se rozehříváš, Drobečku!“

Drobeček přikývl.

„To je pravda. V hnízdečku lásky nebojujeme každý den. Dívky, jste na Drobečka připraveny? Tebe obslouží později.“ Vykročil k Portovi a dodal si odvahy. Nahnul se nad Gretu a pokoušel se jí políbit. Ta zača-la hystericky řvát.

„Úplně jako Rusové!“

„Ne tak úplně,“ řekl Stege a cynicky se usmíval. „Ně-co málo mu do toho chybí.“

„Myslím, že Rusové jsou lepší než tohle divoký zví-ře!“ ječela.

„Tvé přání bude brzy vyslyšeno,“ zakřičel Stege a mrštil z okna granátem. „Už jdou!“

Rozpoutala se divoká palba. Rusové se tentokrát do-stali až k domu. Minomet, který jsme postavili před vilu, ukořistila ruská pěchota.

„Tanky!“ ozvalo se zoufalé volání od silnice a přímo za železniční tratí se objevil široký čumák jednoho T34.

Nadporučík Harder z haly zaječel:

„Jdeme, pokusíme se dostat k tomu útesu za námi. Zaujmeme tam nové pozice. Vezměte s sebou raněné!“

„No, děvčata, můžete sejít dolů a pěkně Rusy políbit na uvítanou,“ řekl Porta. „Jestli se vám nechce, tak si na-zujte tretry, protože budeme utíkat tak rychle, že z nás bude lejt voda!“

Kryti palbou z Legionářova kulometu jsme opustili vilu. Když jsme raněné protahovali okýnkem na toaletě, začali jsme se všichni jejich krví.

Stege se otočil k dívkám stojícím zoufale uprostřed místnosti.

„Co budete dělat?“

„Jdeme s vámi,“ řekly.

Dědek a Heide, stojící už venku na dvorku, jim rychle pomohli ven.

„No sakra!“ vybuchl Dědek. „Vy tam máte holky!“

„Jo, hrály si tu na schovávanou s vojenskou policií!“ zařval Stege.

Porta a Drobeček vletěli třem Rusům přímo do náruče, ale po krátkém boji to Rusové vzdali a nechali se za-jmout.

Jeden z nich, staršina, řekl s citem:

„Vajná něť charóša!“

„Tys to předtím nevěděl?“ odpověděl Porta. „My už to víme hodně dlouho.“

„Nom d'un chien,“ řekl Legionář a utíkal sehnutý pod vahou svého kulometu. Všude kolem něj hvízdaly kulky. Greta náhle vykřikla. Z otevřené rány na krku jí vyra-zil mohutný proud krve.

Drobeček se v běhu otočil.

„Asi snědla něco, co jí nesedlo.“ Popadl Trudu, hodil si ji na rameno a upaloval, až se prach za jeho mohutný-ma botama zvedal.

„Quel malheur!“ klel Legionář a začal lézt po útesu jako opice. Tyčil se téměř kolmo na tábořem.

Rusové se na nás hnali jako šílenci z obou stran a řva-li to své „Hurrrááá!“

Porta už byl v polovině útesu a spolu s Esesmanem podpírali raněného desátníka. Ruská palba je donuti-la raněného muže pustit. S dutým žuchnutím dopadl na silnici.

Se Stegem jsem pátil ze samopalů co to šlo, chtěli jsme Rusy udržet v dostatečné vzdálenosti do doby, než se Le-gionáři podaří postavit těžký kulomet na okraj útesu.

Než jsme nahoře nad sebou zaslechli zuřivý rachot první dávky z Legionářova kulometu bušícího do Rusů, připadalo nám to jako věčnost.

Stege vstal. Když lezl po útesu, dostal jsem prudkou ránu do žaludku. Zatmělo se mi před očima a cítil jsem, jak se propadám do hluboké bezedné propasti. Poslední, co jsem zahlédl, byl Drobeček podávající Trudu Portovi.

Pak všechno zmizelo.

Když jsem znovu nabyt vědomí, strašlivě mě bolelo celé tělo. Myslím, že jsem zoufale křičel.

Vybuchovaly ruční granáty. Žhavé střepiny létaly ja-ko zuřivé vosy. Zasyčel rudě žhnoucí plamenomet. Do ušních bubínků mi tepaly výstřely a křik.

Pak se ke mně sklonil Dědek. Byl celý od krve a blá-ta. Hodil si mě přes rameno jako pytel mouky a s Dro-bečkovou pomocí stoupal po útesu.

Trefila mě další kulka. Dostal jsem to do plic, byla poslední myšlenka, která mi prolétla hlavou. Pak jsem měl pocit, že se udusím.

KONEC